

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Συνταχθέν υπό τῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τὸ
ἄρθρον 3 τῆς ἀπὸ 3/4-10-1974 Συντακτικῆς Πράξεως).

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1974

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Συνταχθέν υπό τῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3
τῆς ἀπὸ 3/4-10-1974 Συντακτικῆς Πράξεως καὶ παραδοθὲν
εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων τὴν 23-12-1974).

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1974

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Π Ρ Ο Σ

ΤΗΝ Ε' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Ὁ ἐπισκοπῶν τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν διαπιστώνει τὸν σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν καταρτισθέντων σχεδίων Συντάγματος ὡς καὶ τῶν Συνταγμάτων, τὰ ὅποια κατὰ τὸν αἰῶνα μας ἐτέθησαν ἐν ἰσχύι εἰς τὴν Χώραν μας καὶ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα ὑπῆρξαν βραχύβια.

Τοῦτο δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὰς πολιτικὰς κρίσεις, αἱ ὅποια συνετάραξαν τὸν δημόσιον βίον τῆς Χώρας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἰσχυσάντων συνταγμάτων δὲν ἀνταπεκρίνοντο εἰς ἱκανοποιητικὸν βαθμὸν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα καὶ δὲν ἐθεράπευον τὰς βασικὰς ἀνάγκας τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἡ ἐσφαλμένη ἀξιολόγησις τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, συνακολούθως δὲ ἡ παράλειψις νίοθετήσεως, διὰ τῆς συνταγματικῆς ὁδοῦ, τῶν μέσων καὶ διαδικασιῶν πρὸς ἐπιτυχὴ ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τούτων, ὑπῆρξεν ἐν τῶν κυριωτέρων αἰτίων τῆς συνταγματικῆς παρ' ἡμῶν ἀσταθείας ἐπὶ τόσας δεκαετίας.

2. Ἦδη, μετὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ Ἔθνους διαρκούντος τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ ἐπὶ μακρὸν μετ' αὐτὸν καὶ τὴν ἐπ' ἐσχάτων ἐπιβολὴν ἐπὶ ἑπταετίαν ἐνὸς τυραννικοῦ καθεστῶτος, κατέστη ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκπονήσεως νέου καταστατικοῦ χάρτου, συμφώνου πρὸς τὰ αἰτήματα τῶν καιρῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἰδιοτυπίας τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος. Ἡ ἐδραίωσις μιᾶς πραγματικῆς Δημοκρατίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιτυχὴ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπείγοντος τούτου συντακτικοῦ ἔργου.

3. Ἡ Κυβέρνησις Ἑθνικῆς Ἐνότητος τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 διεπίστωσεν ὁμοφώνως τὴν ἀνάγκην ταύτην ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1974. Ἀκολουθῶς, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974 «περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος», ὥρισθη ὅτι «ἡ ἐκ τῶν ὑπὸ προκήρυξιν - τότε - ἐκλογῶν Ἑθνικὴ Ἀντιπροσωπεία δικαιούται νὰ τροποποιήσῃ, καταργήσῃ καὶ συμπληρώσῃ καὶ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, πλὴν τῶν καθορίζουσων τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος, περὶ τῆς ὁποίας θὰ ἀποφανθῇ ἀμέσως ὁ Ἑλληνικὸς Λαός». Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως: «Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπρο-

σωπείας εις τὸ ἔργον τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὰ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης ὀριζόμενα καὶ πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ταχείας περατώσεως αὐτοῦ, ἢ μετὰ τὰς ἐκλογὰς ἀναδειχθησομένη Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ σχέδιον Συντάγματος, ἢ διατύπωσις τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ κατοχυρώσῃ τὰς ἀτομικὰς καὶ πολιτικὰς ἐλευθερίας καὶ νὰ διασφαλίσῃ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας καὶ τὴν ἁρμονικὴν συνεργασίαν αὐτῶν, παραλλήλως πρὸς τὴν κυβερνητικὴν σταθερότητα, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως δημιουργηθοῦν συνθῆκαι δημοκρατικῆς πολιτικῆς ζωῆς, παρέχουσαι ἀσφαλῆ βάσιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν συγχρόνων ἀναγκῶν καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων τῆς ἀναπτυσσομένης οἰκονομίας τῆς Χώρας, ἐγγνώμεναι δὲ ὅπωςδῆποτε τὴν ἴσιν καὶ πλήρη συμμετοχὴν ὅλων τῶν πολιτῶν εἰς τὴν κοινωνικὴν, οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς».

Περαιτέρω, ἐν ἄρθρῳ 4 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως, προβλέπεται ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Ἀντιπροσωπεία διὰ ψηφίσματός της θέλει καθορίσῃ τὸν τρόπον καὶ τὰς λεπτομερείας τῶν συζητήσεων αὐτῆς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Συντάγματος καὶ ρυθμίσει τὰ τῆς διαδικασίας ἐπιψηφίσεως, δημοσιεύσεως καὶ θέσεως αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογὴν. Τέλος, ἐν ἄρθρῳ 5 προβλέπεται ἢ εἰς τὸν κυρίαρχον Λαὸν προσφνγὴ πρὸς «κύρωσιν» ἢ «ἐγκρισιν» τοῦ Συντάγματος, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ὀλοκληρωθῇ ἢ ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ψήφισις αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τασσομένης προθεσμίας.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν δημοκρατικότητα τῆς τελευταίας ταύτης διαδικασίας. Τὴν λύσιν ταύτην τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς θεσπίσεως συνταγματικῶν διατάξεων, ἀπαντῶμεν καὶ εἰς ἄλλα συντάγματα προηγμένων πολιτικῶς Χωρῶν. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι διὰ τῆς προθύμου συνεργασίας τῶν μελῶν τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας θὰ ἀχθῇ ἐμπροθέσμως εἰς αἴσιον πέρας τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ἔργον ἄνευ προσφνγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πάντως τῶν προηγουμένως μνησθεισῶν διατάξεων προκύπτει σαφῶς πόσον οὐσιώδη σημασίαν ἡ Κυβέρνησις Ἑθνικῆς Ἑνότητος τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 ἀπέδιδε εἰς τὴν σύντομον ἐπιψήφισιν τοῦ Συντάγματος. Ἡ Ἑθνικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐψήφισεν ἤδη τὸν κανονισμὸν τῆς Εἰδικῆς ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐρρῶθιμισε τὰς λεπτομερείας τοῦ σχεδίου παρ' αὐτῆς καὶ τῆς Ὀλομελείας ἀκολούθως τῆς Βουλῆς.

4. Ὡς ἤδη ἐτονίσθη, ἡ Ἑθνικὴ Ἀντιπροσωπεία, ἡ ἀναδειχθεῖσα ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974 δὲν εἶναι Συντακτικὴ ἀλλὰ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ ἐνδυνάτων ἁρμοδιοτήτων καὶ ὡς τοιαύτη ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἔχουσα, ἔνεκα τούτου, οὐχὶ πρωτογενὴ συντακτικὴν ἐξουσίαν, ὅτε αὕτη θὰ ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τῆς Συντακτικῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἐξουσίαν, πρὸς εὐρείαν μὲν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος, πλὴν ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ μεταβολῆς τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν μορφήν τοῦ Πολιτεύματος διατάξεων, περὶ ἧς ἀμέσως θὰ ἀπεφαίνετο ὁ Λαὸς διὰ τοῦ Δημοψηφίσματος τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1974.

5. Βεβαίως, ἡ ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974 προβλεφθεῖσα διαδικασία, δὲν ἀκολουθεῖ

τὰς περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος. Τοῦτο ὅμως ὑπῆρξεν ἀναπόφευκτον, δεδομένου ὅτι ἐπὶ ἑπταετίαν παρεβιάσθη ἡ συνταγματικὴ τάξις, μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τοῦ δικτατορικοῦ καθεστώτος ἡ ἀνασύνταξις τῆς Πολιτείας καὶ ἡ κατάρτισις νέου Καταστατικοῦ Χάρτου ἀποτελεῖ ὑπερτάτην ἐθνικὴν ἀνάγκην.

Ἐμμονὴ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 108 τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος δὲν εἶναι νοητὴ οὐδὲ ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τινος. Πέραν αὐτοῦ, εἶναι δεδομένον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς συνταγματικῆς ἱστορίας ὅτι οὐδεμία ἀναθεώρησις — οὐδὲ ἡ τοῦ 1946-1952, ὅτε εἶχε ἡ Βουλὴ τὰς αὐτὰς ἀρμοδιότητας πρὸς τὴν σημερινήν, παρὰ τὸν ἀργὸν ρυθμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς, τὰς φιλοτίμους προσπάθειάς τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς ἐκείνης καὶ τὴν ἀνεσιν χρόνου, τῆς ὁποίας ἀπῆλaven — ἐγένετο βάσει τῆς προβλεπομένης συνταγματικῆς διαδικασίας. Ἀνεξαρτήτως πάντων τούτων ὅλα τὰ μετασχόντα εἰς τὰς τελευταίας ἐκλογὰς κόμματα εἶχον περιλάβει εἰς τὰ πολιτικά των προγράμματα τὴν ἀνάγκην ἀνασυντάξεως τοῦ Πολιτεύματος.

6. Εἰς τὸ ἔργον τῆς τοῦτο, ἡ Ἑθνικὴ Ἀντιπροσωπεία θὰ ἔχῃ συμπαραστάτην τὴν Κυβέρνησιν. Πρωτοτυποῦσα, καὶ κατὰ τοῦτο ἡ Συντακτικὴ Πράξις τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974, ἀντιθέτως πρὸς τὰ προἰσχύσαντα Συντάγματα, ἀνεγνώρισεν ἀρμοδιότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ **προτείνῃ** σχέδιον Συντάγματος πρὸς ψήφισιν. Ὡς ρητῶς λέγεται εἰς τὸ ἄρθρον 3 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως, ἡ Κυβέρνησις «ὑποχρεοῦται» νὰ συντάξῃ σχέδιον Συντάγματος, ὃχι ὡς ἰδιαιτέρος παράγων τῆς διαδικασίας ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ «πρὸς διευκόλυνσιν τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναθεωρήσεως» αὐτοῦ. Ἐν ἄλλοις λόγοις, τὸ ἔργον ἀναθεωρήσεως παραμένει **πρωτίστως** ἔργον τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας «διευκολυνομένης» εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Μόνον δὲ ἐν μὴ ὀλοκληρώσει τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, θὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν «λαϊκὴν ἔγκρισιν» τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατατεθειμένον εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον Συντάγματος μετὰ τῶν γενησομένων δεκτῶν ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας διατάξεων, καὶ μετὰ «νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ τελικοῦ Σχεδίου ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». Καθιεροῦται οὕτω διαδικασία ζευγνύουσα ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὴν κυβερνητικὴν προσπάθειαν πρὸς τὴν σύνεσιν, τὴν διορατικότητα καὶ τὰς πρωτοβουλίας τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐνδεχομένως δὲ καὶ πρὸς τὴν ἀπεριόριστον δύναμιν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἀνάμειξις τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ἀνασυντάξεως τοῦ Πολιτεύματος δὲν ἀποτελεῖ πρωτοτυπίαν τῆς Χώρας μας εἰς τὴν διεθνή πολιτικὴν πρακτικὴν. Ἡ Κυβέρνησις πιστεύει ὅτι διὰ τῆς ἀκολουθουμένης νῦν διαδικασίας θὰ δοθῇ εἰς τὴν Χώραν Σύνταγμα μακρόβιον, σύγχρονον καὶ δημοκρατικόν, δυνάμενον νὰ ἱκανοποιήσῃ εἰς τὸν ἀνώτατον δυνατὸν βαθμὸν, τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τὰς δικαίας αὐτοῦ προσδοκίας.

7. Δύο ἦσαν τὰ μειονεκτήματα τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυσάντων Συνταγμάτων. Πρῶτον ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία

ἐνόσει, διότι ἡ ὅλη διαδικασία τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἦτο δυσχερὴς καὶ μακρὰ καὶ ἀντίθετος πρὸς τὸν ταχὺν ρυθμὸν, τὸν ὁποῖον ἐπιβάλλει ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ζωὴ εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις. Δεύτερον δὲ ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐστερεῖτο τῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὰ ἐκπληρώσει αὕτη τὴν ἀποστολὴν της, ὅχι μόνον εἰς ἐκτάκτους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὁμαλὰς ἀκόμῃ περιστάσεις. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, ὡς μὴ ὤφειλεν, εἰσέδνε συνεχῶς εἰς τὰς ἐσχάτας λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι φύσει καὶ θέσει ἀνήκουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Καὶ οὕτως, ἐκείνη μὲν ἔχανε πολύτιμον χρόνον, τὸν ὁποῖον ἡδύνατο καρποφόρως τὰ διαθέσει εἰς τὸν κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον καὶ εἰς ἄλλα οὐσιώδη νομοθετικὰ ἔργα, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐδεσμεύετο ὑπερβαλόντως ἀπὸ τὸν νόμον, ὥστε τὰ ἐμφανίζεται δύσκαμπτος καὶ κυρίως ἀνίκανος τὰ προσαρμόζει τὸ δίκαιον πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἡ τοιαύτη νοσηρὰ ἐπέκτασις τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας εἰς πεδία, τὰ ὁποῖα φύσει ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐκτελεστὰς τοῦ νόμου, δηλαδὴ εἰς ἐκείνους τῶν ὁποίων ἔργον εἶναι τὰ συγκεκριμενοποιοῦν τοὺς γενικοὺς κανόνας δικαίου, ὀφείλεται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς δυσπιστίας τοῦ νομοθέτου πρὸς τὴν διοίκησιν ἢ καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ πνεῦμα τοῦτο εἶναι ἀνάγκη τὰ περιορισθῇ εἰς τὰ λογικὰ ὅριά του ὥστε ἡ ὑπερβολικὴ φροντίς τοῦ καθορισμοῦ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τοῦ δικαίου τὰ μὴ ὁδηγῇ τελικῶς εἰς τὴν ἀδικίαν. Τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συνταγὴν σχέδιον Συντάγματος, χωρὶς τὰ δεσμεύει εἰς οὐδὲν σημεῖον τὸν νομοθέτην, παρέχει εἰς αὐτὸν τὴν εὐχέριαν τὰ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὰ προορηθέντα μειονεκτήματα, ὥστε, ἀφοῦ καθορίσῃ ἐπακριβῶς τὰ κατὰ τὴν βούλησίν του ὀρθὰ πλαίσια, τὰ ἀφήνῃ τὰς ἐξειδικεύσεις, τὰς ὁργανωτικὰς διατάξεις καὶ γενικώτερον τὰς λεπτομερείας, εἰς τὴν φύσει ἀρμοδίαν δι' αὐτὰς Κυβέρνησιν.

8. Ἐξ ἄλλου ἡ προβλεπομένη συντόμευσις τῆς νομοθετικῆς διαδικασίας καὶ ὁ περιορισμὸς τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ τροπολογιῶν, θὰ ἐπιταχύνῃ τὸν ρυθμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ὡς νομοθετικοῦ Σώματος. Εἶναι δὲ περιττὸν τὰ ὑπομνησθῇ εἰς δεδοκιμασμένους κοινοβουλευτικοὺς ἄνδρας πόσον αἱ πλεῖστοι τῶν εἰς πᾶν στάδιον τῆς διαδικασίας ὑποβαλλομένων τροπολογιῶν εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πτώσιν τοῦ ἐπιπέδου τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου τῆς Βουλῆς καὶ δὴ διὰ τῆς θεσπίσεως ὁλονὲν καὶ περισσοτέρων νομοθετικῶς ἀσημάντων λεπτομερειῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ τὸν νόμον ἀπεμάκρυναν ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν του μορφὴν καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἀνεφέροντο, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε τὰ εἶναι ἔργον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Τὰ προτεινόμενα διὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ σχεδίου πλαίσια τῆς νομοθετικῆς διαδικασίας τίθενται κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος παρέχει πᾶσαν δυνατότητα καὶ εὐχέριαν εἰς τὰ κόμματα τὰ διατυπώνουν πάντοτε τὰς προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις των, ἐπὶ παντὸς συζητουμένου σχεδίου. Καὶ τούτων οὐδεὶς εἶναι δυνατόν τὰ διανοηθῇ τὰ περιορίσῃ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιζητεῖται διὰ τοῦ κυβερνητικοῦ σχεδίου εἶναι ἡ ἐξασφάλις τοῦ ἀρμόζοντος ρυθμοῦ εἰς τὰ ἔργα τῆς Βουλῆς παραλλήλως πρὸς τὴν δημιουργίαν κλίματος μελίζονος συνοχῆς ἐντὸς τῶν κομμάτων. Ἡ ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τούτων εἶναι δυνατόν τὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀναζητουμένην βελτίωσιν τῶν ὅρων λειτουργίας καὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ κοινοβουλίου. Διὰ τοῦ

παρόντος σχεδίου εισάγεται ὁ καὶ ἐν ἔτει 1948 νιοθετηθεὶς διὰ τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Β' ψηφίσματος κανὼν τῆς διαιρέσεως τῆς Βουλῆς εἰς τμήματα, ὥστε νὰ βαίνει παραλλήλως ἡ νομοθετικὴ διαδικασία διὰ τριῶν ὀργάνων προκειμένου περὶ τῶν κοινῶν νομοθετημάτων. Ἀντιθέτως ἡ νομοθετικὴ λειτουργία ἐν Ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς διαφυλάσσεται διὰ τὴν ψήφισιν τῶν βασικῶν νόμων ὡς καὶ ἐκείνων, τὴν ἐν Ὀλομελείᾳ συζήτησιν τῶν ὁποίων θὰ ζητῇ ἡ πλειοψηφία τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἡ πεῖρα τῆς κατὰ τὰς διακοπὰς λειτουργησάσης εἰς τὸ παρελθὸν «Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως», ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐψηφίζοντο κατὰ τρόπον ἐπιτυχῇ πολὺ περισσότεροι νόμοι ἀπὸ τοὺς ψηφιζομένους ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐνισχύει τὴν καθιέρωσιν τῆς διαδικασίας τῆς διὰ τμημάτων ἀσκήσεως τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ νομοθετημάτων μεγάλης σημασίας.

9. Καὶ ταῦτα μὲν προτείνονται πρὸς θεραπείαν τῶν ἐλαττωμάτων τῆς παλαιότερον καθιερωμένης μορφῆς τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας. Διὰ τὴν ὁμαλὴν, ὅμως καὶ δημιουργικὴν λειτουργίαν τῆς κοινοβουλευτικῆς δημοκρατίας εἶναι ἀνάγκη νὰ καθορισθοῦν ἄλλως καὶ αἱ ἀρμοδιότητες τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Αὐθέντος τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος διὰ τοῦ τελευταίου δημοψηφίσματος, παρέχεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν ἡ εὐχέρεια νὰ καθορίσῃ κατὰ τρόπον σύγχρονον καὶ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος τὰς ἀρμοδιότητας τοῦ αἵρετοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος, καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Οὐδὲν κώλυμα ὑπάρχει πλέον νὰ δοθῶν εἰς τὸν Ἀνώτατον Ἀρχοντα εἴτε εἰς αὐτὸν καὶ τὴν Κυβέρνησιν ὁμοῦ αἱ ἀρμοδιότητες, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ νὰ λειτουργήσῃ κατὰ τρόπον δημιουργικὸν τὸ Κράτος καὶ διὰ νὰ εἶναι ἐπίσης ἔτοιμον νὰ κινηθῇ δεόντως καὶ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις. Ἡ ἔλλειψις τινῶν ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρμοδιοτήτων ὠδήγησεν ἄλλοτε εἰς τὴν παρανομίαν καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν παραλυσίαν τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Παρὰ ταῦτα, ἐν τῷ ὑποβαλλομένῳ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν σχεδίῳ αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διαγράφονται εἰς τὰ αὐτὰ περίπου πλαίσια καὶ ἔχουν τὴν αὐτὴν περίπου ἑκτασιν οἷαν καὶ αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952. Ἐτέθησαν δὲ οὕτω περιωρισμέναι ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, βάσει τῶν ὑποβληθησομένων προτάσεων καὶ διεξαχθησομένων συζητήσεων, διαμορφωθοῦν αὗται ὀριστικῶς κατὰ τρόπον ἐγγνώμενον τὴν δημιουργικὴν καὶ ταχύρρυθμον λειτουργίαν τοῦ Κράτους.

10. Ἐν συνεχείᾳ, Πρόεδρος καὶ Κυβέρνησις, ὡς ἐνιαῖον ὄργανον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἀποκτοῦν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου πρὸς ρύθμισιν ἀποκλειστικῶς τῆς ἐσωτερικῆς ὁργανώσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἀπαγορευομένης ὅμως εἴτε τῆς ἀυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, εἴτε τῆς μεταβολῆς τῆς βαθμολογικῆς διαρθρώσεως αὐτοῦ. Τοιαῦτα διατάγματα νομοθετικοῦ περιεχομένου, ἐξεδίδοντο εἰς τὸ παρελθὸν βάσει εἰδικῶν νομοθετικῶν ἐξουσιοδοτήσεων.

Τέλος, διὰ νόμων ψηφιζομένων ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, δύνανται νὰ θεσπίζονται νόμοι-πλαίσια, εἰς ἐκτέ-

λεσιν τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτρέπεται ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας ἢ ἐκδοσίς διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου.

Εἰς τὴν Βουλὴν ὁμῶς ἀνήκει νὰ ἀποφασίζῃ ἂν θέλῃ τοιούτους νόμους. Εἰς αὐτὴν ἐπίσης ἀνήκει νὰ προσδιορίζῃ τὸ εὔρος τοῦ πλαισίου αὐτῶν καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας ἢ ἐκδοσίς τῶν σχετικῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων θὰ ἐπιτρέπεται. Ἀλλὰ ἀσχέτως τούτου, ἀποκλείεται ἢ τοιαύτη πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἐξουσιοδότησις ἐπὶ τῶν ρητῶς κατονομαζομένων ἐν τῷ σχεδίῳ βασικῆς σημασίας θεμάτων (41 παρ. 5).

11. Συχνὰ εἰς τὸ παρελθόν, πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐξαιρετικῶς ἐπείγοντων θεμάτων ἢ Κυβερνήσεις ἐξέδιδε Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἱ πλείσται τῶν ὁποίων, κατόπιν, ἐκυροῦντο διὰ νόμον. Δι' εἰδικῆς διατάξεως νομιμοποιεῖται ἢ παρὰ τὸν νόμον εἰς τὸ παρελθόν ἐφαρμοζομένη τακτικὴ εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ὑποχρεωμένη νὰ καταφεύγῃ ἢ Κυβερνήσεις πρὸς εὐθμισιν ἰδία θεμάτων ἀνακυπτόντων ἐκ τῶν διεθνῶν οικονομικῶν σχέσεων. Ἡδὴ τὰς νομοθετικὰς αὐτὰς πράξεις θὰ ἐκδίδῃ νομίμως ἢ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία (Πρόεδρος καὶ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον), ἐντὸς δὲ 40 ἡμερῶν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κύρωσιν. Μὴ ἐγκρινόμεναι ὑπὸ τῆς Βουλῆς, αὐταὶ θὰ ἀποβάλλουν τὴν ἰσχὺν των.

12. Ὡρισμέναι διατάξεις τοῦ Σχεδίου ἀποβλέπουν εἰς ἐνίσχυσιν τῆς θέσεως τῆς τυχούσης ψήφου ἐμπιστοσύνης Κυβερνήσεως. Οὕτως, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν παρὰ μόνον μετὰ τὴν θέλησιν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἢ ἄλλως μόνον μετὰ ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς τελευταίας συζητήσεως περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας.

13. Ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος ἐκρίθη προτιμότερα ἢ ἔμμεσος ἐκλογὴ ἀπὸ τὴν Βουλὴν, τὸ μὲν διότι ἡ ἔμμεσος ὁδηγεῖ εἰς παραταξιακὰς ἀναμετρήσεις καὶ δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐνδεχομένως ὀξύτητα καὶ συγκρούσεις, τὸ δὲ διότι ἡ ἔμμεσος στηρίζεται ἐπὶ εὐρύτερας πολιτικῆς βάσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπαιτεῖ τὴν ἀσυνήθη ἠδὲ ξημένην πλειοψηφίαν τῶν 2/3 τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ Σώματος.

14. Ἀπαντὰ τὰ ἀνωτέρω μέτρα τόσον τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅσον καὶ τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὴν παραχώρησιν ὠρισμένων ἀρμοδιοτήτων ἐκτεινομένων καὶ πέραν τῶν εἰς τὸ παρελθόν θεσπισμένων εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, διευπλώθησαν μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ καταστήσουν στερεωτέραν τὴν δημοκρατίαν καὶ ἱκανὴν νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ αἰτήματα τῶν καιρῶν. Τὰ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀνάλογα μέτρα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ δὲν εἰσάγονται ἤδη διὰ τοῦ σχεδίου ὑπὸ οἰανδήποτε διάθεσιν μιμήσεως ξένων προτύπων. Ἡ πεῖρα τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος ὑπῆρξεν ὁ κύριος καὶ ἀποφασιστικὸς ὁδηγὸς τοῦ Σχεδίου. Ὅπισθεν ἀπὸ κάθε συγκεκριμένην διάταξιν κρύπτεται μία πικρὰ ἱστορία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ μας βίου, ἢ ὁποία, χάριν τῆς εὐνομίας τῆς Πολιτείας μας καὶ χάριν τῆς Δημοκρατίας, δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ.

15. Εἰς τὴν παροῦσαν εἰσήγησιν ἐκρίθη σκόπιμον νὰ μὴ, ἐπιμείνωμεν α) ἐπὶ τῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας παραλαμβάνομεν ἀναλλοιώτους ἢ σχεδὸν ἀναλλοιώτους ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952, β) ἐπὶ τῶν κατευθυντηρίων διατάξεων καὶ

γενικῶς ἐπὶ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ οὐσιαστικοποίησις θὰ πραγματοποιηθῇ δι' εἰδικῶν νόμων. Εἰς αὐτὰς περιλαμβάνονται αἱ διστάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν ὁργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν κομμμάτων, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἄλλαι. γ) ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν θεσπιζουσῶν συμβουλευτικὰ συμβούλια πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν ὁργάνων τοῦ Κράτους.

Διὸ τῶν διατάξεων περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων τὸ Σχέδιον, τὸ μὲν περαμένει εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων ἐλευθεριῶν κατὰ τὴν παγίαν φιλελευθέραν γραμμὴν ὅλων τῶν ἀπὸ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως συνταγμάτων, καθορίζον σαφέστερον τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ὅπου τοῦτο ἐκρίθη ἀπαραίτητον, τὸ δὲ ἐπεκτείνει ταῦτα πρὸς πλήρη διασφάλισιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ δὴ εἰς θέματα ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ ζωὴ τῆς Χώρας παρουσίατε συμπτώματα ἀπαράδεκτα διὰ τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν καὶ τὸν ἐλληνικὸν πολιτισμόν.

Τοιοῦτον εἰς γενικὰς γραμμὰς εἶναι τὸ Σχέδιον Συντάγματος τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974 «περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος» ἔχει τὴν τιμὴν καὶ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1974

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Βουλευτὴς Ἀθηνῶν

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ
ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

"Αρθρον 1

"Αρθρ. 21 Σ/τος 52

1. Ἡ Ἑλλάς εἶναι προεδρευομένη κοινοβουλευτική δημοκρατία.

2. Ἀπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ ἔθνους, ὑπάρχουν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀσκοῦνται καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

"Αρθρ. 6 Σ.Π. 1/1-8-1974

3. Οὐδὲν ἄτομον, οὐδὲ τμήμα τοῦ Λαοῦ, ἐπιτρέπεται νὰ ἀντιποιηθῇ ὅπωςδήποτε τὴν ἄσκησιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρουσῶν ἐξουσιῶν.

"Αρθρον 2

Πρβλ. ἀρθρ. 1 Γερμ. Σ/τος

1. Ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας ἀποτελεῖ τὴν πρωταρχικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους.

"Αρθρα 2 & 3 τοῦ Ἱταλ. Σ/τος

2. Ἡ ἀναγνώρισις καὶ προστασία τῶν θεμελιωδῶν καὶ ἀπαραγράπτων δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας ἀποβλέπει εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς κοινωνικῆς προόδου ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ.

"Αρθρον 3

"Αρθρ. 3 Σ/τος 52

1. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.

2. Ἕλληνες πολῖται εἶναι ὅσοι κέκτηνται τὰ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα.

3. Μόνον Ἕλληνες πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς πάσας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

4. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

5. Πᾶς Ἕλληνας, δυνάμενος νὰ φέρῃ ὄπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀμυνὴν τῆς Πατρίδος, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

6. Τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται εἰς Ἕλληνας πολίτας.

"Αρθρον 4

"Αρθρ. 2 παρ. 3 Σ/τος 52

1. Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἐκάστου.

"Αρθρ. 1 Σ/τος 52

2. Πᾶσα γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρα καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὴν προστασίαν τῶν νόμων. Ἡ ἄσκησις τῆς λατρείας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἥθη.

"Αρθρ. 2 παρ. 4 Σ/τος 52

Άρθρ. 1 Σ/τος 52

Βλ. έρμ. δηλ. άρθρ. 2 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 Σχεδίου Έπιτρ.
Β΄ Ψηφίσματος

Άρθρ. 1 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 παρ. 5 Σ/τος 52

Άρθρ. 15 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 Γερμ. Σ/τος

Άρθρ. 3 Ίταλ. Σ/τος

Άρθρ. 13 Σ/τος 52

Άρθρ. 4 Σ/τος 52

3. Έπικρατούσα θρησκεία έν Έλλάδι εΐναι ή τής Άνατολικής Όρθοδόξου του Χριστού Έκκλησίας. Η Όρθόδοξος Έκκλησία τής Έλλάδος κεφαλήν γνωρίζουσα τόν Κύριον ήμών Ίησοΰν Χριστόν, ύπάρχει άναποσπástως ήνωμένη δογματικώς μετά τής έν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης και πάσης άλλης όμοδόξου του Χριστού Έκκλησίας. Τηρεΐ άπαρασσελεύτως, ως εκείναι, τούς ίερούς άποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τās ίεράς παραδόσεις. Εΐναι αυτοκέφαλος, άσχοΰσα άνεξαρτήτως πάσης άλλης Έκκλησίας τὰ κυριαρχικά αὐτῆς δικαιώματα και διοικεΐται ύπό Ίερῶς Συνόδου Άρχιερέων, ως νόμος όρίζει.

4. Η ύφισταμένη εΐς ώρισμένας περιοχάς του Κράτους εκκλησιαστική κατάσταση δέν αντίκειται εΐς τās διατάξεις τής προηγούμενης παραγράφου.

5. Το κείμενον τών Άγίων Γραφών τηρεΐται αναλλοίωτον. Η εΐς άλλον γλωσσικόν τύπον άπόδοσις τούτων, άνευ έγκρίσεως τής Αυτοκεφάλου Έκκλησίας τής Έλλάδος και τής έν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης του Χριστού Έκκλησίας, άπαγορεύεται.

6. Οί λειτουργοί τών λοιπών θρησκευτών υπόκεινται εΐς τās αὐτάς έναντι τής Πολιτείας ύποχρεώσεις και εΐς τήν αὐτήν ύπό ταύτης έποπτεΐαν, ως και οί λειτουργοί τής έπικρατούσης θρησκείας.

7. Ο προσηλυτισμός και πᾶσα άλλη επέμβασις κατά τής έπικρατούσης ή άλλης γνωστῆς θρησκείας άπαγορεύεται.

8. Ούδεις δύναται ένεκα τών θρησκευτικών αὐτοῦ πεποιθήσεων νά άπαλλαγή τής εκπληρώσεως τών πρὸς τὸ Κράτος καθηόντων του ή νά άρνηθῇ τήν εφαρμογήν τών νόμων.

9. Ούδεις όρκος επιβάλλεται άνευ νόμου όρίζοντος και τόν τύπον αὐτοῦ.

Άρθρον 5

1. Έκαστος δικαιούται νά αναπτύσσει έλευθέρως τήν προσωπικότητά του και νά συμμετέχει εΐς τήν κοινωνικήν, οικονομικήν και πολιτικήν ζωήν τής Χώρας, έφ' όσον δέν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τών άλλων και δέν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα και τόν ήθικόν νόμον.

2. Πάντες οί εύρισκόμενοι έντός τών όρίων τής Έλληνικής Έπικρατείας απολαύουν άπολύτου προστασίας τής ζωῆς, τής τιμῆς και τής έλευθερίας των, άδιακρίτως έθνικότητας, θρησκείας και γλώσσας. Έξαιρέσεις επιτρέπονται εΐς τās περιπτώσεις τās προβλεπομένες ύπό του Διεθνoῦς Δικαίου.

3. Η προσωπική έλευθερία εΐναι άπαραβίαστος. Ούδεις καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ή άλλως πώς περιορίζεται, εΐμη όταν και όπως ό νόμος όρίζει.

4. Άτομικά διοικητικά μέτρα περιοριστικά τής έλευθέρως κινήσεως ή εγκαταστάσεως επιβάλλονται μόνον διά λόγους δημοσίου συμφέροντος και μετά τήρησιν δικαστικών έγγυήσεων, ως νόμος ειδικώτερον όρίζει.

Άρθρον 6

Άρθρ. 5 Σ/τος 52

1. Οὐδείς συλλαμβάνεται, οὐδὲ φυλακίζεται, ἄνευ ἡτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματα.

2. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν τὸ βραδύτερον ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου, ἢ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἐπὶ δύο ἡμέρας.

3. Παρελθούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος, εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ παρακράτησιν, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

Άρθρ. 6 Σ.Π. τῆς 5.8.1974

4. Νόμος ὀρίζει τὸ ἀνώτατον ὄριον διαρκείας τῆς προφυλακίσεως, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος ἐπὶ κακουργημάτων καὶ τοὺς ἑξ μῆνας, ἐπὶ πλημμελημάτων. Ἐπὶ ὅλως ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων δύναται τὰ ἀνώτατα ὅρια νὰ παραταθοῦν κατὰ ἑξ καὶ τρεῖς μῆνας ἀντιστοίχως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

Άρθρον 7

Άρθρ. 7 Σ/τος 52

1. Ἐγκλημα δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου, ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Οὐδέποτε ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ τῆς προβλεπομένης κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

Άρθρ. 18 Σ/τος 52

2. Αἱ βάσανοι καὶ οἰαδήποτε σωματικὴ κάκωσις ἢ προσβολὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας ἀπαγορεύονται καὶ τιμωροῦνται ὡς νόμος ὀρίζει.

Άρθρ. 18 Σ/τος 52

3. Γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύεται. Θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, δὲν ἐπιβάλλεται.

Άρθρ. 5 παρ. 4 Σ/τος 52

4. Νόμος ὀρίζει τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ὑπὸ τοῦ Κράτους, κατόπιν δικαστικῆς διαγνώσεως, ἀποζημιώσεις εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Άρθρον 8

Άρθρ. 8 Σ/τος 52

Οὐδείς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἑκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἰονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθοῦν.

Άρθρ. 9 Σ/τος 52

1. Έκαστος, ή και πολλοί όμοϋ, έχουν τὸ δικαίωμα, τηροϋντες τούς νόμους τοϋ Κράτους, ὅπως ἀναφέρονται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων καὶ εἰς ἐγγραφον ἡτιολογημένην ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

2. Δίωξις τοῦ ἀναφερομένου διὰ παραβάσεις τελομένων διὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρχῆς πρὸς τὴν ὁποῖαν αὕτη ἀπευθύνεται καὶ κατόπιν ἀδείας ταύτης.

3. Αἴτησις πληροφοριῶν ὑποχρεοῖ τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν εἰς ἀπάντησιν ἐφ' ὅσον τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Άρθρον 10

Άρθρ. 10 Σ/τος 52

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνέρχονται ἡσύχως καὶ ἀόπλως, ὡς νόμος ὀρίζει.

2. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται ν' ἀπαγορευθοῦν ἂν ἐκ τούτων ἐπικεῖται κίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Άρθρον 11

Άρθρ. 11 Σ/τος 52

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως **συνιστοῦν ἐνώσεις καὶ σωματεῖα**, τηροῦντες τούς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγουν τὴν ἀσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς προηγουμένην ἀδειαν τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὸ σωματεῖον διαλύεται ἔνεκα παραβάσεως τῶν νόμων διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου δύναται ν' ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ λειτουργία σωματείου, κινουμένης συγχρόνως τῆς περὶ διαλύσεως διαδικασίας.

3. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἐνώσεων προσώπων μὴ συνιστωσῶν σωματεῖον, τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς ἢ ἡ δρᾶσις στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ τοῦ πολιτεύματος ἢ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὅπως συνεταρίζωνται. Περιορισμοὶ τοῦ δικαιώματος τούτου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ δημοσίων ἐπιχειρήσεων.

5. Ἡ προσφυγὴ εἰς ἀπεργίαν πρὸς ἐπιδίωξιν πολιτικῶν ἢ ἄλλων σκοπῶν, ξένων πρὸς τὰ ὕλικά καὶ τὰ ἠθικά συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων, ἀπαγορεύεται.

6. Ἀπαγορεύεται ἡ ὑφ' οἰανδήποτε μορφήν ἀπεργία εἰς τοὺς πάσης κατηγορίας ὑπαλλήλους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

1. Οἱ Ἕλληνες πολῖται, ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, δύνανται νὰ ἰδρῦσουν ἐλευθέρως καὶ νὰ μετέχουν εἰς πολιτικὰ κόμματα, ἢ ὀργάνωσις καὶ ἡ δρᾶσις τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ ὑπηρετῇ τὴν ἐλευθέραν λειτουργίαν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

2. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν κομμάτων ἐντὸς δημοκρατικῶν πλαισίων.

3. Κόμματα, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις τείνει εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ἢ ἐκθέτει εἰς κίνδυνον τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τῆς Χώρας, τίθενται ἐκτὸς νόμου δι' ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Συντάγματος Δικαστηρίου.

4. Οἱ βουλευταὶ κόμματος τεθέντος ἐκτὸς νόμου κηρύσσονται ἔκπτωτοι τοῦ ἀξιώματός των, αἱ κατεχόμεναι δὲ παρ' αὐτῶν ἑδραι ἐν τῇ Βουλῇ παραμένουν κεναὶ μέχρι λήξεως τῆς βουλευτικῆς περιόδου.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἷονδ' ἂν ἄλλου τρόπου ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπαραβίαστον. Νόμος ὁρίζει τὰς ἐγγυήσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ διὰ λόγους ἐθνικῆς ἀσφαλείας, ἢ πρὸς διακρίβωσιν ἀπεχθῶν ἐγκλημάτων δὲν δεσμεύεται ἐκ τοῦ ἀπορρήτου.

1. Ἐκαστος δύνανται νὰ ἐκφράζῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

2. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἐπιτελεῖ κοινωνικὴν ἀποστολήν.

3. Ἡ λογοκρισία καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται.

4. Ἡ κατάσχες ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων, εἴτε πρὸ τῆς κυκλοφορίας εἴτε μετ' αὐτήν, ἀπαγορεύεται. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχες παραγγελία τοῦ Εἰσαγγελέως, μετὰ τὴν κυκλοφορίαν :

Α) Ἐνεκα προσβολῆς τῆς χριστιανικῆς καὶ πάσης ἄλλης γνωστῆς θρησκείας.

Β) Ἐνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Γ) Ἐνεκα δημοσιεύματος, τὸ ὁποῖον : α) ἀποκαλύπτει πληροφορίας περὶ τὴν ὀργάνωσιν, σύνθεσιν, ἐξοπλισμὸν καὶ διάταξιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἢ τὴν ὁχύρωσιν τῇ Χώρας, β) εἶναι προφανῶς στασιαστικόν, ἢ σκοπεῖ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος, ἢ στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, ἢ προκαλεῖ ἢ διεγείρει εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας.

Δ) Ἔνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης περιπτώσεις.

5. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις τῆς προηγούμενης παραγράφου, ὁ Εἰσαγγελεὺς ὀφείλει, ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως, νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐντὸς ἐτέρων εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ν' ἀποφανθῇ περὶ διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τῆς κατασχέσεως, ἄλλως ἢ κατὰσχέσεις αἴρεται αὐτοδικαίως. Τὰ ἔνδικα μέσα τῆς ἐφέσεως καὶ τῆς ἀναιρέσεως ἐπιτρέπονται εἰς τὸν ἐκδότην τῆς κατασχεθείσης ἐφημερίδος ἢ ἄλλου ἐντύπου καὶ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

6. Ὁ ἐκδότης ἐφημερίδος ἢ ἄλλου ἐντύπου καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, καθαπτομένου τοῦ ιδιωτικοῦ ἢ οἰκογενειακοῦ βίου, ἀσχέτως τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων ποινικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ὑπέχουν ἀστικῶς καὶ εἰς ὁλόκληρον εὐθύνην πρὸς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς νόμος ὀρίζει.

7. Νόμος ὀρίζει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου πλήρους ἐπανορθώσεως ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων.

8. Τὸ δικαστήριον μετὰ τρεῖς τοῦλάχιστον καταδίκας διὰ παράβασιν τῶν ἐν παραγράφοις 4 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένων ἐγκλημάτων, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καί, εἰς βαρείας περιπτώσεις, τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος, καθ' ὃν νόμος ὀρίζει. Ἡ παῦσις, ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἄρχονται ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῇ ἀμετάκλητος.

9. Ὁ τίτλος παυθέντος ἐντύπου ἀπαγορεύεται νὰ χρησιμοποιηθῇ παρ' οἵουδήποτε ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς παύσεως αὐτοῦ.

10. Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα καὶ εἰσάγονται πάραυτα πρὸς ἐκδίκασιν, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 15

Ἄρθρ. 14 Σ/τος 52

1. Αἱ προστατευτικαὶ διὰ τὸν τύπον διατάξεις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, τῶν δημοσίων θεαμάτων, τῆς φωνογραφίας, τῆς ραδιοφωνίας, τῆς τηλεφίας καὶ παντὸς ἄλλου παρεμφεροῦς μέσου μεταδόσεως λόγου ἢ παραστάσεως.

2. Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθοῦν διὰ νόμου ἰδιαίτερα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς νεότητος ἐκ τῆς ἐπικινδύνου διὰ τὸ ἥθος αὐτῆς φιλολογίας.

3. Νόμος ὀρίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ προσόντα ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος.

Άρθρ. 16 Σ/τος 52

1. Ἡ παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, παρέχεται δαπάναις αὐτοῦ, σκοπεῖ δὲ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγὴν, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ τὴν διαμόρφωσιν ἐλευθέρων καὶ ὑπευθύνων πολιτῶν.

2. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτική. Νόμος ὁρίζει τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑξ.

3. Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα εἶναι αὐτοδιοικούμενα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνισχύονται οἰκονομικῶς ὑπ' αὐτοῦ. Οἱ καθηγηταὶ τῶν εἶναι δημόσιοι λειτουργοί. Αἱ ἀρχαὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων ἐκλέγονται παρὰ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν αὐτῶν.

4. Ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἔρευνα καὶ ἡ διδασκαλία εἶναι ἐλεύθεραι. Ἡ ἐλευθερία τῆς διδασκαλίας δὲν ἀπαλλάσσει ἀπὸ τοῦ καθήκοντος τῆς πίστεως πρὸς τὸ Σύνταγμα.

5. Τὸ Κράτος ἐνισχύει τοὺς διακρινομένους καὶ ἀξιόους ἀρωγῆς σπουδαστάς, ὡς νόμος θέλει ὁρίσει.

6. Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἱδρυσις ἐκπαιδευτηρίων κατωτέρας καὶ μέσης παιδείας, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Νόμος ὁρίζει τὰς διὰ τὴν ἱδρυσιν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων προϋποθέσεις ὡς καὶ τὰ προσόντα τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων. Ἡ σύστασις ἀνωτάτων σχολῶν ὑπὸ ἰδιωτῶν ἀπαγορεύεται.

Άρθρ. 17 Σ/τος 52

1. Ἡ ἰδιοκτησία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, τὰ ἑξ αὐτῆς ὅμως δικαιώματα δὲν δύναται νὰ ἀσκῶνται εἰς βάρος τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

2. Οὐδεὶς στρεφίται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Αὕτη δέον ν' ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπαλλοτριώσεως πράξεως.

3. Ἡ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ἀπαλλοτριώσεις καὶ ἔνεκα ταύτης ἐνδεχομένη μεταβολὴ τῆς ἀξίας τοῦ ἀπαλλοτριουμένου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Νόμος δύναται νὰ ὁρίσῃ τὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν δαπάνην τοῦ Δημοσίου τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων κοινῆς ὠφελείας ἢ γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

4. Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Αὕτη δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν εἰσπραξίν αὐτῆς, εἰς τὴν παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῆς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως, διατηροῦνται ἀπαράγραπτα πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ιδιοκτῆτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως. Ἡ ὀρισθεῖσα ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς τὸ βραδύτερον ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἄλλως αὕτη αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἡ ἀποζημίωσις, ὡς τοιαύτη, εἰς οὐδένα φόρον, κράτησιν ἢ τέλους ὑπόκειται.

5. Διὰ νόμου δύναται, προκειμένης τῆς ἐκτελέσεως ἔργων κοινῆς ὠφελείας ἢ γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας, νὰ ἐπιτραπῇ ἢ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἀπαλλοτριώσεις εὐρυτέρων ζωνῶν, πέραν τῶν ἐκτάσεων τῶν ἀναγκαιουσῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἔργων. Ὁ αὐτὸς νόμος καθορίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς τοιαύτης ἀπαλλοτριώσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς διὰ δημοσίου ἐν γένει σκοποῦς διαθέσεως ἢ χρησιμοποίησεως τῶν ἐπὶ πλέον ἀναγκαιουσῶν διὰ τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων.

Ἄρθρον 18

Ἄρθρ. 17 παρ. 2—5 Σ/τος 52

1. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, σπηλαίων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱαματικῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

2. Διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας, ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

3. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγίαν.

4. Ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου καθοριζομένην διαδικασίαν ὁ ἀναδασμὸς ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, πρὸς ἐπωφελεστέραν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδάφους, ὡς καὶ ἡ λήψις μέτρων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερμέτρου κατατμήσεως ἢ διευκόλυνσιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς κατατετμημένης μικρᾶς ἐγγείου ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρ. 8 τῆς Σ.Π. τῆς 5.8.1974

5. Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους περιπτώσεων, δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπιβληθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ἐξ ἰδιαιτέρων περιπτώσεων ἀπαιτούμενη στέρξης τῆς ἐλευθέρως χρήσεως καὶ καρπώσεως τῆς ἰδιοκτησίας. Νόμος ὀρίζει τὸν ὑπόχρεον καὶ τὴν διαδικασίαν καταβολῆς εἰς τὸν δικαιούχον τοῦ ἀνταλλάγματος

τῆς χρήσεως ἢ καρπώσεως, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ὑφισταμένας ἐκάστοτε συνθήκας. Ἐπιβληθέντα μέτρα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου αἴρονται εὐθὺς ἅμα ἐκλείψουν οἱ προκαλέσαντες ταῦτα ἰδιαίτεροι λόγοι. Ἐπὶ ἀδικαιολογήτου παρατάσεως τῶν μέτρων ἀποφασίζει περὶ ἄρσεως αὐτῶν, κατὰ κατηγορίας περιπτώσεων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τῇ αἰτήσῃ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον.

6. Διὰ νόμου δύναται νὰ ρυθμίζωνται τὰ τῆς διαθέσεως ἐγκαταλειμμένων ἐκτάσεων πρὸς ἀξιοποίησιν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀρίζονται καὶ τὰ τῆς μερικῆς ἢ ὀλικῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἐν περιπτώσει ἐπανεμφανίσεώς των ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας.

7. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀναγκαστικὴ συνιδιοκτησία συνεχομένων ἰδιοκτησιῶν ἀστικῶν περιοχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ αὐτοτελὴς ἀνοικοδόμησις τούτων, ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ἰσχύοντας ἢ μέλλοντας νὰ ἰσχύσωσιν ὅρους δομῆσεως.

Ἄρθρον 19

Ἄρθρ. 12 Σ/τος 52

1. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

2. Οἱ παραβάται τῆς προηγουμένης διατάξεως τιμωροῦνται ἐπὶ παραβιάσει τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 20

Ἄρθρ. 106 Σ/τος 52

1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης, κωδικέλλου ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ.

2. Ἐξαιρετικῶς, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπωφελεστέρα ἐκ μεταλλευσis τοῦ καταλειφθέντος ἢ δωρηθέντος πρὸς τὸν αὐτὸν ἢ ἄλλον σκοπὸν ἢ ἡ διάθεσις πρὸς ἄλλον κοινωφελῆ σκοπὸν, ὅταν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ δωρητοῦ δὲν καθίσταται πραγματοποιήσιμος καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 21

Ἄρθρ. 19 παρ. 4 Γερμ. Σ/τος

1. Ἐκαστος δικαιούται εἰς παροχὴν ἐννόμου προστασίας ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων καὶ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τούτων τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἰσχύει καὶ διὰ πᾶσαν διοικητικὴν ἐνέργειαν ἢ μέτρον λαμβανόμενον εἰς βάρος τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 22

Ἄρθρ. 18 Γερμ. Σ/τος

Ἄρθρ. 1 τῆς Σ.Π. τῆς 5.8.1974

1. Τὰ ἀπαράγραπτα δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀτόμου καὶ ὡς μέλους τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, πάντων τῶν ἐργάνων αὐτοῦ ὑποχρεομένων νὰ διασφαλίζουν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητός των, τὴν ἀκώλυτον ἄσκησιν τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων. Τὸ Κράτος δικαιούται νὰ ἀξιώσῃ παρ' ὅλων τῶν πολιτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.

2. Ἡ κατάχρησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἢ ἀποβλέπουσα εἰς βλάβην ἢ ἐξυπηρετοῦσα ἐπιδιώξεις ἐναντίον τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν ἢ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, ἢ δυναμένη νὰ ἀπειλήσῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους, τιμωρεῖται ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 23

1. Ἡ οἰκογένεια, ὡς θεμέλιον τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ ἔθνους καὶ ὁ γάμος τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Πολύτεκνοι οἰκογένειαι, ἀνάπηροι πολέμου, χῆραι καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, τυγχάνουν τῆς εἰδικῆς μερίμνης τοῦ Κράτους.

3. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν καὶ λαμβάνει εἰδικὰ μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς νεότητος καὶ τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀνηλίκων.

4. Τὸ Κράτος παρακολουθεῖ τὴν ζωὴν τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν παιδείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν προαγωγὴν τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑπικρατείας ἐργαζομένων Ἑλλήνων.

Ἄρθρον 24

1. Ἡ ἐργασία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους μεριμνῶντος διὰ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως πάντων τῶν πολιτῶν καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐργαζομένου ἀγροτικοῦ καὶ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ.

2. Διὰ νόμου καθορίζονται οἱ γενικοὶ ὅροι ἐργασίας. Περιορισμοὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας ἐπιτρέπονται μόνον ἔνεκα σοβαρῶν λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπείγουσας κοινωνικῆς ἀνάγκης δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

3. Τὸ Κράτος λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀκώλυτον ἄσκησιν τῶν συναφῶν πρὸς ταύτην δικαιωμάτων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου.

4. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων. Ὁ νόμος ὁρίζει τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις ταύτης, οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ καταστήσῃ ὑποχρεωτικὴν τὴν συμμετοχὴν εἰς πλείονας τοῦ ἐνὸς ὁργανισμοὺς κυρίας καὶ ἐνὸς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 25

Ἄρθρ. 109 Σ/τος 52

1. Οἱ γεωργικοὶ καὶ ἀστικοὶ συνεταιρισμοὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους μεριμνῶντος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ νόμου σύστασις ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν, ἀποβλεπόντων εἰς ἐκπλήρωσιν σκοπῶν κοινῆς ὠφελείας ἢ δημοσίου ἐνδιαφέροντος, ἐξασφαλιζομένης πάντως τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν συμμετεχόντων.

Ἄρθρον 26

1. Πρὸς ἐδραίωσιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης καὶ προστασίαν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, τὸ Κράτος συντονίζει τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα ἐν τῇ Χώρᾳ, μὲ ἐπιδίωξιν τὴν ἐξασφάλισιν ἰσορροπίας ἀναπτύξεως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, λαμβάνει δὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν πηγῶν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν ὑπογείων ἢ ὑποθαλασσίων κοιτασμάτων καὶ πρὸς προώθησιν τῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως καὶ προαγωγὴν ἰδίᾳ τῆς οἰκονομίας ὀρεινῶν καὶ καθυστερημένων ἐν γένει περιοχῶν.

2. Ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομικὴ πρωτοβουλία δὲν δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς βάρος τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, ἢ ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

3. Ἡ ἐπαγγελματικὴ καὶ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότης τῶν πολιτῶν ὀφείλει ἐὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ὕλικὴν καὶ πνευματικὴν προαγωγὴν τῆς Χώρας.

4. Διὰ νόμου δύναται, ἐπιφυλασσομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 108 παρεχομένης προστασίας, ὅπως ρυθμίζωνται τὰ τῆς ἐξαγορᾶς ἐπιχειρήσεων ἢ ἀναγκαστικῆς εἰς ταύτας συμμετοχῆς τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον αὗται ἔχουν χαρακτῆρα μονοπωλίου ἢ κέκτῃνται ζωτικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν πηγῶν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἢ ἔχουν ὡς κύριον σκοπὸν τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Ἄρθρ. 43 Ἱταλ. Σ/τος

Προοιμ. Γαλλ. Σ/τος 1946

Γιουγκοσλ. Σύνταγμα

Ἄρθρ. 9 τοῦ Ἱταλ. Σ/τος

1. Ἡ προστασία τοῦ φυσικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ περιβάλλοντος ἀποτελεῖ δικαίωμα καὶ ὑποχρέω-
σιν ἐκάστου. Τὸ Κράτος δύναται νὰ λαμβάνη
ἰδιαίτερα προστατευτικὰ ἢ κατασταλτικὰ μέτρα
πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ. Ἰδιαίτερος νόμος καθο-
ρίζει τὰ τῆς προστασίας τῶν δασῶν καὶ τῆς ἀπα-
γορεύσεως μεταβολῆς τοῦ προορισμοῦ τῶν δα-
σικῶν ἐκτάσεων.

2. Ἡ διαμόρφωσις καὶ ἀνάπτυξις τῶν πόλεων
καὶ τῶν οἰκιστικῶν ἐν γένει περιοχῶν τελεῖ ὑπὸ
τὴν ρυθμιστικὴν παρακολούθησιν καὶ τὸν ἔλεγχον
τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν
καλυτέρων δυνατῶν ὄρων διαβιώσεως καὶ τῆς
ἐξυπηρετήσεως τῆς λειτουργικότητος αὐτῶν. Διὰ
νόμου δύναται νὰ προβλέπηται ἀναγκαστικὴ συμ-
μετοχὴ τῶν ιδιοκτητῶν περιοχῆς, χαρακτηριζο-
μένης ὡς οἰκιστικῆς, εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκε-
κριμένου σχεδίου ἀξιοποίησιν καὶ γενικὴν διαρ-
ρύθμισιν ταύτης, δι' ἀντιπαροχῆς ἴσης ἀξίας ἀκι-
νήτων ἢ τμημάτων κατ' ὄροφον ιδιοκτησίας, ἐκ
τῶν τελικῶς καθοριζομένων ὡς ἐκμεταλλευσί-
μων ἐκτάσεων τῆς περιοχῆς.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 28

1. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέ-
δρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Βουλῆς.

2. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέ-
δρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

3. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν δικα-
στηρίων, αἱ ἀποφάσεις δὲ αὐτῶν ἐκτελοῦνται ἐν ὀνό-
ματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἄρθρον 29

1. Οὐδεμία μεταβολὴ τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας
δύναται νὰ γίνη ἄνευ νόμου.

2. Ἄνευ νόμου δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν
Ἐπικράτειαν ξένος στρατός, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ
ἐν αὐτῇ, ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς.

3. Ἡ Ἑλλάς, ἀκολουθοῦσα τοὺς γενικῆς ἀνα-
γνωρίσεως κανόνας τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου, ἐπι-
ζητεῖ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Δικαιο-
σύνης εἰς τὰς μεταξὺ τῶν Λαῶν καὶ τῶν Κρατῶν
σχέσεις, προερχομένη πρὸς τοῦτο ἐλευθέρως εἰς
περιορισμοὺς εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς κυριαρχίας της,
βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον
τῆς ἀμοιβαιότητος.

Ἄρθρ. 22 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 27 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 28 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 5 Σ/τος 27

Ἄρθρ. 33 παρ. 1 Σ/τος 52

Βλ. πρότασιν Ἀναθ. 63

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

"Αρθρον 30

"Αρθρ. 67 Σ/τος 27

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἐγγυητῆς τῆς ἀρμονικῆς λειτουργίας τῶν ἐξουσιῶν τῆς Πολιτείας, ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διὰ περίοδον πέντε ἐτῶν, κατὰ τὰ ἐν ἀρθροῖς 32 καὶ 33 ὀριζόμενα.

"Αρθρ. 68 παρ. 5 Σ/τος 27

2. Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς οἰοδήποτε ἄλλο ἀξίωμα, θέσιν ἢ ἔργον.

3. Ἡ Προεδρική περίοδος ἀρχεται ἀπὸ τῆς ὀρωμοσίας τοῦ Προέδρου.

4. Εἰς περίπτωσιν πολέμου, ἡ προεδρική θητεία παρατείνεται μέχρι λήξεως αὐτοῦ.

22α Τροποποίησις
Σ/τος ΗΠΑ (1951)

5. Ἐπανεκλογή τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἅπαξ μόνον ἐπιτρέπεται.

"Αρθρον 31

Δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῇ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας :

- α) Ὁ μὴ ἔχων διὰ γεννήσεως τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν.
- β) Ὁ μὴ ἔχων συμπληρώσει τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.
- γ) Ὁ μὴ ἔχων τὴν νόμιμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν καὶ μὴ ὦν ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον.
- δ) Ὁ συνεπείᾳ ἀμετακλήτου καταδίκης στερηθεὶς τῶν προσόντων διορισμοῦ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἔστω καὶ ἂν ἔτυχεν ἀποκαταστάσεως.

"Αρθρον 32

1. Ἡ ἐκλογή τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐνεργεῖται εἰς εἰδικὴν πρὸς τοῦτο συνεδρίασιν προκαλουμένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ ὑπηρετοῦντος Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Εἰς περίπτωσιν ὀριστικῆς ἀδυναμίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἀρθρου 34 ὀριζόμενα, ὡς καὶ εἰς περίπτωσιν παραιτήσεως ἢ θανάτου αὐτοῦ, ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς πρὸς ἐκλογὴν νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐνεργεῖται ἐντὸς δέκα τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προώρου λήξεως τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Προέδρου.

2. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται ὁ συγκεντρώσας τὴν πλειοψηφίαν τῶν δύο τρίτων τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Εἰς περίπτω-

σιν μὴ ἐπιτεύξεως τῆς πλειοψηφίας ταύτης, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μετὰ πενθήμερον, ἂν δὲ καὶ πάλιν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ ὥς ἄνω πλειοψηφία, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν μετὰ πενθήμερον ἀπὸ τῆς δευτέρας ψηφοφορίας. Μὴ ἐπιτευχθείσης οὐδὲ κατὰ τὴν τελευταίαν ψηφοφορίαν τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν, ἡ Βουλὴ διαλύεται ἐντὸς δεκαημέρου καὶ προκηρύσσονται ἐκλογαὶ πρὸς ἀνάδειξιν νέας Βουλῆς. Τὸ σχετικὸν διάταγμα ὑπογράφεται ὑπὸ μόνον τοῦ ὑπηρετοῦντος Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος ὑπὸ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν Προέδρου τῆς Βουλῆς.

3. Ἡ ἐκ τῶν οὕτω προκηρυσσομένων ἐκλογῶν ἀναδεικνυομένη Βουλὴ, εὐθὺς μετὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῆς εἰς σῶμα προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὥς ἄνω πλειοψηφίας, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μεταξὺ τῶν δύο σχετικῶς πλειοψηφησάντων ὑποψηφίων, θεωρεῖται δὲ ἐκλεγείς ὁ συγκεντρώσας τὰς περισσοτέρας ψήφους.

4. Ἐὰν κατὰ τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ Βουλὴ εἶναι ἀποῦσα, αὕτη συγκαλεῖται εἰς ἑκτακτον σύνοδον καὶ ἂν ἔτι ἔλθῃ ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθῃ, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρὸς ἄσκησιν τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀρμοδιοτήτων αὐτῆς.

5. Ἐφ' ὅσον ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ὀριζομένη διαδικασία ἐκλογῆς νέου Προέδρου δὲν ἤθελε περατωθῇ ἐγκαίρως, ὁ ἤδη ὑπηρετῶν Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παραμένει ἀσκῶν τὰ καθήκοντά του μέχρις ἀναδείξεως νέου καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς θητείας του.

Ἄρθρον 33

1. Ὁ ἐκλεγόμενος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀναλαμβάνει τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ ὑπηρετοῦντος Προέδρου, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸν ἀκόλουθον ὄρκον πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του :

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοσύου καὶ Ἀδιαίρετου Τριάδος νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, νὰ μεριμνῶ διὰ τὴν πιστὴν τήρησιν αὐτῶν, νὰ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τῆς Χώρας, νὰ προστατεύω τὰ δικαιώματα καὶ τὰς

Πρβλ. ἄρθρ. 69 Σ/τος 27

ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ ὑπηρετῶ τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ».

Ἄρθρ. 70 Σ/τος 27

3. Νόμος ὁρίζει τὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καταβλητέαν χορηγίαν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ὀργανουμένων ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 34

Πρὸλ. ἄρθρ. 68 Σ/τος 27

1. Τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἐκλείποντα, παραιτούμενον ἢ κωλυόμενον ἐξ οἴουδῆποτε λόγου νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἀναπληροῖ προσωρινῶς ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, μὴ ὑπαρχούσης δὲ ταύτης ὁ Πρόεδρος τῆς προηγουμένης Βουλῆς καὶ τούτου ἀρνούμενου ἢ μὴ ὑπάρχοντος ἡ Κυβέρνησις συλλογικῶς.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 32 παρ. 2 τοῦ παρόντος, ὡς καὶ αἱ διατάξεις περὶ παύσεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ προσφυγῆς εἰς δημοψήφισμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 42 παρ. 2 τοῦ παρόντος.

2. Παρατεινομένης τῆς ἀδυναμίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πέραν τῶν εἴκοσι ἡμερῶν, συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ Βουλὴ καὶ ἂν αὕτη διαλυθῇ, ὅπως ἀποφανθῇ διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἐκλογῆς νέου Προέδρου. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν πάντως ἡ ἐκλογὴ νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ καθυστερήσῃ πέραν τῶν ἐξ συνολικῶς μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λόγῳ ἀδυναμίας αὐτοῦ ἀναπληρώσεώς του.

3. Εἰδικὸς νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἰς περίπτωσιν ἀποδημίας αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 35

Ἄρθρ. 72 Σ/τος 27

1. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρέπει νὰ εἶναι προσυπογεγραμμέναι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ καθίσταται ὑπεύθυνος. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καθίστανται ἐκτελεσται διὰ τῆς προσυπογραφῆς καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, δὲν χρῆζουσιν προσυπογραφῆς :

α) Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παῦσις τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

β) Ἡ σύγκλησις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 38 παρ. 5 ὁριζόμενα.

- γ) Ἡ σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.
- δ) Ἡ ἀναπομπή ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς σχεδίου νόμου.
- ε) Ὁ διορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 36

Ἄρθρ. 32 Σ/τος 52

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκπροσωπεῖ διεθνῶς τὸ Κράτος, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δὲ αὐτάς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέπουν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθῆκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τυπικοῦ νόμου κυροῦντος ταύτας.

Ἄρθρ. 33 παρ. 2 Σ/τος 52

2. Μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης οὐδέποτε δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

Ἄρθρον 37

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ προαγωγὴν τῆς συνεργασίας μετ' ἄλλων Κρατῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ συνθήκης ἢ συμφωνίας ἀναγνώρισις κατὰ τὸ Σύνταγμα ἁρμοδιοτήτων εἰς ὅργανα διεθνῶν ὁργανισμῶν. Πρὸς ψήφισιν τοῦ κυροῦντος τὴν συνθήκην ἢ συμφωνίαν νόμου ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 38

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργόν, ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ αὐτοῦ διορίζει καὶ παύει τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργούς.

2. Μετὰ τὴν διενέργειαν γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, Πρωθυπουργὸς διορίζεται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτυχόντος τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν ἐδρῶν ἐν τῇ Βουλῇ κόμματος. Ἄν τὸ κόμμα δὲν ἔχῃ ἀρχηγόν, ἢ ἂν ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ δὲν ἐξελέγῃ βουλευτῆς, ὁ διορισμὸς τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐνεργεῖται μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τοῦ κόμματος ἀνάδειξιν ἀρχηγοῦ αὐτῆς. Εἰς ἣν περίπτωσιν οὐδὲν κόμμα συνεκέντρωσε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν ἐδρῶν ἐν τῇ Βουλῇ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει διερευνητικὴν ἐντολὴν εἰς τὸν ἀρχηγόν τοῦ σχετικῶς πλειοψηφήσαντος εἰς ἀριθμὸν ἐδρῶν κόμματος πρὸς διακρίβωσιν τῆς δυνατότητος σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως ἀπολαυοῦσης τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Μὴ ἐπιτυχχανομένου τούτου,

ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργὸν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπαλλάσσει τῶν καθηκόντων τοὺς Πρωθυπουργὸν παραιτούμενον, ὡς καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀποδοκιμασθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 84 τοῦ παρόντος Συντάγματος ὀριζόμενα.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ παύσῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.

5. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, δύναται νὰ συγκαλῇ παρ' αὐτῷ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν του.

Ἄρθρον 39

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰδικῶς προβλεπομένας περιπτώσεις, συγκαλεῖ παρ' αὐτῷ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν του, τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας. Κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συγκαλεῖ τοῦτο καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην σοβαράν, κατὰ τὴν κρίσιν του, ἐθνικὴν περίστασιν.

2. Τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν κατὰ δημοκρατικὸν τρόπον ἐκλεγέντων καὶ διατελεσάντων Προέδρων τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀξιωματικῆς ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπολιτεύσεως, ὡς καὶ τῶν προερχομένων ἐκ τῆς Βουλῆς Πρωθυπουργῶν ἢ διατελεσάντων Πρωθυπουργῶν εἰς Κυβέρνησιν τυχοῦσαν τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς.

3. Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ καλῶνται πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ οἱ Ὑπουργοὶ Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 40

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τακτικῶς τὴν Βουλὴν ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκτάκτως ὡσάκις κρίνει τοῦτο εὐλογον, κηρύσσει δὲ αὐτοπροσώπως, ἢ διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τὴν ἐναρξιν καὶ τὴν λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἅπαξ μόνον δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἐναρξιν, εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

3. Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ, κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Πρβλ. ἄρθρ. 37 Σ/τος 52

Πρβλ. ἄρθρ. 38 Σ/τος 52

Άρθρον 41

1. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας, ἂν κρίνῃ ὅτι δὲν εὐρίσκει αὕτη ἐν ἁρμονίᾳ, πρὸς τὸ λαϊκὸν αἶσθημα, ἢ ὅτι ἡ σύνθεσις αὐτῆς δὲν ἐξασφαλίζει κυβερνητικὴν σταθερότητα.

2. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν, προτάσει τῆς Κυβερνήσεως, τυχούσης ψήφου ἐμπιστοσύνης, πρὸς ἀνανέωσιν τῆς λαϊκῆς ἐντολῆς, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐξαιρετικῆς σημασίας ἐθνικὸν θέμα.

3. Τὸ περὶ διαλύσεως Διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν, τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, τῆς δὲ νέας Βουλῆς ἐντὸς ἐτέρων τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

4. Βουλὴ, ἐκλεγείσα μετὰ διάλυσιν τῆς προηγουμένης, δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τῆς καταψήφισεως παρ' αὐτῆς δύο Κυβερνήσεων. Πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Διατάγματος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ζητεῖ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας. Ἀποκλείεται ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς δις διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

5. Ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς ἐνεργεῖται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀρθροῦ 32 παρ. 2 τοῦ παρόντος.

Άρθρον 42

1. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

2. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, νὰ ἀναπέμψῃ εἰς τὴν Βουλὴν ψηφισθὲν ὑπὸ ταύτης νομοσχέδιον, ἐκθέτων καὶ τοὺς λόγους τῆς μὴ κυρώσεως.

3. Πρότασις ἢ σχέδιον νόμου ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἀναπεμφθὲν εἰς ταύτην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἰσάγεται εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς, ἂν δὲ ἐπιψηφισθῇ καὶ αὐθις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοῦτο ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Άρθρον 43

1. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐφαρμογὴν των, οὐδὲ νὰ ἐξαίρεσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

Πρβλ. ἀρθρ. 37 Σ/τος 52

Άρθρ. 75 Σ/τος 27

Άρθρ. 36 Σ/τος 52

Άρθρ. 10 παρ. 2 Γαλλ. Σ/τος

Άρθρ. 76 Σ/τος 27

Άρθρ. 35 Σ/τος 52

2. Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις Προεδρικῶν Κανονιστικῶν Διαταγμάτων, βάσει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων ταύτης.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει Ὁργανωτικὰ Διατάγματα νομοθετικοῦ περιεχομένου, πρὸς ρύθμισιν τῶν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀποκλειστικῶς ὀργάνωσιν καὶ διάρθρωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν Δημοσίων Ὁργανισμῶν ἀναγομένων θεμάτων, ἀποκλειομένης τῆς δι' αὐτῶν αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ ὡς καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς βαθμολογικῆς διαρθρώσεως αὐτοῦ.

4. Διὰ νόμων, ψηφιζομένων ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, δύναται νὰ παρέχεται ἐξουσιοδοτήσις πρὸς ἔκδοσιν προεδρικῶν διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου (θεσπίσματα). Διὰ τῶν νόμων τούτων χαράσσονται γενικαὶ νομοθετικαὶ κατευθύνσεις πρὸς ρύθμισιν θεμάτων, περιλαμβανομένων εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐγκριθέν κυβερνητικὸν πρόγραμμα, τιθεμένου καὶ χρονικοῦ ὁρίου εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

5. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παρ. 1 θέματα τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἄρθρον 44

1. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσας καὶ ἀπροβλέπτου ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ ἐκδίδῃ πράξεις νομοθετικοῦ περιεχομένου. Αὗται ὑποβάλλονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κύρωσιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 79, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, ἢ ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς εἰς σύνοδον. Ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, ἢ δὲν ἐγκριθοῦν παρ' αὐτῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, ἀποβάλλουν ἐφ' ἐξῆς τὴν ἰσχύν των.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ προκηρύσῃ τὴν διεξαγωγὴν δημοψηφίσματος ἐπὶ κρισίμων ἐθνικῶν θεμάτων.

Ἄρθρον 45

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἄρχει τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς Χώρας καὶ ἀπονέμει, κατὰ νόμον, τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς αὐτάς.

Ἄρθρον 46

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει καὶ παύει, κατὰ νόμον, τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρισμένων ἐξαιρέσεων.

Σημ. Ἄρθρ. 81
Ἑλλ. Σ/τος 27

Ἄρθρ. 81 Σ/τος 27
Ἄρθρ. 34 Σ/τος 52

"Αρθρ. 85 Σ/τος 27

"Αρθρ. 40 Σ/τος 52

"Αρθρ. 39 Σ/τος 52

2. 'Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπονέμει τὰ κεκα-
νονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ
αὐτῶν νόμου.

"Αρθρον 47

1. 'Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα
ὅπως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ μετὰ
γνώμην συμβουλίου, συγκροτουμένου κατὰ πλειονο-
ψηφίαν ἐκ δικαστῶν, χαρίζη, μετατρέπη ἢ μετριάξῃ
τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγιγνωσκόμενας ποινάς.
**Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν
διαδικασίαν δύναται νὰ αἴρωνται αἱ πάσης φύ-
σεως κατὰ νόμον συνέπειαι καταγνωσθειςῶν καὶ
ἐκτιθειςῶν ποινῶν.**

2. 'Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μόνον τῇ συγκατα-
θέσει τῆς Βουλῆς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ χάριν
εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 85.

3. Ἀμνηστία παρέχεται μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλη-
μάτων διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδομένου προ-
τάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

4. Ἀμνηστία ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ
διὰ νόμου παρέχεται.

"Αρθρον 48

"Αρθρ. 91 Σ/τος 52

1. 'Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἐν περιπτώσει
πολέμου, ἐπιστρατεύσεως ἔνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων,
ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς κατὰ τῆς δη-
μοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἐξ ἐσωτερι-
κῶν κινδύνων, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος **προσυπο-**
γραφομένου παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δύναται νὰ
ἀναστείλῃ εἰς ὅλην τὴν Ἑπικράτειαν ἢ τμῆμα αὐτῆς
τὴν ἰσχύν τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 6, 8, 10, 11, 13,
14, 19, 96 παρ. 4 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος, ἢ τινῶν
ἐξ αὐτῶν, νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα
νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» καὶ νὰ συστήσῃ
ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. 'Ο νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ
τροποποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς του.
Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὥς ἄνω προεδρικοῦ δια-
τάγματος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται,
πλὴν τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων, νὰ λαμβάνῃ καὶ
πάντα τὰ ἀναγκαῖα νομοθετικῆς ἢ διοικητικῆς
φύσεως μέτρα, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἀντιμετώ-
πισιν τῆς καταστάσεως καὶ τὴν ταχύτεραν ἀπο-
κατάστασιν τῆς λειτουργίας τῶν συνταγματικῶν
θεσμῶν.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ
παρόντος ἁρθροῦ ἐκδιδομένου προεδρικοῦ διατά-
γματος ἂν τοῦτο δὲν ἀνακληθῇ δι' ὁμοίου διατά-
γματος ἐνωρίτερον, αἴρεται αὐτοδικαίως, ἐν περι-
πτώσει μὲν πολέμου, ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ, ἐν
πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει μετὰ δέμηνον ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεώς του, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη παραταθῇ καὶ
πέραν τοῦ διμήνου διὰ προεδρικοῦ διατάγμα-
τος ἐκδιδομένου μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τῆς

Βουλῆς. Ἡ σχετικὴ ἀπόφασις ταύτης λαμβάνεται διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ ἔκδοσις τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 προεδρικοῦ διατάγματος λάβῃ χώραν ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, αὕτη συγκαλεῖται, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, μέχρι πέρατος τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, προκειμένου αὕτη νὰ κρίνῃ περὶ τῆς παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος.

4. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προεδρικοῦ διατάγματος καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος του, ἰσχύει αὐτοδικαίως ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ παρόντος Συντάγματος βουλευτικὴ ἀσυλία.

Ἄρθρον 49

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εὐθύνεται διὰ πράξεις ἐνεργηθείσας κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων του, εἰμὴ μόνον εἰς περίπτωσιν ἐσχάτης προδοσίας, ἢ ἐκ προθέσεως παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος. Διὰ πράξεις μὴ σχετιζομένας πρὸς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, ἡ δίωξις ἀναστέλλεται μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας.

2. Ἡ πρότασις περὶ κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦλάχιστον τῶν μελῶν αὐτῆς, δέον δὲ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ ἀποδεκτὴ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παραπέμπεται εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 85 τοῦ παρόντος Συντάγματος εἰδικὸν δικαστήριον, τῶν περὶ τούτου διατάξεων ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ.

4. Νόμος, ψηφιζόμενος ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 50

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἀρμοδιότητας, εἰμὴ ὅσας ἀπονέμει εἰς αὐτὸν ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ πρὸς αὐτὸ συνάδοντες νόμοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 51

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν καθορίζεται διὰ νόμου δὲν δύναται ὅμως νὰ εἴναι κατώτερος τῶν διακοσίων, οὐδὲ ἀνώτερος τῶν τριακοσίων.

Σημ. Ἄρθρ. 73

Ἑλλ. Σ/τος 27

Ἄρθρ. 68 Γαλλ. Σ/τος 28

Ἄρθρ. 86 Σ/τος 27

Ἄρθρ. 44 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 68 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 67 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 66 παρ. 1 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 66 παρ. 2 Σ/τος 52

2. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος.

3. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν συμπληρωσάντων τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν πολιτῶν, ὡς νόμος ὁρίζει.

4. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται ταύτοχρόνως εἰς ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

Ἄρθρον 52

1. Ἡ ἐλευθέρα καὶ ἀνόθευτος ἐκδήλωσις τῆς λαϊκῆς θελήσεως, ὡς ἔκφρασις τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας, τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν πάντων τῶν λειτουργῶν τῆς Πολιτείας, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ διασφαλίζουν ταύτην εἰς πᾶσαν περίπτωσιν.

2. Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος εἶναι ὑποχρεωτική, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 53

1. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ πέντε συναπτά ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἀμα τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ διενέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, ἡ σύγκλησις δὲ τῆς νέας Βουλῆς, εἰς τακτικὴν σύνοδον, ἐντὸς ἐπίσης τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διενέργειας τῶν ἐκλογῶν.

2. Βουλευτικὴ ἔδρα, κενωθείσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, δὲν πληροῦται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν ἐδρῶν δὲν ὑπερβαίνει τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Εἰς περίπτωσιν πολέμου παρατείνεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἡ βουλευτικὴ περίοδος. Ἐὰν ἔχη διαλυθῇ ἡ Βουλὴ, ἀναστέλλεται ἡ διενέργεια ἐκλογῶν μέχρι λήξεως τοῦ πολέμου, ἀνακαλουμένης μέχρι ταύτης αὐτοδικαίως τῆς διαλυθείσης Βουλῆς.

Ἄρθρον 54

1. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὁρίζονται διὰ νόμου, ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας ὁρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ αὐτῆς, ὡς οὗτος προκύπτει ἐκ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς.

3. Μέρος τῆς Βουλῆς, οὐχὶ ἔλασσον τῶν δέκα, οὐδὲ μείζον τῶν εἰκοσι βουλευτῶν, δύναται νὰ ἐκλέγεται ἐνιαίως καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, ὡς νόμος θέλει ὁρίσει, ἐν συναρτήσῃ πρὸς τὴν συνολικὴν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ ἐκλογικὴν δύναμιν ἐκάστου κόμματος.

Ἄρθρ. 69 παρ. 1 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 69 παρ. 2 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 68 παρ. 2 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 68 παρ. 1 Σ/τος 52

Ἡ ἀνάδειξις τῶν βουλευτῶν τούτων ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιαιτέρου καταλόγου ὑποψηφίων ἐκάστου κόμματος καὶ κατὰ σειρὰν τῆς ἐν αὐτῷ ἐγγραφῆς. Οἱ κατάλογοι τῶν κομμάτων κατατίθενται εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον καὶ δημοσιεύονται δέκα πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν. Οἱ εἰς αὐτοὺς περιλαμβανόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἐμφανίζωνται ὡς ὑποψήφιοι καὶ εἰς ἐκλογικὰς περιφερείας.

4. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν ἐκλεγομένων βουλευτῶν καθορίζεται μετ' ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναδεικνυομένων ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 55

Ἄρθρ. 70 Σ/τος 52

1. Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται :

- α) Νὰ εἶναι Ἕλλην πολίτης.
- β) Νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς.
- γ) Νὰ ἔχῃ τὴν κατὰ νόμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.
- δ) Νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον.

2. Δὲν δύνανται ν' ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῇ βουλευτὴς :

- α) Ὁ μὴ κεκτημένος τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν διὰ γεννήσεως, ἐξαίρεσει τῆς περιπτώσεως προσαρτήσεως ἐδάφους καὶ τῆς παρελεύσεως δεκαετίας ἀπὸ τῆς πολιτογραφήσεως ἢ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἐλληνικῆς ἰθαγενείας διὰ γάμου μετὰ Ἕλληνος ὑπηκόου.
- β) Ὁ συνεπείᾳ ἀμετακλήτου καταδίκης στερούμενος τῶν προσόντων διορισμοῦ εἰς τακτικὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἐφ' ὅρου ζωῆς, πλην ἂν τύχῃ ἀποκαταστάσεως.

3. Βουλευτὴς, στερηθεὶς τινὸς τῶν ἀνωτέρω προσόντων ἢ ἐμπίπτων εἰς τινὰ τῶν περιπτώσεων τῆς παρ. 2, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει τὸ κατ' ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Εἰδικὸν Δικαστήριον.

Ἄρθρον 56

Ἄρθρ. 71 Σ/τος 52

1. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι πολιτικοὶ ἢ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, δήμαρχοι καὶ πρόεδροι κοινοτήτων, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, ὑπάλληλοι ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ ὑπάλληλοι δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων, διοικηταὶ καὶ πρόεδροι διοικητικῶν συμβουλίων πάντων τῶν ἀνωτέρω, δὲν δύνανται ν' ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί, ἐὰν δὲν παραιτηθοῦν πρὸ τῆς ἀνακηρύξεώς των ὡς ὑποψηφίων.

2. Ἡ παραίτησις συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς αὐτῆς, ἥ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐξ ἧς παρητήθησαν ἀπαγορεύεται.

3. Ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας παραιτούμενοι διὰ νὰ μετᾶσχουν ὡς ὑποψήφιοι εἰς τὰς ἐκλογάς, δὲν δύνανται ν' ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταί, εἰς περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπηρέτησαν πλέον τοῦ **τριμήνου** κατὰ τὴν πρὸ τῶν ἐκλογῶν **τριετίαν**, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ τῆς περιφέρειας, εἰς ἣν ἤσκουν τὰ ἐκλογικὰ των δικαιώματα, οὔτε νὰ ἐπανεέλθουν πλέον εἰς τὸ στράτευμα.

Οἱ διατελέσαντες δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἢ ὑπάλληλοι δημοσίων ὀργανισμῶν ἢ ἐπιχειρήσεων καὶ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταί εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρέτησαν ὡς **ὑπάλληλοι τῆς περιφερειακῆς ὑπηρεσίας** κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς των **τριετίαν**.

4. Οἱ ἔχοντες ἀνειλημμένην ὑποχρέωσιν παραμονῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοὶ ἐν γένει, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι οὐδὲ νὰ ἐκλεγῶσιν βουλευταί διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης ὑποχρέωσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 57

Ἄρθρ. 71 παρ. 5 Σ/τος 52

1. Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ συμβούλου, ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυσουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 71 παρ. 6 Σ/τος 52

2. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουν ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀφ' ἧς καταστῇ ὀριστικὴ ἡ ἐκλογή των, νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τοιαύτης ἐμπροθέσμου δηλώσεως, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Ἄρθρ. 71 παρ. 7 Σ/τος 52

3. Νόμος δύνανται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

4. Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἷονδῆποτε τῶν ἐν τῷ παρόντι ἢ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων χαρακτηριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τούτου.

5. Δικηγόροι ἐκλεγόμενοι βουλευταὶ δὲν δύνανται ν' ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτουργήμα εἰμὴ μόνον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετερίου τῆς περιφέρειας των, τῶν μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων τῆς περιφέρειας τοῦ ἄνω Ἐφετερίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρ. 71 παρ. 8 Σ/τος 52

6. Βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιάζουν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου, ἢ ν' ἀναλαμβάνουν προμηθείας τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως

ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἔργων, ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ δημοτικῶν φόρων, ἢ νὰ δέχονται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων.

Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκύρωση τῆς πράξεως.

Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνονται ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτής, ἢ εἶναι οὗτος ὁμόρρυθμος ἐταῖρος.

7. Ἐπὶ ἀμφισβητήσεως περὶ τῶν ἀσυμβιβάστων καὶ τῆς ἐκπτώσεως ἀποφαίνεται τὸ κατ' ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Δικαστήριον.

Ἄρθρον 58

Ἡ ἐξέλεξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Συντάγματος Δικαστήριον.

Ἄρθρον 59

1. Οἱ βουλευταὶ πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ὁμνῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν, τὸν ἀκόλουθον ὅρκον: «Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ δίδουν τὸν αὐτὸν ὅρκον κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 60

1. Οἱ βουλευταὶ ἔχουν ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ συνείδησιν γνώμης καὶ ψήφου. Ὑποχρεωτικὴ ἐντολὴ δὲν ἀναγνωρίζεται.

2. Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, συντελεῖται δὲ ἅμα τῇ ὑποβολῇ ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀνάκλησιν.

3. Βουλευταὶ ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τὸ σῆμα κόμματος δὲν δύνανται νὰ μετέχουν εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ὁμάδα ἐτέρου κόμματος οὐδὲ νὰ συνιστοῦν νέας ὁμάδας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτῆς κοινοβουλευτικῆς περιόδου, θεωρούμενοι ἄλλως ὥς παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματος.

Ἄρθρον 61

1. Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπωςδῆποτε ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων.

Ἄρθρ. 75 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 64 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 72 παρ. 2 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 62 Σ/τος 52

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, ὁ βουλευτὴς εὐθύνεται καὶ διώκεται κατὰ νόμον διὰ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν, μετ' ἄδειαν τῆς Βουλῆς. Ἡ ἐκδίδοσις τῆς ὑποθέσεως εἰσάγεται εἰς τὸ Ἐφετεῖον, ἐπιτροπομένης πάντοτε τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀληθείας.

3. Ὁ δημοσιεύων, ἢ ὅπωςδήποτε διαδίδων, τὸ περιεχόμενον κατατιθεμένων εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν, ἐρωτήσεων ἢ ἐπερωτήσεων, πρὸ τῆς ἐνώπιον αὐτῆς συζητήσεως ἢ παροχῆς ἐγγράφου ἀπαντήσεως, εὐθύνεται δι' ἃς παραβάσεις καὶ ὁ καταθέτων βουλευτὴς.

Ἄρθρον 62

Διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, βουλευτὴς δὲν διώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Ἡ ἄδεια θεωρεῖται παρασχεθεῖσα, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφανθῇ ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διαβιβάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς. Ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα, ὡς καὶ δι' ἐξύβρισιν καὶ ἀπλῆν ἢ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν.

Ἄρθρον 63

1. Οἱ βουλευταὶ δικαιоοῦνται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεως ὡς καὶ ἐξόδων παραστάσεως, κατὰ τὰ ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου ὀριζόμενα. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου καθορίζονται καὶ αἱ πρὸς τοὺς βουλευτάς ἀναγνωριζόμεναι ἀπαλλαγαὶ ἢ ἕτεροι παροχαί.

2. Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, κρατεῖται ὑποχρεωτικῶς τὸ τριακοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 64

1. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τὴν συγκαλέσῃ ἐνωρίτερον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40.

2. Ἡ διάρκεια τῆς τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, μὴ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 40 ἀναστολῆς. Ἡ τακτικὴ σύνοδος παρατείνεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 79 ἢ τῆς ψηφίσεως τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 63 παρ. 1 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 75 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 54 Σ/τος 52

Άρθρον 65

Άρθρ. 65 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς ἐλευθέρας καὶ δημοκρατικῆς λειτουργίας αὐτῆς, διὰ Κανονισμοῦ, ψηφισομένου ἐν ὁλομελείᾳ κατὰ τὸ ἄρθρον 76 καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, παραγγεῖλα τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

2. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ προεδρείου, κατὰ τὰ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενα.

3. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι ἐκλέγονται κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν αὐτῆς.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς μεριμνᾷ διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ Βουλῇ, τὴν διασφάλισιν τῆς ἀκωλύτου διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος καὶ τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῆς γνώμης τῶν βουλευτῶν, δυνάμενος νὰ ἀπαγγεῖλῃ καὶ τὸν προσωρινὸν ἀποκλεισμὸν παρεκτρεπομένου βουλευτοῦ ἀπὸ τῶν συζητήσεων ἢ καὶ τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ἢ μέρους αὐτῆς.

Ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ βουλευτοῦ συνεπάγεται ἀντίστοιχον περικοπήν τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως. Ὁ ἀποκλειόμενος ἔχει δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον Συμβουλίου Τιμῆς, ἐκ βουλευτῶν, ὀριστικῶς ἀποφαινομένου ὡς εἰδικώτερον ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς θέλει ὁρίσει.

5. Ὁ Κανονισμὸς καθορίζει τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Προέδρου. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς, ὑποκείνται εἰς προσφυγὴν, ἢ αἴτησιν ἀκυρώσεως, ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Άρθρον 66

Άρθρ. 55 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως ἢ δέκα πέντε βουλευτῶν, ἐὰν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, κατὰ πλειοψηφίαν. Μετὰ ταῦτα ἀποφασίζει ἐὰν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ συζήτησις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

2. Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοὶ ἔχουν ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὡς ἀνάγκη ζητήσουν τὸν λόγον.

3. Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ συζητουμένων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ.

Άρθρον 67

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἄνευ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Άρθρ. 56 Σ/τος 52

Σημ. Άρθρ. 42 παρ. 2
καὶ ἄρθρ. 52 παρ. 3

Συντ. Δ. Γερμανίας
"Αρθρ. 64 έδαφ. γ'
"Ιταλ. Σ/τος 1948

"Αρθρ. 57 Σ/τος 52

"Αρθρ. 58 Σ/τος 52

"Αρθρ. 58 Σ/τος 52

"Αρθρ. 35 παρ. 2 Σ/τος 52

Έν περιπτώσει ίσοψηφίας επαναλαμβάνεται ή ψηφοφορία, μετά νέαν δέ ίσοψηφίαν ή πρότασις απορρίπτεται.

"Αρθρον 68

1. 'Η Βουλή συνιστᾷ, εις την αρχήν εκάστης τακτικής συνόδου, επιτροπὰς εκ των μελών αυτής, κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, προς επεξεργασίαν και εξέτασιν των υποβαλλομένων σχεδίων και προτάσεων νόμων των υπαγομένων εις την Όλομέλειαν της Βουλής.

2. 'Η Βουλή συνιστᾷ εκ των μελών αυτής, κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, εξεταστικὰς επιτροπὰς. 'Η σύστασις των επιτροπών τούτων είναι υποχρεωτική, εάν ζητηθῇ υπό των δύο πέμπτων του όλου αριθμού των μελών της Βουλής. Νόμος ορίζει τὰ της λειτουργίας των εξεταστικών επιτροπών.

3. Δεν επιτρέπεται ή σύστασις εξεταστικών επιτροπών επί ζητημάτων αναγομένων εις την εξωτερικήν πολιτικήν ή την εθνικήν άμυναν.

"Αρθρον 69

Ουδείς εμφανίζεται αυτόκλητος ενώπιον της Βουλής δια ν' αναφέρη τι προφορικῶς ή έγγραφως Αί αναφοραί παρουσιάζονται διά τινος βουλευτοῦ, ή παραδίδονται εις τὸ Προεδρεῖον. 'Η Βουλή έχει δικαίωμα ν' αποστείλλη τὰς απευθυνομένας προς αυτήν αναφοράς εις τοὺς Ὑπουργοὺς ή Ὑφυπουργούς, οἵτινες είναι ὑποχρεοί νὰ δίδουν διευκρινίσεις, όσάκις ζητηθοῦν.

"Αρθρον 70

1. 'Η Βουλή άσκει τὸ νομοθετικὸν αὐτῆς ἔργον ἐν ὀλομελείᾳ καὶ εις τρία Τμήματα.

2. Τὰ Τμήματα συγκροτοῦνται κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, κατὰ τὰ ειδικώτερον δια τοῦ Κανονισμοῦ της Βουλής ορίζόμενα.

3. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ της Βουλής ορίζεται, επίσης, ή μεταξύ των Τμημάτων κατανομή της αρμοδιότητος αὐτῶν κατὰ Ὑπουργεία.

4. 'Εφ' ὅσον δέν ορίζεται ἄλλως, αὶ περί Βουλῆς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ισχύουν καὶ διὰ την ἐν ὀλομελείᾳ καὶ διὰ την κατὰ Τμήματα λειτουργίαν αὐτῆς.

"Αρθρον 71

Κατὰ την διάρκειαν των διακοπών της Βουλῆς, τὸ νομοθετικὸν ἔργον αὐτῆς, ἐξαιρέσει των νομοθετημάτων των ἀνηκόντων εις την Όλομέλειαν της Βουλῆς, επιτελεῖται ὑπὸ Τμήματος της Βουλῆς, συγκροτουμένου καὶ λειτουργοῦντος κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγούμενῳ άρθρῳ ορίζόμενα.

1. Ἐν ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται σχέδια καὶ προτάσεις νόμων περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν καὶ περὶ τῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτῶν ἀσυμβιβάστων καὶ τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως, περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 ἀντικειμένων, περὶ τῆς ἀσκήσεως καὶ περὶ προστασίας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, περὶ τῆς λειτουργίας τῶν πολιτικῶν κομμάτων, περὶ παροχῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 46, περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν, περὶ καταστάσεως πολιορκίας, ὡς καὶ παντὸς ἐτέρου θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Βουλῆς κατὰ εἰδικὴν πρόβλεψιν τοῦ Συντάγματος, ἢ διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πλειοψηφία. Ἐν ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς ψηφίζεται ἐπίσης ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους καὶ τῆς Βουλῆς.

2. Εἰς τὰ Τμήματα ἀνήκει ἡ κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον συζητήσις καὶ ψήφισις πάντων τῶν λοιπῶν σχεδίων ἢ προτάσεων νόμων.

3. Τὸ ἐπιλαμβανόμενον τῆς ψηφίσεως σχεδίου ἢ προτάσεως Τμήμα ἀποφαίνεται ὀριστικῶς περὶ τῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ, δικαιούμενον καὶ νὰ παραπέμψῃ οἰανδήποτε ἀμφισβήτησιν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Βουλῆς, δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας δεσμεύει τὰ Τμήματα.

4. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ εἰσάγῃ πρὸς συζητήσιν καὶ ψήφισιν σχέδιον νόμου μείζονος σημασίας ἀντὶ τῶν Τμημάτων εἰς τὴν Ὀλομέλειαν.

5. Ἡ Ὀλομέλεια τῆς Βουλῆς δύναται νὰ ζητήσῃ, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, τὴν παρ' αὐτῆς συζήτησιν καὶ κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον ψήφισιν ἐκκρεμοῦντος ἐνώπιον Τμήματος σχεδίου ἢ προτάσεως νόμου.

6. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει ἐν ὀλομελείᾳ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 73

Ἄρθρ. 23 Σ/τος 52

1. Τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 57 παρ. 2 Σ/τος 52

2. Σχέδια νόμων ἀναφερόμενα ὅπωςδῆποτε εἰς τὴν ἀπονομὴν συντάξεως καὶ τὰς προϋποθέσεις ταύτης, ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, προ-

κειμένου δὲ περὶ συντάξεων βαρυνουσῶν τὸν προϋπολογισμόν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦτα περὶ συντάξεων σχέδια νόμων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικά, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Ἄρθρ. 24 Σ/τος 52

3. Οὐδεμία πρότασις νόμου, ἢ τροπολογία ἢ προθήκη, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν, ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου, ἢ ἀναφέρεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὀργανισμῶν δημοσίου ἐνδιαφέροντος, εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὀργάνων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ δημοσίων ἐν γένει ἐπιχειρήσεων.

Ἄρθρον 74

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Βουλὴν, Ὁλομέλειαν ἢ Τμήματα, δύναται δὲ νὰ παραπέμπωνται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἢ εἰς εἰδικὴν Νομοπαρασκευαστικὴν Ἐπιτροπὴν, ὡς εἰδικώτερον νόμος θέλει ὀρίσει.

Ἄρθρ. 57 Σ/τος 52

2. Αἱ εἰς τὴν Βουλὴν κατατιθέμεναι προτάσεις καὶ σχέδια νόμων τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, παραπέμπονται εἰς τὴν οἰκείαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν. Ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως, ἢ παραελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν ταύτης, εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν δὲν ἐγένετο τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου.

3. Τροπολογίαι βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων νόμων καὶ προτάσεων τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς ὑποβαλλόμεναι μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν ἀνευ συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ὅμοιως δὲν εἰσάγονται εἰς τὰ Τμήματα τροπολογίαι βουλευτῶν μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς διαβιβάσεως τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου εἰς τὸ οἰκεῖον Τμήμα.

4. Δέν εισάγεται πρὸς συζήτησιν σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν τροποποίησιν διατάξεως ὑφισταμένου νόμου, ἂν δὲν καταχωρίζεται εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς τὸ κείμενον δὲ τοῦ σχεδίου, ἢ τῆς προτάσεως, ὁλόκληρος ἢ νέα διατάξεις ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

5. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, περιέχουσα διατάξεις ἀσχετοῦς πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῶν, δὲν εισάγονται πρὸς συζήτησιν.

6. Οὐδεμία προσθήκη ἢ τροπολογία εισάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς προτάσεως ἢ τοῦ σχεδίου νόμου.

Ἄρθρον 75

Ἄρθρ. 57 παρ. 3 ἕως 6 Σ/τος 52

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνεπάγόμενα ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ Ὑπουργῶν δὲν εισάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, καθοριζούσης τὴν δαπάνην, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ βουλευτῶν διαβιβάζεται, πρὸ πάσης συζητήσεως, εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἔκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ἄλλως παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἢ πρότασις νόμου εισάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

2. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔκθεσιν του ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἢ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

3. Σχέδιον νόμου, συνεπαγόμενον δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, δὲν εισάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἐιδικῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ τρόπου καλύψεώς των, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

4. Σχέδιον νόμου, δι' οὗ ὑποβάλλονται τοπικοὶ ἢ ἐιδικοὶ φόροι, ἢ οἱ αὐτοὶ ποτε φύσεως βάρη ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ προσυπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 76

Ἄρθρ. 57 παρ. 9 καὶ ἐπ.
Σ/τος 52

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας καὶ τῶν Τμημάτων **συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ἐφ' ἅπαξ κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον.**

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, σχέδια καὶ προτάσεις νόμων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχήν

μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ εἰς τὸ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν, ἐὰν ζητηθῇ τοῦτο μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς κατ' ἀρχὴν συζητήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι ἢ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν χωρεῖ δευτέρα ἀναβολή.

4. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς κατεπεῖγον, εἰσάγεται πρὸς ψήφισιν μετὰ περιορισμένην συζήτησιν εἰς ἣν μετέχουν πλὴν τῶν οἰκείων εἰσηγητῶν, ὁ Πρωθυπουργὸς ἢ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων καὶ ἀνὰ εἰς ἐκπρόσωπος τούτων. Οὐδενὸς τῶν ἀνωτέρω ἢ ὁμιλία δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δέκα πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας.

5. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἰδιαιτέρας σημασίας ἢ ἐπείγοντος χαρακτῆρος, συζητηθῇ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν συνεδριάσεων, οὐχὶ μείζονα τῶν τριῶν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ δύο εἰσέτι συνεδριάσεις προτάσει τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις ταύτας ἢ ὁμιλία ἐκάστου τῶν μετεχόντων τῆς συζητήσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 30 πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ἄρθρ. 57 παρ. 11 Σ/τος 52

6. Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων, συνταχθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνεστήθησαν δι' εἰδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ ἐν Ὁλομελείᾳ τῆς Βουλῆς δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος ἐν ὅλῳ τούτους.

Ἄρθρ. 57 παρ. 12 Σ/τος 52

7. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησης ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

8. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου ἀποκρουθεῖσα ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, οὐδὲ εἰς τὸ μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς λειτουργοῦν Τμήμα.

Ἄρθρον 77

Ἄρθρ. 26 Σ/τος 52

1. Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

2. Νόμος, μὴ πράγματι ἐρμηνευτικός, ἔχει ἰσχὺν μόνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἄρθρον 78

Ἄρθρ. 59 Σ/τος 52

1. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου.

2. Φόρος, ἢ ἄλλο οἰονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος, δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος.

3. Ἐξαιρετικῶς, ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ φόρου καταναλώσεως, ἐπιτρέπεται ἡ εἰσπραξίς αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ περὶ αὐτῶν σχεδίου νόμου, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐντὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 42 παρ. 1 προθεσμιῶν, πάντως δὲ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

4. Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστής, ἡ διαδικασία βεβαιώσεως τῶν φόρων, αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ὁ καθορισμὸς διὰ νόμου τοῦ τρόπου βεβαιώσεως τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὀργανισμῶν εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων προκαλουμένην αὐτόματον ὑπερτίμησιν τῆς παρακειμένης ἰδιωτικῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρον 79

Ἄρθρ. 60 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει κατὰ τὴν τακτικὴν ἐτησίαν σύνοδον αὐτῆς, τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς αὐτὴν ἀπολογισμοῦ.

2. Πάντα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει ν' ἀναγράφονται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν χρήσεως.

3. Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ διασφαλίζεται τὸ δικαίωμα ἐκφράσεως τῶν ἀντιλήψεων ὅλων τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πολιτικῶν μερίδων.

4. Ἐὰν καθίσταται ἀνέφικτος, δι' οἰονδήποτε λόγον, ἡ διοικήσις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐνεργεῖται αὕτη βάσει εἰδικοῦ ἐκάστοτε νόμου.

5. Ἐὰν δὲν καθίσταται δυνατή, λόγω λήξεως τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς, ἢ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰδικοῦ νόμου, παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἢ ἰσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος, ἢ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

6. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ σύνταξις προϋπολογισμοῦ διετούς χρήσεως.

7. Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμὸς ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, ἐξετάζονται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 80

Ἄρθρ. 61 Σ/τος 52

1. Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

2. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς κοπῆς ἢ ἐκδόσεως νομίσματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 81

1. Ἡ Κυβέρνησις κατευθύνει τὴν γενικὴν πολιτικὴν τοῦ ἔθνους καὶ ἀσκεῖ τὴν διοίκησιν τῆς Χώρας καὶ τῶν ἑνόπλων Δυνάμεων, συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος.

2. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ὑπουργῶν. Διὰ νόμου ὀρίζονται τὰ τῆς συνθέσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

3. Εἰδικὸς νόμος ρυθμίζει τὴν θέσιν τῶν Ὑπουργῶν οἵτινες δύνανται νὰ ἀποτελοῦν μέλη τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 82

1. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἐξασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατευθύνει τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν νόμων.

2. Ἐκαστος τῶν Ὑπουργῶν ἀσκεῖ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἀρμοδιότητας. Οἱ ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργοὶ ἀσκοῦν ὅσας ἀρμοδιότητας ἀναθέτει εἰς αὐτοὺς ὁ Πρωθυπουργὸς δι' ἀποφάσεώς του.

3. Οἱ Ὑφυπουργοὶ ἐπικουροῦν τὸν Ὑπουργὸν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Ὑπουργείου παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔχουν διορισθῇ καὶ ἀσκοῦν τὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἀνατιθεμένας ἀρμοδιότητας.

Ἄρθρον 83

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργὸς ἂν δὲν συγκεντρῶνῃ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 55 παρ. 1 ὀριζόμενα διὰ τὸν βουλευτὴν προσόντα, ἢ ἂν ἐμπίπτῃ εἰς τινὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 55 παρ. 2 περιπτώσεων.

2. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 56 καὶ 57 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν. Δικηγόροι, διοριζόμενοι Ὑπουργοὶ ἢ Ὑφυπουργοί, δὲν δύνανται νὰ ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα, τελοῦντες ἐν ἀναστολῇ τούτου.

3. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

Ἄρθρ. 77 παρ. 2 Σ/τος 52

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 84

Ἄρθρ. 78 Σ/τος 52

1. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς καὶ δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο ὅποτεδῆποτε ἄλλοτε.

Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης.

2. Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν της, ν' ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ μέλος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς ἀπορρίψεως προτάσεως δυσπιστίας ἢ ἐγκρίσεως προτάσεως ἐμπιστοσύνης, τεθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ πρότασις περὶ δυσπιστίας πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἑκτοῦ τοῦλάχιστον τῶν βουλευτῶν καὶ νὰ περιλαμβάνῃ σαφῶς τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν, δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου, ἂν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

4. Ἡ συζήτησις ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ἀρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως, πλὴν ἂν ἡ Κυβέρνησις ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἑναρξιν δὲν δύναται δὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς.

5. Ἡ ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία διεξάγεται εὐθὺς μετὰ τὸ πέραν τῆς συζητήσεως, δύναται ὅμως ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις.

6. Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἂν δὲν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων βουλευτῶν, ἢ ὅποια ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν. Πρότασις περὶ δυσπιστίας γίνεται δεκτὴ μόνον ἂν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

7. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων ψηφίζουν οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοί, μέλη τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 85

Ἄρθρ. 80 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργούς, κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους, ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ Δικαστηρίου, τὸ ὅποion προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων Ἀρεοπαγιτῶν καὶ προέδρων Ἐφετῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

2. Δίωξις, ἀνάκρισις ἢ προανάκρισις κατὰ μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ δὲν ἐπιτρέπεται πρὶν ἢ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου. Ὡς ἀνάκρισις νοεῖται καὶ πᾶσα διοικητικὴ ἐξέτασις. Ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν διοικητικῆς ἐξετάσεως προκύψουν στοιχεῖα δυνάμενα νὰ θεμελιώσουν εὐθύνην μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ, οἱ ἐνεργοῦντες αὐτὴν διακόπτουν παρ' εὐθὺς τὴν ἐξέτασιν καὶ διαβιβάζουν διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τὰ προκύψαντα στοιχεῖα εἰς τὴν Βουλὴν.

3. Μὴ περατωθείσης, δι' οἷονδήποτε λόγον, δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τῆς διαδικασίας ἐπὶ προτάσεως κατὰ Ὑπουργοῦ, ἢ Βουλὴ δι' ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, αἰτήσῃ τοῦ κατηγορηθέντος, δύναται νὰ συστήσῃ Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ βουλευτῶν καὶ ἀνωτάτων λειτουργῶν πρὸς ἑλεγχον τῆς κατηγορίας.

1. Συνιστάται Συμβούλιον Οικονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὡς ὄργανον συμβουλευτικὸν τῆς κρατικῆς πολιτικῆς εἰς τοὺς ἀντιστοιχοὺς τομεῖς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἐξήκοντα.

2. Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον συντίθεται ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ὀργανωμένων ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων μισθωτῶν, ἐκ τῶν διοικητῶν τῶν δημοσίου χαρακτῆρος Τραπεζῶν, τῶν διοικητῶν τῶν μεγάλων δημοσίων ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ἐκπροσώπων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὡς καὶ προσώπων εἰδικῶν γνώσεων καὶ πείρας, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰ δι' εἰδικοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπροσώπων τῆς τελευταίας κατηγορίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ πέμπτον τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

3. Τὰ καθήκοντα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ βουλευτοῦ, ἢ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους, δημοσίου ὀργανισμοῦ καὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἀσυμβίβαστον καὶ πρὸς ἄλλα ἔργα.

4. Τὸ Συμβούλιον γνωμοδοτοτεῖ ἐπὶ σχεδίων τῆς Κυβερνητικῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ χρήσιμον τὴν γνώμην αὐτοῦ ἢ ἐπιβεβλημένην τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπεξεργασίαν τῶν μελετωμένων ἀποφάσεων. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὸ Συμβούλιον ἐρώτημα ἐπὶ παντὸς θέματος κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ ἐνδιαφέροντος.

5. Εἰσαχθείσης κυβερνητικῆς προτάσεως εἰς τὴν Βουλὴν, ἀποκλείεται ἡ ὑποβολὴ ἐρωτήματος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πρὸς τὸ Συμβούλιον.

6. Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου στεροῦνται δημοσιότητος, περὶ δὲ τῶν κατ' αὐτὰς συζητήσεων τηροῦνται πρακτικά, παρεχόμενα εἰς τὴν δημοσιότητα ὑπ' εὐθύνην τῆς Κυβερνήσεως.

7. Ἡ συγκρότησις τοῦ Συμβουλίου, ἡ ὀργάνωσις αὐτοῦ, ὁ τρόπος ἀναδείξεως καὶ ἡ θητεία τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ λειτουργία τούτου, καθορίζονται δι' εἰδικοῦ νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Άρθρον 87

Άρθρ. 87 Σ/τος 52

Πρβλ. άρθρ. 92 Γερμ. Σ/τος

άρθρ. 102 Ἱταλ. Σ/τος

1. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ τακτικῶν δικαστῶν, ἀπολαύοντων προσωπικῆς καὶ λειτουργικῆς ἀνεξαρτησίας.

"Αρθρ. 3 Σ.Π. τής 5.8.1974

2. Οί δικασταὶ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των ὑπόκεινται μόνον εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης δημιουργεῖ εὐθύνην καὶ διὰ τὸν μὴ τηρήσαντα τὰς ὑποχρεώσεις του δικαστήν.

"Αρθρον 88

"Αρθρ. 87, 88 Σ/τος 52

1. "Απαντες οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ διορίζονται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ βάσει νόμου ὀρίζοντος τὰ προσόντα καὶ τὴν διαδικασίαν ἐπιλογῆς των, εἶναι δὲ ἰσόβιοι.

2. Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλεφθῇ πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 λειτουργῶν ἐκπαιδευτικὴ καὶ δοκιμαστικὴ περίοδος, οὐχὶ ὅμως ἀνωτέρα τῶν τριῶν ἐτῶν.

"Αρθρ. 88 Σ/τος 52

3. Οἱ δικαστικοὶ λειτουργοί, δύναται νὰ παυθοῦν μόνον κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως ἔνεκα προηγηθείσης ποινικῆς καταδίκης ἢ ἔνεκα βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ ἀναπηρίας, ἢ ἐπαγγελματικῆς ἀνεπαρκείας βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 93.

4. "Απαντες οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐφέτου ἢ ἀντεισαγγελέως ἐφετῶν καὶ τούτοις ἀντιστοίχων ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των, πάντες δὲ οἱ ἐπὶ ἀνωτέρω τῶν ὡς ἄνω βαθμῶν ἢ τῶν τούτοις ἀντιστοίχων, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ὡς ἡμέρα συμπληρώσεως τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου ἡλικίας θεωρεῖται ἡ 30ῇ Ἰουνίου τοῦ ἔτους τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ δικαστικοῦ λειτουργοῦ.

"Αρθρον 89

"Αρθρ. 84 παρ. 3 & 96 Σ/τος 52

1. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δικαστικούς λειτουργοὺς ἡ παροχὴ πάσης ἄλλης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας ὡς καὶ ἡ ἄσκησις οἰοῦνδήποτε ἐπαγγέλματος.

"Αρθρ. 103 Βελγ. Σ/τος

2. Κατ' ἐξάρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκλογὴ δικαστικῶν λειτουργῶν ὡς μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ἢ ὡς καθηγητῶν ἢ ὑφηγητῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, ὡς καὶ ἡ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς εἰδικὰ διοικητικὰ δικαστήρια καὶ εἰς συμβούλια ἢ ἐπιτροπὰς, πλὴν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων δημοσίων ἐπιχειρήσεων, κοινωφελῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν.

3. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἡ εἰς δικαστικούς λειτουργοὺς ἀνάθεσις διοικητικῶν καθηκόντων εἴτε ἐπὶ ὅλως περιωρισμένον χρονικὸν διάστημα, εἴτε ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς μὴ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῶν κυρίων καθηκόντων των.

Άρθρ. 84 & 90 Σ/τος 52

1. Αί προαγωγαι, μετατάξεις από ενός εις έτερον κλάδον, τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις εις έτέραν θέσιν **άπάντων τών δικαστικών λειτουργών** ενεργοϋνται δια προεδρικοϋ διατάγματος εκδιδομένου μετά προηγουμένην σύμφωνον γνώμην Άνωτάτου Δικαστικοϋ Συμβουλίου. **Τούτο συγκροτείται εκ του Προέδρου του οικείου άνωτάτου δικαστηρίου ή του νομίμου αϋτου άναπληρωτου και εκ μελών του αϋτου δικαστηρίου άναδεικνυομένων δια κληρώσεως ως ειδικώτερον νόμος όρίζει.** Τοϋ Άνωτάτου Δικαστικοϋ Συμβουλίου τής πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης μετέχει και ο Εισαγγελεϋς του Άρείου Πάγου ή ο νόμιμος αϋτου άναπληρωτής.

2. Άν ο Ύπουργός διαφωνή προς την κρίσιν Άνωτάτου Δικαστικοϋ Συμβουλίου δύναται να παραπέμψη ταύτην εις την **Όλομέλειαν του οικείου Άνωτάτου Δικαστηρίου** εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε ήμερών από τής εις αϋτον άνακοινώσεως τής κρίσεως. Αί αποφάσεις τής **Όλομελείας** επί του παραπεμφθέντος αϋτῇ ζητήματος είναι υποχρεωτικαί δια τόν Ύπουργόν.

3. Αί προαγωγαί εις τας θέσεις του προέδρου και τών αντιπροέδρων του Συμβουλίου τής **Επικρατείας**, του Άρείου Πάγου και του **Ελεγκτικοϋ Συνεδρίου**, ενεργοϋνται δια προεδρικοϋ διατάγματος, εκδιδομένου τῇ προτάσει του Ύπουργικοϋ Συμβουλίου **κατ' επιλογήν μεταξύ τών μελών του αντιστοίχου άνωτάτου δικαστηρίου.** **Η προαγωγή εις την θέσιν του εισαγγελέως του Άρείου Πάγου ενεργείται δι' όμοίου διατάγματος κατ' επιλογήν μεταξύ τών μελών του Άρείου Πάγου και τών παρ' αϋτῷ άντεισαγγελέων.**

4. Αί κατὰ τας διατάξεις του παρόντος άρθρου πράξεις τών Συμβουλίων ή αποφάσεις τών **Όλομελειών**, ως και αί εις εκτέλεσιν αϋτών εκδιδόμεναι διοικητικαί πράξεις δέν υπόκεινται εις προσβολήν ενώπιον του Συμβουλίου τής **Επικρατείας.**

Άρθρ. 11 Σ/τος 52

Άρθρ. 7 Σ.Π. τῆς 5.8.1974

1. **Η πειθαρχική έξουσία επί τών δικαστικών λειτουργών** από του βαθμοϋ του άρεοπαγίτου ή άντεισαγγελέως του Άρείου Πάγου, ή τών τούτοις αντιστοίχων, και άνωτέρου άσκειται ως νόμος ειδικώτερον όρίζει, υπό Άνωτάτου Πειθαρχικοϋ Συμβουλίου.

2. Το **Άνώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον** συγκροτείται υπό του Προέδρου του Συμβουλίου τής **Επικρατείας**, ως Προέδρου αϋτου, εκ δύο **Αντιπροέδρων** ή **Συμβούλων** τής **Επικρατείας**, δύο **Αντιπροέδρων** του Άρείου Πάγου ή **Άρεοπαγιτών**, δύο εκ τών μελών του **Ελεγκτικοϋ Συνεδρίου** και δύο **καθηγητών** τής **Νομικής Σχολῆς** τών Πανεπιστημίων **Αθηνών** ή **Θεσσαλονίκης**, ως μελών. Τα μέλη του Συμβουλίου **όρίζονται δια κληρώσεως, αποκλείονται δέ εκάστοτε**

τῆς συνθέσεως αὐτοῦ τὰ μέλη τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἐνεργείας μέλους, εἰσαγγελέως ἢ ἐπιτρόπου τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πειθαρχικῆς διώξεως κατὰ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

3. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν λειτουργῶν ἀσκεῖται ὑπὸ συμβουλίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

4. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 92

Ἄρθρ. 88 Σ/τος 52

1. Οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν εἶναι μόνιμοι. Οὗτοι δύνανται νὰ παυθοῦν μόνον δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἔνεκα ποινικῆς καταδίκης ἢ δι' ἀποφάσεως δικαστικοῦ συμβουλίου ἔνεκα βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ ἀναπηρίας ἢ ἐπαγγελματικῆς ἀνεπαρκείας βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει.

2. Τὰ προσόντα τῶν ὑπαλλήλων τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ὀρίζονται διὰ νόμου.

3. Αἱ προαγωγαί, μετατάξεις, ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον κλάδον, τοποθετήσεις, μεταθέσεις καὶ ἀποσπάσεις εἰς ἑτέραν θέσιν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐνεργοῦνται μετὰ σύμφωνον γνώμην δικαστικῶν συμβουλίων, ἢ πειθαρχικῇ δὲ ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων αὐτῶν δικαστῶν ἢ εἰσαγγελέων ἢ ἐπιτρόπων, ὡς καὶ ὑπὸ δικαστικῶν συμβουλίων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

4. Οἱ συμβολαιογράφοι, οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ διευθυνταὶ τῶν κτηματολογίων εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτῶν. Οὗτοι ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηχοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Ἄρθρον 93

1. Τὰ δικαστήρια διακρίνονται εἰς διοικητικά, πολιτικά καὶ ποινικά καὶ ὁργανοῦνται δι' εἰδικῶν νόμων.

Άρθρ. 92 Σ/τος 52

2. Αί συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ἂν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἥθη ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὰ δικαστήρια ὀφείλουν νὰ ἐκδίδουν προηγουμένως ἀπόφασιν περὶ τῆς μὴ δημοσιότητος τῆς συνεδριάσεως.

Άρθρ. 93 Σ/τος 52

3. Πᾶσα δικαστικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἡτιολογημένη, ἀπαγγέλλεται δὲ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Άρθρον 94

Άρθρ. 83 Σ/τος 52

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπάγονται :

α) Ἡ κατ' αἵτησιν ἀκυρώσεως τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου.

β) Ἡ κατ' αἵτησιν ἀναίρεσις τῶν τελεσιδικίων ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου.

γ) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διοικητικῶν διαφορῶν οὐσίας.

δ) Ἡ ἐπεξεργασία σχεδίων νόμων ὑποβαλλομένων αὐτῷ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς των εἰς τὴν Βουλὴν.

ε) Ἡ ἐπεξεργασία πάντων τῶν κανονιστικοῦ χαρακτῆρος διαταγμάτων.

στ) Πᾶσα ἐτέρα διοικητικῆς φύσεως ἀρμοδιότης ἀνατιθεμένη εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ τοῦ νόμου.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ρυθμίζονται καὶ ἀσκοῦνται ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ὑπὸ στοιχ. δ' ἕως στ' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀρμοδιοτήτων δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 93 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος.

3. Ἡ συμμόρφωσις τῆς διοικήσεως πρὸς τὰς ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν αὐτῆς. Ἡ παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης δημιουργεῖ εὐθύνην διὰ πᾶν ὑπαίτιον ὄργανον.

Άρθρον 95

Άρθρ. 82 Σ/τος 52

1. Ἡ ἐκδίκασις τῶν διοικητικῶν διαφορῶν οὐσίας ἀνήκει εἰς τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια. Ταῦτα συνιστῶνται δι' εἰδικῶν νόμων πρὸς ἐκδίκασιν εἴτε πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, εἴτε ὠρισμένων κατηγοριῶν τούτων.

2. Μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, καὶ τῆς εἰς ταῦτα μεταβιβάσεως πασῶν ἢ ὠρισμένων κατηγοριῶν διοικητικῶν διαφορῶν, αὗται ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνέστησαν διοικητικὰ

δικαστήρια, εἰς τὰ ὅποια τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 93 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων, ἰσχύουν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

3. Εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπάγονται πᾶσαι αἱ ἰδιωτικαὶ διαφοραί, ἐφ' ὅσον διὰ νόμου δὲν ὑπάγονται εἰς ἄλλα τακτικὰ δικαστήρια, ὡς καὶ αἱ διὰ νόμου ἀνατιθέμεναι εἰς ταῦτα ὑποθέσεις ἐκουσίας δικαιοδοσίας.

4. Εἰς τὰ πολιτικὰ ἢ διοικητικὰ δικαστήρια δύναται νὰ ἀνατεθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη διοικητικῆς φύσεως ἀρμοδιότης.

Ἄρθρον 96

1. Εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια ἀνήκει ὁ κολασμὸς τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἡ λῆψις πάντων τῶν κατὰ τοὺς ποινικοὺς νόμους μέτρων.

2. Δύναται διὰ νόμου : α) νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς ἀρχὰς ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἢ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου, β) νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον ποινικοῦ δικαστηρίου, ἔχουσιν ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

3. Εἰδικοί νόμοι ὀρίζουν τὰ περὶ δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 87 παρ. 1, 93 παρ. 2 καὶ 3 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος.

4. Εἰδικοί νόμοι, κατὰ παρέκκλισιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 87 παρ. 1, ὀρίζουν :

α) Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, ἀεροδικείων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπαχθοῦν ἰδιῶται, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποίνους πράξεις στρεφόμενας κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, οὐδὲ στρατιωτικοὶ δι' ἀδικήματα στρεφόμενα κατὰ τῆς ζωῆς, τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς τιμῆς τῶν ἰδιωτῶν.

β) Τὰ περὶ δικαστηρίων λειῶν.

Ἄρθρον 97

1. Τὰ κακούργηματα καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ μικτῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων, συγκροτουμένων ὡς νόμος ὀρίζει, ἐκ τακτικῶν δικαστῶν κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἐξ ἐνόρκων.

2. Κακούργηματα καὶ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὑπαχθέντα μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διὰ Συντακτικῶν πράξεων, ψηφισμάτων καὶ εἰδικῶν νόμων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐφετείων, ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζονται ὑπ' αὐτῶν ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ὑπαγάγῃ ταῦτα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μικτῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 89 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 97 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 95 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 5 Σ.Π. τῆς 5.8.1974

3. Τὰ διὰ τοῦ τύπου διαπραττόμενα ἐγκλήματα παντὸς βαθμοῦ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικά ποινικά δικαστήρια, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 98

Ἄρθρ. 98 Σ/τος 52

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάγονται :

α) Ὁ ἔλεγχος τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

β) Ἡ ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

γ) Ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν νόμων περὶ συντάξεων, ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας διὰ τὴν παροχὴν δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 69 παρ. 2.

δ) Ὁ ἔλεγχος τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν ἀσκουμένων ἐνδίκων μέσων.

ε) Ἡ ἐκδίκασις ἐνδίκων μέσων ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀπονομῆς συντάξεων.

στ) Ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν εὐθύνην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἐπελθοῦσαν εἰς τὸ Κράτος ζημίαν.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ρυθμίζονται καὶ ἀσκοῦνται ὡς εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει. Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α' ἕως δ' περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 93 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἁρθρου ὑποθέσεων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 99

Ἄρθρ. 110 Σ/τος 52

1. Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ δικαστικῶν λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ πρωτοδίκου ἢ ἀντεισαγγελέως πρωτοδικῶν, ἢ τούτοις ἀντιστοίχων, καὶ ἀνωτέρου δικάζονται καθ' ἃ εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει ὑπὸ εἰδικοῦ δικαστηρίου συγκροτουμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προέδρου αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, ἐνὸς Ἀρεοπαγίτου, ἐνὸς Συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δύο δικηγόρων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, τῶν δικηγόρων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς μελῶν, ὀριζομένων διὰ κληρώσεως.

2. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐξαίρεται ἐκάστοτε τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ σῶμα ἢ τὸν κλάδον τῆς δικαιοσύνης περὶ ἐνεργείας ἢ παραλείψεως λειτουργῶν τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγωγῆς κακοδικίας κατὰ μέλους

τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἢ λειτουργοῦ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ δικαστηρίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

3. Πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας οὐδεμία ἀπαιτεῖται ἄδεια.

Ἄρθρον 100

Ἄρθρ. 73 Σ/τος 52

1. Συνιστᾶται Εἰδικὸν Δικαστήριον εἰς ὃ ἀνήκει :

α) Ἡ ἐκδίκασις ἐνστάσεων κατὰ τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εἴτε ἔνεκεν ἐκλογικῶν παραβάσεων κατὰ τὴν διενέργειαν αὐτῶν εἴτε ἔνεκεν ἐλλείψεως τῶν νομίμων προσόντων.

β) Ὁ ἔλεγχος τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων δημοψηφίσματος ἐνεργουμένου κατὰ τὸ ἄρθρον 44 παρ. 2 τοῦ παρόντος.

γ) Ἡ κρίσις περὶ τῶν ἀσυμβιβάστων ἢ τῆς ἐκπτώσεως βουλευτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 55 παρ. 3 καὶ 57 τοῦ παρόντος.

δ) Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ἢ μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν πολιτικῶν ἢ ποινικῶν δικαστηρίων ἀφ' ἑτέρου, ἢ τέλος, μεταξὺ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τῶν λοιπῶν δικαστηρίων.

ε) Ἡ ἄρσις τῆς ἀμφισβήτησεως περὶ τῆς συνταγματικότητος ἢ τῆς ἐννοίας διατάξεων τυπικοῦ νόμου εἰς ἣν περιπίπτωσιν, ἐξεδόθησαν περὶ αὐτῶν ἀντίθετοι ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

στ) Ἡ θέσις κόμματος ἐκτὸς νόμου κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα.

2. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προέδρου αὐτοῦ, τῶν Προέδρων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐκ τεσσάρων Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐκ τεσσάρων Ἀρεοπαγιτῶν ὀριζομένων ἀνὰ διетίαν διὰ κληρώσεως, ὡς μελῶν. Εἰς τὰς περιπτώσεις δ' ἕως στ' τῆς προηγουμένης παραγράφου μετέχουν τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ δύο καθηγηταὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὀριζόμενοι ὡσαύτως διὰ κληρώσεως.

3. Ἡ ὁργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ δικαστηρίου, τὰ τοῦ ὀρισμοῦ, ἀναπληρώσεως καὶ ἐπικουρίας τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίας ὀρίζονται δι' εἰδικοῦ νόμου.

4. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀμετάκλητοι. Διάταξις νόμου κηρυττομένη ὡς ἀντισυνταγματικὴ εἶναι ἀνίσχυρος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως ἢ ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὀριζομένου χρόνου.

Ἄρθρ. 85 Σ/τος 52

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

"Αρθρον 101

"Αρθρ. 99 Σ/τος 52

1. Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους ὀργανοῦται κατὰ τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα.

2. Ἡ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Χώρας διαμορφοῦται βάσει τῶν γεωοικονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν συνθηκῶν.

3. Τὰ περιφερειακὰ κρατικὰ ὄργανα ἔχουν γενικὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς περιφέρειας των, αἱ δὲ κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι, πλὴν εἰδικῶν ἀρμοδιοτήτων, τὴν γενικὴν κατεύθυνσιν, τὸν συντονισμόν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν περιφερειακῶν ὀργάνων, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

"Αρθρον 102

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῶν τοπικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, τῶν ὁποίων τὴν πρώτην βαθμίδα ἀποτελοῦν οἱ δῆμοι καὶ αἱ κοινότητες.

2. Αἱ ἀρχαὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλέπωνται παρεκκλίσεις προκειμένου περὶ κοινοτήτων πληθυσμοῦ μέχρι χιλίων κατοίκων ὡς καὶ τῶν ἐκουσίων ἢ ἀναγκαστικῶν συνδέσμων καὶ ἐνώσεων τῶν δῆμων καὶ κοινοτήτων, συνιστωμένων χάριν ἔργων καὶ ὑπηρεσιῶν κοινῶν ἐνδιαφέροντος.

3. Διὰ νόμου δύναται νὰ συσταθοῦν καὶ Ὀργανισμοὶ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως δευτέρας βαθμίδος, εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων δύναται νὰ μετέχουν καὶ ἀντιπρόσωποι τοπικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς κρατικῆς διοικήσεως. Εἰς τούτους δύναται νὰ ἀνατίθενται ἢ ἐκπροσώπησις τῶν ὀργανισμῶν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τούτων.

4. Οἱ ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχουν τὴν προαγωγὴν τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς οἰκείας περιφέρειας.

5. Τὸ Κράτος ἀσκεῖ ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, μεριμνᾷ δὲ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς αὐτοὺς τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των.

6. Τὰ συμβούλια τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως δύνανται νὰ διαλυθοῦν, ἢ μέλη αὐτῶν νὰ κηρυχθοῦν ἔκπτωτα τοῦ ἀξιώματός των παρὰ τῆς ἐποπτευούσης ἀρχῆς, ὡς νόμος ὀρίζει, ἔνεκα δραστηριότητος στεφομένης κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, τοῦ πολιτεύματος καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 103

1. Αἱ δημόσιαι καὶ δημοσίου ἐνδιαφέροντος ὑπηρεσίαι συνεπάγονται εἰδικὰς ὑποχρεώσεις διὰ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῶν, προσδιοριζομένας ἐκ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

2. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, εἶναι ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετοῦν τὸν Λαόν, ὀφείλοντες πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὰ ἔθνικα ἰδεώδη.

3. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 104

1. Τὰ προσόντα τῶν δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὀρίζονται διὰ νόμου.

2. Τὰ διὰ τοὺς βουλευτὰς καθιερούμενα ἀσυμβίβαστα τοῦ ἄρθρου 57 ἰσχύουν καὶ ἐπὶ τῶν ἐμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐπιτρεπομένης, ὅμως, τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς Διοικητικὰ καὶ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίου ἐν γένει χαρακτηῖρος καὶ ἐνδιαφέροντος ὀργανισμῶν.

Ἄρθρον 105

1. Οὐδεὶς δύνανται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν καὶ ἄνευ τηρήσεως τῆς, συμφώνως τῷ νόμῳ, διαδικασίας ἐπιλογῆς, ἐξαίρεσει τῶν δι' εἰδικοῦ νόμου ἀναγνωριζομένων παρεκκλίσεων, προκειμένου περὶ εἰδικῶν θέσεων, δι' ἃς ἀπαιτοῦνται εἰδικὰ προσόντα.

2. Πρὸς κάλυψιν ἀπροβλέπτων καὶ κατεπειγουσῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, ἐπιτρέπεται ἢ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀποκλειστικῶς, βάσει νόμου διαπιστοῦντος τὴν ἔκτακτον ἢ κατεπείγουσαν ἀνάγκην καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἔνεκα ταύτης προσλαμβανομένου προσωπικοῦ.

Ἄρθρ. 101 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 102 Σ/τος 52

1. Οί κατέχοντες οργανικάς θέσεις δημόσιοι υπάλληλοι είναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον υφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς ἀποχωρήσεως λόγῳ ὀρίου ἡλικίας καὶ τῆς παύσεως συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν μετατίθενται ἄνευ εἰδικῶς ἡτιολογημένης γνώμης, οὔτε ὑποβιβάζονται, οὐδὲ ἀπολύονται, ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένων συμβουλίων, ἀποτελουμένων τοῦλάχιστον κατὰ τὰ δύο τρίτα ἐκ μόνιμων υπαλλήλων. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων χωρεῖ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐξαιρῶνται τῆς μονιμότητος καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προηγούμενης παραγράφου οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι ὡς πρέσβεις ἢ πληρεξούσιοι ἢ πρόεδροι ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι ἢ ἄλλοι προϊστάμενοι τῶν διοικητικῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους, ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀγίου Ὄρους, ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ διευθύνται τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ οἱ υπάλληλοι τοῦ Οἴκου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Γραφείου Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν γραφείων τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν, ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

3. Διὰ νόμου ψηφιζομένου διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, εἰς περίοδον ἐξαιρετικῶν περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν τῆς κρατικῆς διοικήσεως, ὁ διορισμὸς ἐνὸς ἀνωτάτου καὶ τριῶν τὸ πολὺ ἀνωτέρων υπαλλήλων μετακλητῶν ἢ ἐπὶ θητεία κατὰ Ὑπουργεῖον, εἰς ἐπὶ τούτῳ συνιστωμένας προσωρινῶς οργανικάς θέσεις, πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐξαιρετικῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν εἰς ὀργανικάς ὑπηρεσιακὰς μονάδας, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τηρουμένων τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 104. Ἡ παραμονὴ τούτων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πλεον τῆς τριετίας. Κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον οἱ ὑπηρετοῦντες τακτικοὶ υπάλληλοι χρησιμοποιοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας τῆς διοικήσεως μὴ παραβλαπτομένης ὅπωςδῆποτε τῆς ὑπηρεσιακῆς ἐξελίξεως αὐτῶν. Ἡ αὕτη πλειοψηφία ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐκδοσιν νόμων τροποποιούντων ἢ καταργούντων ἰσχυοῦσας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διατάξεις.

4. Οἱ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου υπάλληλοι ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου κατὰ βαθμὸν καὶ ὑπηρεσίαν ὀρίου ἡλικίας, τὸ ὅποῖον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου.

5. Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 4 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ α) ἐπὶ τῶν υπαλλήλων τῆς Βουλῆς, διεπομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς

καὶ β) ἐπὶ τῶν κατεχόντων ὀργανικὰς θέσεις δημοτικῶν ὑπαλλήλων. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπεκταθοῦν αἱ περὶ μονιμότητος διατάξεις καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ὀργανικὰς θέσεις ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων τῶν κοινοτήτων.

Ἄρθρον 107

Ἄρθρ. 102 Σ/τος 52

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους θέσεις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἢ θέσεις ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων, καὶ ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας.

Κατ' ἐξαιρέσιν, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, δι' εἰδικὰς περιπτώσεις ὁ διορισμὸς καὶ εἰς δευτέραν θέσιν, τηρουμένων πάντως τῶν διατάξεων τῆς ἐπομένης παραγράφου.

2. Αἱ ἀμοιβαὶ ἢ οἰαδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαί, ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ τοιούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους, ἢ ἀπολαυόντων προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἔνεκα παροχῆς παρ' αὐτῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβοῦν κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν θέσεως. **Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, ἐλεγχομένη καὶ διαπιστουμένη δικαστικῶς, ἐπάγεται τὴν ὀριστικήν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαίτιου.**

Ἄρθρ. 19 Σ/τος 52

3. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 108

Ἄρθρ. 112 Σ/τος 52

1. Τὰ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγόμενα πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Χώραν κεφάλαια κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 2687/1953 «περὶ ἐπενδύσεων καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ» τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους.

2. Τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Διάταγμα, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 2928 τοῦ ἔτους 1954 καὶ τῆς παρ. 3 τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 4256 τοῦ ἔτους 1962, διατηρεῖ τὴν ἑν ἐκέκτητο τυπικὴν ἰσχύν. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸ ὡς ἄνω Νομοθετικὸν Διάταγμα πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας εἰς τὰ περὶ αὐτοῦ πρόκειται κεφάλαια ἐξωτερικοῦ.

1. Ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἐξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦτου προνομιακὸν καθεστῶς αὐτοδιοίκητον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῖου ἡ κυριαρχία παραμένει ἄθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς τὸ Ἅγιον Ὄρος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκοτοῦν, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, τὴν Ἑλληνικὴν Ἰθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν.

2. Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται, κατὰ τὸ καθεστῶς αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ Ἄθω, τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας εἶναι ἀναπαλλοτρίωτον. Ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἀσκεῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἀποτελούντων τὴν ἱερὰν Κοινότητα. Οὐδεμίᾳ ἀπολύτως ἐπιτρέπεται μεταβολὴ τοῦ διοικητικοῦ συστήματος, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οὐδὲ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ των ἐξαρτήματα. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν αὐτῷ ἐγκαταβίωσις ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

3. Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῶν ὁποίων, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἴκοσι Ἱερὰι Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

4. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ, ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος, ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς δὲ πρὸς τὸ διοικητικὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

5. Αἱ ἀνωτέρω ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσχοῦνται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, διὰ διοικητοῦ, τοῦ ὁποῖου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθορίζονται διὰ νόμου. Διὰ νόμου ἐπίσης καθορίζονται ἡ ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, ὡς καὶ τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

6. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀπαλλοτρίωσιν ἢ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολοτρίας ἐν Χαλκιδικῇ, τῶν Βλατάδων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτρῳ, ἐξαιρουμένων τῶν μετοχιῶν.

1. Αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐξαίρεισι τῶν καθορίζουσῶν τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος ὡς προεδρευομένης κοινοβουλευτικῆς δημοκρατίας καὶ τῶν συναφῶν πρὸς ταύτην, ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

2. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος διαπιστοῦται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, λαμβανομένης κατόπιν προτάσεως τῆς Κυβερνήσεως ἢ πεντήκοντα τοῦλάχιστον βουλευτῶν, διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, εἰς δύο ψηφοφορίας ἀφισταμένως ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθορίζονται εἰδικῶς αἱ ἀναθεωρηταῖαι διατάξεις.

3. Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

4. Εἰς ἣν περίπτωσιν κυβερνητικὴ πρότασις περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἔτυχε τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τούτων, ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

5. Πᾶσα ψηφιοζομένη ἀναθεώρησις διατάξεων τοῦ Συντάγματος δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ ἐν ἰσχύι δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

6. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος πρὸ τῆς παρόδου πενταετίας ἀπὸ τῆς περατώσεως τῆς προηγουμένης.

Ἄρθρον 111

1. Πᾶσα διάταξις νόμου ἢ διοικητικῆς πράξεως κανονιστικοῦ χαρακτῆρος, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καταργεῖται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

2. Συντακτικαὶ Πράξεις ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν καὶ ἂν ἔτι περιέχουν διατάξεις ἀντιθέτους πρὸς τὸ Σύνταγμα, μέχρι τῆς διὰ νόμου καταργήσεώς των ἢ τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς ρυθμίσεως αὐτῶν. Αἱ πράξεις αὗται δύναται νὰ τροποποιηθοῦν διὰ νόμου ψηφιοζομένου ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ πάντως κατὰ τρόπον μὴ ἀντιβαίνοντα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος.

3. Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 ἐκδοθέντες μέχρι τοῦδε νόμοι θεωροῦνται ὡς μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύι.

4. Τὸ ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 διατηρεῖται ἐν ἰσχύι.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος νομοθετικὴ ρύθμισις καὶ διάλυσις ὑφισταμένων εἰσέτι ἀγροληψιῶν καὶ ἐτέρων ἐδαφικῶν βαρῶν, ἡ ἐξαγορὰ τῆς ψιλῆς κυριότητος ἐμφυτευτῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ἡ κατάργησις καὶ ρύθμισις ἰδιορρυθμῶν ἐμπραγμάτων σχέσεων.

6. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 65 παρ. 3 τοῦ παρόντος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ διὰ τὴν ἀρξαμένην σύνοδον ἐκλεγέντος προεδρείου.

7. Μέχρις ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 101 παρ. 3 νόμου, ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμεναι αἱ περὶ κατανομῆς ἀρμοδιοτήτων μεταξὺ κεντρικῶν καὶ περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν ἰσχύουσαι διατάξεις. Αἱ διατάξεις αὗται δύνανται νὰ τροποποιῶνται διὰ μεταφορᾶς εἰδικῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκ τῶν κεντρικῶν εἰς τὰς περιφερειακὰς ὑπηρεσίας.

8. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας θὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος, ὡς νόμος θέλει ὀρίσει.

Ἄρθρον 112

Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἑθνικὴν Ἑνότητα συνιστοῦν θεμελιώδη ὑποχρέωσιν πάντων τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1974

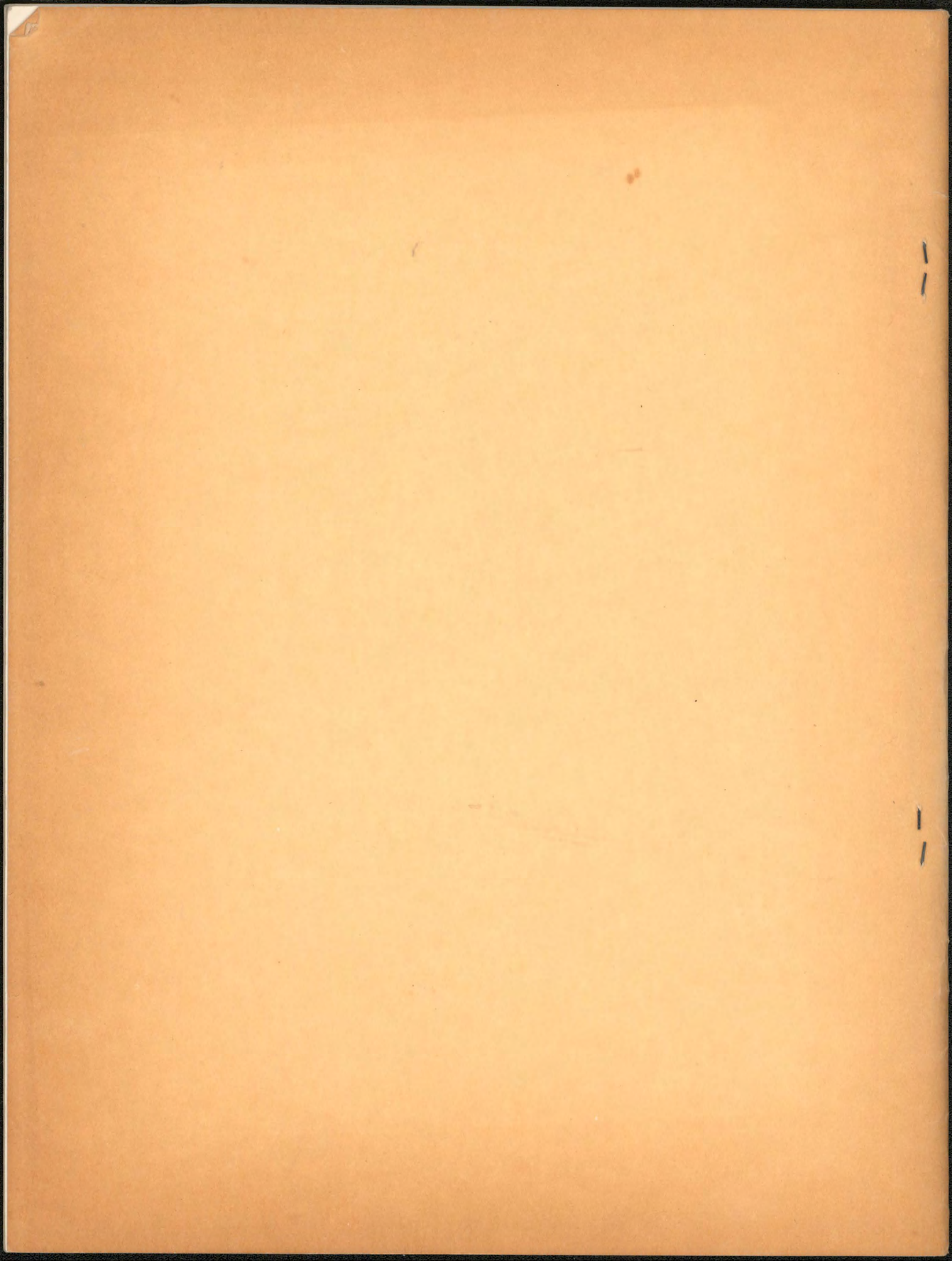
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΠΑΝΑΓ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΤΡΑΣ, ΓΕΩΡΓ. ΡΑΛΛΗΣ, ΔΗΜ. ΜΗΤΣΙΟΣ, ΕΥΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ—ΤΟΣΙΤΣΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ, ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΤΡΥΠΑΝΗΣ, ΠΑΝΑΓ. ΖΕΠΠΟΣ, ΕΥΑΓΓ. ΔΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ, ΙΠΠΟΚΡ. ΙΟΥΔΑΝΟΓΛΟΥ, ΚΩΝΣΤ. ΚΟΝΟΦΑΓΟΣ, ΙΩΑΝ. ΜΠΟΤΤΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ, ΒΑΣΙΛ. ΔΕΡΔΕΜΕΖΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΓΕΩΡΓ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΓΚΩΝΑΣ, ΝΙΚΟΛ. ΜΑΡΤΗΣ.

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Συνταχθέν υπό τῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τὸ
ἄρθρον 3 τῆς ἀπὸ 3/4-10-1974 Συντακτικῆς Πράξεως).

(Ἀνατύψεις)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1975

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Συνταχθέν υπό τῆς Κυβερνήσεως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τῆς ἀπὸ 3/4-10-1974 Συντακτικῆς Πράξεως, παραδοθὲν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων τὴν 23-12-1974 καὶ κατατεθὲν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 7ην Ἰανουαρίου 1975).

(Ἀνατύψεις)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1975

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Π Ρ Ο Σ

ΤΗΝ Ε' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Ὁ ἐπισκοπῶν τὴν ἐλληνικὴν ἱστορίαν διαπιστώνει τὸν σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν καταρτισθέντων σχεδίων Συντάγματος ὡς καὶ τῶν Συνταγμάτων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν αἰῶνα μας ἐτέθησαν ἐν ἰσχύι εἰς τὴν Χώραν μας καὶ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα ὑπῆρξαν βραχύβια.

Τοῦτο δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὰς πολιτικὰς κρίσεις, αἱ ὁποῖαι συνετάραξαν τὸν δημόσιον βίον τῆς Χώρας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἰσχυσάντων συνταγμάτων δὲν ἀνταπεκρίνοντο εἰς ἱκανοποιητικὸν βαθμὸν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα καὶ δὲν ἐθεράπευον τὰς βασικὰς ἀνάγκας τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἡ ἐσφαλμένη ἀξιολόγησις τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, συνακολούθως δὲ ἡ παράλειψις νιοθετήσεως, διὰ τῆς συνταγματικῆς ὁδοῦ, τῶν μέσων καὶ διαδικασιῶν πρὸς ἐπιτυχὴ ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τούτων, ὑπῆρξεν ἐν τῶν κυριωτέρων αἰτίων τῆς συνταγματικῆς παρ' ἡμῖν ἀσταθείας ἐπὶ τόσας δεκαετίας.

2. Ἦδη, μετὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ Ἔθνους διαρκοῦντος τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ ἐπὶ μακρὸν μετ' αὐτὸν καὶ τὴν ἐπ' ἐσχάτων ἐπιβολὴν ἐπὶ ἐπταετίαν ἐνὸς τυραννικοῦ καθεστῶτος, κατέστη ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκπονήσεως νέου καταστατικοῦ χάρτου, συμφώνου πρὸς τὰ αἰτήματα τῶν καιρῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ιδιοτυπίας τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος. Ἡ ἐδραίωσις μιᾶς πραγματικῆς Δημοκρατίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιτυχὴ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπείγοντος τούτου συντακτικοῦ ἔργου.

3. Ἡ Κυβέρνησις Ἑθνικῆς Ἐνότητος τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 διεπίστωσεν ὁμοφώνως τὴν ἀνάγκην ταύτην ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1974. Ἀκολούθως, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974 «περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος», ὠρίσθη ὅτι «ἡ ἐκ τῶν ὑπὸ προκήρυξιν - τότε - ἐκλογῶν Ἑθνικὴ Ἀντιπροσωπεία δικαιούται νὰ τροποποιήσῃ, καταργήσῃ καὶ συμπληρώσῃ καὶ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, πλὴν τῶν καθορίζουσων τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος, περὶ τῆς ὁποίας θὰ ἀποφανθῇ ἀμέσως ὁ Ἑλληνικὸς Λαός». Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως: «Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπρο-

σωπείας εις τὸ ἔργον τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὰ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης ὀριζόμενα καὶ πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ταχείας περατώσεως αὐτοῦ, ἢ μετὰ τὰς ἐκλογὰς ἀναδειχθησομένη Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ συντάξῃ σχέδιον Συντάγματος, ἢ διατύπωσιν τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ κατοχυρώσῃ τὰς ἀτομικὰς καὶ πολιτικὰς ἐλευθερίας καὶ νὰ διασφαλίσῃ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας καὶ τὴν ἁρμονικὴν συνεργασίαν αὐτῶν, παραλλήλως πρὸς τὴν κυβερνητικὴν σταθερότητα, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως δημιουργηθοῦν συνθῆκαι δημοκρατικῆς πολιτικῆς ζωῆς, παρέχονσαι ἀσφαλῆ βάσιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν συγχρόνων ἀναγκῶν καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων τῆς ἀναπτυσσομένης οἰκονομίας τῆς Χώρας, ἐγγυώμεναι δὲ ὅπωςδῆποτε τὴν ἴσιν καὶ πλήρη συμμετοχὴν ὅλων τῶν πολιτῶν εἰς τὴν κοινωνικὴν, οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς».

Περαιτέρω, ἐν ἄρθρῳ 4 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως, προβλέπεται ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία διὰ ψηφίσματος τῆς θέλει καθορίσει τὸν τρόπον καὶ τὰς λεπτομερείας τῶν συζητήσεων αὐτῆς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Συντάγματος καὶ ρυθμίσει τὰ τῆς διαδικασίας ἐπιψηφίσεως, δημοσιεύσεως καὶ θέσεως αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογὴν. Τέλος, ἐν ἄρθρῳ 5 προβλέπεται ἢ εἰς τὸν κυρίαρχον Λαὸν προσφυγὴ πρὸς «κύρωσιν» ἢ «ἐγκρισιν» τοῦ Συντάγματος, εἰς ἣν περιπίπτωσιν δὲν ὀλοκληρωθῇ ἢ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ψήφισις αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τασσομένης προθεσμίας.

Οὐδείς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν δημοκρατικότητα τῆς τελευταίας ταύτης διαδικασίας. Τὴν λύσιν ταύτην τῆς λαϊκῆς ἐτυμηγορίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς θεσπίσεως συνταγματικῶν διατάξεων, ἀπαντῶμεν καὶ εἰς ἄλλα συντάγματα προηγμένων πολιτικῶς Χωρῶν. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι διὰ τῆς προθύμου συνεργασίας τῶν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας θὰ ἀχθῇ ἐμπροθέσμως εἰς αἵσιον πέρας τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ἔργον ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πάντως τῶν προηγουμένως μνησθεισῶν διατάξεων προκύπτει σαφῶς πόσον οὐσιώδη σημασίαν ἢ Κυβέρνησις Ἐθνικῆς Ἐνότητος τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 ἀπέδιδεν εἰς τὴν σύντομον ἐπιψήφισιν τοῦ Συντάγματος. Ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐψήφισεν ἤδη τὸν κανονισμόν τῆς Εἰδικῆς ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐρρῦθμισε τὰς λεπτομερείας τοῦ σχεδίου παρ' αὐτῆς καὶ τῆς Ὁλομελείας ἀκολούθως τῆς Βουλῆς.

4. Ὡς ἤδη ἐτονίσθη, ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία, ἢ ἀναδειχθεῖσα ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 17ης Νοεμβρίου 1974 δὲν εἶναι Συντακτικὴ, ἀλλὰ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ εὐρυτάτων ἀρμοδιοτήτων καὶ ὡς τοιαύτη ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἔχουσα, ἐνεκα τούτου, οὐχὶ πρωτογενῇ συντακτικὴν ἐξουσίαν, ὅτε αὕτη θὰ ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τῆς Συντακτικῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἐξουσίαν, πρὸς εὐρεῖαν μὲν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος, πλὴν ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ μεταβολῆς τῶν ἀφορρωσῶν εἰς τὴν μορφήν τοῦ Πολιτεύματος διατάξεων, περὶ ἧς ἀμέσως θὰ ἀπεφαίνετο ὁ Λαὸς διὰ τοῦ Δημοψηφίσματος τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1974.

5. Βεβαίως, ἡ ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974 προβλεφθεῖσα διαδικασία, δὲν ἀκολουθεῖ

τάς περι ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος. Τοῦτο ὅμως ὑπῆρξεν ἀναπόφευκτον, δεδομένου ὅτι ἐπὶ ἐπταετίαν παρεβιάσθη ἡ συνταγματικὴ τάξις, μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος ἡ ἀνασύνταξις τῆς Πολιτείας καὶ ἡ κατάρτισις νέου Καταστατικοῦ Χάρτου ἀποτελεῖ ὑπερτάτην ἐθνικὴν ἀνάγκην.

Ἐμμονὴ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 108 τοῦ προσωρινοῦ Συντάγματος δὲν εἶναι νοητὴ οὐδὲ ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τινος. Πέραν αὐτοῦ, εἶναι δεδομένον ἐκ τῆς ἐλληνικῆς συνταγματικῆς ἱστορίας ὅτι οὐδεμία ἀναθεώρησις — οὐδὲ ἡ τοῦ 1946-1952, ὅτε εἶχεν ἡ Βουλὴ τὰς αὐτὰς ἀρμοδιότητας πρὸς τὴν σημερινήν, παρὰ τὸν ἀργὸν ρυθμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς, τὰς φιλοτίμους προσπάθειάς τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς ἐκείνης καὶ τὴν ἄνεσιν χρόνου, τῆς ὁποίας ἀπῆλaven — ἐγένετο βάσει τῆς προβλεπομένης συνταγματικῆς διαδικασίας. Ἀνεξαρτήτως πάντων τούτων ὅλα τὰ μετασχόντα εἰς τὰς τελευταίας ἐκλογὰς κόμματα εἶχον περιλάβει εἰς τὰ πολιτικά των προγράμματα τὴν ἀνάγκην ἀνασυντάξεως τοῦ Πολιτεύματος.

6. Εἰς τὸ ἔργον τῆς τοῦτο, ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία θὰ ἔχῃ συμπαραστάτην τὴν Κυβέρνησιν. Πρωτοτυποῦσα, καὶ κατὰ τοῦτο ἡ Συντακτικὴ Πρᾶξις τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974, ἀντιθέτως πρὸς τὰ προἰσχύσαντα Συντάγματα, ἀνεγνώρισεν ἀρμοδιότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ **προτείνῃ** σχέδιον Συντάγματος πρὸς ψήφισιν. Ὡς ρητῶς λέγεται εἰς τὸ ἄρθρον 3 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως, ἡ Κυβέρνησις «ὕποχρεοῦται» νὰ συντάξῃ σχέδιον Συντάγματος, ὃχι ὡς ἰδιαίτερος παράγων τῆς διαδικασίας ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ «πρὸς διευκόλυνσιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναθεωρήσεως» αὐτοῦ. Ἐν ἄλλοις λόγοις, τὸ ἔργον ἀναθεωρήσεως παραμένει **πρωτίστως** ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας «διευκολυνομένης» εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Μόνον δὲ ἐν μὴ ὀλοκληρώσει τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, θὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν «λαϊκὴν ἔγκρισιν» τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατατεθειμένον εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον Συντάγματος μετὰ τῶν γενησομένων δεκτῶν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας διατάξεων, καὶ μετὰ «νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ τελικοῦ Σχεδίου ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». Καθιεροῦται οὕτω διαδικασία ζευγνύουσα ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὴν κυβερνητικὴν προσπάθειαν πρὸς τὴν σύνεσιν, τὴν διορατικότητα καὶ τὰς πρωτοβουλίας τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐνδεχομένως δὲ καὶ πρὸς τὴν ἀπεριόριστον δύναμιν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἀνάμειξις τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ἀνασυντάξεως τοῦ Πολιτεύματος δὲν ἀποτελεῖ πρωτοτυπίαν τῆς Χώρας μας εἰς τὴν διεθνή πολιτικὴν πρακτικήν. Ἡ Κυβέρνησις πιστεύει ὅτι διὰ τῆς ἀκολουθουμένης νῦν διαδικασίας θὰ δοθῇ εἰς τὴν Χώραν Σύνταγμα μακρόβιον, σύγχρονον καὶ δημοκρατικόν, δυνάμενον νὰ ἱκανοποιήσῃ, εἰς τὸν ἀνώτατον δυνατὸν βαθμόν, τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τὰς δικαίας αὐτοῦ προσδοκίας.

7. Δύο ἦσαν τὰ μειονεκτήματα τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυσάντων Συνταγμάτων. Πρῶτον ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία

ἐνόσει, διότι ἡ ὅλη διαδικασία τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἦτο δυσχερὴς καὶ μακρὰ καὶ ἀντίθετος πρὸς τὸν ταχὺν ρυθμὸν, τὸν ὁποῖον ἐπιβάλλει ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ζωὴ εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις. Δεύτερον δὲ ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐστερεῖτο τῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἐκπληρώσῃ αὕτη τὴν ἀποστολὴν της, ὅχι μόνον εἰς ἐκτάκτους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὁμαλὰς ἀκόμῃ περιστάσεις. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, ὡς μὴ ὤφειλεν, εἰσέδνε συνεχῶς εἰς τὰς ἐσχάτας λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι φύσει καὶ θέσει ἀνήκουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Καὶ οὕτως, ἐκείνη μὲν ἔχανε πολὺτιμον χρόνον, τὸν ὁποῖον ἡδύνατο καρποφόρως νὰ διαθέσῃ εἰς τὸν κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον καὶ εἰς ἄλλα οὐσιώδη νομοθετικὰ ἔργα, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐδεσμεύετο ὑπερβαλόντως ἀπὸ τὸν νόμον, ὥστε νὰ ἐμφανίζεται δύσκαμπτος καὶ κυρίως ἀνίκανος νὰ προσαρμόζῃ τὸ δίκαιον πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἡ τοιαύτη νοσηρὰ ἐπέκτασις τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας εἰς πεδία, τὰ ὁποῖα φύσει ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐκτελεστάς τοῦ νόμου, δηλαδὴ εἰς ἐκείνους τῶν ὁποίων ἔργον εἶναι νὰ συγκεκριμενοποιῶν τοὺς γενικοὺς κανόνας δικαίου, ὀφείλεται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς δυσπιστίας τοῦ νομοθέτου πρὸς τὴν διοίκησιν ἢ καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ πνεῦμα τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ λογικὰ ὅρια του ὥστε ἡ ὑπερβολικὴ φροντίς τοῦ καθορισμοῦ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τοῦ δικαίου νὰ μὴ ὀδηγῇ τελικῶς εἰς τὴν ἀδικίαν. Τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συνταγὸν σχέδιον Συντάγματος, χωρὶς νὰ δεσμεύῃ εἰς οὐδὲν σημεῖον τὸν νομοθέτην, παρέχει εἰς αὐτὸν τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀπαλλάσσῃται ἀπὸ τὰ προρρηθέντα μειονεκτήματα, ὥστε, ἀφοῦ καθορίσῃ ἐπακριβῶς τὰ κατὰ τὴν βούλησιν του ὀρθὰ πλαίσια, νὰ ἀφήνῃ τὰς ἐξειδικεύσεις, τὰς ὁργανωτικὰς διατάξεις καὶ γενικώτερον τὰς λεπτομερείας, εἰς τὴν φύσει ἀρμοδίαν δι' αὐτὰς ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν.

8. Ἐξ ἄλλου ἡ προβλεπομένη συντόμευσις τῆς νομοθετικῆς διαδικασίας καὶ ὁ περιορισμὸς τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ τροπολογιῶν, θὰ ἐπιταχύνῃ τὸν ρυθμὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ὡς νομοθετικοῦ Σώματος. Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ ὑπομνησθῇ εἰς δεδοκιμασμένους κοινοβουλευτικοὺς ἄνδρας πόσον αἱ πλείσται τῶν εἰς πᾶν στάδιον τῆς διαδικασίας ὑποβαλλομένων τροπολογιῶν εἶχον ὡς ἀποτελέσμα τὴν πτώσιν τοῦ ἐπιπέδου τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου τῆς Βουλῆς καὶ δὴ διὰ τῆς θεσπίσεως ὁλονὲν καὶ περισσοτέρων νομοθετικῶς ἀσημάντων λεπτομερειῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ τὸν νόμον ἀπεμάκρυναν ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν του μορφὴν καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἀνεφέροντο, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἔργον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Τὰ προτεινόμενα διὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ σχεδίου πλαίσια τῆς νομοθετικῆς διαδικασίας τίθενται κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος παρέχει πᾶσαν δυνατότητα καὶ εὐχέρειαν εἰς τὰ κόμματα νὰ διατυπώωνν πάντοτε τὰς προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις των, ἐπὶ παντὸς συζητουμένου σχεδίου. Καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο οὐδεὶς εἶναι δυνατόν νὰ διανοηθῇ νὰ περιορίσῃ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιζητεῖται διὰ τοῦ κυβερνητικοῦ σχεδίου εἶναι ἡ ἐξασφάλις τοῦ ἀρμόζοντος ρυθμοῦ εἰς τὰ ἔργα τῆς Βουλῆς παραλλήλως πρὸς τὴν δημιουργίαν κλίματος μεΐζονος συνοχῆς ἐντὸς τῶν κομμάτων. Ἡ ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τούτων εἶναι δυνατόν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀναζητουμένην βελτίωσιν τῶν ὅρων λειτουργίας καὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ κοινοβουλίου. Διὰ τοῦ

παρόντος σχεδίου εισάγεται ό και έν έτει 1948 υίοθετηθείς διά τοῦ σχεδίου τής 'Επιτροπής τοῦ Β' ψηφίσματος κανών τής διαιρέσεως τής Βουλής εἰς τμήματα, ὥστε νά βαίνει παραλλήλως ή νομοθετική διαδικασία διά τριῶν ὀργάνων προκειμένου περὶ τῶν κοινῶν νομοθετημάτων. 'Αντιθέτως ή νομοθετική λειτουργία έν 'Ολομελεία τής Βουλής διαφυλάσσεται διά τήν ψήφισιν τῶν βασικῶν νόμων ὡς και εκείνων, τήν έν 'Ολομελεία συζήτησιν τῶν ὁποίων θά ζητῇ ή πλειοψηφία τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. 'Η πείρα τής κατά τās διακοπās λειτουργησάσης εἰς τὸ παρελθόν «'Επιτροπής 'Εξουσιοδοτήσεως», ὑπὸ τής ὁποίας ἐψηφίζοντο κατά τρόπον ἐπιτυχῇ πολὺ περισσότεροι νόμοι ἀπὸ τοὺς ψηφιζομένους ὑπὸ τής Βουλής, ἐνισχύει τήν καθιέρωσιν τής διαδικασίας τής διά τμημάτων ἀσκήσεως τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον δέν πρόκειται περὶ νομοθετημάτων μεγάλης σημασίας.

9. Καὶ ταῦτα μὲν προτείνονται πρὸς θεραπείαν τῶν ἐλαττωμάτων τής παλαιότερον καθιερωμένης μορφῆς τής νομοθετικῆς λειτουργίας. Διὰ τήν ὁμαλήν, ὅμως και δημιουργικὴν λειτουργίαν τής κοινοβουλευτικῆς δημοκρατίας εἶναι ἀνάγκη νά καθορισθοῦν ἄλλως και αἱ ἀρμοδιότητες τής ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Λυθέντος τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος διά τοῦ τελευταίου δημοψηφίσματος, παρέχεται εἰς τήν 'Εθνικὴν 'Αντιπροσωπείαν ή εὐχέρεια νά καθορίσῃ κατά τρόπον σύγχρονον και ἀνταποκρινόμενον εἰς τās ἀνάγκας τής ἐλληνικῆς πραγματικότητος τās ἀρμοδιότητας τοῦ αἰρετοῦ 'Ανωτάτου 'Αρχοντος, και τής Κυβερνήσεως. Οὐδέν κῶλυμα ὑπάρχει πλέον νά δοθοῦν εἴτε εἰς τὸν 'Ανώτατον 'Αρχοντα, εἴτε εἰς αὐτὸν και τήν Κυβέρνησιν ὁμοῦ αἱ ἀρμοδιότητες, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ νά λειτουργήσῃ κατά τρόπον δημιουργικὸν τὸ Κράτος και διὰ νά εἶναι ἐπίσης ἐτοιμον νά κινηθῇ δεόντως και εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις. 'Η ἔλλειψις τινῶν ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρμοδιοτήτων ὠδήγησεν ἄλλοτε εἰς τήν παρανομίαν και ἄλλοτε εἰς τήν παραλυσίαν τής κρατικῆς μηχανῆς. Παρὰ ταῦτα, έν τῷ ὑποβαλλομένῳ ὑπὸ τής Κυβερνήσεως πρὸς τήν 'Εθνικὴν 'Αντιπροσωπείαν σχεδίῳ αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου τής Δημοκρατίας διαγράφονται εἰς τὰ αὐτὰ περίπου πλαίσια και ἔχουν τήν αὐτὴν περίπου ἔκτασιν οἷαν και αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ 'Ανωτάτου 'Αρχοντος κατά τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952. 'Ετέθησαν δὲ οὕτω περιορισμέναι ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, βάσει τῶν ὑποβληθησομένων προτάσεων και διεξαχθησομένων συζητήσεων, διαμορφωθοῦν αὗται ὀριστικῶς κατά τρόπον ἐγγνώμενον τήν δημιουργικὴν και ταχύρρυθμον λειτουργίαν τοῦ Κράτους.

10. 'Εν συνεχείᾳ, Πρόεδρος και Κυβέρνησις, ὡς ἐνιαῖον ὄργανον τής 'Εκτελεστικῆς 'Εξουσίας, ἀποκτοῦν τὸ δικαίωμα τής ἐκδόσεως διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου πρὸς ρύθμισιν ἀποκλειστικῶς τής ἐσωτερικῆς ὀργανώσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἀπαγορευομένης ὅμως εἴτε τής ἀξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, εἴτε τής μεταβολῆς τής βαθμολογικῆς διαρθρώσεως αὐτοῦ. Τοιαῦτα διατάγματα νομοθετικοῦ περιεχομένου, ἐξεδίδοντο εἰς τὸ παρελθόν βάσει ἐιδικῶν νομοθετικῶν ἐξουσιοδοτήσεων.

Τέλος, διά νόμων ψηφιζομένων ὑπὸ τής 'Ολομελείας τής Βουλής, δύνανται νά θεσπίζονται νόμοι-πλαίσια, εἰς ἐκτέ-

λεσιν τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτρέπεται ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας ἢ ἐκδοσις διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου.

Εἰς τὴν Βουλὴν ὁμῶς ἀνήκει νὰ ἀποφασίσῃ ἂν θέλῃ τοιούτους νόμους. Εἰς αὐτὴν ἐπίσης ἀνήκει νὰ προσδιορίσῃ τὸ εὔρος τοῦ πλαισίου αὐτῶν καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας ἢ ἐκδοσις τῶν σχετικῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων θὰ ἐπιτρέπεται. Ἀλλὰ ἀσχέτως τούτου, ἀποκλείεται ἢ τοιαύτη πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἐξουσιοδότησις ἐπὶ τῶν ρητῶς κατονομαζομένων ἐν τῷ σχεδίῳ βασικῆς σημασίας θεμάτων (41 παρ. 5).

11. Συχνὰ εἰς τὸ παρελθόν, πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐξαιρετικῶς ἐπείγοντων θεμάτων ἢ Κυβερνήσις ἐξέδιδε Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἱ πλείσται τῶν ὁποίων, κατόπιν, ἐκυροῦντο διὰ νόμον. Δι' εἰδικῆς διατάξεως νομιμοποιεῖται ἢ παρὰ τὸν νόμον εἰς τὸ παρελθόν ἐφαρμοζομένη τακτικὴ, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ὑποχρεωμένη νὰ καταφεύγῃ ἢ Κυβερνήσις πρὸς λύθμισιν ἰδία θεμάτων ἀνακυπτόντων ἐκ τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν σχέσεων. Ἡδη τὰς νομοθετικὰς αὐτὰς πράξεις θὰ ἐκδίδῃ νομίμως ἢ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία (Πρόεδρος καὶ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον), ἐντὸς δὲ 40 ἡμερῶν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κύρωσιν. Μὴ ἐγκρινόμεναι ὑπὸ τῆς Βουλῆς, αὗται θὰ ἀποβάλλουν τὴν ἰσχὺν τῶν.

12. Ὁρισμέναι διατάξεις τοῦ Σχεδίου ἀποβλέπουν εἰς ἐνίσχυσιν τῆς θέσεως τῆς τυχούσης ψήφου ἐμπιστοσύνης Κυβερνήσεως. Οὕτως, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν παρὰ μόνον μετὰ τὴν θέλησιν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἢ ἄλλως μόνον μετὰ ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς τελευταίας συζητήσεως περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας.

13. Ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος ἐκρίθη προτιμότερα ἢ ἔμμεσος ἐκλογὴ ἀπὸ τὴν Βουλὴν, τὸ μὲν διότι ἡ ἔμμεσος ὁδηγεῖ εἰς παραταξιακὰς ἀναμετρήσεις καὶ δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐνδεχομένως ὀξύτητα καὶ συγκρούσεις, τὸ δὲ διότι ἡ ἔμμεσος στηρίζεται ἐπὶ εὐρύτερας πολιτικῆς βάσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπαιτεῖ τὴν ἀσυνήθη ἠδὲ ξημένην πλειοψηφίαν τῶν 2/3 τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ Σώματος.

14. Ἀπαντὰ τὰ ἀνωτέρω μέτρα τόσον τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅσον καὶ τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὴν παραχώρησιν ὠρισμένων ἀρμοδιοτήτων ἐκτεινομένων καὶ πέραν τῶν εἰς τὸ παρελθόν θεσπισμένων εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, διευτυώθησαν μετὰ τὴν πρόθεσιν νὰ καταστήσουν στερεωτέραν τὴν δημοκρατίαν καὶ ἱκανὴν νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ αἰτήματα τῶν καιρῶν. Τὰ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀνάλογα μέτρα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ δὲν εἰσάγονται ἤδη διὰ τοῦ σχεδίου ὑπὸ οἰανδήποτε διάθεσιν μιμήσεως ξένων προτύπων. Ἡ πεῖρα τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος ὑπῆρξεν ὁ κύριος καὶ ἀποφασιστικὸς ὁδηγὸς τοῦ Σχεδίου. Ὅπισθεν ἀπὸ κάθε συγκεκριμένην διάταξιν κρύπτεται μία πικρὰ ἱστορία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ μας βίου, ἢ ὁποία, χάριν τῆς εὐνομίας τῆς Πολιτείας μας καὶ χάριν τῆς Δημοκρατίας, δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ.

15. Εἰς τὴν παροῦσαν εἰσήγησιν ἐκρίθη σκόπιμον νὰ μὴ, ἐπιμείνωμεν α) ἐπὶ τῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας παραλαμβάνομεν ἀναλλοιώτους ἢ σχεδὸν ἀναλλοιώτους ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952, β) ἐπὶ τῶν κατευθυντηρίων διατάξεων καὶ

γενικῶς ἐπὶ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ οὐσιαστικοποίησις θὰ πραγματοποιηθῇ δι' εἰδικῶν νόμων. Εἰς αὐτὰς περιλαμβάνονται αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν κομμάτων, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἄλλαι, γ) ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν θεσπιζουσῶν συμβουλευτικὰ συμβούλια πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους.

Διὰ τῶν διατάξεων περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων τὸ Σχέδιον, τὸ μὲν παραμένει εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων ἐλευθεριῶν κατὰ τὴν παγίαν φιλελευθέραν γραμμὴν ὅλων τῶν ἀπὸ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως συνταγμάτων, καθορίζον σαφέστερον τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ὅπου τοῦτο ἐκρίθη ἀπαραίτητον, τὸ δὲ ἐπεκτείνει ταῦτα πρὸς πλήρη διασφάλισιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ δὴ εἰς θέματα ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ ζωὴ τῆς Χώρας παρουσίασε συμπτώματα ἀπαράδεκτα διὰ τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν καὶ τὸν ἐλληνικὸν πολιτισμόν.

Τοιοῦτον εἰς γενικὰς γραμμὰς εἶναι τὸ Σχέδιον Συντάγματος τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/4 Ὀκτωβρίου 1974 «περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος» ἔχει τὴν τιμὴν νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰανουαρίου 1975

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Βουλευτὴς Ἀθηνῶν

Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ
ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρον 1

Άρθρ. 21 Σ/τος 52

1. Ἡ Ἑλλάς εἶναι προεδρευομένη κοινοβουλευτική δημοκρατία.

2. Ἀπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ Ἔθνους, ὑπάρχουν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀσκοῦνται καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει τὸ Σύνταγμα.

Άρθρ. 6 Σ.Π. 1/1-8-1974

Άρθρ. 3 Γαλ. Σ/τος 1958

3. Οὐδὲν ἄτομον, οὐδὲ τμῆμα τοῦ Λαοῦ, ἐπιτρέπεται νὰ ἀντιποιηθῇ ὅπωςδήποτε τὴν ἀσκήσιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρεουσῶν ἐξουσιῶν.

Άρθρον 2

Πρβλ. ἄρθρ. 1 Γερμ. Σ/τος

1. Ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας ἀποτελεῖ πρωταρχικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους.

Άρθρα 2 & 3 τοῦ Ἱταλ. Σ/τος

2. Ἡ ἀναγνώρισις καὶ προστασία τῶν θεμελιωδῶν καὶ ἀπαραγράπτων δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας ἀποβλέπει εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς κοινωνικῆς προόδου ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ.

Άρθρον 3

Άρθρ. 3 Σ/τος 52

1. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.

2. Ἕλληνες πολῖται εἶναι ὅσοι κέκτηνται τὰ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα.

3. Μόνον Ἕλληνες πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς πάσας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

4. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

5. Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος νὰ φέρῃ ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀμυναν τῆς Πατρίδος, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

6. Τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται εἰς Ἕλληνας πολίτας.

Άρθρον 4

Άρθρ. 1 Σ/τος 52

1. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κων-

Βλ. έρμ. δηλ. άρθρ. 2 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 παρ. 3 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 παρ. 4 Σ/τος 52

Άρθρ. 1 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 Σχεδίου Έπιτρ.
Β΄ Ψηφίσματος

Άρθρ. 1 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 παρ. 5 Σ/τος 52

Άρθρ. 15 Σ/τος 52

Άρθρ. 2 Γερμ. Σ/τος

Άρθρ. 3 Ίταλ. Σ/τος

σταντινουπόλει Μεγάλης και πάσης άλλης όμοδόξου του Χριστού Έκκλησίας. Τηρεί άπαρασαλεύτως, ως εκείναι, τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τας ιεράς παραδόσεις. Είναι αυτοκέφαλος, ασκούσα ανεξαρτήτως πάσης άλλης Έκκλησίας τα κυριαρχικά αυτής δικαιώματα και διοικείται υπό Ίερᾶς Συνόδου Αρχιερέων, ως νόμος όρίζει.

2. Η ύφισταμένη εις ώρισμένας περιοχάς του Κράτους εκκλησιαστική κατάσταση δεν αντίκειται εις τας διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το κείμενον των Αγίων Γραφών τηρείται αναλλοίωτον. Η εις άλλον γλωσσικόν τύπον απόδοσις τούτων, άνευ έγκρίσεως της Αυτόκεφάλου Έκκλησίας της Ελλάδος και της έν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης του Χριστού Έκκλησίας, άπαγορεύεται.

4. Η έλευθερία της θρησκευτικής συνειδήσεως είναι άπαραβίαστος. Η απόλαυσις των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων δεν έξαρτάται εκ των θρησκευτικών πεποιθήσεων εκάστου.

5. Πᾶσα γνωστή θρησκεία είναι έλευθέρα και τα της λατρείας αυτής τελούνται άκωλύτως υπό τὸ κράτος και την προστασίαν των νόμων. Η άσκησις της λατρείας δεν επιτρέπεται νά προσβάλλη την δημοσίαν τάξιν ή τὰ χρηστά ήθη.

6. Οί λειτουργοί των λοιπών θρησκειών υπόκεινται εις τας αὐτάς έναντι της Πολιτείας υποχρεώσεις και εις την αὐτήν υπό ταύτης έποπτείαν, ως και οί λειτουργοί της επικρατούσης θρησκείας.

7. Ο προσηλυτισμός και πᾶσα άλλη επέμβασις κατά της επικρατούσης ή άλλης γνωστῆς θρησκείας άπαγορεύεται.

8. Οὐδείς δύναται ένεκα των θρησκευτικών αὐτοῦ πεποιθήσεων νά άπαλλαγῇ της εκπληρώσεως των πρὸς τὸ Κράτος καθηκόντων του ή νά άρνηθῇ την εφαρμογήν των νόμων.

9. Οὐδείς ὅρκος επιβάλλεται άνευ νόμου όρίζοντος και τὸν τύπον αὐτοῦ.

Άρθρον 5

1. Έκαστος δικαιούται νά αναπτύσσει έλευθέρως την προσωπικότητά του και νά συμμετέχη εις την κοινωνικήν, οικονομικήν και πολιτικήν ζωήν της Χώρας, έφ' ὅσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα και τὸν ήθικόν νόμον.

2. Πάντες οί εύρισκόμενοι έντός των όρίων της Έλληνικῆς Επικρατείας απολαύουν απολύτου προστασίας της ζωῆς, της τιμῆς και της έλευθερίας των, άδιακρίτως έθνικότητος, θρησκείας και γλώσσης. Έξαιρέσεις επιτρέπονται εις τας περιπτώσεις τας προβλεπομένας υπό του Διεθνούς Δικαίου.

"Αρθρ. 13 Σ/τος 52

"Αρθρ. 4 Σ/τος 52

"Αρθρ. 5 Σ/τος 52

"Αρθρ. 6 Σ.Π. της 5.8.1974

"Αρθρ. 7 Σ/τος 52

"Αρθρ. 18 Σ/τος 52

"Αρθρ. 18 Σ/τος 52

3. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαρabiάστος. Οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

4. Ἀτομικὰ διοικητικὰ μέτρα περιοριστικὰ τῆς ἐλευθέρας κινήσεως ἢ ἐγκαταστάσεως ἐπιβάλλονται μόνον διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος, ἀπαιτουμένης δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς νόμος εἰδικώτερον ὀρίζει.

"Αρθρον 6

1. Οὐδεὶς συλλαμβάνεται, οὐδὲ φυλακίζεται, ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὅποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματα.

2. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν τὸ βραδύτερον ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου, ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἐπὶ δύο ἡμέρας.

3. Παρελθούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος, εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατήσῃ, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Νόμος ὀρίζει τὸ ἀνώτατον ὄριον διαρκείας τῆς προφυλακίσεως, τὸ ὅποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος ἐπὶ κακουργημάτων καὶ τοὺς ἕξ μῆνας ἐπὶ πλημμελημάτων. Ἐπὶ ὅλως ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, δύναται τὰ ἀνώτατα ὅρια νὰ παραταθοῦν κατὰ ἕξ καὶ τρεῖς μῆνας ἀντιστοίχως, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

"Αρθρον 7

1. Ἐγκλημα δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου, ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Οὐδέποτε ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ τῆς προβλεπομένης κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

2. Αἱ βάσανοι καὶ οἰαδήποτε σωματικὴ κάκωσις ἢ προσβολὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας ἀπαγορεύονται καὶ τιμωροῦνται, ὡς νόμος ὀρίζει.

3. Γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύεται. Θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, δὲν ἐπιβάλλεται.

”Αρθρ. 5 παρ. 4 Σ/τος 52

4. Νόμος όρίζει τούς όρους ύπό τούς όποιους παρέχεται ύπό τοϋ Κράτους, **κατόπιν δικαστικῆς διαγνώσεως**, αποζημιώσεις εις άδίκως προφυλακισθέντας ή καταδικασθέντας.

”Αρθρον 8

”Αρθρ. 8 Σ/τος 52

Οϋδεις άφαιρείται άκων τοϋ παρά τοϋ νόμου ώρισμένου εις αυτόν δικαστοϋ. Δικαστικάι έπιτροπαί και έκτακτα δικαστήρια, ύφ’ οίονδήποτε όνομα, δέν έπιτρέπεται νά συσταθοϋν.

”Αρθρον 9

”Αρθρ. 9 Σ/τος 52

1. Έκαστος ή και πολλοί όμοϋ έχουν τó δικαίωμα, τηροϋντες τούς νόμους τοϋ Κράτους, όπως αναφέρονται έγγραφως πρός τάς άρχάς, υποχρεοϋμένας εις ταχείαν ένέργειαν επί τῇ βάσει τών κειμένων διατάξεων και εις έγγραφον ήτιολογημένην άπάντησιν πρός τόν αναφερόμενον, κατά τάς διατάξεις τοϋ νόμου.

2. Μόνον μετά τήν τελικήν άπόφασιν τῆς άρχῆς πρός τήν όποιαν άπευθύνεται ή άναφορά και κατόπιν άδείας ταύτης, έπιτρέπεται ή δίωξις τοϋ ύποβαλόντος ταύτην δια παραβάσεις έν αύτῇ ύπαρχούσας.

3. Αίτησις πληροφοριών υποχρεοί τήν άρμοδίαν άρχήν εις άπάντησιν, έφ’ όσον τοϋτο προβλέπεται ύπό τοϋ νόμου.

”Αρθρον 10

”Αρθρ. 10 Σ/τος 52

1. Οί Έλληνες έχουν τó δικαίωμα όπως συνέρχωνται ήσύχως και άόπλως, ως νόμος όρίζει.

2. Μόνον εις τάς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νά παρίσταται ή άστυνομία. Αί έν ύπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται ν’ άπαγορευθοϋν, άν έκ τούτων επίκειται κίνδυνος εις τήν δημοσίαν ασφάλειαν.

”Αρθρον 11

”Αρθρ. 11 Σ/τος 52

1. Οί Έλληνες έχουν τó δικαίωμα όπως **συνιστοϋν ένώσεις και σωματεία**, τηροϋντες τούς νόμους τοϋ Κράτους, οίτινες όμως οϋδέποτε δύναται νά ύπαγάγουν τήν άσκησιν τοϋ δικαιώματος τούτου εις προηγούμενην άδειαν τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τó σωματεϊον διαλύεται ένεκα παραβάσεως τών νόμων.

3. Αί διατάξεις τῆς προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και επί ένώσεων προσωπων μή συνιστωσών σωματεϊον.

4. Δια νόμου δύναται νά έπιβληθοϋν περιορισμοί εις τó δικαίωμα τών δημοσίων ύπαλλήλων όπως συνεταρίζωνται. Περιορισμοί τοϋ δικαιώματος τούτου δύναται νά έπιβληθοϋν και εις τούς ύπαλλήλους όργανισμών τοπικῆς αυτοδιοικήσεως ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή δημοσίων έπιχειρήσεων.

Άρθρ. 21 Γερμ. Σ/τος

1. Οἱ Ἕλληνες πολῖται, ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, δύνανται νὰ ἰδρύσουν ἐλευθέρως καὶ νὰ μετέχουν εἰς πολιτικὰ κόμματα, ἢ ὀργάνωσις καὶ ἢ δρᾶσις τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ ὑπηρετῇ τὴν ἐλευθέραν λειτουργίαν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

2. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν κομμάτων ἐντὸς δημοκρατικῶν πλαισίων.

3. Κόμματα, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις τείνει εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ἢ ἐκθέτει εἰς κίνδυνον τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τῆς Χώρας, τίθενται ἐκτὸς νόμου δι' ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Συντάγματος Δικαστηρίου.

Άρθρ. 20 Σ/τος 52

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἷονδ' ἴσως ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπαραβίαστον. Νόμος ὀρίζει τὰς ἐγγυήσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ δὲν δεσμεύεται ἐκ τοῦ ἀπορρήτου διὰ λόγους ἐθνικῆς ἀσφαλείας ἢ πρὸς διακρίβωσιν ἀπεχθῶν ἐγκλημάτων.

Άρθρ. 14 Σ/τος 52

1. Ἐκαστος δύνανται νὰ ἐκφράζῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

2. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος.

3. Ἡ λογοκρισία καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται.

4. Ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων, εἴτε πρὸ τῆς κυκλοφορίας εἴτε μετ' αὐτήν, ἀπαγορεύεται. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις, παραγγελία τοῦ Εἰσαγγελέως, μετὰ τὴν κυκλοφορίαν :

Α) Ἐνεκα προσβολῆς τῆς χριστιανικῆς καὶ πάσης ἄλλης γυνωστῆς θρησκείας.

Β) Ἐνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Γ) Ἐνεκα δημοσιεύματος, τὸ ὁποῖον : α) ἀποκαλύπτει πληροφορίας περὶ τὴν ὀργάνωσιν, σύνθεσιν, ἐξοπλισμὸν καὶ διάταξιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἢ τὴν ὀχύρωσιν τῇ Χώρας, β) εἶναι προφανῶς στασιαστικόν, ἢ σκοπεῖ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος, ἢ στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, ἢ προκαλεῖ ἢ διεγείρει εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας.

Δ) Ένεκα άσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανώς τήν δημοσίαν αιδώ, κατά τας ύπό του νόμου όρίζόμενας περιπτώσεις.

5. Είς πάσας τας περιπτώσεις τής προηγουμένης παραγράφου, ό Είσαγγελεύς όφείλει, έντός είκοσι τεσσάρων ώρων άπό τής κατασχέσεως, νά ύποβάλη τήν ύπόθεσιν είς τό δικαστικόν συμβούλιον και τοῦτο, έντός έτέρων είκοσι τεσσάρων ώρων, ν' άποφανθῇ περί διατηρήσεως ή άρσεως τής κατασχέσεως, άλλως ή κατάσχες αίρεται αὐτοδικαίως. Τά ένδικα μέσα τής έφέσεως και τής άναιρέσεως έπιτρέπονται είς τόν έκδότην τής κατασχεθείσης έφημερίδος ή άλλου έντύπου και είς τόν Είσαγγελέα.

6. Ό έκδότης έφημερίδος ή άλλου έντύπου και ό συγγραφεύς έπιληψίμου δημοσιεύματος, καθαπτομένου του ιδιωτικού ή οίκογενειακού βίου τινος, υπέχουν άστικώς και είς όλόκληρον ευθύνην, πρὸς πλήρη άνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας και ικανοποίησιν του παθόντος διά χρηματικού ποσού, ως νόμος όρίζει, πέραν τής έκ των κειμένων νόμων ποινικῆς ευθύνης των.

7. Νόμος όρίζει τόν τρόπον τής διά του τύπου πλήρους έπανορθώσεως ανακριβών δημοσιευμάτων.

8. Τό δικαστήριο, μετά τρεῖς τουλάχιστον καταδίκας διά παράβασιν των έν παραγράφοις 4 και 6 του άρθρου τούτου προβλεπομένων έγκλημάτων, διατάσσει τήν όριστικήν ή προσωρινήν παῦσιν τής έκδόσεως του έντύπου και, είς βαρείας περιπτώσεις, τήν άπαγόρευσιν τής άσκήσεως του δημοσιογραφικού έπαγγέλματος ύπό του καταδικασθέντος, ως νόμος όρίζει. Η παῦσις ή ή άπαγόρευσις άρχονται άφ' ής ή καταδικαστική άπόφασις καταστή άμετάκλητος.

9. Ό τίτλος παυθέντος έντύπου άπαγορεύεται νά χρησιμοποιηθῇ παρ' οίουδήποτε έπί μίαν δεκαετίαν άπό τής όριστικῆς παύσεως αυτού.

10. Τά άδικήματα του τύπου είναι αυτόφωρα και έκδικάζονται, ως νόμος όρίζει.

Άρθρον 15

Άρθρ. 14 Σ/τος 52

1. Αί προστατευτικά διά τόν τύπον διατάξεις του προηγουμένου άρθρου δέν εφαρμόζονται έπί των κινηματογράφων, των δημοσίων θεαμάτων, τής φωνογραφίας, τής ραδιοφωνίας, τής τηλεόψίας και παντός άλλου παρεμφεροῦς μέσου μεταδόσεως λόγου ή παραστάσεως.

2. Έπιτρέπεται νά ληφθοῦν διά νόμου ιδιαίτερα κατασταλτικά μέτρα πρὸς προστασίαν τής νεότητος έκ τής έπικινδύνου διά τό ήθος αὐτῆς φιλολογίας.

3. Νόμος όρίζει τας προϋποθέσεις και τὰ προσόντα άσκήσεως του δημοσιογραφικού έπαγγέλματος.

Άρθρ. 16 Σ/τος 52

1. Ἡ παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, παρέχεται δαπάναις αὐτοῦ, σκοπεῖ δὲ εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγὴν, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ τὴν διαμόρφωσιν ἐλευθέρων καὶ ὑπευθύνων πολιτῶν.

2. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτική. Νόμος ὁρίζει τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑξ.

3. Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα εἶναι αὐτοδιοικούμενα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου, δικαίου λειτουργοῦν δὲ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνισχύονται οἰκονομικῶς ὑπ' αὐτοῦ. Οἱ καθηγηταὶ τῶν εἶναι δημόσιοι λειτουργοί.

4. Ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἔρευνα καὶ ἡ διδασκαλία εἶναι ἐλεύθεραι. Ἡ ἐλευθερία τῆς διδασκαλίας δὲν ἀπαλλάσσει ἀπὸ τοῦ καθήκοντος τῆς πίστεως πρὸς τὸ Σύνταγμα.

5. Τὸ Κράτος ἐνισχύει τοὺς διακρινομένους καὶ ἀξιόους ἀρωγῆς σπουδαστάς, ὡς νόμος θέλει ὁρίσει.

6. Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ιδιώτας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἱδρυσις ἐκπαιδευτηρίων κατωτέρας καὶ μέσης παιδείας, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Νόμος ὁρίζει τὰς διὰ τὴν ἱδρυσιν ιδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων προϋποθέσεις ὡς καὶ τὰ προσόντα τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων. Ἡ σύστασις ἀνωτάτων σχολῶν ὑπὸ ιδιωτῶν ἀπαγορεύεται.

Άρθρ. 17 Σ/τος 52

1. Ἡ ἰδιοκτησία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, τὰ ἔξ αὐτῆς ὅμως δικαιώματα δὲν δύναται νὰ ἀσκῶνται εἰς βάρος τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

2. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφελείαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Αὕτη δέον ν' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπαλλοτριώσεως πράξεως.

3. Ἡ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἔνεκα ταύτης ἐνδεχομένη μεταβολὴ τῆς ἀξίας τοῦ ἀπαλλοτριουμένου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Νόμος δύναται νὰ ὁρίσῃ τὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν δαπάνην τοῦ Δημοσίου τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων κοινῆς ὠφελείας ἢ γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

4. Ἡ ἀποζημιώσις ὁρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Αὕτη δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ

όρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, διὰ τὴν εἰσπραξίν αὐτῆς, εἰς τὴν παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως, διατηροῦνται ἀπαράγραπτα πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ιδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως. Ἡ ὀρισθεῖσα ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς τὸ βραδύτερον ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἄλλως αὕτη αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἡ ἀποζημίωσις, ὡς τοιαύτη, εἰς οὐδένα φόρον, κράτησιν ἢ τέλος ὑπόκειται.

5. Διὰ νόμου δύναται, προκειμένης τῆς ἐκτελέσεως ἔργων κοινῆς ὠφελείας ἢ γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας, νὰ ἐπιτραπῇ ἢ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἀπαλλοτριώσεις εὐρυτέρων ζωνῶν, πέραν τῶν ἐκτάσεων τῶν ἀναγκαιουσῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἔργων. Ὁ αὐτὸς νόμος καθορίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς τοιαύτης ἀπαλλοτριώσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς διὰ δημοσίους ἐν γένει σκοποὺς διαθέσεως ἢ χρησιμοποίησεως τῶν ἐπὶ πλέον ἀναγκαιουσῶν διὰ τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων.

Ἄρθρον 18

Ἄρθρ. 17 παρ. 2-5 Σ/τος 52

1. Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ιδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, σπηλαίων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱματικῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

2. Διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ιδιοκτησίας, ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

3. Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

4. Ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου καθοριζομένην διαδικασίαν ὁ ἀναδασμὸς ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, πρὸς ἐπωφελεστέραν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδάφους, ὡς καὶ ἡ λήψις μέτρων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερμέτρου κατατμήσεως ἢ διευκόλυνσιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς κατατετμημένης μικρᾶς ἐγγείου ιδιοκτησίας.

Ἄρθρ. 8 τῆς Σ.Π. τῆς 5.8.1974

5. Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους περιπτώσεων, δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπιβληθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη, ἐξ ἰδιαιτέρων περιστάσεων ἀπαιτούμενη στέρησις τῆς ἐλευθέρας χρήσεως καὶ καρπώσεως τῆς ιδιοκτησίας. Νόμος ὁρίζει τὸν ὑπόχρεον καὶ τὴν διαδικασίαν καταβολῆς εἰς τὸν δικαιούχον τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς χρήσεως ἢ καρπώσεως, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς ὑφισταμένας ἐκάστοτε

συνθήκας. Ἐπιβληθέντα μέτρα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου αἴρονται εὐθὺς ἅμα ἐκλείφουν οἱ προκαλέσαντες ταῦτα ἰδιαίτεροι λόγοι. Ἐπὶ ἀδικαιολογήτου παρατάσεως τῶν μέτρων ἀποφασίζει περὶ ἄρσεως αὐτῶν, κατὰ κατηγορίας περιπτώσεων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τῇ αἰτήσῃ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον.

6. Διὰ νόμου δύναται νὰ ρυθμίζωνται τὰ τῆς διαθέσεως ἐγκαταλειμμένων ἐκτάσεων, πρὸς ἀξιοποίησιν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀρίζονται καὶ τὰ τῆς μερικῆς ἢ ὀλικῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐν περιπτώσει ἐπανεμφανίσεώς των ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας.

7. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀναγκαστικὴ συνιδιοκτησία συνεχομένων ἰδιοκτησιῶν ἀστικῶν περιοχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ αὐτοτελὴς ἀνοικοδόμησις τούτων, ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ἰσχύοντας ἢ μέλλοντας νὰ ἰσχύσωσιν ὅρους δομῆσεως.

Ἄρθρον 19

Ἄρθρ. 12 Σ/τος 52

1. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

2. Οἱ παραβάται τῆς προηγουμένης διατάξεως τιμωροῦνται ἐπὶ παραβιάσει τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 20

Ἄρθρ. 106 Σ/τος 52

1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης, κωδικέλλου ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ.

2. Ἐξαιρετικῶς, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπωφελεστέρα ἐκμετάλλευσις τοῦ καταλειφθέντος ἢ δωρηθέντος πρὸς τὸν αὐτὸν ἢ ἄλλον σκοπὸν ἢ ἡ διάθεσις πρὸς ἄλλον κοινωφελῆ σκοπὸν, ὅταν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιωθῇ ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ δωρητοῦ δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐξ οἰουδήποτε λόγου κατὰ τὸ μεῖζον μέρος τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 21

Ἄρθρ. 19 παρ. 4 Γερμ. Σ/τος

1. Ἐκαστος δικαιούται εἰς παροχὴν ἐννόμου προστασίας ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων καὶ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τούτων τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἰσχύει καὶ διὰ πᾶσαν διοικητικὴν ἐνέργειαν ἢ μέτρον λαμβανόμενον εἰς βάρος τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων αὐτοῦ.

Άρθρ. 18 Γερμ. Σ/τος

Άρθρ. 1 τής Σ.Π. τής 5.8.1974

1. Τα ἀπαράγραπτα δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἀτόμου καὶ ὡς μέλους τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, πάντων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ὑποχρεομένων νὰ διασφαλίζουν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητός των, τὴν ἀκώλυτον ἄσκησιν τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων. Τὸ Κράτος δικαιούται νὰ ἀξιώσῃ παρ' ὅλων τῶν πολιτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.

2. Ἡ κατάχρησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἢ ἀποβλέπουσα εἰς βλάβην ἢ ἐξυπηρετοῦσα ἐπιδιώξεις ἐναντίον τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν ἢ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, ἢ δυναμένη νὰ ἀπειλήσῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους, τιμωρεῖται ὡς νόμος ὁρίζει.

1. Ἡ οἰκογένεια, ὡς θεμέλιον τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ ἔθνους, ὡς καὶ ὁ γάμος τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Πολύτεκνοι οἰκογένειαι, ἀνάπηροι πολέμου, χῆραι καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, τυγχάνουν τῆς εἰδικῆς μερίμνης τοῦ Κράτους.

3. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν καὶ λαμβάνει εἰδικὰ μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς νεότητος καὶ τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀνηλίκων.

4. Τὸ Κράτος παρακολουθεῖ τὴν ζωὴν τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν παιδείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν προαγωγὴν τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑπικρατείας ἐργαζομένων Ἑλλήνων.

1. Ἡ ἐργασία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος διὰ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως πάντων τῶν πολιτῶν καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐργαζομένου ἀγροτικοῦ καὶ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ.

2. Διὰ νόμου καθορίζονται οἱ γενικοὶ ὅροι ἐργασίας. Περιορισμοὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας ἐπιτρέπονται μόνον ἔνεκα σοβαρῶν λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπείγουσας κοινωνικῆς ἀνάγκης δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

3. Τὸ Κράτος λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀκώλυτον ἄσκησιν τῶν συναφῶν πρὸς ταύτην δικαιωμάτων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου.

4. Ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας πρὸς διαφύλαξιν καὶ προαγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐργασιακῶν ἐν γένει συμφερόντων τῶν ἀπεργούντων.

5. Ἀπαγορεύεται ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν ἀπεργία εἰς τοὺς πάσης κατηγορίας ὑπαλλήλους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

6. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων. Ὁ νόμος ὁρίζει τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις ταύτης, οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ καταστήσῃ ὑποχρεωτικὴν τὴν συμμετοχὴν εἰς πλείονας τοῦ ἐνὸς ὀργανισμοὺς κυρίας καὶ ἐνὸς ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 25

Ἄρθρ. 109 Σ/τος 52

1. Οἱ γεωργικοὶ καὶ ἀστικοὶ συνεταιρισμοὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους μεριμνῶντος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ νόμου σύστασις ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν, ἀποβλεπόντων εἰς ἐκπλήρωσιν σκοπῶν κοινῆς ὠφελείας ἢ δημοσίου ἐνδιαφέροντος, ἐξασφαλιζομένης πάντως τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν συμμετεχόντων.

Ἄρθρον 26

1. Πρὸς ἐδραίωσιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης καὶ προστασίαν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, τὸ Κράτος συντονίζει τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα ἐν τῇ Χώρᾳ, μὲ ἐπιδίωξιν τὴν ἐξασφάλισιν ἰσορροπίας ἀναπτύξεως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, λαμβάνει δὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν πηγῶν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν ὑπογείων ἢ ὑποθαλασσίων κοιτασμάτων καὶ πρὸς προώθησιν τῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως καὶ προαγωγὴν ἰδίᾳ τῆς οἰκονομίας ὀρεινῶν καὶ καθυστερημένων ἐν γένει περιοχῶν.

2. Ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομικὴ πρωτοβουλία δὲν δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς βάρος τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας ἢ ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

3. Ἡ ἐπαγγελματικὴ καὶ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότης τῶν πολιτῶν ὀφείλει ἐὰν συμβάλῃ εἰς τὴν ὕλικὴν καὶ πνευματικὴν προαγωγὴν τῆς Χώρας.

4. Διὰ νόμου δύναται, ἐπιφυλασσομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 108 παρεχομένης προστασίας, ὅπως ρυθμίζωνται τὰ τῆς ἐξαγορᾶς ἐπιχειρήσεων ἢ ἀναγκαστικῆς εἰς ταύτας συμμετοχῆς τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον αὗται ἔχουν χαρακτῆρα μονοπωλίου ἢ κέκτῃνται ζωτικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν πηγῶν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἢ ἔχουν ὡς κύριον σκοπὸν τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Ἄρθρ. 43 Ἱταλ. Σ/τος

Προοίμ. Γαλλ. Σ/τος 1946

Γιουγκοσλ. Σύνταγμα

Άρθρ. 9 του Ίταλ. Σ/τος

Άρθρον 27

1. Ἡ προστασία τοῦ φυσικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ περιβάλλοντος ἀποτελεῖ δικαίωμα καὶ ὑποχρέω-
σιν ἐκάστου. Τὸ Κράτος δύναται νὰ λαμβάνη
ἰδιαίτερα προστατευτικὰ ἢ κατασταλτικὰ μέτρα
πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ. Ἰδιαίτερος νόμος καθο-
ρίζει τὰ τῆς προστασίας τῶν δασῶν καὶ τῆς ἀπα-
γορεύσεως μεταβολῆς τοῦ προορισμοῦ τῶν δα-
σικῶν ἐκτάσεων.

2. Ἡ διαμόρφωσις καὶ ἀνάπτυξις τῶν πόλεων
καὶ τῶν οἰκιστικῶν ἐν γένει περιοχῶν τελεῖ ὑπὸ
τὴν ρυθμιστικὴν παρακολούθησιν καὶ τὸν ἔλεγχον
τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν
καλυτέρων δυνατῶν ὄρων διαβιώσεως καὶ τῆς
ἐξυπηρετήσεως τῆς λειτουργικότητος αὐτῶν. Διὰ
νόμου δύναται νὰ προβλέπηται ἀναγκαστικὴ συμ-
μετοχὴ τῶν ιδιοκτητῶν περιοχῆς, χαρακτηριζο-
μένης ὡς οἰκιστικῆς, εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκε-
κριμένου σχεδίου ἀξιοποίησιν καὶ γενικὴν διαρ-
ρῦθμισιν ταύτης, δι' ἀντιπαροχῆς ἴσης ἀξίας ἀκι-
νήτων ἢ τμημάτων κατ' ὄροφον ιδιοκτησίας, ἐκ
τῶν τελικῶς καθοριζομένων ὡς ἐκμεταλλευσί-
μων ἐκτάσεων τῆς περιοχῆς.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 28

1. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκειῖται ὑπὸ τοῦ Προέ-
δρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Βουλῆς.

2. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀσκειῖται ὑπὸ τοῦ Προέ-
δρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

3. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀσκειῖται ὑπὸ τῶν δικα-
στηρίων, αἱ ἀποφάσεις δὲ αὐτῶν ἐκτελοῦνται ἐν ὀνό-
ματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Άρθρον 29

1. Οὐδεμία μεταβολὴ τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας
δύναται νὰ γίνη ἄνευ νόμου.

2. Ἄνευ νόμου δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν
Ἐπικράτειαν ξένος στρατός, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ
ἐν αὐτῇ ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς.

3. Ἡ Ἑλλάς, ἀκολουθοῦσα τοὺς γενικῆς ἀνα-
γνωρίσεως κανόνας τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, ἐπι-
ζητεῖ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Δικαιο-
σύνης εἰς τὰς μεταξὺ τῶν Λαῶν καὶ τῶν Κρατῶν
σχέσεις, προερχομένη πρὸς τοῦτο ἐλευθέρως εἰς
περιορισμοὺς εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς κυριαρχίας της,
βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον
τῆς ἀμοιβαιότητος.

Άρθρ. 22 Σ/τος 52

Άρθρ. 27 Σ/τος 52

Άρθρ. 28 Σ/τος 52

Άρθρ. 5 Σ/τος 27

Άρθρ. 33 παρ. 1 Σ/τος 52

Βλ. πρότασιν Ἀναθ. 63

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Άρθρον 30

Άρθρ. 67 Σ/τος 27

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἐγγυητὴς τῆς ἁρμονικῆς λειτουργίας τῶν ἐξουσιῶν τῆς Πολιτείας, ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διὰ περίοδον πέντε ἐτῶν, κατὰ τὰ ἐν ἀρθροῖς 32 καὶ 33 ὁριζόμενα.

Άρθρ. 68 παρ. 5 Σ/τος 27

2. Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς οἰοδήποτε ἄλλο ἀξίωμα, θέσιν ἢ ἔργον.

3. Ἡ Προεδρική περίοδος ἀρχεται ἀπὸ τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ Προέδρου.

4. Εἰς περίπτωσιν πολέμου, ἡ προεδρική θητεία παρατείνεται μέχρι λήξεως αὐτοῦ.

22α Τροποποιήσις
Σ/τος ΗΠΑ (1951)

5. Ἐπανεκλογή τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἅπαξ μόνον ἐπιτρέπεται.

Άρθρον 31

Δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῇ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας :

- α) Ὁ μὴ ἔχων διὰ γεννήσεως τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἐξαίρει τῆς περιπτώσεως ἀποκτήσεως τῆς ἐλληνικῆς ἰθαγενείας συνεπεία προσαρτήσεως ἐδάφους, ἢ ἀνταλλαγῆς πληθυσμῶν.
- β) Ὁ μὴ ἔχων συμπληρώσει τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.
- γ) Ὁ μὴ ἔχων τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν καὶ μὴ ὦν ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον.
- δ) Ὁ συνεπεία ἀμετακλήτου καταδίκης στερηθεὶς τῶν προσόντων διορισμοῦ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἔστω καὶ ἂν ἔτυχεν ἀποκαταστάσεως.

Άρθρον 32

1. Ἡ ἐκλογή τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐνεργεῖται εἰς εἰδικὴν πρὸς τοῦτο συνεδρίασιν, προκαλουμένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ ὑπηρετοῦντος Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Εἰς περίπτωσιν ὀριστικῆς ἀδυναμίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἀρθρου 34 ὁριζόμενα, ὡς καὶ εἰς περίπτωσιν παραιτήσεως ἢ θανάτου αὐτοῦ, ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς πρὸς ἐκλογὴν νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐνεργεῖται ἐντὸς δέκα τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προώρου λήξεως τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Προέδρου.

2. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται ὁ συγκεντρώσας τὴν πλειοψηφίαν τῶν δύο τρίτων τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Εἰς περίπτω-

σιν μὴ ἐπιτεύξεως τῆς πλειοψηφίας ταύτης, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μετὰ πενθήμερον, ἂν δὲ καὶ πάλιν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ ὡς ἄνω πλειοψηφία, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται διὰ μίαν εἰσέτι φοράν μετὰ πενθήμερον ἀπὸ τῆς δευτέρας ψηφοφορίας. Μὴ ἐπιτευχθείσης οὐδὲ κατὰ τὴν τελευταίαν ψηφοφορίαν τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν, ἡ Βουλὴ διαλύεται ἐντὸς δεκαημέρου καὶ προκηρύσσονται ἐκλογαὶ πρὸς ἀνάδειξιν νέας Βουλῆς. Τὸ σχετικὸν διάταγμα ὑπογράφεται ὑπὸ μόνον τοῦ ὑπηρετοῦντος Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος ὑπὸ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν Προέδρου τῆς Βουλῆς.

3. Ἡ ἐκ τῶν οὕτω προκηρυκσομένων ἐκλογῶν ἀναδεικνυομένη Βουλὴ, εὐθὺς μετὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῆς εἰς σῶμα, προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω πλειοψηφίας, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μεταξὺ τῶν δύο σχετικῶς πλειοψηφησάντων ὑποψηφίων, θεωρεῖται δὲ ἐκλεγείς ὁ συγκεντρώσας τὰς περισσότερας ψήφους.

4. Ἐὰν κατὰ τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ Βουλὴ εἶναι ἀποῦσα, αὕτη συγκαλεῖται εἰς ἑκτακτον σύνοδον καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρὸς ἄσκησιν τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀρμοδιοτήτων αὐτῆς.

5. Ἐφ' ὅσον ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ὀριζομένη διαδικασία ἐκλογῆς νέου Προέδρου δὲν ἤθελε περατωθῇ ἐγκαίρως, ὁ ἤδη ὑπηρετῶν Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παραμένει ἀσκῶν τὰ καθήκοντά του μέχρις ἀναδείξεως νέου καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς θητείας του.

Ἄρθρον 33

1. Ὁ ἐκλεγόμενος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀναλαμβάνει τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ ἀποχωροῦντος Προέδρου, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸν ἀκόλουθον ὄρκον πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του :

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαίρετου Τριάδος νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, νὰ μεριμνῶ διὰ τὴν πιστὴν τήρησιν αὐτῶν, νὰ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τῆς Χώρας, νὰ προστατεύω τὰ δικαιώματα καὶ τὰς

Πρβλ. ἄρθρ. 69 Σ/τος 27

ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ ὑπηρετῶ τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ».

Ἄρθρ. 70 Σ/τος 27

3. Νόμος ὁρίζει τὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καταβλητέαν χορηγίαν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ὀργανουμένων ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 34

Πρὸλ. ἄρθρ. 68 Σ/τος 27

1. Τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἐκλείποντα, παραιτούμενον ἢ κωλυόμενον ἐξ οἴουδῆποτε λόγου νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἀναπληροῖ προσωρινῶς ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, μὴ ὑπαρχούσης δὲ ταύτης ὁ Πρόεδρος τῆς προηγουμένης Βουλῆς καὶ τούτου ἀρνούμενου ἢ μὴ ὑπάρχοντος ἢ Κυβέρνησις συλλογικῶς.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς, ἐξαίρειται τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 32 παρ. 2 τοῦ παρόντος, ὡς καὶ αἱ διατάξεις περὶ παύσεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ προσφυγῆς εἰς δημοψήφισμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 4 καὶ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 2 τοῦ παρόντος.

2. Παρατεινομένης τῆς ἀδυναμίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πέραν τῶν εἴκοσι ἡμερῶν, συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ Βουλὴ καὶ ἂν αὕτη ἔχῃ διαλυθῇ, ὅπως ἀποφανθῇ διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἐκλογῆς νέου Προέδρου. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν πάντως ἡ ἐκλογὴ νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ καθυστερήσῃ πέραν τῶν ἑξ συνολικῶς μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λόγῳ ἀδυναμίας αὐτοῦ ἀναπληρώσεώς του. Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται πάντοτε δι' ὁλόκληρον θητείαν.

3. Εἰδικὸς νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἰς περίπτωσιν ἀποδημίας αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 35

Ἄρθρ. 72 Σ/τος 27

1. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρέπει νὰ εἶναι προσυπογεγραμμέναι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ καθίσταται ὑπεύθυνος. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καθίστανται ἐκτελεσταὶ διὰ τῆς προσυπογραφῆς καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, δὲν χρῆζουσιν προσυπογραφῆς :

α) Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ παῦσις τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

β) Ἡ σύγκλησις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 38 παρ. 5 ὀριζόμενα.

- γ) Ἡ σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.
- δ) Ἡ ἀναπομπή ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς σχεδίου νόμου.
- ε) Ὁ διορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 36

Ἄρθρ. 32 Σ/τος 52

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκπροσωπεῖ διεθνῶς τὸ Κράτος, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δὲ αὐτάς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέπουν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθήκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τυπικοῦ νόμου κυροῦντος ταύτας.

Ἄρθρ. 33 παρ. 2 Σ/τος 52

2. Μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης οὐδέποτε δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

Ἄρθρον 37

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ προαγωγὴν τῆς συνεργασίας μετ' ἄλλων Κρατῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ συνθήκης ἢ συμφωνίας ἀναγνώρισις κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀρμοδιοτήτων εἰς ὅργανα διεθνῶν ὀργανισμῶν. Πρὸς ψήφισιν τοῦ κυροῦντος τὴν συνθήκην ἢ συμφωνίαν νόμου ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 38

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργόν, ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ αὐτοῦ διορίζει καὶ παύει τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργούς.

2. Μετὰ τὴν διενέργειαν γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, Πρωθυπουργὸς διορίζεται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτυχόντος τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν ἐδρῶν ἐν τῇ Βουλῇ κόμματος. Ἄν τὸ κόμμα δὲν ἔχῃ ἀρχηγόν ἢ ἂν ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ δὲν ἐξελέγη βουλευτῆς, ὁ διορισμὸς τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐνεργεῖται μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τοῦ κόμματος ἀνάδειξιν ἀρχηγοῦ αὐτῆς. Εἰς ἣν περίπτωσιν οὐδὲν κόμμα συνεκέντρωσε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν ἐδρῶν ἐν τῇ Βουλῇ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει διερευνητικὴν ἐντολὴν εἰς τὸν ἀρχηγόν τοῦ σχετικῶς πλειοψηφήσαντος εἰς ἀριθμὸν ἐδρῶν κόμματος πρὸς διακρίβωσιν τῆς δυνατότητος σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως ἀπολαυσούσης τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Μὴ ἐπιτυχανομένου τούτου,

ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργὸν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπαλλάσσει τῶν καθηκόντων τοῦ τὸν Πρωθυπουργὸν παραιτούμενον, ὡς καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀποδοκιμασθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 84 τοῦ παρόντος Συντάγματος ὀριζόμενα.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ παύσῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.

5. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, δύναται νὰ συγκαλῇ παρ' αὐτῷ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν του.

Ἄρθρον 39

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰδικῶς προβλεπομένας περιπτώσεις, συγκαλεῖ παρ' αὐτῷ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν του, τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας. Κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συγκαλεῖ τοῦτο καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην σοβαρὰν, κατὰ τὴν κρίσιν του, ἐθνικὴν περίστασιν.

2. Τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν κατὰ δημοκρατικὸν τρόπον ἐκλεγέντων καὶ διατελεσάντων Προέδρων τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀξιωματικῆς ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπολιτεύσεως, ὡς καὶ τῶν προερχομένων ἐκ τῆς Βουλῆς Πρωθυπουργῶν ἢ διατελεσάντων Πρωθυπουργῶν εἰς Κυβέρνησιν τυχούσαν τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς.

3. Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ καλῶνται πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ οἱ Ὑπουργοὶ Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 40

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τακτικῶς τὴν Βουλὴν ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκτάκτως ὡσὰκι κρίνει τοῦτο εὐλογον, κηρύσσει δὲ αὐτοπροσώπως, ἢ διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τὴν ἐναρξιν καὶ τὴν λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἅπαξ μόνον δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλον τὴν ἐναρξιν, εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

3. Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ, κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Πρβλ. ἄρθρ. 37 Σ/τος 52

Πρβλ. ἄρθρ. 38 Σ/τος 52

Άρθρον 41

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας, ἂν κρίνῃ ὅτι δὲν εὐρίσκειται αὕτη ἐν ἁρμονίᾳ, πρὸς τὸ λαϊκὸν αἶσθημα, ἢ ὅτι ἡ σύνθεσις αὐτῆς δὲν ἐξασφαλίζει κυβερνητικὴν σταθερότητα.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν, προτάσει τῆς Κυβερνήσεως, τυχούσης ψήφου ἐμπιστοσύνης, πρὸς ἀνανέωσιν τῆς λαϊκῆς ἐντολῆς, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐξαιρετικῆς σημασίας ἐθνικὸν θέμα.

3. Τὸ περὶ διαλύσεως Διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν, τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, τῆς δὲ νέας Βουλῆς ἐντὸς ἐτέρων τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

4. Βουλὴ, ἐκλεγείσα μετὰ διάλυσιν τῆς προηγούμενης, δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑτοὺς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τῆς καταψηφίσεως παρ' αὐτῆς δύο Κυβερνήσεων. Πρὸ τῆς υπογραφῆς τοῦ Διατάγματος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ζητεῖ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας. Ἀποκλείεται ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς δις διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

5. Ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς ἐνεργεῖται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 32 παρ. 2 τοῦ παρόντος.

Άρθρον 42

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον προθεσμίας, νὰ ἀναπέμψῃ εἰς τὴν Βουλὴν ψηφισθὲν ὑπὸ ταύτης νομοσχέδιον, ἐκθέτων καὶ τοὺς λόγους τῆς μὴ κυρώσεως.

3. Πρότασις ἢ σχέδιον νόμου ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἀναπεμφθὲν εἰς ταύτην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἰσάγεται εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς, ἂν δὲ ἐπιψηφισθῇ καὶ αὖθις διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοῦτο ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Άρθρον 43

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐφαρμογὴν των, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

Πρβλ. ἄρθρ. 37 Σ/τος 52

Άρθρ. 75 Σ/τος 27

Άρθρ. 36 Σ/τος 52

Άρθρ. 10 παρ. 2 Γαλλ. Σ/τος

Άρθρ. 76 Σ/τος 27

Άρθρ. 35 Σ/τος 52

2. Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις Προεδρικῶν Κανονιστικῶν Διαταγμάτων, βάσει ἐιδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων ταύτης.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει Ὁργανωτικὰ Διατάγματα νομοθετικοῦ περιεχομένου, πρὸς ρύθμισιν τῶν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀποκλειστικῶς ὀργάνωσιν καὶ διάρθρωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν Δημοσίων Ὁργανισμῶν ἀναγομένων θεμάτων, ἀποκλειομένης τῆς δι' αὐτῶν αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ ὡς καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς βαθμολογικῆς διαρθρώσεως αὐτοῦ.

4. Διὰ νόμων, ψηφιζομένων ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, δύναται νὰ παρέχεται ἐξουσιοδοτήσεις πρὸς ἔκδοσιν προεδρικῶν διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου (θεσπίσματα). Διὰ τῶν νόμων τούτων χαράσσονται γενικαὶ νομοθετικαὶ κατευθύνσεις πρὸς ρύθμισιν θεμάτων, περιλαμβανομένων εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐγκριθέν κυβερνητικὸν πρόγραμμα, τιθεμένου καὶ χρονικοῦ ὁρίου εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

5. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παρ. 1 θέματα τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἄρθρον 44

1. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσας καὶ ἀπροβλέπτου ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ ἐκδίδῃ πράξεις νομοθετικοῦ περιεχομένου. Αὗται ὑποβάλλονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κύρωσιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 72 παρ. 1, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, ἢ ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς εἰς σύνοδον. Ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, ἢ δὲν ἐγκριθοῦν παρ' αὐτῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, ἀποβάλλουν ἐφ' ἐξῆς τὴν ἰσχύν των.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ προκηρύσῃ τὴν διεξαγωγὴν δημοψηφίσματος ἐπὶ κρίσιμων ἐθνικῶν θεμάτων.

Ἄρθρον 45

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἄρχει τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς Χώρας καὶ ἀπονέμει, κατὰ νόμον, τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς αὐτάς.

Ἄρθρον 46

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει καὶ παύει, κατὰ νόμον, τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων ἐξαιρέσεων.

Σημ. Ἄρθρ. 81

Ἑλλ. Σ/τος 27

Ἄρθρ. 81 Σ/τος 27

Ἄρθρ. 34 Σ/τος 52

Άρθρ. 85 Σ/τος 27

Άρθρ. 40 Σ/τος 52

Άρθρ. 39 Σ/τος 52

2. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απονέμει τὰ κεκα-
νονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ
αὐτῶν νόμου.

Άρθρον 47

1. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα
ὥπως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ μετὰ
γνώμην συμβουλίου, συγκροτουμένου κατὰ πλειονο-
ψηφίαν ἐκ δικαστῶν, χαρίζη, μετατρέπη ἢ μετριάξῃ
τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγιγνωσκόμενας ποινάς.
Ὑπὸ τὰς αὐτάς προϋποθέσεις καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν
διαδικασίαν δύναται νὰ αἴρωνται αἱ πάσης φύ-
σεως κατὰ νόμον συνέπειαι καταγνωσθειςῶν καὶ
ἐκτιθειςῶν ποινῶν.

2. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μόνον τῇ συγ-
καταθέσει τῆς Βουλῆς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ
χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 85.

3. Ἀμνηστία παρέχεται μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλη-
μάτων, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδομένου προ-
τάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

4. Ἀμνηστία ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ
διὰ νόμου παρέχεται.

Άρθρον 48

Άρθρ. 91 Σ/τος 52

1. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐν περιπτώσει
πολέμου, ἐπιστρατεύσεως ἔνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων,
ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς κατὰ τῆς δη-
μοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἐξ ἐσωτερι-
κῶν κινδύνων, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος **προσυπο-**
γραφομένου παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δύναται νὰ
ἀναστείλῃ εἰς ὅλην τὴν Ἑπικράτειαν ἢ τμῆμα αὐτῆς
τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 παρ. 4, 6, 8, 10,
11, 13, 14, 19, 96 παρ. 4 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος, ἢ τινῶν
ἐξ αὐτῶν, νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα
νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» καὶ νὰ συστήσῃ
ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ
τροποποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς του.
Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὡς ἄνω προεδρικοῦ δια-
τάγματος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται,
πλὴν τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων, νὰ λαμβάνῃ καὶ
πάντα τὰ ἀναγκαῖα νομοθετικῆς ἢ διοικητικῆς
φύσεως μέτρα, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἀντιμετώ-
πισιν τῆς καταστάσεως καὶ τὴν ταχύτεραν ἀπο-
κατάστασιν τῆς λειτουργίας τῶν συνταγματικῶν
θεσμῶν.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ
παρόντος ἄρθρου ἐκδιδομένου προεδρικοῦ διατά-
γματος, ἂν τοῦτο δὲν ἀνακληθῇ δι' ὁμοίου διατά-
γματος ἐνωρίτερον, αἴρεται αὐτοδικαίως, ἐν περι-
πτώσει μὲν πολέμου, ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ, ἐν
πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει μετὰ δέμηνον ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεώς του, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη παραταθῇ καὶ
πέραν τοῦ διμήνου διὰ προεδρικοῦ διατάγμα-
τος, ἐκδιδομένου μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τῆς

Βουλῆς. Ἡ σχετικὴ ἀπόφασις ταύτης λαμβάνεται διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ ἔκδοσις τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 προεδρικοῦ διατάγματος λάβῃ χώραν ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, αὕτη συγκαλεῖται, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, μέχρι πέρατος τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, προκειμένου αὕτη νὰ κρίνῃ περὶ τῆς παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος.

4. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προεδρικοῦ διατάγματος καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος του, ἰσχύει αὐτοδικαίως ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ παρόντος Συντάγματος βουλευτικὴ ἀσυλία.

Ἄρθρον 49

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εὐθύνεται διὰ πράξεις ἐνεργηθείσας κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων του, εἰμὴ μόνον εἰς περίπτωσιν ἐσχάτης προδοσίας ἢ ἐκ προθέσεως παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος. Διὰ πράξεις μὴ σχετιζομένας πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του, ἡ δίωξις ἀναστέλλεται μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας.

2. Ἡ πρότασις περὶ κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦλάχιστον τῶν μελῶν αὐτῆς, δέον δὲ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ ἀποδεκτὴ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παραπέμπεται εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 85 τοῦ παρόντος Συντάγματος εἰδικὸν δικαστήριον, τῶν περὶ τούτου διατάξεων ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ.

4. Νόμος, ψηφιζόμενος ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 50

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἀρμοδιότητας, εἰμὴ ὅσας ἀπονέμει εἰς αὐτὸν ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ πρὸς αὐτὸ συνάδοντες νόμοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 51

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν καθορίζεται διὰ νόμου δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι κατώτερος τῶν διακοσίων, οὐδὲ ἀνώτερος τῶν τριακοσίων.

Σημ. Ἄρθρ. 73

Ἑλλ. Σ/τος 27

Ἄρθρ. 68 Γαλλ. Σ/τος 28

Ἄρθρ. 86 Σ/τος 27

Ἄρθρ. 44 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 68 Σ/τος 52

ἄρθρ. 67 Σ/τος 52

ἄρθρ. 66 παρ. 1 Σ/τος 52

ἄρθρ. 66 παρ. 2 Σ/τος 52

2. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος.

3. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν πολιτῶν, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται ταῦτο-
χρόνως εἰς ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

ἄρθρον 52

1. Ἡ ἐλευθέρα καὶ ἀνόθευτος ἐκδήλωσις τῆς λαϊκῆς θελήσεως, ὡς ἔκφρασις τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας, τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν πάντων τῶν λειτουργῶν τῆς Πολιτείας, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ διασφαλίζουν ταύτην εἰς πᾶσαν περίπτω-
σιν.

2. Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος εἶναι ὑποχρεωτική, ὡς νόμος ὀρίζει.

ἄρθρον 53

ἄρθρ. 69 παρ. 1 Σ/τος 52

1. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἀμα τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, προσυπογραφομέ-
νου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ διενέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τριάκοντα ἡμε-
ρῶν, ἡ σύγκλησις δὲ τῆς νέας Βουλῆς, εἰς τακτικὴν σύνοδον, ἐντὸς ἐπίσης τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δι-
ενεργείας τῶν ἐκλογῶν.

2. Βουλευτικὴ ἔδρα, κενωθείσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, δὲν πληροῦται δι' ἀναπληρωματι-
κῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν ἐδρῶν δὲν ὑπερβαίνει τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Εἰς περίπτωσιν πολέμου παρατείνεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἡ βουλευτικὴ περίοδος. Ἐὰν ἔχῃ διαλυθῇ ἡ Βουλὴ, ἀναστέλλεται ἡ δι-
ενέργεια ἐκλογῶν μέχρι λήξεως τοῦ πολέμου, ἀνακαλουμένης μέχρι ταύτης αὐτοδικαίως τῆς διαλυθείσης Βουλῆς.

ἄρθρον 54

ἄρθρ. 68 παρ. 2 Σ/τος 52

1. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περι-
φέρειαι ὀρίζονται διὰ νόμου, ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας ὀρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ αὐτῆς, ὡς οὗτος προκύπτει ἐκ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς.

3. Μέρος τῆς Βουλῆς, οὐχὶ ἔλασσον τῶν δέκα, οὐδὲ μείζον τῶν εἴκοσι βουλευτῶν, δύναται νὰ ἐκλέγεται ἐνιαίως καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, ὡς νόμος θέλει ὀρίσει, ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν συνολικὴν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ ἐκλογικὴν δύναμιν ἐκάστου κόμματος.

ἄρθρ. 68 παρ. 1 Σ/τος 52

Ἡ ἀνάδειξις τῶν βουλευτῶν τούτων ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιαίτερου καταλόγου ὑποψηφίων ἐκάστου κόμματος καὶ κατὰ σειράν τῆς ἐν αὐτῷ ἐγγραφῆς. Οἱ κατάλογοι τῶν κομμάτων κατατίθενται εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ δημοσιεύονται δέκα πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν. Οἱ εἰς αὐτοὺς περιλαμβανόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἐμφανίζωνται ὡς ὑποψήφιοι καὶ εἰς ἐκλογικὰς περιφερείας.

4. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν ἐκλεγομένων βουλευτῶν καθορίζεται μετ' ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναδεικνυομένων ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 55

Ἄρθρ. 70 Σ/τος 52

1. Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται :

α) Νὰ εἶναι Ἕλλην πολίτης.

β) Νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτου ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς.

γ) Νὰ ἔχῃ τὴν κατὰ νόμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

δ) Νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον.

2. Δὲν δύναται ν' ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῇ βουλευτὴς, ὁ συνεπείᾳ ἀμετακλήτου καταδίκης στερούμενος τῶν προσόντων διορισμοῦ εἰς τακτικὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἐφ' ὅρου ζωῆς, πλὴν ἂν τύχῃ ἀποκαταστάσεως.

Ἄρθρ. 72 παρ. 3 Σ/τος 52

3. Βουλευτὴς, στερηθεὶς τινὸς τῶν ἀνωτέρω προσόντων ἢ ἐμπίπτων εἰς τινὰ τῶν περιπτώσεων τῆς παρ. 2, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει τὸ κατ' ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Εἰδικὸν Δικαστήριον.

Ἄρθρον 56

Ἄρθρ. 71 Σ/τος 52

1. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι πολιτικοὶ ἢ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, δήμαρχοι καὶ πρόεδροι κοινοτήτων, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, ὑπάλληλοι ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ ὑπάλληλοι δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων, διοικηταὶ καὶ πρόεδροι διοικητικῶν συμβουλίων πάντων τῶν ἀνωτέρω, δὲν δύνανται ν' ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί, ἐὰν δὲν παραιτηθοῦν πρὸ τῆς ἀνακηρύξεώς των ὡς ὑποψηφίον.

2. Ἡ παραιτήσις συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς αὐτῆς, ἢ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐξ ἧς παρητήθησαν ἀπαγορεύεται.

3. Ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, παραιτούμενοι διὰ νὰ μετάσχουν ὡς ὑποψήφιοι εἰς τὰς ἐκλογάς, δὲν δύνανται ν' ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταί, εἰς περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπηρέτησαν πλέον τοῦ **τριμήνου** κατὰ τὴν πρὸ τῶν ἐκλογῶν **τριοετίαν**, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ τῆς περιφέρειας, εἰς ἣν ἤσκουν τὰ ἐκλογικὰ τῶν δικαιώματα, οὔτε νὰ ἐπανέλθουν πλέον εἰς τὸ στράτευμα.

Οἱ διατελέσαντες δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἢ ὑπάλληλοι δημοσίων ὀργανισμῶν ἢ ἐπιχειρήσεων καὶ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταί εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρέτησαν ὡς **ὑπάλληλοι τῆς περιφερειακῆς ὑπηρεσίας** κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς των **τριοετίαν**.

4. Οἱ ἔχοντες ἀνειλημμένην ὑποχρέωσιν παραμονῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοὶ ἐν γένει, δὲν δύναται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῶσιν βουλευταί διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεώσεώς των.

Ἄρθρον 57

Ἄρθρ. 71 παρ. 5 Σ/τος 52

1. Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ συμβούλου, ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 71 παρ. 6 Σ/τος 52

2. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουν, ἐντὸς ὁκτὼ ἡμερῶν ἀφ' ἧς καταστῇ ὀριστικὴ ἡ ἐκλογή των, νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τοιαύτης ἐμπροθέσμου δηλώσεως, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Ἄρθρ. 71 παρ. 7 Σ/τος 52

3. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

4. Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἷονδῆποτε τῶν ἐν τῷ παρόντι ἢ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων χαρακτηριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τούτου.

5. Δικηγόροι ἐκλεγόμενοι βουλευταὶ δὲν δύνανται ν' ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτουργήμα εἰμὴ μόνον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετερίου τῆς περιφέρειας των, τῶν μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων τῆς περιφέρειας τοῦ ἄνω Ἐφετερίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρ. 71 παρ. 8 Σ/τος 52

6. Βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιάζουν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου, ἢ ν' ἀναλαμβάνουν προμηθείας τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως

ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἔργων, ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ δημοτικῶν φόρων, ἢ νὰ δέχονται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων.

Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκυρότητα τῆς πράξεως.

Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτῆς, ἢ εἶναι οὗτος ὁμόρρυθμος ἐταῖρος.

7. Ἐπὶ ἀμφισβήτησεως περὶ τῶν ἀσυμβιβάστων καὶ τῆς ἐκπτώσεως ἀποφαίνεται τὸ κατ' ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Δικαστήριον.

Ἄρθρον 58

Ἄρθρ. 75 Σ/τος 52

Ἡ ἐξέλεγχξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 100 τοῦ παρόντος Δικαστήριον.

Ἄρθρον 59

Ἄρθρ. 64 Σ/τος 52

1. Οἱ βουλευταὶ πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ὁμνῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν, τὸν ἀκόλουθον ὅρκον: «Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ δίδουν τὸν αὐτὸν ὅρκον κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 60

Ἄρθρ. 72 παρ. 2 Σ/τος 52

1. Οἱ βουλευταὶ ἔχουν ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ συνείδησιν γνώμης καὶ ψήφου. Ὑποχρεωτικὴ ἐντολὴ δὲν ἀναγνωρίζεται.

2. Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, συντελεῖται δὲ ἅμα τῇ ὑποβολῇ ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀνάκλησιν.

3. Βουλευταὶ ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τὸ σῆμα κόμματος δὲν δύνανται νὰ μετέχουν εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ὁμάδα ἑτέρου κόμματος οὐδὲ νὰ συνιστοῦν νέας ὁμάδας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτῆς κοινοβουλευτικῆς περιόδου, θεωρούμενοι ἄλλως ὥς παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματος.

Ἄρθρον 61

Ἄρθρ. 62 Σ/τος 52

1. Βουλευτῆς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπωςδῆποτε ἐξε-

τάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀσκησιν τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, ὁ βουλευτὴς εὐθύνεται καὶ διώκεται κατὰ νόμον διὰ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν, μετ' ἄδειαν τῆς Βουλῆς. Ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰσάγεται εἰς τὸ Ἐφετεῖον, ἐπιτροπομένης πάντοτε τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀληθείας.

3. Ὁ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον ἀνακοινῶν τὸ περιεχόμενον ἐρωτήσεων ἢ ἐπερωτήσεων κατατεθειμένων εἰς τὴν Βουλὴν, πρὸ τῆς παροχῆς ἐγγράφου ἀπαντήσεως ἢ τῆς συζητήσεως αὐτῶν ἔχει τὰς αὐτὰς εὐθύνας οἷας καὶ ὁ ἐρωτῶν ἢ ἐπερωτῶν βουλευτὴς.

Ἄρθρον 62

Διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, βουλευτὴς δὲν διώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Ἡ ἄδεια θεωρεῖται παρασχεθεῖσα, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφανθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς διαβιβάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς. Ἀδεια δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα, ὡς καὶ διὰ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν.

Ἄρθρον 63

1. Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεως, ὡς καὶ ἐξόδων παραστάσεως, κατὰ τὰ ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου ὀριζόμενα. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου καθορίζονται καὶ αἱ πρὸς τοὺς βουλευτάς ἀναγνωριζόμεναι ἀπαλλαγαὶ ἢ ἕτεροι παροχαί.

2. Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, κρατεῖται ὑποχρεωτικῶς τὸ τριακοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 64

1. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τὴν συγκαλέσῃ ἐνωρίτερον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40.

2. Ἡ διάρκεια τῆς τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, μὴ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 40 ἀναστολῆς. Ἡ τακτικὴ σύνοδος παρατείνεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 79 ἢ τῆς ψηφίσεως τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 63 παρ. 1 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 75 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 54 Σ/τος 52

Άρθρ. 65 Σ/τος 52

Άρθρ. 74 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς ἐλευθέρας καὶ δημοκρατικῆς λειτουργίας αὐτῆς διὰ Κανονισμοῦ, ψηφίζομένου ἐν ὁλομελείᾳ κατὰ τὸ ἄρθρον 76 καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, παραγγεῖλιά τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

2. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ προεδρείου, κατὰ τὰ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμενα.

3. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι ἐκλέγονται κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν αὐτῆς.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς μεριμνᾷ διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ Βουλῇ, τὴν διασφάλισιν τῆς ἀκωλύτου διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος καὶ τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῆς γνώμης τῶν βουλευτῶν, δυνάμενος νὰ ἀπαγγεῖλῃ καὶ τὸν προσωρινὸν ἀποκλεισμὸν παρεκτρεπομένου βουλευτοῦ ἀπὸ τῶν συζητήσεων ἢ καὶ τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ἢ μέρους αὐτῆς.

Ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ βουλευτοῦ συνεπάγεται ἀντίστοιχον περικοπὴν τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως. Ὁ ἀποκλειόμενος ἔχει δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον Συμβουλίου Τιμῆς, ἐκ βουλευτῶν, ὀριστικῶς ἀποφαινομένου, ὡς εἰδικώτερον ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς θέλει ὀρίσει.

5. Ὁ Κανονισμὸς καθορίζει τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Προέδρου. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς, ὑποκείνται εἰς προσφυγὴν ἢ αἵτησιν ἀκυρώσεως, ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Άρθρ. 55 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἵτησιν τῆς Κυβερνήσεως ἢ δέκα πέντε βουλευτῶν, ἐὰν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, κατὰ πλειοψηφίαν. Μετὰ ταῦτα ἀποφασίζει ἐὰν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ συζήτησις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Άρθρ. 78 παρ. 8 Σ/τος 52

2. Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοὶ ἔχουν ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσουν τὸν λόγον.

Άρθρ. 78 παρ. 9 Σ/τος 52

3. Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ συζητουμένων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ.

Άρθρ. 56 Σ/τος 52

Σημ. Άρθρ. 42 παρ. 2

καὶ ἄρθρ. 52 παρ. 3

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἄνευ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Συντ. Δ. Γερμανίας
"Αρθρ. 64 έδαφ. γ'
"Ιταλ. Σ/τος 1948

"Αρθρ. 57 Σ/τος 52

"Αρθρ. 58 Σ/τος 52

"Αρθρ. 58 Σ/τος 52

"Αρθρ. 35 παρ. 2 Σ/τος 52

Έν περιπτώσει ίσοψηφίας επαναλαμβάνεται ή ψηφοφορία, μετά νέαν δέ ίσοψηφίαν ή πρότασις απορρίπτεται.

"Αρθρον 68

1. Η Βουλή συνιστά, εις την αρχήν εκάστης τακτικής συνόδου, επιτροπές εκ των μελών αυτής, κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, προς έπεξεργασίαν και εξέτασιν των υποβαλλομένων σχεδίων και προτάσεων νόμων των υπαγομένων εις την Όλομέλειαν της Βουλής.

2. Η Βουλή συνιστά εκ των μελών αυτής, κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, εξεταστικάς επιτροπάς. Η σύστασις των επιτροπών τούτων είναι υποχρεωτική, εάν ζητηθῇ υπό των δύο πέμπτων του όλου αριθμού των μελών της Βουλής. Νόμος όρίζει τά της λειτουργίας των εξεταστικών επιτροπών.

3. Δεν επιτρέπεται ή σύστασις εξεταστικών επιτροπών επί ζητημάτων αναγομένων εις την εξωτερικήν πολιτικήν ή την εθνικήν άμυναν.

"Αρθρον 69

Ουδείς εμφανίζεται αυτόκλητος ενώπιον της Βουλής διά ν' αναφέρη τι προφορικώς ή έγγραφως. Αί αναφοραί παρουσιάζονται διά τινος βουλευτοῦ, ή παραδίδονται εις τὸ Προεδρεῖον. Η Βουλή έχει δικαίωμα ν' αποστείλλη τάς άπευθυνομένας προς αυτήν αναφοράς εις τοὺς Υπουργοὺς ή Υφυπουργούς, οἵτινες είναι υπόχρεοι νά δίδουν διευκρινίσεις, όσάκις ζητηθοῦν.

"Αρθρον 70

1. Η Βουλή άσκει τὸ νομοθετικόν αὐτῆς ἔργον ἐν όλομελείᾳ και εις τρία Τμήματα.

2. Τά Τμήματα συγκροτοῦνται κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, κατὰ τά ειδικώτερον διά τοῦ Κανονισμοῦ της Βουλής όριζόμενα.

3. Διά τοῦ Κανονισμοῦ της Βουλής όρίζεται, επίσης, ή μεταξὺ των Τμημάτων κατανομή της άρμοδιότητος αὐτῶν κατὰ Υπουργεία.

4. Έφ' όσον δεν όρίζεται άλλως, αί περί Βουλῆς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ισχύουν και διά την ἐν όλομελείᾳ και διά την κατὰ Τμήματα λειτουργίαν αὐτῆς.

5. Πρὸς λήψιν αποφάσεως των Τμημάτων ή απαιτούμένη πλειοψηφία δεν δύναται νά είναι κατωτέρα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ αριθμοῦ των βουλευτῶν των Τμημάτων.

"Αρθρον 71

Κατὰ την διάρκειαν των διακοπῶν της Βουλῆς, τὸ νομοθετικόν ἔργον αὐτῆς, ἐξαιρέσει των νομοθετημάτων των ἀνηκόντων εις την Όλομέλειαν της Βουλῆς, επιτελεῖται υπό Τμήματος της Βουλῆς, συγκροτουμένου και λειτουργοῦντος κατὰ τά ἐν τῷ προηγουμένῳ άρθρῳ όριζόμενα.

1. Έν όλομελεία τής Βουλής συζητούνται και ψηφίζονται σχέδια και προτάσεις νόμων περί εκλογής βουλευτών και περί τών προς τά έργα αὐτῶν άσυμβιβάστων και τής βουλευτικής άποζημιώσεως, περί τών έν άρθρω 4 άντικειμένων, περί τής άσκήσεως και περί προστασίας τών άτομικών δικαιωμάτων, περί τής λειτουργίας τών πολιτικών κομμάτων, περί παροχής νομοθετικής έξουσιοδοτήσεως κατά τὸ άρθρον 43 παρ. 4, περί εϋθύνης τών Υπουργών, περί καταστάσεως πολιορκίας, ώς και παντός έτέρου θέματος, άναγομένου εις τήν Όλομέλειαν τής Βουλής κατά ειδικήν πρόβλεψιν τοϋ Συντάγματος, ή διά τήν ρύθμισιν τοϋ όποίου άπαιτείται ειδική πλειοψηφία. Έν όλομελεία τής Βουλής ψηφίζεται επίσης ο προϋπολογισμός και ο άπολογισμός τοϋ Κράτους και τής Βουλής.

2. Είς τά Τμήματα άνήκει ή κατ' άρχήν, κατ' άρθρον και εις τὸ σύνολον συζήτησις και ψήφισις πάντων τών λοιπών σχεδίων ή προτάσεων νόμων.

3. Τὸ έπιλαμβανόμενον τής ψηφίσεως σχεδίου ή προτάσεως Τμήμα άποφαίνεται όριστικώς περί τής άρμοδιότητος αὐτοϋ, δικαιούμενον και νά παραπέμψη οίανδήποτε άμφισβήτησιν εις τήν Όλομέλειαν τής Βουλής, δι' άποφάσεως λαμβανομένης διά τής άπολύτου πλειοψηφίας τοϋ όλου άριθμοϋ τών μελῶν αὐτοϋ. Η άπόφασις τής Όλομελείας δεσμεύει τά Τμήματα.

4. Η Κυβέρνησις δύναται νά εισάγη προς συζήτησιν και ψήφισιν σχέδιον νόμου μείζονος σημασίας, άντί τών Τμημάτων, εις τήν Όλομέλειαν.

5. Η Όλομέλεια τής Βουλής δύναται νά ζητήση, δι' άποφάσεως αὐτῆς, λαμβανομένης δι' άπολύτου πλειοψηφίας τοϋ όλου άριθμοϋ τών βουλευτών, τήν παρ' αὐτῆς συζήτησιν και κατ' άρχήν, κατ' άρθρον και εις τὸ σύνολον ψήφισιν έκκρεμοϋντος ένώπιον Τμήματος σχεδίου ή προτάσεως νόμου.

6. Η Βουλή ψηφίζει έν όλομελεία τὸν Κανονισμόν αὐτῆς.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

1. Τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμων άνήκει εις τήν Βουλήν και τήν Κυβέρνησιν.

2. Σχέδια νόμων άναφερόμενα όπωςδήποτε εις τήν άπονομήν συντάξεως και τας προϋποθέσεις ταύτης, υποβάλλονται μόνον υπό τοϋ Υπουργοϋ Οικονομικών μετά γνωμοδότησιν τοϋ Έλεγκτικοϋ Συνεδρίου, προ-

Άρθρ. 23 Σ/τος 52

Άρθρ. 57 παρ. 2 Σ/τος 52

κειμένου δὲ περὶ συντάξεων βαρυνουσῶν τὸν προϋπολογισμὸν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἄρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦτα περὶ συντάξεων σχέδια νόμων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικά, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Ἄρθρ. 24 Σ/τος 52

3. Οὐδεμία πρότασις νόμου, ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου, ἢ ἀναφέρεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὀργανισμῶν δημοσίου ἐνδιαφέροντος, εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὀργάνων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ δημοσίων ἐν γένει ἐπιχειρήσεων.

Ἄρθρον 74

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συν-οδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Βουλὴν, Ὁλομέλειαν ἢ Τμήματα, δύναται δὲ νὰ παραπέμπωνται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἢ εἰς εἰδικὴν Νομοπαρασκευαστικὴν Ἐπιτροπὴν, ὡς εἰδικώτερον νόμος θέλει ὀρίσει.

2. Αἱ εἰς τὴν Βουλὴν κατατιθέμεναι προτάσεις καὶ σχέδια νόμων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, παραπέμπονται εἰς τὴν οἰκείαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν. Ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως, ἢ παραελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν ταύτης, εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἄρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν δὲν ἐγένετο τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου.

3. Τροπολογίαι βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων νόμων καὶ προτάσεων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, ὑποβαλλόμεναι μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ὅμοίως δὲν εἰσάγονται εἰς τὰ Τμήματα τροπολογίαι βουλευτῶν μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς διαβιβάσεως τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου εἰς τὸ οἶκεῖον Τμήμα.

Ἄρθρ. 57 Σ/τος 52

4. Δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν τροποποίησιν διατάξεως ὑφισταμένου νόμου, ἂν δὲν καταχωρίζεται εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς τὸ κείμενον δὲ τοῦ σχεδίου, ἢ τῆς προτάσεως, ὁλόκληρος ἢ νέα διατάξεις ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

5. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, περιέχουσα διατάξεις ἀσχέτους πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῶν, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν.

6. Οὐδεμίᾳ προσθήκῃ ἢ τροπολογίᾳ εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς προτάσεως ἢ τοῦ σχεδίου νόμου.

Ἄρθρον 75

Ἄρθρ. 57 παρ. 3 ἕως 6 Σ/τος 52

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνεπαγόμενα ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ Ὑπουργῶν δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, καθοριζούσης τὴν δαπάνην, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ βουλευτῶν διαβιβάζεται, πρὸ πάσης συζήτησεως, εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἐκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ἄλλως παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἢ πρότασις νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

2. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐκθεσὶν τοῦ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἢ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

3. Σχέδιον νόμου, συνεπαγόμενον δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἐιδικῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ τρόπου καλύψεώς των, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

4. Σχέδιο νόμου, δι' οὗ ὑποβάλλονται τοπικοὶ ἢ ἐιδικοί φόροι, ἢ οἱσδήποτε φύσεως βάρη ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ προσυπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 76

Ἄρθρ. 57 παρ. 9 καὶ ἐπ.
Σ/τος 52

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου ἐνώπιον τῆς Ὀλομελείας καὶ τῶν Τμημάτων **συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ἐφ' ἅπαξ κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον.**

2. Κατ' ἐξαιρέσιν, σχέδια καὶ προτάσεις νόμων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχήν

μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ εἰς τὸ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν, εἰς ζήτησιν τοῦτο μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς κατ' ἀρχὴν συζητήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

4. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς κατεπεῖγον, εἰσάγεται πρὸς ψήφισιν μετὰ περιωρισμένην συζήτησιν εἰς ἣν μετέχουν πλὴν τῶν οἰκείων εἰσηγητῶν, ὁ Πρωθυπουργὸς ἢ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων καὶ ἀνὰ εἰς ἐκπρόσωπος τούτων. Οὐδενὸς τῶν ἀνωτέρω ἢ ὁμιλία δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δέκα πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας.

5. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἰδιαιτέρας σημασίας ἢ ἐπείγοντος χαρακτῆρος, συζητηθῇ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν συνεδριάσεων, οὐχὶ μείζονα τῶν τριῶν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ δύο εἰσέτι συνεδριάσεις προτάσει τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις ταύτας ἡ ὁμιλία ἐκάστου τῶν μετεχόντων τῆς συζητήσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 30 πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας.

6. Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων, συνταχθέντων ὑπὸ ἐιδικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνεστήθησαν δι' ἐιδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ ἐν Ὁλομελείᾳ τῆς Βουλῆς δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος ἐν ὅλῳ τούτους.

7. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

8. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου ἀποκρουθεῖσα ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, οὐδὲ εἰς τὸ μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς λειτουργοῦν Τμήμα.

Ἄρθρον 77

Ἄρθρ. 26 Σ/τος 52

1. Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

2. Νόμος, μὴ πράγματι ἐρμηνευτικός, ἔχει ἰσχὺν μόνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

"Αρθρον 78

"Αρθρ. 59 Σ/τος 52

1. Οὐδείς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου.

2. Φόρος, ἢ ἄλλο οἰονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος, δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος.

3. Ἐξαιρετικῶς, ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ φόρου καταναλώσεως, ἐπιτρέπεται ἡ εἰσπραξις αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ περὶ αὐτῶν σχεδίου νόμου, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐντὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 42 παρ. 1 προθεσμιῶν, πάντως δὲ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

4. Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστής, ἡ διαδικασία βεβαιώσεως τῶν φόρων, αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ὁ καθορισμὸς διὰ νόμου τοῦ τρόπου βεβαιώσεως τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὀργανισμῶν εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων προκαλουμένην αὐτόματον ὑπερτίμησιν τῆς παρακειμένης ἰδιωτικῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

"Αρθρον 79

"Αρθρ. 60 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει κατὰ τὴν τακτικὴν ἐτησίαν σύνοδον αὐτῆς, τὸν προϋπολογισμόν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς αὐτὴν ἀπολογισμοῦ.

2. Πάντα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει ν' ἀναγράφονται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν καὶ τὸν ἀπολογισμόν χρήσεως.

3. Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἓνα τοὐλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ διασφαλίζεται τὸ δικαίωμα ἐκφράσεως τῶν ἀντιλήψεων ὅλων τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πολιτικῶν μερίδων.

4. Ἐὰν καθίσταται ἀνέφικτος, δι' οἰονδήποτε λόγον, ἡ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐνεργεῖται αὕτη βάσει εἰδικοῦ ἐκάστοτε νόμου.

5. Ἐὰν δὲν καθίσταται δυνατή, λόγω λήξεως τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς, ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰδικοῦ νόμου, παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἢ ἰσχύς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος, ἢ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους διὰ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

6. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ σύνταξις προϋπολογισμοῦ διετοῦς χρήσεως.

7. Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμός, ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, ἐξετάζονται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 80

1. Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

2. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς κοπῆς ἢ ἐκδόσεως νομίσματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 81

1. Ἡ Κυβέρνησις κατευθύνει τὴν γενικὴν πολιτικὴν τοῦ ἔθνους καὶ ἀσκεῖ τὴν διοίκησιν τῆς Χώρας καὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος.

2. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκαίμενον ἐκ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ὑπουργῶν. Διὰ νόμου ὀρίζονται τὰ τῆς συνθέσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Δύναται, διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, νὰ διορισθῶσιν εἰς ἢ πλείονες ἐκ τῶν Ὑπουργῶν Ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

3. Εἰδικὸς νόμος ρυθμίζει τὴν θέσιν τῶν Ὑπουργῶν οἵτινες δύνανται νὰ ἀποτελοῦν μέλη τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 82

1. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἐξασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατευθύνει τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν νόμων.

Ἄρθρ. 61 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 76 Σ/τος 52

2. Ἐκαστος τῶν Ὑπουργῶν ἀσκεῖ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἀρμοδιότητας. Οἱ ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργοὶ ἀσκοῦν ὅσας ἀρμοδιότητας ἀναθέτει εἰς αὐτοὺς ὁ Πρωθυπουργὸς δι' ἀποφάσεώς του.

3. Οἱ Ὑφυπουργοὶ ἐπικουροῦν τὸν Ὑπουργὸν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Ὑπουργείου παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔχουν διορισθῇ καὶ ἀσκοῦν τὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἀνατιθεμένας ἀρμοδιότητας.

Ἄρθρον 83

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργὸς ἂν δὲν συγκεντρῶνῃ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 55 παρ. 1 ὀριζόμενα διὰ τὸν βουλευτὴν προσόντα, ἢ ἂν ἐμπίπτῃ εἰς τινὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 55 παρ. 2 περιπτώσεων.

2. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 56 καὶ 57 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν. Δικηγόροι, διοριζόμενοι Ὑπουργοὶ ἢ Ὑφυπουργοί, δὲν δύνανται νὰ ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτουργήμα, τελοῦντες ἐν ἀναστολῇ τούτου.

3. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 84

Ἄρθρ. 78 Σ/τος 52

1. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς καὶ δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο ὅποτεδήποτε ἄλλοτε.

Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης.

2. Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν της, ν' ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ μέλος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς ἀπορρίψεως προτάσεως δυσπιστίας ἢ ἐγκρίσεως προτάσεως ἐμπιστοσύνης, τεθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ πρότασις περὶ δυσπιστίας πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἑκτοῦ τοῦλάχιστον τῶν βουλευτῶν καὶ νὰ περιλαμβάνῃ σαφῶς τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν, δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου ἐξαμήνου, ἂν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

4. Ἡ συζήτησις ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ἔρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως, **πλὴν ἂν ἡ Κυβέρνησις ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἑναρξιν**, δὲν δύναται δὲ νὰ παραταῇ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς.

5. Ἡ ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία διεξάγεται εὐθὺς μετὰ τὸ πέραν τῆς συζητήσεως, **δύναται ὅμως ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας ἂν ζητήσῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις**.

6. Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἂν δὲν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων βουλευτῶν, ἢ ὅποια ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν. **Πρότασις περὶ δυσπιστίας γίνεται δεκτὴ μόνον ἂν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.**

7. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων ψηφίζουν οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοί, μέλη τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 85

Ἄρθρ. 80 Σ/τος 52

1. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργούς, κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους, ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ Δικαστηρίου, τὸ ὅποῖον προεδρεύμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων Ἀρεοπαγιτῶν καὶ προέδρων Ἐφετῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

2. Δίωξις, ἀνάκρισις ἢ προανάκρισις κατὰ μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ δὲν ἐπιτρέπεται πρὶν ἢ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου. Ὡς ἀνάκρισις νοεῖται καὶ πᾶσα διοικητικὴ ἐξέτασις. Ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν διοικητικῆς ἐξετάσεως προκύψουν στοιχεῖα δυνάμενα νὰ θεμελιώσουν εὐθύνην μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ, οἱ ἐνεργοῦντες αὐτὴν διακόπτουν παρ' εὐθὺς τὴν ἐξέτασιν καὶ διαβιβάζουν διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τὰ προκύψαντα στοιχεῖα εἰς τὴν Βουλὴν.

3. Μὴ περατωθείσης, δι' οἷονδήποτε λόγον, δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τῆς διαδικασίας ἐπὶ προτάσεως κατὰ Ὑπουργοῦ, ἢ Βουλὴ δι' ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, αἰτήσῃ τοῦ κατηγορηθέντος, δύναται νὰ συστήσῃ Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ βουλευτῶν καὶ ἀνωτάτων λειτουργῶν πρὸς ἔλεγχον τῆς κατηγορίας.

1. Συνιστάται Συμβούλιον Οικονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὡς ὄργανον συμβουλευτικὸν τῆς κρατικῆς πολιτικῆς εἰς τοὺς ἀντιστοιχοὺς τομεῖς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἐξήκοντα.

2. Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον συντίθεται ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ὀργανωμένων ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων μισθωτῶν, ἐκ τῶν διοικητῶν τῶν δημοσίου χαρακτῆρος Τραπεζῶν, τῶν διοικητῶν τῶν μεγάλων δημοσίων ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ἐκπροσώπων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὡς καὶ προσώπων εἰδικῶν γνώσεων καὶ πείρας, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὰ δι' εἰδικοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπροσώπων τῆς τελευταίας κατηγορίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ πέμπτον τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

3. Τὰ καθήκοντα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ βουλευτοῦ, ἢ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους, δημοσίου ὀργανισμοῦ καὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἀσυμβίβαστον καὶ πρὸς ἄλλα ἔργα.

4. Τὸ Συμβούλιον γνωμοδοτοεῖ ἐπὶ σχεδίων τῆς Κυβερνητικῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ χρήσιμον τὴν γνώμην αὐτοῦ ἢ ἐπιβεβλημένην τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπεξεργασίαν τῶν μελετωμένων ἀποφάσεων. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὸ Συμβούλιον ἐρώτημα ἐπὶ παντὸς θέματος κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ ἐνδιαφέροντος.

5. Εἰσαχθείσης κυβερνητικῆς προτάσεως εἰς τὴν Βουλὴν, ἀποκλείεται ἡ ὑποβολὴ ἐρωτήματος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πρὸς τὸ Συμβούλιον.

6. Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου στεροῦνται δημοσιότητος, περὶ δὲ τῶν κατ' αὐτὰς συζητήσεων τηροῦνται πρακτικά, παρεχόμενα εἰς τὴν δημοσιότητα ὑπ' εὐθύνην τῆς Κυβερνήσεως.

7. Ἡ συγκρότησις τοῦ Συμβουλίου, ἡ ὀργάνωσις αὐτοῦ, ὁ τρόπος ἀναδείξεως καὶ ἡ θητεία τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ λειτουργία τούτου, καθορίζονται δι' εἰδικοῦ νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Άρθρον 87

Άρθρ. 87 Σ/τος 52

Πρβλ. ἄρθρ. 92 Γερμ. Σ/τος

ἄρθρ. 102 Ἱταλ. Σ/τος

1. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ τακτικῶν δικαστῶν, ἀπολαυόντων προσωπικῆς καὶ λειτουργικῆς ἀνεξαρτησίας.

Άρθρ. 3 Σ.Π. τής 5.8.1974

2. Οί δικασταί κατά τήν άσκησιν τών καθηκόντων των υπόκεινται μόνον είς τò Σύνταγμα καί τούς νόμους. Ή παράβασις τής διατάξεως ταύτης δημιουργεί ευθύνην καί διά τόν μη τηρήσαντα τās υποχρεώσεις του δικαστήν.

Άρθρον 88

Άρθρ. 87, 88 Σ/τος 52

1. Άπαντες οί δικαστικοί λειτουργοί διορίζονται διά προεδρικού διατάγματος, επί τῇ βάσει νόμου όρίζοντος τὰ προσόντα καί τήν διαδικασίαν έπιλογής των, είναι δέ ισόβιοι.

2. Διά νόμου δύναται νά προβλεφθῇ πρό τοῦ διορισμοῦ τών έν παραγράφω 1 λειτουργών έκπαιδευτική καί δοκιμαστική περίοδος, οὔχι όμως άνωτέρα τών τριών έτών.

Άρθρ. 88 Σ/τος 52

3. Οί δικαστικοί λειτουργοί, δύναται νά παυθοῦν μόνον κατόπιν δικαστικής άποφάσεως ένεκα προηγηθείσης ποινικής καταδίκης ἢ ένεκα βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ άναπηρίας, ἢ έπαγγελματικής άνεπαρκείας βεβαιουμένων καθ' όν τρόπον νόμος όρίζει, τηρουμένων τών διατάξεων τών παραγράφων 2 καί 3 τοῦ άρθρου 93.

4. Άπαντες οί δικαστικοί λειτουργοί μέχρι καί τοῦ βαθμοῦ τοῦ έφέτου ἢ άντεισαγγελέως έφετών καί τούτοις άντιστοίχων άποχωροῦν υποχρεωτικῶς τῆς ύπηρεσίας άμα τῇ συμπληρώσει τοῦ έξηκοστοῦ πέμπτου έτους τῆς ήλικίας των, πάντες δέ οί επί άνωτέρω τών ως άνω βαθμῶν ἢ τών τούτοις άντιστοίχων, άποχωροῦν υποχρεωτικῶς τῆς ύπηρεσίας άμα τῇ συμπληρώσει τοῦ έβδομηκοστοῦ έτους τῆς ήλικίας των. Διά τήν έφαρμογήν τῆς διατάξεως ταύτης είς πᾶσαν περίπτωσιν ως ήμέρα συμπληρώσεως τοῦ ως άνω όρίου ήλικίας θεωρεΐται ἡ 30ῃ Ίουνίου τοῦ έτους τῆς άποχωρήσεως τοῦ δικαστικοῦ λειτουργοῦ.

Άρθρον 89

Άρθρ. 84 παρ. 3 & 96 Σ/τος 52

1. Άπαγορεύεται είς τούς δικαστικούς λειτουργούς ἡ παροχή πάσης άλλης έμμίσθου ύπηρεσίας, ως καί ἡ άσκησις οίουδήποτε έπαγγέλματος.

Άρθρ. 103 Βελγ. Σ/τος

2. Κατ' έξαίρεσιν έπιτρέπεται ἡ έκλογή δικαστικῶν λειτουργῶν ως μελῶν τῆς Άκαδημίας ἢ ως καθηγητῶν ἢ ύφηγητῶν Άνωτάτων Σχολῶν, ως καί ἡ συμμετοχή αὐτῶν είς είδικά διοικητικά δικαστήρια καί είς συμβούλια ἢ έπιτροπάς, πλὴν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων δημοσίων έπιχειρήσεων, κοινωφελῶν οργανισμῶν καί έμπορικῶν εταιρειῶν.

3. Έπίσης έπιτρέπεται ἡ είς δικαστικούς λειτουργούς άνάθεσις διοικητικῶν καθηκόντων είτε επί όλως περιωρισμένον χρονικόν διάστημα, είτε υπό τόν όρον τῆς μη άπομακρύνσεως έκ τῆς άσκήσεως τῶν κυρίων καθηκόντων των.

Άρθρ. 84 & 90 Σ/τος 52

1. Αί προαγωγαι, μετατάξεις από ενός εις έτερον κλάδον, τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις εις έτέραν θέσιν **άπάντων τών δικαστικών λειτουργών** ενεργοϋνται δια προεδρικού διατάγματος έκδομένου μετά προηγουμένην σύμφωνον γνώμην Άνωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Τοϋτο συγκροτείται εκ τοϋ Προέδρου τοϋ οικείου άνωτάτου δικαστηρίου ή τοϋ νομίμου αϋτοϋ αναπληρωτοϋ και εκ μελών τοϋ αϋτοϋ δικαστηρίου αναδεικνυόμενων δια κληρώσεως ως ειδικώτερον νόμος όρίζει. Τοϋ Άνωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου τής πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης μετέχει και ό Εισαγγελεϋς τοϋ Άρείου Πάγου ή ό νόμιμος αϋτοϋ αναπληρωτής.

2. Άν ό Υπουργός διαφωνή προς την κρίσιν Άνωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου δύναται να παραπέμψη ταύτην εις την Όλομέλειαν τοϋ οικείου Άνωτάτου Δικαστηρίου εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε ήμερών από τής εις αϋτόν ανακοινώσεως τής κρίσεως. Αί αποφάσεις τής Όλομελείας επί τοϋ παραπεμφθέντος αϋτῆς ζητήματος ως και αί μη παραπεμφθείσαι αποφάσεις Άνωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, είναι υποχρεωτικάί δια τόν Υπουργόν.

3. Αί προαγωγαι εις τας θέσεις τοϋ προέδρου και τών αντιπροέδρων τοϋ Συμβουλίου τής Έπικρατείας, τοϋ Άρείου Πάγου και τοϋ Έλεγκτικοϋ Συνεδρίου, ενεργοϋνται δια προεδρικού διατάγματος, έκδομένου τῇ προτάσει τοϋ Υπουργικοϋ Συμβουλίου κατ' έπιλογήν μεταξύ τών μελών τοϋ αντιστοίχου άνωτάτου δικαστηρίου. Η προαγωγή εις την θέσιν τοϋ εισαγγελέως τοϋ Άρείου Πάγου ενεργείται δι' όμοίου διατάγματος κατ' έπιλογήν μεταξύ τών μελών τοϋ Άρείου Πάγου και τών παρ' αϋτῷ αντεισαγγελέων.

4. Αί κατὰ τας διατάξεις τοϋ παρόντος άρθρου πράξεις τών Συμβουλίων ή αποφάσεις τών Όλομελειών, ως και αί εις εκτέλεσιν αϋτών εκδιδόμεναι διοικητικάί πράξεις δέν υπόκεινται εις προσβολήν ενώπιον τοϋ Συμβουλίου τής Έπικρατείας.

Άρθρ. 11 Σ/τος 52

Άρθρ. 7 Σ.Π. τῆς 5.8.1974

1. Η πειθαρχική έξουσία επί τών δικαστικών λειτουργών από τοϋ βαθμοϋ τοϋ άρεοπαγίτου ή αντεισαγγελέως τοϋ Άρείου Πάγου, ή τών τούτοις αντιστοίχων, και άνωτέρου άσκειται ως νόμος ειδικώτερον όρίζει, υπό Άνωτάτου Πειθαρχικοϋ Συμβουλίου.

2. Το Άνώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον συγκροτείται υπό τοϋ Προέδρου τοϋ Συμβουλίου τής Έπικρατείας, ως Προέδρου αϋτοϋ, εκ δύο Άντιπροέδρων ή Συμβούλων τής Έπικρατείας, δύο Άντιπροέδρων τοϋ Άρείου Πάγου ή Άρεοπαγιτών, δύο εκ τών μελών τοϋ Έλεγκτικοϋ Συνεδρίου και δύο καθηγητών τής Νομικής Σχολῆς τών Πανεπιστημίων Άθηνών ή Θεσσαλονίκης, ως μελών. Τα μέλη τοϋ Συμβουλίου όρίζονται δια κληρώσεως, αποκλείονται δε έκάστοτε

τῆς συνθέσεως αὐτοῦ τὰ μέλη τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἐνεργείας μέλους, εἰσαγγελέως ἢ ἐπιτρόπου τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πειθαρχικῆς διώξεως κατὰ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

3. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν λειτουργῶν ἀσκεῖται ὑπὸ συμβουλίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

4. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 92

Ἄρθρ. 88 Σ/τος 52

1. Οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν εἶναι μόνιμοι. Οὗτοι δύναται νὰ παυθοῦν μόνον δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἔνεκα ποινικῆς καταδίκης ἢ δι' ἀποφάσεως δικαστικοῦ συμβουλίου ἔνεκα βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ ἀναπηρίας ἢ ἐπαγγελματικῆς ἀνεπαρκείας βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει.

2. Τὰ προσόντα τῶν ὑπαλλήλων τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ὀρίζονται διὰ νόμου.

3. Αἱ προαγωγαί, μετατάξεις, ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον κλάδον, τοποθετήσεις, μεταθέσεις καὶ ἀποσπάσεις εἰς ἑτέραν θέσιν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐνεργοῦνται μετὰ σύμφωνον γνώμην δικαστικῶν συμβουλίων, ἢ πειθαρχικῇ δὲ ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων αὐτῶν δικαστῶν ἢ εἰσαγγελέων ἢ ἐπιτρόπων, ὡς καὶ ὑπὸ δικαστικῶν συμβουλίων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

4. Οἱ συμβολαιογράφοι, οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ διευθύνται τῶν κτηματολογίων εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτῶν. Οὗτοι ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Ἄρθρον 93

1. Τὰ δικαστήρια διακρίνονται εἰς διοικητικά, πολιτικά καὶ ποινικά καὶ ὀργανοῦνται δι' εἰδικῶν νόμων.

Άρθρ. 92 Σ/τος 52

2. Αί συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ἂν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὰ δικαστήρια ὀφείλουν νὰ ἐκδίδουν προηγουμένως ἀποφασιν περὶ τῆς μὴ δημοσιότητος τῆς συνεδριάσεως.

Άρθρ. 93 Σ/τος 52

3. Πᾶσα δικαστικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἡτιολογημένη, ἀπαγγέλλεται δὲ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Άρθρον 94

Άρθρ. 83 Σ/τος 52

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπάγονται :

α) Ἡ κατ' αἵτησιν ἀκύρωσις τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου.

β) Ἡ κατ' αἵτησιν ἀναίρεσις τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου.

γ) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διοικητικῶν διαφορῶν οὐσίας.

δ) Ἡ ἐπεξεργασία σχεδίων νόμων ὑποβαλλομένων αὐτῷ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τῆς εἰσαγωγῆς των εἰς τὴν Βουλὴν.

ε) Ἡ ἐπεξεργασία πάντων τῶν κανονιστικοῦ χαρακτῆρος διαταγμάτων.

στ) Πᾶσα ἑτέρα διοικητικῆς φύσεως ἀρμοδιότης ἀνατιθεμένη εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ τοῦ νόμου.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ρυθμίζονται καὶ ἀσχοῦνται ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ὑπὸ στοιχ. δ' ἕως στ' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀρμοδιοτήτων δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 93 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος.

3. Ἡ Διοίκησις ἔχει ὑποχρέωσιν συμμορφώσεως πρὸς τὰς ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ παράβασις τῆς ὑποχρέωσεως ταύτης δημιουργεῖ εὐθύνην διὰ πᾶν ὑπαίτιον ὄργανον.

Άρθρον 95

Άρθρ. 82 Σ/τος 52

1. Ἡ ἐκδίκασις τῶν διοικητικῶν διαφορῶν οὐσίας ἀνήκει εἰς τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια. Ταῦτα συνιστῶνται δι' εἰδικῶν νόμων πρὸς ἐκδίκασιν εἴτε πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, εἴτε ὠρισμένων κατηγοριῶν τούτων.

2. Μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, καὶ τῆς εἰς ταῦτα μεταβιβάσεως πασῶν ἢ ὠρισμένων κατηγοριῶν διοικητικῶν διαφορῶν, αὗται ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγουνται εἰς τὰ πολιτικά δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνέστησαν διοικητικὰ

δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 93 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων, ἰσχύουν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

3. Εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπάγονται πᾶσαι αἱ ἰδιωτικαὶ διαφοραί, ἐφ' ὅσον διὰ νόμου δὲν ὑπάγονται εἰς ἄλλα τακτικὰ δικαστήρια, ὡς καὶ αἱ διὰ νόμου ἀνατιθέμεναι εἰς ταῦτα ὑποθέσεις ἐκουσίας δικαιοδοσίας.

4. Εἰς τὰ πολιτικὰ ἢ διοικητικὰ δικαστήρια δύναται νὰ ἀνατεθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη διοικητικῆς φύσεως ἀρμοδιότης.

Ἄρθρον 96

1. Εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια ἀνήκει ὁ κολασμὸς τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἡ λῆψις πάντων τῶν κατὰ τοὺς ποινικοὺς νόμους μέτρων.

2. Δύναται διὰ νόμου : α) νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς ἀρχὰς ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἢ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου, β) νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, ἔχουσιν ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

3. Εἰδικοί νόμοι ὀρίζουν τὰ περὶ δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 87 παρ. 1, 93 παρ. 2 καὶ 3 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος.

4. Εἰδικοί νόμοι, κατὰ παρέκκλισιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 87 παρ. 1, ὀρίζουν :

α) Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, ἀεροδικείων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπαχθοῦν ἰδιῶται, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποίνους πράξεις στρεφόμενας κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, οὐδὲ στρατιωτικοὶ δι' ἀδικήματα στρεφόμενα κατὰ τῆς ζωῆς, τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς τιμῆς τῶν ἰδιωτῶν.

β) Τὰ περὶ δικαστηρίων λειῶν.

Ἄρθρον 97

1. Τὰ κακουργήματα καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων, συγκροτουμένων ὡς νόμος ὀρίζει, ἐκ τακτικῶν δικαστῶν κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἐξ ἐνόρκων.

2. Κακουργήματα καὶ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὑπαχθέντα μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διὰ Συντακτικῶν πράξεων, ψηφισμάτων καὶ εἰδικῶν νόμων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐφετείων, ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζονται ὑπ' αὐτῶν ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ὑπαγάγῃ ταῦτα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 89 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 97 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 95 Σ/τος 52

Ἄρθρ. 5 Σ.Π. τῆς 5.8.1974

3. Τὰ διὰ τοῦ τύπου διαπραττόμενα ἐγκλήματα παντὸς βαθμοῦ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικά ποινικά δικαστήρια, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 98

Ἄρθρ. 98 Σ/τος 52

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάγονται :

α) Ὁ ἔλεγχος τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

β) Ἡ ἐκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

γ) Ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν νόμων περὶ συντάξεων, ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας διὰ τὴν παροχὴν δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 69 παρ. 2.

δ) Ὁ ἔλεγχος τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν ἀσκουμένων ἐνδίκων μέσων.

ε) Ἡ ἐκδίκασις ἐνδίκων μέσων ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀπονομῆς συντάξεων.

στ) Ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν εὐθύνην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἐπελθοῦσαν εἰς τὸ Κράτος ζημίαν.

2. Αἱ ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ρυθμίζονται καὶ ἀσκοῦνται ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει. Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α' ἕως δ' περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 93 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑποθέσεων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 99

Ἄρθρ. 110 Σ/τος 52

1. Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ δικαστικῶν λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ πρωτοδίκου ἢ ἀντεισαγγελέως πρωτοδικῶν, ἢ τούτοις ἀντιστοίχων, καὶ ἀνωτέρου δικάζονται, καθ' ἃ εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει, ὑπὸ εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προέδρου αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἑνὸς Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, ἑνὸς Ἀρεοπαγίτου, ἑνὸς Συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δύο δικηγόρων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν δικηγόρων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς μελῶν, ὀριζομένων διὰ κληρώσεως.

2. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἐκάστοτε τὸ ἀνῆχον εἰς τὸ σῶμα ἢ τὸν κλάδον τῆς δικαιοσύνης περὶ ἐνεργείας ἢ παραλείψεως λειτουργῶν τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγωγῆς κακοδικίας κατὰ μέλους

τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἢ λειτουργοῦ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ δικαστηρίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

3. Πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας οὐδεμία ἀπαιτεῖται ἄδεια.

Ἄρθρον 100

Ἄρθρ. 73 Σ/τος 52

1. Συνιστᾶται Εἰδικὸν Δικαστήριον εἰς ὃ ἀνήκει :

α) Ἡ ἐκδίκασις ἐνστάσεων κατὰ τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εἴτε ἔνεκεν ἐκλογικῶν παραβάσεων κατὰ τὴν διενέργειαν αὐτῶν εἴτε ἔνεκεν ἐλλείψεως τῶν νομίμων προσόντων.

β) Ὁ ἔλεγχος τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων δημοψηφίσματος ἐνεργουμένου κατὰ τὸ ἄρθρον 44 παρ. 2 τοῦ παρόντος.

γ) Ἡ κρίσις περὶ τῶν ἀσυμβιβάστων ἢ τῆς ἐκπτώσεως βουλευτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 55 παρ. 3 καὶ 57 τοῦ παρόντος.

δ) Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ἢ μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν πολιτικῶν ἢ ποινικῶν δικαστηρίων ἀφ' ἑτέρου, ἢ τέλος, μεταξὺ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τῶν λοιπῶν δικαστηρίων.

ε) Ἡ ἄρσις τῆς ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς συνταγματικότητος ἢ τῆς ἐννοίας διατάξεων τυπικοῦ νόμου εἰς ἣν περίπτωσιν, ἐξεδόθησαν περὶ αὐτῶν ἀντίθετοι ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

στ) Ἡ θέσις κόμματος ἐκτὸς νόμου κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα.

2. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προέδρου αὐτοῦ, τῶν Προέδρων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐκ τεσσάρων Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐκ τεσσάρων Ἀρεοπαγιτῶν ὀριζομένων ἀνὰ διετίαν διὰ κληρώσεως, ὡς μελῶν. Εἰς τὰς περιπτώσεις δ' ἕως στ' τῆς προηγουμένης παραγράφου μετέχουν τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ δύο καθηγηταὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὀριζόμενοι ὡσαύτως διὰ κληρώσεως.

3. Ἡ ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ δικαστηρίου, τὰ τοῦ ὀρισμοῦ, ἀναπληρώσεως καὶ ἐπικουρίας τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίας ὀρίζονται δι' εἰδικοῦ νόμου.

4. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀμετάκλητοι. Διάταξις νόμου κηρυττομένη ὡς ἀντισυνταγματικὴ εἶναι ἀνίσχυρος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως ἢ ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὀριζομένου χρόνου.

Ἄρθρ. 85 Σ/τος 52

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 101

Ἄρθρ. 99 Σ/τος 52

1. Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους ὀργανοῦται κατὰ τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα.

2. Ἡ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Χώρας διαμορφοῦται βάσει τῶν γεωοικονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ συγχωινωνιακῶν συνθηκῶν.

3. Τὰ περιφερειακὰ κρατικὰ ὄργανα ἔχουν γενικὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς περιφέρειας των, αἱ δὲ κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι, πλὴν εἰδικῶν ἀρμοδιοτήτων, τὴν γενικὴν κατεύθυνσιν, τὸν συντονισμόν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν περιφερειακῶν ὀργάνων, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 102

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῶν τοπικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, τῶν ὁποίων τὴν πρώτην βαθμίδα ἀποτελοῦν οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες.

2. Αἱ ἀρχαὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλέπωνται παρεκκλίσεις προκειμένου περὶ κοινοτήτων πληθυσμοῦ μέχρι χιλίων κατοίκων ὡς καὶ τῶν ἐκουσίων ἢ ἀναγκαστικῶν συνδέσμων καὶ ἐνώσεων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων, συνιστωμένων χάριν ἔργων καὶ ὑπηρεσιῶν κοινῷ ἐνδιαφέροντος.

3. Διὰ νόμου δύναται νὰ συσταθοῦν καὶ Ὀργανισμοὶ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως δευτέρας βαθμίδος, εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων δύναται νὰ μετέχουν καὶ ἀντιπρόσωποι τοπικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς κρατικῆς διοικήσεως. Εἰς τούτους δύναται νὰ ἀνατίθωνται ἢ ἐκπροσώπησις τῶν ὀργανισμῶν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τούτων.

4. Οἱ ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχουν τὴν προαγωγὴν τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς οἰκείας περιφέρειας.

5. Τὸ Κράτος ἀσκεῖ ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, μεριμνᾷ δὲ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς αὐτοὺς τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των.

6. Τὰ συμβούλια τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως δύνανται νὰ διαλυθοῦν, ἢ μέλη αὐτῶν νὰ κηρυχθοῦν ἔκπτωτα τοῦ ἀξιώματός των παρὰ τῆς ἐποπτεuousης ἀρχῆς, ὡς νόμος ὀρίζει, ἔνεκα δραστηριότητος στεφρομένης κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, τοῦ πολιτεύματος καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 103

1. Αἱ δημόσιαι καὶ δημοσίου ἐνδιαφέροντος ὑπηρεσίαι συνεπάγονται εἰδικὰς ὑποχρεώσεις διὰ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῶν, προσδιοριζομένας ἐκ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

2. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, εἶναι ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετοῦν τὸν Λαόν, ὀφείλοντες πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὰ ἔθνικα ἰδεώδη.

3. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὀρισμῶν τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 104

1. Τὰ προσόντα τῶν δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὀρίζονται διὰ νόμου.

2. Τὰ διὰ τοὺς βουλευτὰς καθιερούμενα ἀσυμβίβαστα τοῦ ἄρθρου 57 ἰσχύουν καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐπιτρεπομένης, ὅμως, τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς Διοικητικὰ καὶ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίου ἐν γένει χαρακτηῖρος καὶ ἐνδιαφέροντος ὀργανισμῶν.

Ἄρθρον 105

1. Οὐδεὶς δύνανται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν καὶ ἄνευ τηρήσεως τῆς, συμφώνως τῷ νόμῳ, διαδικασίας ἐπιλογῆς, ἐξαιρέσει τῶν δι' εἰδικοῦ νόμου ἀναγνωριζομένων παρεκκλίσεων, προκειμένου περὶ εἰδικῶν θέσεων, δι' ἃς ἀπαιτοῦνται εἰδικὰ προσόντα.

2. Πρὸς κάλυψιν ἀπροβλέπτων καὶ κατεπειγουσῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀποκλειστικῶς, βάσει νόμου διαπιστωθέντος τὴν ἔκτακτον ἢ κατεπείγουσαν ἀνάγκην καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἔνεκα ταύτης προσλαμβανομένου προσωπικοῦ.

1. Οἱ κατέχοντες ὀργανικὰς θέσεις δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι, ἐφ’ ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς ἀποχωρήσεως λόγῳ ὀρίου ἡλικίας καὶ τῆς παύσεως συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν μετατίθενται ἄνευ εἰδικῶς ἠτιολογημένης γνώμης, οὔτε ὑποβιβάζονται, οὐδὲ ἀπολύονται, ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένων συμβουλίων, ἀποτελουμένων τοῦλάχιστον κατὰ τὰ δύο τρίτα ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων χωρεῖ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὀρίζει.

2. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐξαίρωνται τῆς μονιμότητος καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προηγούμενης παραγράφου οἱ ἀπ’ εὐθείας διοριζόμενοι ὡς πρέσβεις ἢ πληρεξούσιοι ἢ πρόεδροι ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι ἢ ἄλλοι προϊστάμενοι τῶν διοικητικῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους, ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ διευθύνται τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Οἴκου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Γραφείου Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν γραφείων τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν, ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

3. Διὰ νόμου ψηφιζομένου διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, εἰς περίοδον ἐξαιρετικῶν περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν τῆς κρατικῆς διοικήσεως, ὁ διορισμὸς ἐνὸς ἀνωτάτου καὶ τριῶν τὸ πολὺ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων μετακλητῶν ἢ ἐπὶ θητεία κατὰ Ὑπουργεῖον, εἰς ἐπὶ τούτῳ συνιστωμένας προσωρινῶς ὀργανικὰς θέσεις, πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐξαιρετικῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν εἰς ὀργανικὰς ὑπηρεσιακὰς μονάδας, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τηρουμένων τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἀρθροῦ 104. Ἡ παραμονὴ τούτων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πλέον τῆς τριετίας. Κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον οἱ ὑπηρετοῦντες τακτικοὶ ὑπάλληλοι χρησιμοποιοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας τῆς διοικήσεως μὴ παραβλαπτομένης ὅπωςδῆποτε τῆς ὑπηρεσιακῆς ἐξελίξεως αὐτῶν. Ἡ αὕτη πλειοψηφία ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐκδοσὶν νόμων τροποποιούντων ἢ καταργούντων ἰσχυοῦσας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διατάξεις.

4. Οἱ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου κατὰ βαθμὸν καὶ ὑπηρεσίαν ὀρίου ἡλικίας, τὸ ὁποῖον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου.

5. Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 4 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ α) ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, διεπομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς

και β) ἐπὶ τῶν κατεχόντων ὀργανικὰς θέσεις δημοτικῶν ὑπαλλήλων. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπεκταθοῦν αἱ περὶ μονιμότητος διατάξεις καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ὀργανικὰς θέσεις ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων τῶν κοινοτήτων.

Ἄρθρον 107

Ἄρθρ. 102 Σ/τος 52

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους θέσεις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἢ θέσεις ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων, καὶ ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας.

Κατ' ἐξαιρέσιν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, δι' εἰδικὰς περιπτώσεις, ὁ διορισμὸς καὶ εἰς δευτέραν θέσιν, τηρουμένων πάντως τῶν διατάξεων τῆς ἐπομένης παραγράφου.

2. Αἱ ἀμοιβαὶ ἢ οἰαιδῆποτε ἄλλαι ἀπολαυαί, ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ τοιούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους, ἢ ἀπολαυόντων προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἔνεκα παροχῆς παρ' αὐτῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβοῦν κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν θέσεως. Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, ἐλεγχομένη καὶ διαπιστουμένη δικαστικῶς, ἐπάγεται τὴν ὀριστικήν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαίτιου.

3. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Ἄρθρ. 19 Σ/τος 52

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 108

Ἄρθρ. 112 Σ/τος 52

1. Τὰ ἐκ τῆς ἁλλοδαπῆς εἰσαγόμενα πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Χώραν κεφάλαια κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 2687/1953 «περὶ ἐπενδύσεων καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ» τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους.

2. Τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Διάταγμα, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 2928 τοῦ ἔτους 1954 καὶ τῆς παρ. 3 τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ Ν.Δ. ὑπ' ἀριθ. 4256 τοῦ ἔτους 1962, διατηρεῖ τὴν ἡν ἐκέκτητο τυπικὴν ἰσχύν. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸ ὡς ἄνω Νομοθετικὸν Διάταγμα πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας εἰς τὰ περὶ ὧν πρόκειται κεφάλαια ἐξωτερικοῦ.

1. Ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἐξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τούτου προνομιακὸν καθεστῶς αὐτοδιοίκητον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῖου ἡ κυριαρχία παραμένει ἄθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς τὸ Ἅγιον Ὄρος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκοτῶν, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, τὴν Ἑλληνικὴν Ἰθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν.

2. Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται, κατὰ τὸ καθεστῶς αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ Ἄθω, τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας εἶναι ἀναπαλλοτριω-
τον. Ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἀσκειῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἀποτελούντων τὴν ἱερὰν Κοινότητα. Οὐδεμίαν ἀπολύτως ἐπιτρέπεται μεταβολὴ τοῦ διοικητικοῦ συστήματος, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οὐδὲ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ των ἐξαρτήματα. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν αὐτῷ ἐγκαταβίωσις ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

3. Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὸ ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἴκοσι Ἱερὰι Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

4. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ, ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

5. Αἱ ἀνωτέρω ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσχοῦνται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, διὰ διοικητοῦ, τοῦ ὁποῖου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθορίζονται διὰ νόμου. Διὰ νόμου ἐπίσης καθορίζονται ἡ ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, ὡς καὶ τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

6. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀπαλλοτριώσιν ἢ ἀγρο-
τικὴν ἰδιοκτησίαν τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακο-
λυσίας ἐν Χαλκιδικῇ, τῶν Βλατάδων ἐν Θεσσαλο-
νίκῃ καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολό-
γου ἐν Πάτμῳ, ἐξαιρουμένων τῶν μετοχιῶν.

1. Αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐξαιρέσει τῶν καθορισουσῶν τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύμα-
τος ὡς προεδρευομένης κοινοβουλευτικῆς δημο-
κρατίας καὶ τῶν συναφῶν πρὸς ταύτην, ὑπόκειν-
ται εἰς ἀναθεώρησιν.

2. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος διαπιστοῦται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, λαμβανομένης κατόπιν προτάσεως τῆς Κυβερνήσεως ἢ πεντήκοντα τοῦλάχιστον βουλευτῶν, διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, εἰς δύο ψηφοφορίας ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθορίζονται εἰδικῶς αἱ ἀναθεωρητέαι διατάξεις.

3. Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

4. Εἰς ἣν περίπτωσιν κυβερνητικὴ πρότασις περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἔτυχε τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν οὐχὶ ὁμῶς καὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τούτων, ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

5. Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις διατάξεων τοῦ Συντάγματος δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἑφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ ἐν ἰσχύϊ δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

6. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος πρὸ τῆς παρόδου πενταετίας ἀπὸ τῆς περατώσεως τῆς προηγούμενης.

Ἄρθρον 111

1. Πᾶσα διάταξις νόμου ἢ διοικητικῆς πράξεως κανονιστικοῦ χαρακτῆρος, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργεῖται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

2. Συντακτικαὶ Πράξεις, ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν καὶ ἂν ἔτι περιέχουν διατάξεις ἀντιθέτους πρὸς τὸ Σύνταγμα, μέχρι τῆς διὰ νόμου καταργήσεώς των ἢ τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς ρυθμίσεως αὐτῶν. Αἱ πράξεις αὗται δύναται νὰ τροποποιηθοῦν διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ πάντως κατὰ τρόπον μὴ ἀντιβαίνοντα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος.

3. Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 ἐκδοθέντες μέχρι τοῦδε νόμοι θεωροῦνται ὡς μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

4. Τὸ ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος νομοθετικὴ ρύθμισις καὶ διάλυσις ὑφισταμένων εἰσέτι ἀγροληψιῶν καὶ ἐτέρων ἐδαφικῶν βαρῶν, ἡ ἐξαγορὰ τῆς ψιλῆς κυριότητος ἐμφυτευτῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ἡ κατάργησις καὶ ρύθμισις ἰδιορρυθμῶν ἐμπραγμάτων σχέσεων.

6. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 65 παρ. 3 τοῦ παρόντος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ διὰ τὴν ἀρξαμένην σύνοδον ἐκλεγέντος προεδρείου.

7. Μέχρις ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 101 παρ. 3 νόμου, ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμεναι αἱ περὶ κατανομῆς ἀρμοδιοτήτων μεταξὺ κεντρικῶν καὶ περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν ἰσχύουσαι διατάξεις. Αἱ διατάξεις αὗται δύνανται νὰ τροποποιῶνται διὰ μεταφορᾶς εἰδικῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκ τῶν κεντρικῶν εἰς τὰς περιφερειακὰς ὑπηρεσίας.

8. Ἡ ἐκλογή τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας θὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος, ὡς νόμος θέλει ὀρίσει.

Ἄρθρον 112

Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἑθνικὴν Ἑνότητα συνιστοῦν θεμελιώδη ὑποχρέωσιν πάντων τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰανουαρίου 1975

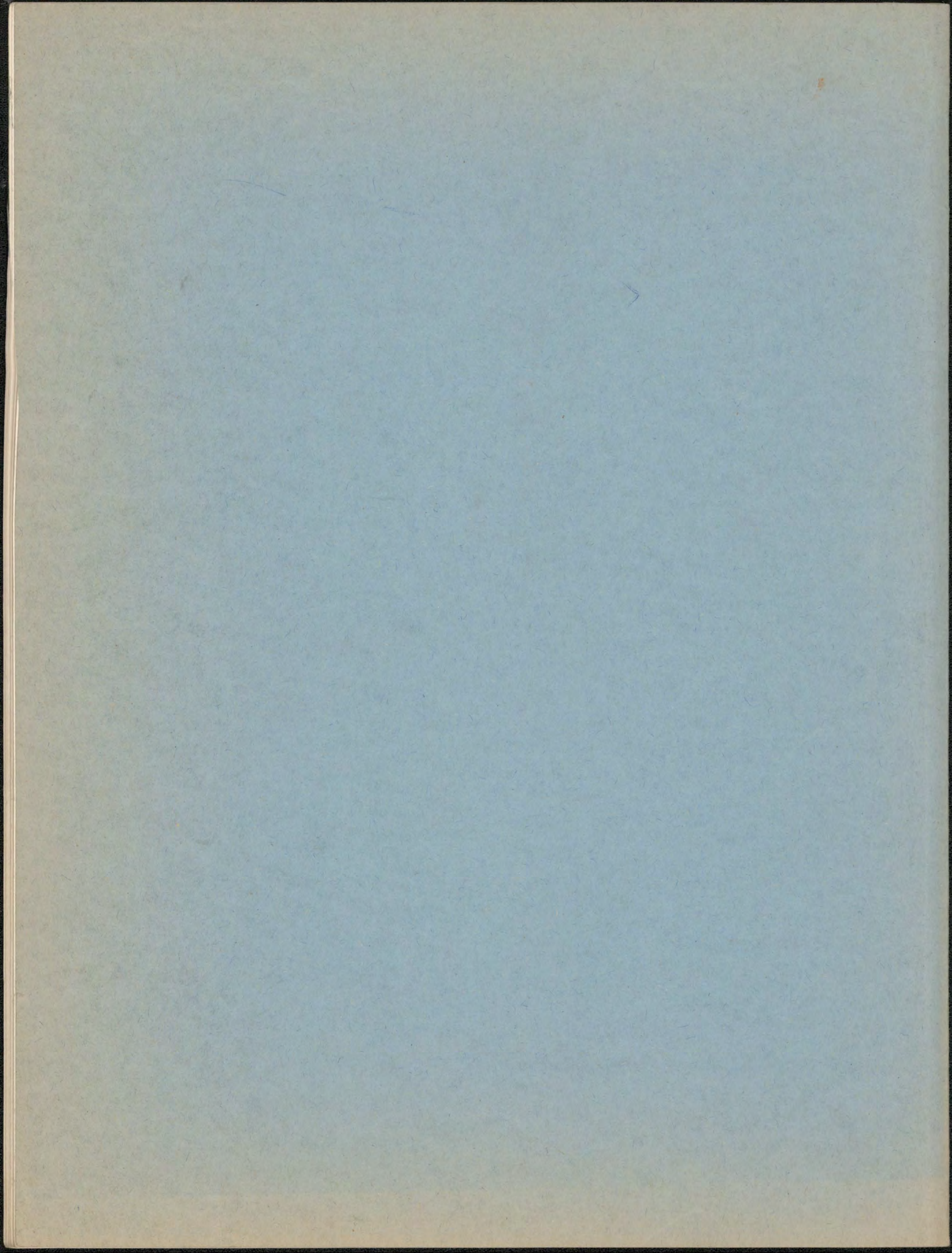
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΠΑΝΑΓ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ, ΓΕΩΡΓ. ΡΑΛΛΗΣ, ΔΗΜ. ΜΠΙΤΣΙΟΣ, ΕΥΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ—ΤΟΣΙΤΣΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ, ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΤΡΥΠΑΝΗΣ, ΠΑΝΑΓ. ΖΕΠΠΟΣ, ΕΥΑΓΓ. ΔΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ, ΙΠΠΟΚΡ. ΙΟΥΑΝΟΓΛΟΥ, ΚΩΝΣΤ. ΚΟΝΟΦΑΓΟΣ, ΙΩΑΝ. ΜΠΟΤΤΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ, ΒΑΣΙΛ. ΔΕΡΔΕΜΕΖΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΓΕΩΡΓ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΔΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΓΚΩΝΑΣ, ΝΙΚΟΛ. ΜΑΡΤΗΣ.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ε' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

(Ανατύπωσης)

ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ψηφισθὲν κατ' ἄρθρον ὑπὸ τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ ταξινομηθὲν καθ' ὕλην ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἁρθρου 5 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Γ' Ψηφίσματος τῆς 20/24-12-1974, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Γ' Ψηφίσματος τῆς 9/11-4-1975, εἰσαγόμενον εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν εἰς τὸ σύνολον αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἁρθρου 5 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Γ' Ψηφίσματος τῆς 20/24-12-1974

ΠΡΟΕΔΡΙΑ :

ΚΩΝ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1975

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ε' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

(Ανατύπωσης)

ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ψηφισθὲν κατ' ἄρθρον ὑπὸ τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ ταξινομηθὲν καθ' ὕλην ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἁρθρου 5 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Γ' Ψηφίσματος τῆς 20/24-12-1974, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Γ' Ψηφίσματος τῆς 9/11-4-1975, εἰσαγόμενον εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν εἰς τὸ σύνολον αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἁρθρου 5 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Γ' Ψηφίσματος τῆς 20/24-12-1974

ΠΡΟΕΔΡΙΑ :

ΚΩΝ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1975

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 2753
Διεκπ. 1825

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουνίου 1975

Πρὸς

Τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου
Ἐνταῦθα

Ἀποστέλλω συνημμένως πρὸς ἀνατύπωσιν τὸ τυπωθὲν, κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2728/1803 τῆς 3 Ἰουνίου 1975 ἐγγράφου μου, κείμενον τοῦ Συντάγματος μετὰ τὴν διόρθωσιν τῶν ἡμαρτημένων (τυπογραφικῶν ἀβλεψιῶν κ.λπ.).

Τὸ κείμενον εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτυπωθῇ ἄνευ καθυστερήσεως, νὰ σταλοῦν δὲ εἰς τὴν Βουλὴν ἀνυπερθέτως τὴν πρωτὰν τῆς ἑκτῆς Ἰουνίου 1975 πεντακόσια (500) τοῦλάχιστον χαρτόδετα τεύχη πρὸς διανομὴν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΕΥΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1975

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων
κ. Κων/νον Παπακωνσταντίνου

Κύριε Πρόεδρε,

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσωμεν Ὑμῖν τὸ κατὰ τὴν παράγρ. 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Γ' Ψηφίσματος 1974, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Γ' Ψηφίσματος 1975, διαμορφωθὲν ἐνιαῖον κείμενον τοῦ ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος κατ' ἄρθρον Συντάγματος, ὡς ὁμοφώνως ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν μου προβλεπομένης δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, μετέσχον καὶ οἱ κ.κ. Δ. Παπασπύρου, Γενικὸς Εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας, Ἀθαν. Ταλιαδοῦρος καὶ Ἀθαν. Μίχας, Πρόεδροι τῶν δύο Ὑποεπιτροπῶν.

Συνημμένως, διαβιβάζομεν ἀντίγραφον τοῦ συνταγέντος Πρακτικοῦ τῆς συνεδριάσεως τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς τῆς 3 Ἰουνίου 1975.

Μετὰ Τιμῆς
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 3ην Ἰουνίου 1975, ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος Τρίτην καὶ ὥραν 10 π.μ., συνήλθεν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ κείμενον ὑπ' ἀριθμ. 27 γραφεῖον ἢ κατὰ τὴν παρ. 6 τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Γ' Ψηφίσματος τῆς 20/24.12.1974, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Γ' Ψηφίσματος τῆς 9/11.4.1975, προβλεπομένη Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν διαμόρφωσιν εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν ψηφισθεῖσων ὑπὸ τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν παρέστησαν οἱ, α) Κων. Τσάτσος, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, β) Ἀθαν. Ταλιαδοῦρος, Πρόεδρος τῆς Α' Ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, γ) Ἀθαν. Μίχας, Πρόεδρος τῆς Β' Ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος καὶ δ) Δημήτριος Παρασπύρου, Γενικὸς Εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας.

Δὲν παρέστησαν οἱ, α) Δημήτριος Τσάτσος, Γενικὸς Εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας, καίτοι ἐκλήθη πρὸς τοῦτο διὰ τῆς ἀπὸ 29.5.1975 ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ Προέδρου τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς καὶ β) ἐκπρόσωπος ἐκ τοῦ Κόμματος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., μὴ ὁρισθεὶς τοιοῦτος, καίτοι ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τούτου παρεκλήθη νὰ ὑποδείξῃ διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν ἓνα βουλευτὴν ἐκ τοῦ Κόμματός του διὰ τοῦ ἀπὸ 29.5.1975 ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος.

Ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ψηφισθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐπελήφθη τῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἀνωτέρω ψηφισμάτων ἀναγκαίων ἀνακατατάξεων καὶ ἀναμορφώσεων καταρτίσασα τὸ τελικὸν κείμενον, ὅπερ θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισίν του εἰς τὸ σύνολον.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος
ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Α' Ὑποεπιτροπῆς
ΑΘΑΝ. ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Β' Ὑποεπιτροπῆς
ΑΘΑΝ. ΜΙΧΑΣ

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 2728
Διεκπ. 1803

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1975

Π ρ ὶ
ς

Τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου

Ἐ ν τ α ῦ θ α

Ἀποστέλλω συνημμένως ταξινομημένον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ὑπὸ στοιχ. Γ' [24/Δεκεμβρίου 1974 Ψηφίσματος, τὸ κείμενον τῶν ἄρθρων τοῦ ψηφισθέντος Συντάγματος, ὡς μοῦ διεβιβάσθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς κ. Κων/ρου Τσάτσου.

Τὸ κείμενον εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτυπωθῇ ἄνευ καθυστέρησης, νὰ σταλοῦν δὲ εἰς τὴν Βουλὴν ἀνυπερθέτως τὴν πρωτὴν τῆς 4ης Ἰουνίου 1975 πεντακόσια (500) τοῦλάχιστον χαρτόδετα τεύχη πρὸς διανομὴν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΕΥΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣΗ Ε' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΨΗΦΙΖΕΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΒΑΣΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣΤΜΗΜΑ Α'
ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

"Αρθρον 1.

1. Τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Προεδρευομένη Κοινοβουλευτικὴ Δημοκρατία.

2. Θεμέλιον τοῦ πολιτεύματος εἶναι ἡ λαϊκὴ κυριαρχία.

3. ("Απασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ Λαοῦ καὶ ὑπάρχουν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους, ἀσκοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

Γερμ. 20 sep. 2 πρ
Γερμ. 2 sep. 2 πρ
Τὸ 2 sep. 3 πρ
→ Γερμ. 20 sep. 2 πρ 1858
ο. γ. π. la souveraineté
nationale appartient
au peuple.
→ Alle Staatsgewalt
geht vom Volke aus.

"Αρθρον 1 Σχεδίου Συντάγματος, πλὴν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παρ. 3, ὅπερ μετεφέρθη εἰς τὸ ἀρθρον 120.

"Αρθρον 2.

Αρθρον 1 Γερμ. Συνεστ.
 με τι διαφορά οτι
 οτι οφείλει οφείλει!
 Die Würde des
 Menschen

1. 'Ο σεβασμός και ή προστασία τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελοῦν τὴν πρωταρχικὴν ὑποχρέωσιν τῆς Πολιτείας.

2. 'Η Ἑλλάς, ἀκολουθοῦσα τοὺς γενικῆς ἀναγνωρίσεως κανόνας τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἐπιδιώκει τὴν ἐμπέδωσιν τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, ὡς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ τῶν κρατῶν.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Άρθρον 3.

1. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις. Εἶναι αὐτοκέφαλος καὶ διοικεῖται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων καὶ τῆς ἐκ ταύτης προερχομένης Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, συγκροτουμένης ὡς ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας ὀρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τῆς κθ' (29) Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1850 καὶ τῆς Συνοδικῆς Πράξεως τῆς 4ης Σεπτεμβρίου 1928.

2. Τὸ ὑφιστάμενον εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τοῦ Κράτους ἐκκλησιαστικὸν καθεστῶς δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου.

3. Τὸ κείμενον τῆς Ἀγίας Γραφῆς τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἐπίσημος μετάφρασις τούτου, ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

"Αρθρον 4.

περ. 1 & 2)
 Άρθρ. 3 Γερμ. Συντ. ←

1. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.
2. Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες ἔχουν ἴσα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Άρθρον 16 περ. 1
 Γερμ. Συντ.

3. Ἕλληνες πολῖται εἶναι ὅσοι κέκτῃνται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα. Ἀφαίρεσις τῆς ἐλληνικῆς ἰθαγενείας ἐπιτρέπεται μόνον εἰς περίπτωσιν ἐκουσίας ἀποκτήσεως ἐτέρας ἢ ἀναλήψεως ἀντιθέτου πρὸς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ὑπηρεσίας εἰς ξένην χώραν, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου εἰδικώτερον προβλεπομένας προϋποθέσεις καὶ διαδικασίαν.

Άρθρ. 33 περ. 2 Γερμ. Συντ.

4. Μόνον Ἕλληνες πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς πάσας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

5. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

6. Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος νὰ φέρῃ ὄπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀμυναν τῆς Πατρίδος, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

7. Τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται εἰς Ἕλληνας πολίτας.

"Αρθρον 5.

1. "Εκαστος δικαιούται νά ἀναπτύσση ἐλευθέρως τὴν προσωπικότητά του καὶ νά συμμετέχῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν, οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ζωὴν τῆς Χώρας, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ἢ τὰ χρηστὰ ἥθη.

2. Πάντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας των, ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, φυλῆς ἢ γλώσσης καὶ θρησκευτικῶν ἢ πολιτικῶν πεποιθήσεων. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκδοσις ἀλλοδαποῦ, διωκομένου διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας δρᾶσίν του.

3. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος. Οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰ μὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

4. Ἀτομικὰ διοικητικὰ μέτρα, περιοριστικὰ τῆς ἐλευθέρως κινήσεως ἢ ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ Χώρα, ὡς καὶ τῆς ἐλευθέρως ἐξόδου καὶ εἰσόδου εἰς αὐτὴν παντὸς Ἑλλήνου, ἀπαγορεύονται. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἀνάγκης καὶ μόνον πρὸς πρόληψιν ἀξιοποίνων πράξεων δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν τοιαῦτα μέτρα, μετ' ἀπόφασιν ποινικοῦ δικαστηρίου, ὡς νόμος ὀρίζει. Εἰς περιπτώσιν κατεπείγοντος, ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ ἐκδοθῇ καὶ μετὰ τὴν λήψιν τοῦ διοικητικοῦ μέτρου, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἄλλως αἴρεται τοῦτο αὐτοδικαίως.

Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις :

Δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἐν παραγράφῳ 4 ἀπαγόρευσιν ἡ συνεπεὶα ποινικῆς διώξεως ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξόδου διὰ πράξεως τοῦ εἰσαγγελέως, ἢ ἡ λήψις μέτρων ἐπιβαλλομένων πρὸς προστασίαν τῆς δημοσίας υγείας ἢ τῆς υγείας νοσούντων ἀτόμων, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 6.

1. Οὐδεὶς συλλαμβάνεται, οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἡτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐπιδιοθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματα.

2. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμοδίον ἀνακριτὴν τὸ βραδύτερον ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε νὰ ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου, ἢ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἐπὶ δύο ἡμέρας.

3. Παρελθούσης ἀπράκτου ἑκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῇ, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ, λόγῳ ἡθικῆς βλάβης, διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Νόμος ὀρίζει τὸ ἀνώτατον ὄριον διαρκείας τῆς προφυλακίσεως, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος ἐπὶ κακουργημάτων καὶ τοὺς ἑξ μῆνας ἐπὶ πλημμελημάτων. Ἐπὶ ὅλῳς ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, δύναται τὰ ἀνώτατα ὅρια νὰ παραταθοῦν κατὰ ἑξ καὶ τρεῖς μῆνας ἀντιστοιχῶς, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρον 7.

1. Ἐγκλημα δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου, ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως καὶ ὀρίζοντος τὰ στοιχεῖα ταύτης. Οὐδέποτε ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ τῆς προβλεπομένης κατὰ τὴν τέλεσιν πράξεως.

2. Αἱ βάσανοι, οἰαδήποτε σωματικὴ κάκωσις, βλάβη υἱείας ἢ ἄσκησις ψυχολογικῆς βίας, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα προσβολὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας ἀπαγορεύονται καὶ τιμωροῦνται, ὡς νόμος ὀρίζει.

3. Γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύεται. Θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, δὲν ἐπιβάλλεται.

4. Νόμος ὀρίζει τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ὑπὸ τοῦ Κράτους, κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀποζημίωσις εἰς ἀδίκως ἢ παρὰ νόμῳ καταδικασθέντας, προφυλακισθέντας ἢ ἄλλως πῶς στερηθέντας τῆς προσωπικῆς των ἐλευθερίας.

*Art. 103 par. 2 et 3
Rph. Lm.*

Ἄρθρον 8.

Ἄρθρον 101 Γερμ. Συν.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου
ὠρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστή-
ρια, ὑφ' οἵονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ
συσταθοῦν.

Ἄρθρον 9.

1. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Ἡ ἰδιω-
τική καὶ οἰκογενειακή ζωὴ τοῦ ἀτόμου εἶναι ἀπα-
ραβίαστος. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται,
εἰ μὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει, πάντοτε δὲ πα-
ρουσία ἐκπροσώπων τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας.

Art. 13 Fam. Law.

2. Οἱ παραβάται τῆς προηγουμένης διατάξεως
τιμωροῦνται ἐπὶ παραβιάσει τοῦ οἰκιακοῦ ἄσylvου
καὶ καταχρήσει ἐξουσίας, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλή-
ρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 10.

Ἄρθρον 17 Ἐγγρ. Συν.

1. Ἐκαστος ἢ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ὅπως ἀναφέρονται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεοῦμεν εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων καὶ εἰς ἔγγραφον ἡτιολογημένην ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

2. Μόνον μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς τελικῆς ἀποφάσεως τῆς ἀρχῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἀπευθύνεται ἡ ἀναφορά καὶ κατόπιν ἀδείας ταύτης, ἐπιτρέπεται ἡ δίωξις τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφοράν διὰ τυχὸν ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας παραβάσεις.

3. Αἵτησις πληροφοριῶν ὑποχρεοῖ τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν εἰς ἀπάντησιν, ἐφ' ὅσον τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 11.

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνέρ-
χωνται ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως.

Ἀρθ. 8 παρ. 1' Γερ. - Δυσ.

2. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας ἐν ὑπαίθρῳ συνα-
θροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία.
Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται νὰ ἀπαγο-
ρευθοῦν δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς ἀστυνο-
μικῆς ἀρχῆς, γενικῶς μὲν ἂν ἐκ τούτων ἐπίκειται
σοβαρὸς κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν,
εἰς ὠρισμένην δέ περιοχὴν ἂν ἀπειλῇται σοβαρὰ
διαταραχὴ τῆς κοινωνικοοικονομικῆς ζωῆς, ὡς
νόμος ὁρίζει.

7 8 παρ. 2 " "

Ἄρθρ. 9 παρ. 1 Γερμ. Συν.

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνιστοῦν ἐνώσεις καὶ σωματεῖα μὴ κερδοσκοπικοῦ σκοποῦ, τηροῦντες τοὺς νόμους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγουν τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς προηγουμένην ἄδειαν.

2. Τὸ σωματεῖον δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τοῦ νόμου ἢ οὐσιώδους διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ του, εἰ μὴ μόνον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

3. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἐνώσεων προσώπων μὴ συνιστωσῶν σωματεῖον.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὅπως συνεταιρίζωνται. Περιορισμοὶ τοῦ δικαιώματος τούτου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίων ἐπιχειρήσεων.

5. Οἱ πάσης φύσεως γεωργικοὶ καὶ ἀστικοὶ συνεταιρισμοὶ αὐτοδιοικοῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου καὶ τοῦ καταστατικοῦ των, τελοῦντες ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ὑποχρεωμένου νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

6. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ νόμου σύστασις ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν ἀποβλεπόντων εἰς ἐκπλήρωσιν σκοπῶν κοινῆς ὠφελείας ἢ δημοσίου ἐνδιαφέροντος ἢ κοινῆς ἐκμεταλλεύσεως γεωργικῶν ἐκτάσεων ἢ ἄλλης πλουτοπαραγωγικῆς πηγῆς, ἐξασφαλιζομένης πάντως τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν συμμετεχόντων.

Ἄρθρον 13.

*Μετὰ ἀνακοίνωσιν
ἀποφ. 4 περ. 1
33 περ. 3 Γερμ.
Δυσφρ.*

1. Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδή-
σεως εἶναι ἀπαραβίαστος. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀτο-
μικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων δὲν ἐξαρτᾶται
ἐκ τῶν θρησκευτικῶν ἐκάστου πεποιθήσεων.

*Ἀποφ. 4 περ. 1
Γερμ. Δυσφρ.*

2. Πᾶσα γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρα καὶ
τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ
τὴν προστασίαν τῶν νόμων. Ἡ ἄσκησις τῆς λα-
τρείας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσβάλλῃ τὴν δημο-
σίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστά ἥθη. Ὁ προσηλυτισμὸς
ἀπαγορεύεται.

3. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν γνωστῶν θρησκειῶν
ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ἐποπτείαν τῆς Πολιτείας
καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ἔναντι ταύτης ὑποχρεώσεις, ὡς
καὶ οἱ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

4. Οὐδεὶς δύναται ἔνεκα τῶν θρησκευτικῶν
αὐτοῦ πεποιθήσεων νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώ-
σεως τῶν πρὸς τὸ Κράτος ὑποχρεώσεων ἢ νὰ
ἀρνηθῇ τὴν συμμόρφωσίν του πρὸς τοὺς νόμους.

*Castro : ἀποφ. 4 περ. 3
Γερμ. Δυσφρ.*

5. Οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὁρί-
ζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Αρθρ. Γεν. 1. Γεν. Δυσ.

1. Ἐκαστος δύναται νὰ ἐκφράζη καὶ νὰ διαδίδῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμοὺς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

2. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται.

3. Ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων, εἴτε πρὸ τῆς κυκλοφορίας εἴτε μετ' αὐτήν, ἀπαγορεύεται.

Κατ' ἐξάίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις, παραγγελία τοῦ εἰσαγγελέως, μετὰ τὴν κυκλοφορίαν:

α) Ἐνεκα προσβολῆς τῆς χριστιανικῆς καὶ πάσης ἄλλης γνωστῆς θρησκείας.

β) Ἐνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

γ) Ἐνεκα δημοσιεύματος, τὸ ὁποῖον ἀποκαλύπτει πληροφορίας περὶ τὴν σύνθεσιν, ἐξοπλισμὸν καὶ διάταξιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἢ τὴν ὁχύρωσιν τῆς Χώρας, ἢ τὸ ὁποῖον σκοπεῖ εἰς τὴν βιαιάν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος ἢ στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους.

δ) Ἐνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιπτώσεις.

4. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ὁ εἰσαγγελεὺς, ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο, ἐντὸς ἐτέρων εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν, ν' ἀποφανθῇ περὶ διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τῆς κατασχέσεως, ἄλλως ἢ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Τὰ ἔνδικα μέσα τῆς ἐφέσεως καὶ τῆς ἀναιρέσεως ἐπιτρέπονται εἰς τὸν ἐκδότην τῆς κατασχεθείσης ἐφημερίδος ἢ ἄλλου ἐντύπου καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

5. Νόμος ὀρίζει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου πλήρους ἐπανορθώσεως ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων.

6. Τὸ δικαστήριον, μετὰ τρεῖς τοῦλάχιστον καταδίκας ἐντὸς πενταετίας διὰ παράβασιν τῶν ἐν παραγράφῳ 3 προβλεπομένων ἐγκλημάτων, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καὶ εἰς βαρείας περιπτώσεις τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος, ὡς νόμος ὀρίζει. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἄρχονται ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῇ ἀμετάκλητος.

7. Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα καὶ ἐκδικάζονται ὡς νόμος ὀρίζει.

8. Νόμος ὀρίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ πρόσοντα ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος.

9. Νόμος δύναται νὰ προσδιορίσῃ ὅτι τὰ μέσα χρηματοδοτήσεως ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν δέον νὰ καθίστανται γνωστά.

Άρθρον 15.

1. Αί προστατευτικά διὰ τὸν τύπον διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ κινηματογράφου, τῆς φωνογραφίας, τῆς ραδιοφωνίας, τῆς τηλεοράσεως καὶ παντὸς ἄλλου παρεμφοροῦς μέσου μεταδόσεως λόγου ἢ παραστάσεως.

2. Ἡ ραδιοφωνία καὶ ἡ τηλεόρασις τελοῦν ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἐλεγχον τοῦ Κράτους, σκοποῦν δὲ εἰς τὴν ἀντικειμενικὴν καὶ ἐπὶ ἴσοις ὅροις μετάδοσιν πληροφοριῶν καὶ εἰδήσεων, ὡς καὶ προϊόντων τοῦ λόγου καὶ τῆς τέχνης, διασφαλιζομένης πάντως τῆς ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀποστολῆς αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας ἐπιβαλλομένης ποιοτικῆς στάθμης τῶν ἐκπομπῶν.

Contre: Prof. Toup. 1
Furr. Luv.

ἄρθρ. 5 αρ. 3 Γερ. δυν.

1. Ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἔρευνα καὶ ἡ διδασκαλία εἶναι ἐλεύθεραι, ἡ δὲ ἀνάπτυξις καὶ προαγωγή αὐτῶν ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους. Ἡ ἀκαδημαϊκὴ ἐλευθερία καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς διδασκαλίας δὲν ἀπαλλάσσουν ἀπὸ τοῦ καθήκοντος τῆς ὑπακοῆς εἰς τὸ Σύνταγμα.

2. Ἡ παιδεία ἀποτελεῖ βασικὴν ἀποστολὴν τοῦ Κράτους, ἔχει δὲ ὡς σκοπὸν τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν, ἐπαγγελματικὴν καὶ φυσικὴν ἀγωγὴν τῶν Ἑλλήνων, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς καὶ ὁρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ τὴν διάπλασιν αὐτῶν ὡς ἐλευθέρων καὶ ὑπευθύνων πολιτῶν.

3. Τὰ ἔτη ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἐννέα.

4. Πάντες οἱ Ἕλληνες ἔχουν δικαίωμα δωρεὰν παιδείας, καθ' ὅλας τὰς βαθμίδας αὐτῆς, εἰς τὰ κρατικὰ ἐκπαιδευτήρια. Τὸ Κράτος ἐνισχύει τοὺς διακρινομένους, ὡς καὶ τοὺς δεομένους ἀρωγῆς ἢ εἰδικῆς προστασίας σπουδαστάς, ἀναλόγως πρὸς τὰς ἱκανότητας αὐτῶν.

5. Ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευσις παρέχεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ ἰδρυμάτων ἀποτελούντων νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πλήρως αὐτοδιοικουμένων. Τὰ ἰδρύματα ταῦτα τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους καὶ δικαιοῦνται τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως αὐτοῦ, λειτουργοῦν δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ ὁργανισμῶν αὐτῶν νόμων. Συγχώνευσις ἢ κατάρτησις ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων δύναται νὰ χωρήσῃ καὶ κατὰ παρέκκλισιν πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, ὡς νόμος ὁρίζει.

Οἱ καθηγηταὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων δὲν δύνανται νὰ παυθοῦν πρὸ τῆς κατὰ νόμον λήξεως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των εἰ μὴ μόνον ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 88 παράγραφος 4 οὐσιαστικὰς προϋποθέσεις καὶ κατόπιν ἀποφάσεως συμβουλίου ἀποτελουμένου κατὰ πλειοψηφίαν ἐξ ἀνωτάτων δικαστικῶν λειτουργῶν, ὡς νόμος ὁρίζει.

6. Οἱ καθηγηταὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων εἶναι δημόσιοι λειτουργοί. Τὸ λοιπὸν διδασκικὸν προσωπικὸν αὐτῶν ἐπιτελεῖ ὡσαύτως δημόσιον λειτούργημα, ὑφ' ἧς προϋποθέσεις νόμος ὁρίζει. Τὰ τῆς καταστάσεως πάντων τούτων καθορίζονται ὑπὸ τῶν ὁργανισμῶν τῶν οἰκείων ἰδρυμάτων.

Νόμος ὁρίζει τὸ ὄριον τῆς ἡλικίας τῶν καθηγητῶν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου, οἱ ὑπηρετοῦντες καθηγηταὶ ἀποχωροῦν αὐτοδικαίως ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὅποιον συμπληροῦν τὸ ἐξηκοστὸν ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

ἄρθρ. 7 αρ. 1 Γερ. δυν.
Das gesamte Schulwesen
steht unter der Aufsicht
des Staates.
καὶ οὗ διὰ τὴν ἐν γερ. δυν.
ἰδίως ὡς πρὸς τὴν ἐγγύτητα
καὶ περικυφισμὸν τῶν
ἰδρυμάτων ἐν ἀεθρίῳ

7. Ἡ ἐπαγγελματικὴ καὶ πᾶσα ἄλλη εἰδικὴ ἐκπαίδευσις παρέχεται ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ διὰ σχολῶν ἀνωτέρας βαθμίδος ἐπὶ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μεῖζον τῆς τριετίας, ὡς εἰδικώτερον προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὀρίζοντος καὶ τὰ ἐπαγγελματικὰ δικαιώματα τῶν ἐκ τῶν σχολῶν τούτων ἀποφοιτούντων.

8. Νόμος ὀρίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους χορηγήσεως ἀδείας πρὸς ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἐκπαιδευτηρίων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸ Κράτος, τὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀσκουμένης ἐποπτείας, ὡς καὶ τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

Ἡ σύστασις ἀνωτάτων σχολῶν ὑπὸ ἰδιωτῶν ἀπαγορεύεται.

9. Ὁ ἀθλητισμὸς τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους.

Τὸ Κράτος ἐπιχορηγεῖ καὶ ἐλέγχει τὰς πάσης φύσεως ἐνώσεις τῶν ἀθλητικῶν σωματείων, ὡς νόμος ὀρίζει. Νόμος ὀρίζει ἐπίσης τὴν σύμφωνον πρὸς τὸν προορισμὸν τῶν ἐπιχορηγουμένων ἐνώσεων διάθεσιν τῶν παρεχομένων ἐκάστοτε ἐνισχύσεων.

1) Τὸ ἄρθρον 16 Σχεδίου Συντάγματος.

2) Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παρ. 5 καὶ ἡ παρ. 9 μετεφέρθησαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 111.

Αρθρ. 14 Γερμ. Συν.
Το δίκαιο καὶ δὲν ἀγνοεῖται
ὡς ἀντὶ τοῦ δίκαιου
ἐγγράφου καὶ ἀγνοεῖται.
Δικαιοσύνη.

Ἄρθρον 17.

1. Ἡ ἰδιοκτησία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, τὰ ἐξ αὐτῆς ὅμως δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ ἀσκήωνται εἰς βάρος τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

2. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰ μὴ διὰ δημοσίαν ὠφελείαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως, ἀνταποκρινομένης πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου συζητήσεως περὶ προσωρινοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐπὶ ἀπ' εὐθείας αἰτήσεως περὶ ὀριστικοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀξία κατὰ τὸν χρόνον τῆς περὶ τούτου συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

3. Ἡ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἔνεκα μόνον ταύτης ἐνδεχομένη μεταβολὴ τῆς ἀξίας τοῦ ἀπαλλοτριουμένου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

4. Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Αὕτη δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, διὰ τὴν εἰσπραξίν αὐτῆς, εἰς τὴν παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει.

Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτῆτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Ἡ ὀρισθεῖσα ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως περὶ προσωρινοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ἐπὶ ἀπ' εὐθείας δὲ αἰτήσεως περὶ ὀριστικοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, ἄλλως ἢ ἀπαλλοτριώσις αἴρεται αὐτοδικαίως.

Ἡ ἀποζημίωσις, ὡς τοιαύτη, εἰς οὐδένα φόρον, κράτησιν ἢ τέλος ὑπόκειται.

5. Νόμος ὀρίζει τὰς περιπτώσεις ὑποχρεωτικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν δικαιούχων διὰ τὴν μέχρι τοῦ χρόνου καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἀπολεσθεῖσαν πρόσδοτον ἐκ τοῦ ἀπαλλοτριωθέντος ἀκινήτου.

6. Προκειμένης τῆς ἐκτελέσεως ἔργων κοινῆς ὠφελείας ἢ γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας, νόμος δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἀπαλλοτριώσιν εὐρυτέρων ζωνῶν, πέραν τῶν ἐκτάσεων τῶν ἀναγκαιουσῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων. Ὁ αὐτὸς νόμος καθορίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς

τοιαύτης ἀπαλλοτριώσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς διὰ δημοσίους ἢ κοινωφελεῖς ἐν γένει σκοποὺς διαθέσεως ἢ χρησιμοποίησεως τῶν, ἐπὶ πλέον τῶν ἀναγκαιουσῶν διὰ τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον, ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων.

7. Νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ ὅτι δι' ἐκτέλεσιν ἔργων προφανοῦς κοινῆς ὠφελείας ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας καὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεως, ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὸ ἐπιβαλλόμενον βάθος διάνοιξις ὑπογείων σιφάγγων, ἄνευ ἀποζημιώσεως, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν θὰ παραβλάπτεται ἡ συνήθης ἐκμετάλλευσις τοῦ ὑπερκειμένου ἀκινήτου.

1) Ἄρθρον 17 Σχεδίου Συντάγματος, πλὴν τῆς παρ. 7, ἣτις μετεφέρθη εἰς ἄρθρον 106 ὡς παρ. 5.

*Μὴ διακρινεῖται διαφορά
διακρινεῖται: ἢ δὲ
ἢ δὲ διακρινεῖται...*

1. Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, σπηλαίων, ἀρχαιολογικῶν χώρων καὶ θησαυρῶν, ἱαματικῶν, ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων καὶ τοῦ ὑπογείου ἐν γένει πλούτου.

2. Διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας, ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐν γένει διαθέσεως τῶν ἐξ ἀποξηράνσεως τούτων προκυπτουσῶν ἐκτάσεων.

3. Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περιπτῶσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως, ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, δυνάμενης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

4. Ἐπιτρέπεται, κατὰ τὴν ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου καθοριζομένην διαδικασίαν, ὁ ἀναδασμὸς ἀγροτικῶν ἐκτάσεων πρὸς ἐπωφελεστέραν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδάφους, ὡς καὶ ἡ λήψις μέτρων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερμέτρου κατατμήσεως ἢ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς κατατετμημένης μικρᾶς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας.

5. Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὰς προηγουμένως παραγράφους περιπτώσεων, δύναται διὰ νόμου νὰ προβλεφθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ἐξ ἰδιαιτέρων περιστάσεων ἀπαιτούμενη στέρησις τῆς ἐλευθέρως χρήσεως καὶ καρπώσεως τῆς ἰδιοκτησίας. Νόμος ὁρίζει τὸν ὑπόχρεον καὶ τὴν διαδικασίαν καταβολῆς εἰς τὸν δικαιούχον τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς χρήσεως ἢ καρπώσεως, τὸ ὅποῖον πρέπει νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ὑφισταμένας ἐκάστοτε συνθήκας.

Ἐπιβληθέντα μέτρα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου αἴρονται εὐθὺς ἅμα ἐκλείψουν οἱ προκαλέσαντες ταῦτα ἰδιαίτεροι λόγοι. Ἐπὶ ἀδικαιολογήτου παρατάσεως τῶν μέτρων ἀποφασίζει περὶ ἄρσεως αὐτῶν, κατὰ κατηγορίας περιπτώσεων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τῇ αἰτήσῃ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον.

6. Διὰ νόμου δύναται νὰ ρυθμίζωνται τὰ τῆς διαθέσεως ἐγκαταλειμμένων ἐκτάσεων πρὸς ἀξιοποίησιν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζονται καὶ τὰ τῆς μερικῆς ἢ ὀλικῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἐν περιπτώσει ἐπανεμφανίσεώς των ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας.

7. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀναγκαστικὴ συνιδιοκτησία συνεχομένων ἰδιοκτησιῶν ἀστικῶν περιοχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ αὐτοτελὴς ἀνοικοδόμησις τούτων ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ἰσχύοντας ἢ μέλλοντας νὰ ἰσχύσουν ὅρους δομήσεως.

8. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀπαλλοτριώσιν ἡ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως τῆς Φαρμακολυτρίας

ἐν Χαλκιδικῇ, τῶν Βλατάδων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτμῳ, ἐξαιρουμένων τῶν μετοχίων. Ὁμοίως δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπαλλοτριώσιν ἢ ἐν Ἑλλάδι περιουσία τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, ὡς καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Σινᾶ.

Άρθ. 10 Γερ. Συν.

Άρθρον 19.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἷονδήποτε ἄλλον τρόπον ἐλευθέρας ἀνταποκρίσεως ἢ ἐπικοινωνίας εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον. Νόμος ὀρίζει τὰς ἐγγυήσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ δὲν δεσμεύεται ἐκ τοῦ ἀπορρήτου διὰ λόγους ἐθνικῆς ἀσφαλείας ἢ πρὸς διακρίβωσιν ἰδιαιτέρως σοβαρῶν ἐγκλημάτων.

Ἄρθρον 20.

1. Ἐκαστος δικαιούται εἰς παροχὴν ἐννόμου προστασίας ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καὶ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τούτων τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του, ὡς νόμος ὀρίζει.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς προηγουμένης ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἰσχύει καὶ διὰ πᾶσαν διοικητικὴν ἐνέργειαν ἢ μέτρον λαμβανόμενον εἰς βάρος τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων αὐτοῦ.

Πρὸς. 204. 19 περ. 4 Σεπ.
Lhot.

α 204. 103 περ. 1 Σεπ.
Lhot.

Αρθρ. 6 περ. 1 & 2
Γερμ. δυν.

1. Ἡ οἰκογένεια, ὡς θεμέλιον τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ Ἔθνους, ὡς καὶ ὁ γάμος, ἡ μητρότης καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Πολύτεκνοι οἰκογένειαι, ἀνάπηροι πολέμου καὶ εἰρηνικῆς περιόδου, θύματα πολέμου, χῆραι καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, ὡς καὶ πάσχοντες ἐξ ἀνιάτου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου δικαιοῦνται τῆς εἰδικῆς φροντίδος τοῦ Κράτους.

3. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν υἰεῖαν τῶν πολιτῶν καὶ λαμβάνει εἰδικὰ μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς νεότητος, τοῦ γήρατος, τῆς ἀναπηρίας καὶ διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀπόρων.

4. Ἡ ἀπόκτησις κατοικίας ὑπὸ τῶν στερουμένων ταύτης ἢ ἀνεπαρκῶς στεγαζομένων ἀποτελεῖ ἀντικείμενον εἰδικῆς φροντίδος τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 22.

1. Ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ δικαίωμα καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος διὰ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως πάντων τῶν πολιτῶν καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐργαζομένου ἀγροτικοῦ καὶ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ.

Πάντες οἱ ἐργαζόμενοι, ἀνεξαρτήτως φύλου ἢ ἄλλης διακρίσεως, δικαιοῦνται ἴσης ἀμοιβῆς δι' ἴσης ἀξίας παρεχομένην ἐργασίαν.

2. Διὰ νόμου καθορίζονται οἱ γενικοὶ ὅροι ἐργασίας, συμπληρούμενοι ὑπὸ τῶν δι' ἐλευθέρων διαπραγματεύσεων συναπτομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καί, ἐν ἀποτυχίᾳ τούτων, ὑπὸ τῶν διὰ διαιτησίας τιθεμένων κανόνων.

3. Οἰαδήποτε μορφῇ ἀναγκαστικῆς ἐργασίας ἀπαγορεύεται.

Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀναγκῶν τῆς ἀμύνης τῆς Χώρας ἢ ἐπείγουσας κοινωνικῆς ἀνάγκης ἐκ θεομηνίας ἢ δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν υἱείαν, ὥς καὶ τὰ τῆς προσφορᾶς προσωπικῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως πρὸς ἱκανοποίησιν τοπικῶν ἀναγκῶν.

4. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργαζομένων, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρ. 12 Τ.Ε.Α. Δ.Ν.

Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις

Εἰς τοὺς γενικοὺς ὅρους ἐργασίας περιλαμβάνεται καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τρόπου καὶ ὑποχρέου εἰσπράξεως καὶ ἀποδόσεως πρὸς τὰς συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν προβλεπομένης συνδρομῆς τῶν μελῶν αὐτῶν.

Άρθ. 9 παρ. 3 Γερ. Συν.

1. Τὸ Κράτος λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς διασφάλισιν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀκώλυτον ἄσκησιν τῶν συναφῶν πρὸς ταύτην δικαιωμάτων κατὰ πάσης προσβολῆς τούτων ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου.

2. Ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα, ἀσκεῖται δὲ ὑπὸ τῶν νομίμως συνεστημένων συνδικαλιστικῶν ὁργανώσεων πρὸς διαφύλαξιν καὶ προαγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐργασιακῶν ἐν γένει συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων.

Ἀπαγορεύεται ἡ ὑφ' οἵανδήποτε μορφήν ἀπεργία εἰς τοὺς δικαστικούς λειτουργοὺς καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰ σώματα ἀσφαλείας. Τὸ δικαίωμα προσφυγῆς εἰς ἀπεργίαν τελεῖ ὑπὸ τοὺς συγκεκριμένους περιορισμοὺς τοῦ ρυθμίζοντος τοῦτο νόμου προκειμένου περὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων δημοσίου χαρακτῆρος ἢ κοινῆς ὠφελείας, ἡ λειτουργία τῶν ὁποίων ἔχει ζωτικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν βασικῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Οἱ περιορισμοὶ οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἐξικινῶνται μέχρι τῆς καταργήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἢ τῆς παρακωλύσεως τῆς νομίμου ἀσκήσεως αὐτοῦ.

1. Ἡ προστασία τοῦ φυσικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ περιβάλλοντος ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους. Τὸ Κράτος ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἰδιαίτερα προληπτικὰ ἢ κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς διαφύλαξιν αὐτοῦ. Νόμος καθορίζει τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν προστασίαν τῶν δασῶν καὶ τῶν δασικῶν ἐν γένει ἐκτάσεων. Ἀπαγορεύεται ἡ μεταβολὴ τοῦ προορισμοῦ τῶν δημοσίων δασῶν καὶ τῶν δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων, πλὴν ἂν προέχῃ διὰ τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν ἢ ἀγροτικὴ ἐκμετάλλευσίς τούτων ἢ ἄλλη χρῆσις ἐκ δημοσίου συμφέροντος ἐπιβαλλομένη.

2. Ἡ χωροταξικὴ ἀναδιάρθρωσις τῆς Χώρας, ἡ διαμόρφωσις, ἡ ἀνάπτυξις, ἡ πολεοδόμησις καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν πόλεων καὶ τῶν οἰκιστικῶν ἐν γένει περιοχῶν, τελεῖ ὑπὸ τὴν ρυθμιστικὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς λειτουργικότητος καὶ ἀναπτύξεως τῶν οἰκισμῶν καὶ τῆς ἐξασφάλισεως τῶν καλλιτέρων δυνατῶν ὅρων διαβιώσεως.

3. Πρὸς ἀναγνώρισιν περιοχῆς ὡς οἰκιστικῆς, ὡς καὶ διὰ τὴν πολεοδομικὴν ἐνεργοποίησιν αὐτῆς, αἱ περιλαμβανόμεναι ἐν αὐτῇ ἰδιοκτησίαι συμμετέχουν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν διάθεσιν, ἄνευ ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου φορέως, τῶν ἀπαιτήτων ἐκτάσεων πρὸς δημιουργίαν ὁδῶν, πλατειῶν καὶ χώρων ἐν γένει κοινωφελῶν χρήσεων καὶ σκοπῶν, ὡς καὶ εἰς τὰς δαπάνας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν βασικῶν κοινοχρήστων πολεοδομικῶν ἔργων, ὡς νόμος ὁρίζει.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλέπεται συμμετοχὴ τῶν ἰδιοκτητῶν περιοχῆς, χαρακτηριζομένης ὡς οἰκιστικῆς, εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου σχεδίου ἀξιοποίησιν καὶ γενικὴν διαρρύθμισιν ταύτης, δι' ἀντιπαροχῆς ἴσης ἀξίας ἀκινήτων ἢ τμημάτων κατ' ὄροφον ἰδιοκτησίας, ἐκ τῶν τελικῶς καθοριζομένων ὡς οἰκοδομησίμων χώρων ἢ κτιρίων τῆς περιοχῆς ταύτης.

5. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀναμορφώσεως ὑφισταμένων ἤδη οἰκιστικῶν περιοχῶν. Αἱ ἐκ τῆς ἀναμορφώσεως ἐλεύθεραι ἐκτάσεις διατίθενται πρὸς δημιουργίαν κοινοχρήστων χώρων ἢ ἐκποιῶνται πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς πολεοδομικῆς ἀναμορφώσεως, ὡς νόμος ὁρίζει.

6. Τὰ μνημεῖα καὶ αἱ παραδοσιακαὶ περιοχαὶ καὶ στοιχεῖα τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους. Νόμος θέλει ὁρίσει τὰ ἀναγκαῖα πρὸς πραγματοποίησιν τῆς προστασίας ταύτης περιοριστικὰ τῆς ἰδιοκτησίας μέτρα, ὡς καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν.

Πρὸς ἄρθρον 87
Γιουνοβιανῶ
Σπρ
1974

Ἄρθρον 25.

1. Τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἀτόμου καὶ ὡς μέλους τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους, πάντων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ὑποχρεομένων νὰ διασφαλίζουν τὴν ἀκώλυτον ἄσκησιν αὐτῶν.

2. Ἡ ἀναγνώρισις καὶ προστασία τῶν θεμελιωδῶν καὶ ἀπαραγράπτων δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἀποβλέπει εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς κοινωνικῆς προόδου ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ.

3. Ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος δὲν ἐπιτρέπεται.

4. Τὸ Κράτος δικαιούται νὰ ἀξιῶνῃ παρ' ὅλων τῶν πολιτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ ΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

"Αρθρον 26.

1. Ἡ νομοθετικὴ λειτουργία ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.
2. Ἡ ἐκτελεστικὴ λειτουργία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως.
3. Ἡ δικαστικὴ λειτουργία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, αἱ ἀποφάσεις δὲ αὐτῶν ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Άρθρον 27.

1. Ουδεμία μεταβολή τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας δύναται νὰ γίνη ἄνευ νόμου ψηφιζομένου διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

2. Ἄνευ νόμου, ψηφιζομένου διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, δὲν εἶναι δεκτὴ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν ξένη στρατιωτικὴ δύναμις, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ ἐν αὐτῇ ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς.

Ἄρθρον 28.

1. Οἱ γεν κῶς παραδεδεγμένοι κανόνες τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ὡς καὶ αἱ διεθνεῖς συμβάσεις ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως αὐτῶν διὰ νόμου καὶ τῆς κατὰ τοὺς ὅρους ἐκάστης τούτων θέσεως αὐτῶν ἐν ἰσχύϊ ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐλληνικοῦ δικαίου, ὑπερισχύουν δὲ πάσης ἀντιθέτου διατάξεως νόμου. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ τῶν διεθνῶν συμβάσεων ἐναντι τῶν ἀλλοδαπῶν τελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος.

2. Πρὸς ἐξυπηρέτησιν σπουδαίου ἐθνικοῦ συμφέροντος καὶ προαγωγὴν τῆς συνεργασίας μετ' ἄλλων κρατῶν εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ συνθήκης ἢ συμφωνίας ἀναγνώρισις ἀρμοδιοτήτων κατὰ τὸ Σύνταγμα εἰς ὅργανα διεθνῶν ὀργανισμῶν. Πρὸς ψήφισιν τοῦ κυροῦντος τὴν συνθήκην ἢ συμφωνίαν νόμου ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Ἡ Ἑλλὰς προέρχεται ἐλευθέρως, διὰ νόμου ψηφίζομένου ὑπὸ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, εἰς περιορισμοὺς εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπαγορεύεται ἐκ σπουδαίου ἐθνικοῦ συμφέροντος, δὲν θίγει τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰς βάσεις τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, γίνεται δὲ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος.

Πρὸς. ἔρδφ. 55 π
Γερμ. Δυσ. 1958
ο ἔρδφ. 25 π Γερμ.
ἐνισχυμένη.

Ἄρδφ. 24 παρ. 1 Γερμ. Δυσ.

Ἄρδφ. 24 παρ. 1 Γερμ. Δυσ.
εβ

Πρὸς ἄρθρ. 21' Γερμ. Ἄρθρ.
ἄρθρ. 4 Γερμ. Ἄρθρ.

1. Ἕλληνες πολῖται, ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, δύνανται νὰ ιδρύουν ἐλευθέρως καὶ νὰ μετέχουν εἰς πολιτικά κόμματα, ἢ ὀργανώσεις καὶ ἢ δρᾶσις τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ ὑπηρετῇ τὴν ἐλευθέραν λειτουργίαν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

Πολῖται, μὴ ἀποκτήσαντες ἔτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, δύνανται νὰ μετέχουν εἰς τὰ τμήματα νέων τῶν κομμάτων.

2. Νόμος δύνανται νὰ ὀρίζῃ τὴν οἰκονομικὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐνίσχυσιν τῶν κομμάτων καὶ τὴν δημοσιότητα τῶν ἐκλογικῶν δαπανῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν.

3. Ἀπαγορεύονται ἀπολύτως αἱ οἰασδήποτε μορφῆς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ πολιτικῶν κομμάτων τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν, τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει καὶ τῶν ὀργάνων τῶν σωμάτων ἀσφαλείας καὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ἡ ἐνεργὸς ὑπὲρ κόμματος δρᾶσις τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κεφάλαιον Πρῶτον

Ἀνάδειξις τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 30.

Ἀρθρ. 57 Rpt. Lm.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ρυθμι-
στὴς τοῦ Πολιτεύματος. Ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς
Βουλῆς διὰ περίοδον πέντε ἐτῶν, κατὰ τὰ ἐν
ἄρθροις 32 καὶ 33 ὀριζόμενα.

Ἀρθρ. 55 Rpt. Lm.

2. Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου εἶναι ἀσυμβί-
βαστον πρὸς οἰκονδηποτε ἄλλο ἀξίωμα, θέσιν ἢ
ἔργον.

3. Ἡ προεδρική περίοδος ἄρχεται ἀπὸ τῆς
ὀρκωμοσίας τοῦ Προέδρου.

4. Εἰς περίπτωσιν πολέμου ἡ προεδρική θη-
τεία παρατείνεται μέχρι λήξεως αὐτοῦ.

5. Ἐπανεκλογή τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἅπαξ
μόνον ἐπιτρέπεται.

→ Ἀρθρ. 54 Rpt. 2
Rpt. Lm.

"Αρθρον 31.

Appt. 12.4.57 reg. 1.
Sept. 1957.

Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἐκλεγῇ ὁ ἀπὸ πενταετίας τοῦλάχιστον καὶ ἐκ πατρὸς τὴν καταγωγὴν Ἕλλην πολίτης, συμπληρώσας τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἔχων τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

1. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐνεργεῖται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ εἰς εἰδικὴν πρὸς τοῦτο συνεδρίασιν, προσκαλουμένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἕνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Εἰς περίπτωσιν ὀριστικῆς ἀδυναμίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἁρθρου 34 ὀριζόμενα, ὡς καὶ εἰς περίπτωσιν παραιτήσεως, θανάτου ἢ ἐκπτώσεως αὐτοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἢ πρὸς ἐκλογὴν νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας συνεδρίασις συγκαλεῖται ἐντὸς δέκα τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προώρου λήξεως τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Προέδρου.

2. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐνεργεῖται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν διὰ πλήρη θητείαν.

3. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται ὁ συγκεντρώσας τὴν πλειοψηφίαν τῶν δύο τρίτων τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Εἰς περίπτωσιν μὴ συγκεντρώσεως τῆς πλειοψηφίας ταύτης ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μετὰ πενθήμερον.

Ἐὰν δὲν ἐπιτευχθῇ οὐδὲ κατὰ τὴν δευτέραν ψηφοφορίαν ἡ καθοριζομένη πλειοψηφία, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται ἅπαξ ἔτι μετὰ πενθήμερον, ἐκλέγεται δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὁ συγκεντρώσας τὴν πλειοψηφίαν τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

4. Μὴ ἐπιτευχθείσης οὐδὲ κατὰ τὴν τρίτην ψηφοφορίαν τῆς μνησθείσης ἡῤῥημένης πλειοψηφίας, διαλύεται ἡ Βουλὴ ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ ταύτης, προκηρυσσομένης ἐκλογῆς πρὸς ἀνάδειξιν νέας Βουλῆς. Τὸ σχετικὸν διάταγμα ὑπογράφεται ὑπὸ μόνου τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος ὑπὸ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ἡ ἐκ τῶν νέων ἐκλογῶν ἀναδεικνυομένη Βουλὴ, εὐθὺς μετὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῆς εἰς σῶμα, προβαίνει διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν ἐκλογὴν Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς μνησθείσης πλειοψηφίας, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται ἐντὸς πενθήμερου, ἐκλέγεται δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὁ συγκεντρώσας τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Μὴ ἐπιτευχθείσης οὐδὲ τῆς πλειοψηφίας ταύτης, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται ἅπαξ ἔτι, μετὰ πενθήμερον καὶ μεταξὺ τῶν δύο πλειοψηφούντων προσώπων, θεωρεῖται δὲ ἐκλεγείς ὡς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὁ σχετικῶς πλειοψηφήσας.

5. 'Εάν ἡ Βουλὴ εἶναι ἀποῦσα συγκαλεῖται αὕτη ἐκτάκτως πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 4 ὀριζόμενα.

'Εάν ἡ Βουλὴ ἔχει διαλυθῇ καθ' οἷονδήποτε τρόπον, ἡ ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου ἀναβάλλεται μέχρι συγκροτήσεως εἰς σῶμα τῆς νέας Βουλῆς καὶ ἐντὸς εἴκοσι τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 3 καὶ 4 ὀριζόμενα, τηρουμένων καὶ τῶν ὀρισμῶν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 34.

6. 'Εφ' ὅσον ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ὀριζομένη διαδικασία ἐκλογῆς νέου Προέδρου δὲν ἤθελε περατωθῇ ἐγκαίρως, ὁ διατελὼν Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συνεχίζει τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς θητείας του, μέχρις ἀναδείξεως νέου Προέδρου.

Ἄρθρον 33.

1. Ὁ ἐκλεγόμενος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀναλαμβάνει τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ ἀποχωροῦντος Προέδρου, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸν ἀκόλουθον ὅρκον πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του :

Arch. 56 Sept. 1911.

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, νὰ μεριμνῶ διὰ τὴν πίστην τήρησιν αὐτῶν, νὰ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τῆς Χώρας, νὰ προστατεύω τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ ὑπηρετῶ τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ».

3. Νόμος ὁρίζει τὴν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καταβλητέαν χορηγίαν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ὀργανουμένων ὑπηρεσιῶν.

1. Τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἀποδημοῦντα ὑπὲρ τὰς δέκας ἡμέρας, ἐκλείποντα, παραιτούμενον, ἐκπεσόντα ἢ κωλυόμενον ἐξ οἴου-δήποτε λόγου νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἀναπληροῦ προσωρινῶς ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, μὴ ὑπαρχούσης δὲ ταύτης, ὁ Πρόεδρος τῆς τελευταίας Βουλῆς καὶ τούτου ἀρνούμενου ἢ μὴ ὑπάρχοντος ἢ Κυβέρνησις συλλογικῶς.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ Προέδρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 32 παρ. 4, ὡς καὶ αἱ διατάξεις περὶ παύσεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ προσφυγῆς εἰς δημοψήφισμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37 παράγραφος 4 καὶ τοῦ ἄρθρου 44 παράγραφος 2.

2. Παρατεινομένης τῆς ἀδυναμίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του πέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ Βουλὴ καὶ ἂν αὕτη ἔχῃ διαλυθῇ, ὅπως ἀποφανθῇ διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἐκλογῆς νέου Προέδρου. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν πάντως ἡ ἐκλογὴ νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ καθυστερήσῃ πέραν τῶν ἑξ̄ συνολικῶς μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λόγῳ ἀδυναμίας αὐτοῦ ἀναπληρώσεώς του.

Ἐξουσίαι καὶ εὐθύνη ἐκ τῶν πράξεων τοῦ Προέδρου

Ἄρθρον 35.

1. Οὐδεμία πράξις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἰσχύει, οὐδὲ ἐκτελεῖται, ἄνευ τῆς προσυπογραφῆς τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος, ὡς καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 58 Γερμ. Συν.

Ἄρθρ. 19 Γερμ. Συν.

Ἐν περιπτώσει παύσεως τῆς Κυβερνήσεως, ἂν ὁ Πρόεδρος αὐτῆς δὲν προσυπογράψῃ τὸ οἰκεῖον διάταγμα, προσυπογράφεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν δὲν χρήζουν προσυπογραφῆς αἱ ἀκόλουθοι ἀποκλειστικῶς πράξεις :

α) Ὁ διορισμὸς τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

β) Ἡ σύγκλησις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν Προεδρίαν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 38 παράγραφος 3 ὀριζόμενα.

γ) Ἡ σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας.

δ) Ἡ ἀναπομπὴ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς νομοσχεδίου ἢ προτάσεως νόμου κατὰ τὸ ἄρθρον 42 παράγραφος 3.

ε) Αἱ ἐν ἄρθροις 32 παράγραφος 4, 37 παράγραφος 3, 41 παράγραφοι 1 καὶ 4 καὶ 44 παράγραφος 2 ἀναφερόμεναι ἀρμοδιότητες.

στ) Διαγγέλματα ἐκδιδόμενα εἰς ὅλως ἐκτάκτους περιστάσεις κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 44.

ζ) Ὁ διορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας.

Αρθ. 59 παρ. 1 Γερ. Δν.

Αρθ. 52 Γερ. Δν.

Αρθ. 59 παρ. 2 Γερ. Δν.

Αρθ. 53 Γερ. Δν.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, τηρουμένων ὅπωςδῆποτε τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 35 παράγραφος 1, ἐκπροσωπεῖ διεθνῶς τὸ Κράτος, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας, οἰκονομικῆς συνεργασίας καὶ συμμετοχῆς εἰς διεθνεῖς ὀργανισμοὺς ἢ ἐνώσεις, ἀνακοινώνει δὲ αὐτάς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέπουν.

2. Αἱ περὶ ἐμπορίας, ὡς καὶ αἱ περὶ φορολογίας, οἰκονομικῆς συνεργασίας καὶ συμμετοχῆς εἰς διεθνεῖς ὀργανισμοὺς ἢ ἐνώσεις, συνθῆκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουν παραχωρήσεις περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου ἢ ἐπιβαρύνουν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τυπικοῦ νόμου κυροῦντος ταύτας.

3. Μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης οὐδέποτε δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

4. Ἡ κύρωσις διεθνῶν συνθηκῶν δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 43 παράγραφοι 2 καὶ 4.

Άρθρον 37.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργόν, ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ αὐτοῦ διορίζει καὶ παύει τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργούς.

Art. 8 Entw. Lho.

2. Πρωθυπουργὸς διορίζεται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ διαθέτοντος ἐν τῇ Βουλῇ τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν ἐδρῶν κόμματος. Ἄν τὸ κόμμα δὲν ἔχῃ ἀρχηγόν, ἢ ἂν ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ δὲν ἐξελέγη βουλευτὴς ἢ δὲν ὑπάρχῃ ἐκπρόσωπος, ὁ διορισμὸς ἐνεργεῖται μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τοῦ κόμματος ἀνάδειξιν ἀρχηγοῦ αὐτῆς, πραγματοποιουμένην τὸ βραδύτερον ἐντὸς πενθήμερου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἀνακοινώσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας τῆς ἐν τῇ Βουλῇ δυνάμεως τῶν κομμάτων.

3. Ἐὰν οὐδὲν κόμμα διαθέτῃ τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐδρῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παρέχει ἐντολὴν διερευνητικὴν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ σχετικῶς πλειοψηφοῦντος κόμματος πρὸς διακρίβωσιν τῆς δυνατότητος σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως ἀπολαυούσης τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ὀριζόμενα.

4. Μὴ ἐπιτυγχανομένου τούτου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀναθέσῃ νέαν διερευνητικὴν ἐντολὴν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ δευτέρου εἰς κοινοβουλευτικὴν δύναμιν κόμματος ἢ νὰ διορίσῃ Πρωθυπουργόν, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Δημοκρατίας, μέλος ἢ μὴ τῆς Βουλῆς, δυνάμενον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ τύχῃ ψήφου ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὸν οὕτω προκριθέντα Πρωθυπουργόν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ παράσχῃ καὶ τὸ δικαίωμα διαλύσεως τῆς Βουλῆς πρὸς διεξαγωγὴν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 38.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπαλλάσσει τῶν καθηκόντων του τὸν Πρωθυπουργὸν παραιτούμενον, ὡς καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀποδοκιμασθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 84 ὀριζόμενα.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἐντολὴ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως ἀνατίθεται εἰς μέλος τῆς Βουλῆς ὑποχρεούμενον ὅπως ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης κατὰ τὸ ἄρθρον 84, ἢ εἰς μέλος ἢ μὴ τῆς Βουλῆς πρὸς ἄμεσον διάλυσιν αὐτῆς καὶ ἐνέργειαν ἐκλογῶν.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ παύσῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας, ἐφαρμοζομένου περαιτέρω τοῦ β' ἐδαφίου τῆς προηγούμενης παραγράφου.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις δύναται νὰ συγκαλῇ παρ' αὐτῷ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν του.

Ἄρθρον 39.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰδικῶς προβλεπομένας περιπτώσεις, συγκαλεῖ παρ' αὐτῷ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας. Ὁμοίως συγκαλεῖ τοῦτο καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην σοβαρὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐθνικῆς περιστάσιν.

2. Τὸ Συμβούλιον τῆς Δημοκρατίας ἀπαρτί-
ζεται ἐκ τῶν κατὰ δημοκρατικὸν τρόπον ἐκλε-
γέντων καὶ διατελεσάντων Προέδρων τῆς Δημο-
κρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Προέδρου τῆς
Βουλῆς, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀξιωματικῆς ἐν τῇ
Βουλῇ Ἀντιπολιτεύσεως, ὡς καὶ τῶν προερχομέ-
νων ἐκ τῆς Βουλῆς Πρωθυπουργῶν ἢ διατελε-
σάντων Πρωθυπουργῶν εἰς Κυβέρνησιν τυχοῦσαν
τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς.

Άρθρον 40.

1. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τακτικῶς τὴν Βουλὴν ἅπαξ τοῦ ἔτους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 64 παράγραφος 1 ὀριζόμενα καὶ ἐκτάκτως ὅσάκις κρίνῃ τοῦτο εὐλογον, κηρύσσει δὲ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὴν ἑναρξίν καὶ τὴν λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου.

2. Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἅπαξ μόνον δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἑναρξίν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

3. Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαρκέσῃ πλεον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ, κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Πρὸς. ἔρδ. 12
Γαγγ. συν.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας, ἐὰν αὕτη εὐρίσκεται ἐν προφανεῖ δυσαρμονίᾳ πρὸς τὸ λαϊκὸν αἶσθημα ἢ ἐὰν ἡ σύνθεσις αὐτῆς δὲν ἐξασφαλίζῃ κυβερνητικὴν σταθερότητα.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν, προτάσει τῆς τυχούσης ψήφου ἐμπιστοσύνης Κυβερνήσεως πρὸς ἀνανέωσιν τῆς λαϊκῆς ἐντολῆς, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐξαιρετικῆς σημασίας ἐθνικὸν θέμα.

3. Τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ἐν τῇ περιπτώσει τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως τὴν προκήρυξιν ἐκλογῶν ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν καὶ τὴν σύγκλησιν τῆς νέας Βουλῆς ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τούτων.

4. Βουλὴ ἐκλεγεῖσα μετὰ διάλυσιν τῆς προηγουμένης δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τῆς καταψήφισεως παρ' αὐτῆς δύο Κυβερνήσεων. Πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διατάγματος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ζητεῖ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημοκρατίας. Ἀποκλείεται ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς δις διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

5. Ἡ Βουλὴ διαλύεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἁρθροῦ 32 παράγραφος 4.

Άρθρ. 10 Γερμ. Συν.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, νὰ ἀναπέμψῃ εἰς τὴν Βουλὴν ψηφισθὲν ὑπ' αὐτῆς νομοσχέδιον, ἐκθέτων καὶ τοὺς λόγους τῆς μὴ κυρώσεως.

3. Πρότασις νόμου ἢ νομοσχέδιον ἀναπεμφθὲν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν Βουλὴν εἰσάγεται εἰς τὴν Ὀλομέλειαν αὐτῆς, ἐὰν δὲ ἐπιψηφισθῇ καὶ αὖθις διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 76 παράγραφος 2, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοῦτο ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δευτέρας ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν οὐδὲ νὰ ἐξαίρεσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

2. Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις κανονιστικῶν διαταγμάτων βάσει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων ταύτης. Ἐξουσιοδοτήσεις πρὸς ἐκδοσιν κανονιστικῶν πράξεων ὑπὸ ἐτέρων ὀργάνων τῆς διοικήσεως ἐπιτρέπεται προκειμένου περὶ ρυθμίσεως εἰδικωτέρων θεμάτων ἢ θεμάτων τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος ἢ τεχνικοῦ ἢ λεπτομερειακοῦ χαρακτῆρος.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει ὀργανωτικὰ διατάγματα πρὸς ρύθμισιν τῶν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀποκλειστικῶς διάρθρωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίων ὀργανισμῶν ἀναγομένων θεμάτων, ἀποκλειομένης τῆς δι' αὐτῶν ἀυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς βαθμολογικῆς διαρθρώσεως τούτου. Τὰ ὀργανωτικὰ ταῦτα διατάγματα ἐκδίδονται μετὰ γνώμην ἀνωτάτου συμβουλίου ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον τῶν μελῶν τοῦ ἐκ δικαστικῶν λειτουργῶν, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Διὰ νόμων ψηφιζομένων ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δύναται νὰ παρέχεται ἐξουσιοδοτήσεις πρὸς ἐκδοσιν κανονιστικῶν διαταγμάτων διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν εἰς αὐτοὺς ἐν γενικῷ πλαισίῳ καθοριζομένων θεμάτων. Διὰ τῶν νόμων τούτων χαράσσονται αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ καὶ κατευθύνσεις τῆς ἀκολουθητέας ρυθμίσεως καὶ τίθενται χρονικὰ ὅρια διὰ τὴν χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

5. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παράγραφος 1 θέματα τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον ἐξουσιοδοτήσεως.

Άρθρ. 38 Γαγγ. Δμ.

1. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσας καὶ ἀπροβλέπτου ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ ἐκδίδῃ πράξεις νομοθετικοῦ περιεχομένου. Αὗται ὑποβάλλονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς κύρωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 72 παράγραφος 1, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των ἢ ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς εἰς σύνοδον. Ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ἢ δὲν ἐγκριθοῦν ὑπ' αὐτῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, ἀποβάλλουν ἐφ' ἐξῆς τὴν ἰσχύν των.

Άρθρ. 11 Γαγγ. Δμ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται διὰ διατάγματος νὰ προκηρύσσει τὴν διεξαγωγὴν δημοψηφίσματος ἐπὶ κρίσιμων ἐθνικῶν θεμάτων.

Με' παραρτηρ. β.
Άρθρ. 18 Γαγγ. Δμ.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ἀπευθύνει διαγγέλματα, δημοσιευόμενα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρον 45.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἄρχει τῶν
Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Χώρας, τὴν διοίκησιν τῶν
ὁποίων ἀσκεῖ ἡ Κυβέρνησις, ὡς νόμος ὀρίζει.
Ἀπονέμει δὲ τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας
εἰς αὐτάς, ὡς νόμος ὀρίζει.

) Art. 15 Papp. Law.

) Art. 13 et 2 Papp. Law.

Ἄρθρον 46.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει καὶ παύει κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων ἐξαιρέσεων.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπονέμει τὰ κεκανονισμένα παράσημα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἀρθ. 60 περ. 1 Γερμ. Συντ.
(χορὸν ἐν τῇ δ. μετρίᾳ)

Ἀρθ. 13 εὐ. 2 Γερμ.
Συντ.

[illegible]

2014 on
 f) ^{also} the workshop experience can be
 by incorporating lessons, ideas of
 the program into the by...

Para la corteza de este y de otros
 varios salafes con ayopar de
 y con la ay. de los uas de
 andruera y ay. de los de los

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα ὅπως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ μετὰ γνώμην συμβουλίου συγκροτούμενου κατὰ πλειοψηφίαν ἐκ δικαστῶν, χαρίζῃ, μετατρέπῃ ἢ μετριάξῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγιγνωσκόμενας ποινάς, ὡς καὶ νὰ αἴρῃ τὰς πάσης φύσεως κατὰ νόμον συνεπίας καταγνώσθαισιν καὶ ἐκτιθεισῶν ποινῶν.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μόνον τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 86.

3. Ἀμνηστία παρέχεται μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

4. Ἀμνηστία ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ διὰ νόμου παρέχεται.

Άρθρ. 60 παρ. 2 Γερ. Δυν.
(Μετὰ τὸν ἀποφ. 12' αὐτ. ἐδῶν
νὰ δὲ μετὰ τὸν 12' αὐτ. ἐδῶν
ἀλλὰ ἐπὶ 12' αὐτ. ἐδῶν)

Άρθρ. 17 Γερ. Δυν.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἔνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν περιπτώσει δὲ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ κράτους ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δύναται νὰ ἀναστείλῃ καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν ἢ τμῆμα αὐτῆς, τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 παράγραφος 4, 6, 8, 9, 11 παραγρ. 1 ἕως καὶ 4, 12, 14, 19, 22, 23, 96 παράγραφος 4 καὶ 97 ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν, νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα νόμον περὶ καταστάσεως πολιορκίας καὶ νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς του.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος, ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις νὰ λαμβάνῃ προσέτι καὶ πάντα τὰ ἀναγκαῖα νομοθετικῆς ἢ διοικητικῆς φύσεως μέτρα, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ τὴν ταχύτεραν ἀποκατάστασιν τῆς λειτουργίας τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν.

3. Ἡ ἰσχὺς τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐκδιδομένου προεδρικοῦ διατάγματος, ἂν τοῦτο δὲν ἀνακληθῇ δι' ὁμοίου διατάγματος ἐνωρίτερον, αἴρεται αὐτοδικαίως, ἐν περιπτώσει μὲν πολέμου ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ, ἐν πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ παραταθῇ καὶ πέραν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδομένου μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τῆς Βουλῆς. Ἡ σχετικὴ ἀπόφασις ταύτης λαμβάνεται διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 67.

4. Ἐὰν ἡ ἐκδοσις τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 προεδρικοῦ διατάγματος γίνῃ ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, αὕτη συγκαλεῖται καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, μέχρι πέρατος τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος.

5. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 προεδρικοῦ διατάγματος καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς του ἰσχύει αὐτοδικαίως ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 62 βουλευτικὴ ἀσυλία καὶ ἂν ἔτι διελύθη ἡ Βουλὴ ἢ ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς.

Άρθ. 48 Linypperet
mit Weimar 1919
Πρβ. Άρθ. 59 α, 115 α
e 143 π Γερ. Δ.ν.
π 1949
mit Weimar 1919
Άρθ. 16 Γερ. Δ.ν.
e Άρθ. 36 Γερ. Δ.ν.

Εἰδικαὶ εὐθῦναι τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 49.

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εὐθύνεται ὡςδὴποτε διὰ πράξεις ἐνεργηθείσας κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων του, εἰ μὴ μόνον δι' ἐσχάτην προδοσίαν ἢ ἐκ προθέσεως παραβίασιν τοῦ Συντάγματος. Διὰ πράξεις μὴ σχετιζομένας πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του ἡ δίωξις ἀναστέλλεται μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας.

2. Ἡ πρότασις περὶ κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦλάχιστον τῶν μελῶν αὐτῆς, γίνεται δὲ ἀποδεκτὴ δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης κατὰ πλειοψηφίαν τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ ἀποδεκτὴ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παραπέμπεται εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 86 δικαστήριον, τῶν περὶ τούτου διατάξεων ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ.

4. Ἀπὸ τῆς παραπομπῆς του ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπέχει τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων του, ἀναπληρούμενος κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 34 ὀριζόμενα, ἀναλαμβάνει δὲ ἐκ νέου ταῦτα ἐφ' ὅσον δὲν ἐξηντλήθῃ ἡ θητεία του ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 86 δικαστηρίου.

5. Νόμος ψηφιζόμενος ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Μ.Φ. 61 Γερμ. Δυν.

Μ.Φ. 68 Γερμ. Δυν.

Ἄρθρον 50.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἀρμοδιότητας, εἰ μὴ ὅσας ἀπονέμει εἰς αὐτὸν ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ πρὸς αὐτὸ συνάδοντες νόμοι.

ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΗΣ

Κεφάλαιον Πρῶτον

Ἀνάδειξις καὶ συγκρότησις τῆς Βουλῆς

Ἄρθρον 51.

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν καθορίζεται διὰ νόμου, δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι κατώτερος τῶν διακοσίων, οὐδὲ ἀνώτερος τῶν τριακοσίων.

2. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἔθνος.

3. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν πολιτῶν, ὡς νόμος ὀρίζει. Ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ περιορίσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, εἰ μὴ μόνον λόγῳ μὴ συμπληρώσεως κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας ἢ λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν ἢ συνεπείᾳ ἀμετακλήτου ποινικῆς καταδίκης δι' ὠρισμένα ἐγκλήματα.

4. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

Νόμος δύναται νὰ ὀρίξῃ τὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος ὑπὸ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας εὐρισκομένων ἐκλογέων.

5. Ἡ ἀσκησις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος, εἶναι ὑποχρεωτική. Νόμος ὀρίζει ἐκάστοτε τὰς ἐξαιρέσεις καὶ τὰς ποινικὰς κυρώσεις.

*Art. 3 al. 3 Art. 38
Suffrage indirect.*

Art. 38 par. 1 Art. 41

Ἄρθρον 52.

1. Ἡ ἐλευθέρα καὶ ἀνόθευτος ἐκδήλωσις τῆς λαϊκῆς θελήσεως, ὡς ἔκφρασις τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας, τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν πάντων τῶν λειτουργῶν τῆς Πολιτείας, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ διασφαλίζουν ταύτην εἰς πᾶσαν περίπτωσιν. Διὰ νόμου ὀρίζονται αἱ ποινικαὶ κυρώσεις κατὰ τῶν παραβατῶν τῆς διατάξεως ταύτης.

Ἄρθρον 52 Σχεδίου Συντάγματος, πλὴν τῆς παρ. 2 μεταφερθείσης εἰς τὸ ἄρθρον 51 ὡς παρ. 5.

1. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἀμα τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται, διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ διενέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν καὶ ἡ σύγκλησις τῆς νέας Βουλῆς εἰς τακτικὴν σύνοδον, ἐντὸς ἐτέρων τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τούτων.

2. Βουλευτικὴ ἔδρα, κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, δὲν πληροῦται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν ἐδρῶν δὲν ὑπερβαίνει τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Εἰς περίπτωσιν πολέμου παρατείνεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ, ἡ βουλευτικὴ περίοδος. Ἐὰν ἔχῃ διαλυθῇ ἡ Βουλὴ, ἀναστέλλεται ἡ διενέργεια ἐκλογῶν μέχρι λήξεως τοῦ πολέμου, ἀνακαλουμένης μέχρι ταύτης αὐτοδικαίως τῆς διαλυθείσης Βουλῆς.

Art. 38 ver. 1 TFR Lr.

Ἄρθρον 54.

1. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὀρίζονται διὰ νόμου.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας ὀρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ τῆς περιφέρειας, ὡς οὗτος προκύπτει ἐκ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς.

3. Μέρος τῆς Βουλῆς, οὐχὶ μεῖζον τοῦ ἐνὸς εἰκοστοῦ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, δύναται νὰ ἐκλέγεται ἐνιαίως καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, ἐν συναρτῇσιν πρὸς τὴν συνολικὴν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ ἐκλογικὴν δύναμιν ἐκάστου κόμματος, ὡς νόμος ὀρίζει.

Κωλύματα καὶ ἀσυμβίβαστα τῶν Βουλευτῶν

Ἄρθρον 55.

1. Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι Ἑλλήν πολίτης, νὰ ἔχῃ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν καὶ συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς.

2. Βουλευτὴς, στερηθεὶς τινὸς τῶν ἀνωτέρω προσόντων, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἄρθρον 55 Σχεδίου Συντάγματος, πλὴν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παρ. 2, μεταφερθέντος εἰς τὸ ἄρθρον 100.

Ἄρθρον 56.

1. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι λειτουργοὶ καὶ ὑπάλληλοι, ἀξιοματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, ὑπάλληλοι ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δήμαρχοι καὶ πρόεδροι κοινοτήτων καὶ διοικηταὶ ἢ πρόεδροι διοικητικῶν συμβουλίων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων, συμβολαιογράφοι, φύλακες μεταγραφῶν καὶ ὑποθηκῶν, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί, ἐὰν δὲν παραιτηθοῦν πρὸ τῆς ἀνακηρύξεώς των ὡς ὑποψηφίων. Ἡ παραίτησις συντελεῖται διὰ μόνης τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς αὐτῆς. Ἀποκλείεται ἡ ἐπάνοδος τῶν παραιτουμένων στρατιωτικῶν εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐπάνοδος τῶν παραιτουμένων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ λειτουργῶν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑτοῦς ἀπὸ τῆς παραιτήσεως.

2. Τῶν περιορισμῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐξαιροῦνται οἱ καθηγηταὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων. Νόμος ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς ἀναπληρώσεως αὐτῶν, ἀναστελλομένης τῆς ἀσκήσεως τῶν πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ καθηγητοῦ ἀρμοδιοτήτων τοῦ ἐκλεγέντος, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου.

3. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἀξιοματικοὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, ὑπάλληλοι νομικῶν ἐν γένει προσώπων δημοσίου δικαίου, διοικηταὶ καὶ ὑπάλληλοι δημοσίων καὶ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταὶ εἰς οἵανδήποτε ἐκλογικὴν περιφέρειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρξεν πλεόν τοῦ τριμήνου, κατὰ τὴν πρὸ τῶν ἐκλογῶν τριετίαν. Εἰς τοὺς αὐτοὺς περιορισμοὺς ὑπάγονται καὶ οἱ διατελέσαντες γενικοὶ γραμματεῖς ὑπουργείων κατὰ τὸ τελευταῖον ἑξάμηνον τῆς τετραετοῦς βουλευτικῆς περιόδου. Δὲν ὑπάγονται εἰς τοὺς αὐτοὺς περιορισμοὺς οἱ ὑποψήφιοι βουλευταὶ τῆς Ἐπικρατείας καὶ οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι τῶν κεντρικῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν.

4. Πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ στρατιωτικοὶ ἐν γένει, ἔχοντες ἀνειλημμένην, κατὰ νόμον, ὑποχρέωσιν παραμονῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι, οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί, διαρκούντος τοῦ χρόνου τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 57.

1. Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα ἢ τὴν ιδιότητα μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, διοικητοῦ, γενικοῦ διευθυντοῦ ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, ἢ ὑπαλλήλου ἐμπορικῆς ἐταιρείας, ἢ ἐπιχειρήσεως ἀπολαυοῦσης εἰδικῶν προνομίων ἢ κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως ἢ τυχοῦσης παραχωρήσεως δημοσίας ἐπιχειρήσεως.

2. Βουλευταί, ἐμπίπτοντες εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὀφείλουν ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστῇ ὁριστικὴ ἢ ἐκλογὴ των, νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τοιαύτης ἐμπροθέσμου δηλώσεως, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

3. Βουλευταί, ἀποδεχόμενοι οἰονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἢ τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, χαρακτηριζομένων ὡς ἀποτελούντων κώλυμα διὰ τὴν ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ, ἢ ὡς ἀσυμβιβάστων διὰ τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τούτου.

4. Οἱ βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἀναλαμβάνουν προμηθείας, μελέτας, ἢ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ δημοσίων, ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ δημοτικῶν φόρων, οὐδὲ νὰ μισθώνουν ἀκίνητα ἀνήκοντα εἰς τὰ ἄνω ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἢ νὰ δέχωνται πάσης μορφῆς παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτῶν. Ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου συνεπάγεται ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκυρότητα τῶν πράξεων. Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτής, ἢ μετέχει τούτων ὡς ὁμόρρυθμος ἢ ἑτερόρρυθμος ἐταῖρος.

5. Εἰδικὸς νόμος ὀρίζει τὸν τρόπον συνεχίσεως ἢ ἐκχωρήσεως ἢ διαλύσεως συμβάσεων ἐκτελέσεως τῶν ἔργων καὶ μελετῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4, ἀνειλημμένων ὑπὸ βουλευτοῦ πρὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ.

1) Ἄρθρον 57 σχεδίου Συντάγματος πλὴν τῆς παρ. 5 μεταφερθείσης εἰς ἄρθρον 100.

2) Ἡ παρ. 5 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 111.

Ἄρθρον 58.

Ἡ ἐξέλεγχις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἔλλειψιν τῶν νομίμων προσόντων, ἀνατίθεται εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 100 Ἀνώτατον Εἰδικὸν Δικαστήριον.

Καθήκοντα καὶ δικαιώματα βουλευτῶν

Ἄρθρον 59.

1. Οἱ βουλευταί, πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὁμνύουν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίᾳσιν τὸν ἀκόλουθον ὅρκον :

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἀλλόθρησκοι ἢ ἑτερόδοξοι βουλευταὶ δίδουν τὸν αὐτὸν ὅρκον κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας, ἢ τοῦ ἰδίου αὐτῶν δόγματος.

3. Ἀνακηρυσσόμενοι βουλευταὶ ἀπούσης τῆς Βουλῆς δίδουν τὸν ὅρκον ἐνώπιον τοῦ λειτουργοῦντος Τμήματος αὐτῆς.

Ἄρθρον 59 Σχεδίου Συντάγματος

Ἡ παρ. 3 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 111.

Αρθ. 27 Γαλλ. Συν.

Ἄρθρον 60.

1. Οἱ βουλευταὶ ἔχουν ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ συνείδησιν γνώμης καὶ ψήφου.

2. Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, συντελεῖται δὲ ἅμα τῇ ὑποβολῇ ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀνάκλησιν.

Ἄρθρον 61.

1. Ὁ βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται, οὐδ' ὅπως-
δήποτε ἐξετάζεται, ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου δο-
θείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν βου-
λευτικῶν καθηκόντων.

Ἀρθ. 46 παρ. 1 Τερ. Ἀρ.
Ἀρθ. 26 ελ. 1 Τερ. Ἀρ.

2. Ὁ βουλευτὴς διώκεται μόνον διὰ συκο-
φαντικὴν δυσφήμησιν κατὰ νόμον, μετ' ἄδειαν
τῆς Βουλῆς. Ἀρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν εἶναι τὸ
Ἐφετεῖον. Ἡ ἄδεια θεωρεῖται ὡς ὀριστικῶς μὴ
παρασχεθεῖσα, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφανθῇ ἐντὸς
τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περιελύ-
σεως τῆς ἐγκλήσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βου-
λῆς. Ἐν ἀρνήσει χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἢ πα-
ρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας, ἡ πρᾶξις
θεωρεῖται ἀνέγκλητος.

Ἡ παράγραφος αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς
προσεχοῦς βουλευτικῆς περιόδου.

3. Ὁ βουλευτὴς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς μαρτυ-
ρίαν περὶ πληροφοριῶν περιελθουσῶν εἰς αὐτὸν ἢ
παρασχεθεῖσῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀσκῇ τῶν κα-
θηκόντων του, οὔτε περὶ τῶν προσώπων τὰ ὅποια
ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν τὰς πληροφορίας ἢ εἰς
τὰ ὅποια οὗτος παρέσχε ταύτας.

1) Ἄρθρον 61 σχεδίου Συντάγματος.

2) Τὸ τρίτον ἐδάφιον τῆς παρ. 3 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἁρθρου
111.

Ἀρθ. 46 παρ. 2 Γερ. Λογ.

Ἀρθ. 26 Γερ. Λογ.

Διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, βουλευτῆς δὲν διώκεται, οὐδὲ συλλαμβάνεται, φυλάσσεται, οὐδ' ἄλλως πῶς περιορίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Ὁμοίως, δὲν διώκεται βουλευτῆς τῆς διαλυθείσης Βουλῆς διὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ἀπὸ τῆς διαλύσεως ταύτης μέχρι τῆς ἀνακηρύξεως τῶν βουλευτῶν τῆς νέας Βουλῆς.

Ἡ ἀδεια θεωρεῖται μὴ παρασχεθεῖσα, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφανθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς διαβιβάσεως τῆς αἰτήσεως διώξεως τοῦ εἰσαγγελέως εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς.

Ἡ τρίμηνος προθεσμία ἀναστέλλεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Βουλῆς.

Ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα.

Ἄρθρον 63.

1. Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται ἐκ τοῦ Δημοσίου ἀποζημιώσεως καὶ δαπανῶν, διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ λειτουργήματός των, τὸ ὕψος δὲ ἀμφοτέρων καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς.

Άρθρ. 48 παρ. 3 Γερμ. Δν.

2. Οἱ βουλευταὶ ἀπολαμβάνουν συγκοινωνιακῆς, ταχυδρομικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀτελείας, ἢ ἕκτασις τῆς ὁποίας καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς.

3. Ἐν ἀδικοιολογήτῳ ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, κρατεῖται ὑποχρεωτικῶς τὸ τριακοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως, δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

Ὁργάνωσις καὶ λειτουργία τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 64.

1. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην Δευτέραν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα αὐτῆς, ἐκτὸς ἐάν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τὴν συγκαλέσῃ ἐνωρίτερον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40.

2. Ἡ διάρκεια τῆς τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν πέντε μηνῶν, μὴ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 40 ἀναστολῆς.

Ἡ τακτικὴ σύνοδος παρατείνεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 79, ἢ τῆς ψηφίσεως τοῦ, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, εἰδικοῦ νόμου.

Άρθρον 65.

1. Ἡ Βουλὴ ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς ἐλευθέρας καὶ δημοκρατικῆς λειτουργίας αὐτῆς διὰ Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ἐν Ὁλομελείᾳ κατὰ τὸ ἄρθρον 76 καὶ δημοσιευομένου διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, παραγγελία τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

2. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Προεδρείου, κατὰ τὰ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμενα.

3. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Ἀντιπρόεδροι ἐκλέγονται κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διανοομένην πρώτην σύνοδον τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐκλεγέντων Προέδρου καὶ Ἀντιπροέδρων.

Ἡ Βουλὴ προτάσει πεντήκοντα βουλευτῶν δύναται νὰ ἐκφράσῃ μομφὴν εἰς βάρος τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἢ μέλους τοῦ Προεδρείου, συναγομένην τὴν λῆξιν τῆς θητείας αὐτοῦ.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς διευθύνει τὰς ἐργασίας τοῦ Σώματος, μεριμνᾷ διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς ἀκωλύτου διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν του, διὰ τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἐλευθέρας γνώμης καὶ ἐκφράσεως τῶν βουλευτῶν καὶ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως, δυνάμενος νὰ λάβῃ καὶ πειθαρχικά μέτρα κατὰ παντὸς παρεκτρεπομένου βουλευτοῦ, κατὰ τὰ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα.

5. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ δύναται νὰ συσταθῇ παρὰ τῇ Βουλῇ ἐπιστημονικὴ ὑπηρεσία πρὸς ὑποβοήθησιν τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

6. Ὁ Κανονισμὸς καθορίζει τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Βουλῆς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Προέδρου καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν αὐτῆς. Αἱ πράξεις τοῦ Προέδρου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς, ὑπόκεινται εἰς προσφυγὴν ἢ αἵτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Άρθ. 70 Τμήμα Διοικ.
Άρθ. 32 Γραφ. Διοικ.

1) Ἄρθρον 65 Σχεδίου Συντάγματος.

2) Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παρ. 3 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἁρθρου 111.

Πρωτ. 42 Γερ. Συν.
Αρ. 33 Γερ. Συν.

Αρ. 43 Γερ. Συν.
Αρ. 31 Γερ. Συν.

Άρθρον 66.

1. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, κατ' αἵτησιν τῆς Κυβερνήσεως ἢ δέκα πέντε βουλευτῶν, ἐὰν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, κατὰ πλειοψηφίαν. Μετὰ ταῦτα ἀποφασίζει ἐὰν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

2. Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοὶ ἔχουν ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὡσάκις ζητήσουν τὸν λόγον.

3. Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ συζητουμένων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων Ὑπουργοῦ, ἢ Ὑφυπουργοῦ.

Αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δικαιοῦνται νὰ καλοῦν, διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, οἰονδήποτε δημόσιον λειτουργὸν θεωροῦν χρήσιμον διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν.

Ἄρθρον 67.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἄνευ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, μετὰ νέαν δὲ ἰσοψηφίαν, ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθ. 42 παρ. 2 Τ.Υ.Α.

1. Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης τακτικῆς συνόδου κοινοβουλευτικὰς ἐπιτροπὰς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ ἐξέτασιν τῶν ὑποβαλλομένων νομοσχεδίων καὶ προτάσεων νόμων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Ὁλομέλειαν καὶ τὰ Τμήματα αὐτῆς.

2. Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς, δι' ἀποφάσεώς της λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο πέμπτων τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν, προτάσει τοῦ ἐνὸς πέμπτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Πρὸς σύστασιν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν, ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Βουλῆς λαμβανομένη διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν τούτων καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

3. Αἱ κοινοβουλευτικαὶ καὶ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαὶ ὡς καὶ τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 70 καὶ 71 Τμήματα τῆς Βουλῆς συνιστῶνται κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, τῶν ὁμάδων καὶ τῶν ἀνεξαρτήτων, ὡς ὁ Κανονισμὸς ὀρίζει.

Ἄρθρον 68 Σχεδίου Συντάγματος

Ἡ παρ. 3 προέκυψεν ἐκ τῶν γενομένων διαγραφῶν εἰς τὰς παρ. 1 καὶ 2.

Ἄρθρ. 44 παρ. 1 Τ. Σ. 1974

Ἄρθρον 69.

Οὐδεὶς ἐμφανίζεται αὐτόκλητος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως. Αἱ ἀναφοραὶ παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ, ἢ παραδίδονται εἰς τὸν Πρόεδρον. Ἡ Βουλὴ ἔχει δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ τὰς ἀπευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰς εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ Ὑφυπουργοὺς, οἱ ὅποιοι ὑποχρεοῦνται νὰ δίδουν διευκρινίσεις, ὡςάκις ζητηθοῦν.

Ἄρθρον 70.

1. Ἡ Βουλὴ ἀσχεῖ τὸ νομοθετικὸν ἔργον αὐτῆς ἐν Ὁλομελείᾳ.

2. Ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς προβλέπει τὴν ἀσκησιν τοῦ δι' αὐτοῦ καθοριζομένου νομοθετικοῦ ἔργου καὶ εἰς Τμήματα, οὐχὶ πλείονα τῶν δύο, ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 72 περιορισμούς. Ἡ σύστασις καὶ ἡ λειτουργία τῶν Τμημάτων ἀποφασίζεται ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης συνόδου, διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὀρίζεται, ἐπίσης, ἡ μεταξὺ τῶν Τμημάτων κατανομὴ τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν κατὰ ὑπουργεῖα.

4. Ἐφ' ὅσον δὲν ὀρίζεται ἄλλως, αἱ περὶ Βουλῆς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν ἐν Ὁλομελείᾳ καὶ διὰ τὴν κατὰ Τμήματα λειτουργίαν αὐτῆς.

5. Πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως τῶν Τμημάτων ἡ ἀπαιτουμένη πλειοψηφία δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δύο πέμπτων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν τῶν Τμημάτων.

6. Ὁ κοινοβουλευτικὸς ἔλεγχος ἀσχεῖται ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐν Ὁλομελείᾳ δις τοῦλάχιστον τῆς ἐβδομάδος, ὡς ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς ὀρίζει.

Ἄρθρον 70 Σχεδίου Συντάγματος.

Ἡ παρ. 3 συνεχωνεύθη εἰς τὴν παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 68.

Ἄρθρον 71.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, τὸ νομοθετικὸν ἔργον αὐτῆς, ἐξαιρέσει τῶν νομοθετημάτων ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομελείας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 72 ὀριζόμενα, ἐπιτελεῖται ὑπὸ Τμήματος αὐτῆς, συγκροτουμένου καὶ λειτουργοῦντος κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 68 παράγραφος 3 καὶ 70 ὀριζόμενα.

Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ δύναται νὰ προβλεφθῇ ἡ ἐπεξεργασία τῶν νομοσχεδίων ἢ προτάσεων νόμων ὑπὸ κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ αὐτοῦ Τμήματος.

1. Ἐν Ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὁ Κανονισμὸς αὐτῆς, νομοσχέδια καὶ προτάσεις νόμων περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν, περὶ τῶν ἐν ἄρθροις 3, 13, 27, 28 καὶ 36 παράγραφος 1 θεμάτων, περὶ τῆς ἀσκήσεως καὶ προστασίας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, περὶ τῆς λειτουργίας τῶν πολιτικῶν κομμάτων, περὶ παροχῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 43 παράγραφος 4, περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν, περὶ καταστάσεως πολιορκίας, περὶ τῆς χορηγίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ περὶ τῆς αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῶν νόμων κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 77, ὡς καὶ παντὸς ἐτέρου θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Βουλῆς, κατὰ εἰδικὴν πρόβλεψιν τοῦ Συντάγματος, ἢ διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πλειοψηφία.

Ἐν Ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς ψηφίζεται ἐπίσης ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους καὶ τῆς Βουλῆς.

2. Ἡ κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ τὸ σύνολον συζήτησις καὶ ψήφισις πάντων τῶν λοιπῶν νομοσχεδίων ἢ προτάσεων νόμων, δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς Τμῆμα τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 70 ὀριζόμενα.

3. Τὸ ἐπιλαμβανόμενον τῆς ψηφίσεως νομοσχεδίου ἢ προτάσεως νόμου Τμῆμα ἀποφαίνεται ὀριστικῶς περὶ τῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ, διακαίουμενον νὰ παραπέμψῃ οἰανδήποτε περὶ αὐτῆς ἀμφισβήτησιν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Βουλῆς, δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας δεσμεύει τὰ Τμήματα.

4. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ εἰσάγῃ πρὸς συζήτησιν καὶ ψήφισιν νομοσχέδιον μείζονος σημασίας ἀντὶ τῶν Τμημάτων εἰς τὴν Ὀλομέλειαν.

5. Ἡ Ὀλομέλεια τῆς Βουλῆς δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, τὴν παρ' αὐτῆς συζήτησιν καὶ κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον ψήφισιν ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον Τμήματος νομοσχεδίου ἢ προτάσεως νόμου.

Νομοθετική λειτουργία τῆς Βουλῆς

Ἄρθρον 73.

1. Τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθ. 39 Γαλλ. Ἀποσ.

2. Νομοσχέδια, ἀναφερόμενα ὅπωςδῆποτε εἰς τὴν ἀπονομὴν συντάξεως καὶ τὰς προϋποθέσεις ταύτης, ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, προκειμένου δὲ περὶ συντάξεων βαρυνουσῶν τὸν προϋπολογισμὸν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τὰ νομοσχέδια περὶ συντάξεων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικά, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Ἄρθ. 40 Γαλλ. Ἀποσ.

3. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν, πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου.

4. Εἶναι ὅμως παραδεκτὴ τροπολογία ἢ προσθήκη ὑποβαλλομένη ὑπὸ ἀρχηγοῦ κόμματος ἢ ἐκπροσώπου ὁμάδος κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 74 ὀριζόμενα, προκειμένου περὶ νομοσχεδίων ἀναφερομένων εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὀργανισμῶν δημοσίου ἐνδιαφέροντος, εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὀργάνων τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, τῶν ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ δημοσίων ἐν γένει ἐπιχειρήσεων.

5. Νομοσχέδιον δι' οὗ ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ εἰδικοὶ φόροι, ἢ οἷαςδῆποτε φύσεως βάρη ὑπὲρ ὀργανισμῶν, ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεόν νὰ προσυπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

1. Πᾶν νομοσχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, Ὁλομέλειαν ἢ Τμήματα, δύναται νὰ παραπεμφθῇ πρὸς νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἁρθροῦ 65 ἐπιστημονικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, ὡς ὁ Κανονισμὸς ὁρίζει.

2. Τὰ εἰς τὴν Βουλὴν κατατιθέμενα νομοσχέδια καὶ προτάσεις νόμων παραπέμπονται εἰς τὴν οἰκίαν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν. Ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως, ἢ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν ταύτης, εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἑκτοτε ἡμερῶν, πλὴν ἂν ἔχουν χαρακτηρισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ὡς ἐπείγοντος χαρακτῆρος. Ἡ συζήτησις ἄρχεται μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

3. Τροπολογίαι βουλευτῶν ἐπὶ νομοσχεδίων καὶ προτάσεων νόμων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας ἢ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν μέχρι καὶ τῆς προτερείας τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως, ἐκτὸς ἐὰν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν συγκατατίθεται καὶ ἡ Κυβέρνησις.

4. Δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν νομοσχέδιον ἢ πρότασις νόμου ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν τροποποίησιν διατάξεως νόμου, ἐὰν δὲν ἔχει καταχωρισθῇ εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου ἢ τῆς προτάσεως, ὁλόκληρος ἢ νέα διάταξις, ὡς διαμορφοῦται διὰ τῆς τροποποιήσεως.

5. Νομοσχέδιον ἢ πρότασις νόμου, περιέχουσα διατάξεις ἀσχέτους πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῶν, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν.

Οὐδεμία προσθήκη ἢ τροπολογία εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἂν δὲν σχετίζεται πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ νομοσχεδίου ἢ τῆς προτάσεως.

Ἐν ἀμφισβητήσει ἀποφαίνεται ἡ Βουλὴ.

6. Ἀπαξ τοῦ μηνός, εἰς προσδιοριστέαν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἡμέραν, ἐγγράφονται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν κατὰ προτεραιότητα καὶ συζητοῦνται ἐκκρεμεῖς προτάσεις νόμων.

Ἄρθρον 75.

1. Πᾶν νομοσχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγόμενα ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ Ὑπουργῶν, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, καθοριζούσης τὴν δαπάνην, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ βουλευτῶν, διαβιβάζεται πρὸ πάσης συζητήσεως εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἔκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ πρότασις νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

2. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μόνον παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

3. Νομοσχέδιον, συνεπαγόμενον δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ εἰδικῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ τρόπου καλύψεώς των, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 75 Σχεδίου Συντάγματος, πλὴν τῆς παρ. 4, μεταφερθείσης εἰς τὸ ἄρθρον 73.

1. Πᾶν νομοσχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου εἰσαγομένη ἐνώπιον τῆς Ὀλομελείας ἢ τῶν Τμημάτων συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ἐφ' ἅπαξ, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν νομοσχέδια καὶ προτάσεις νόμων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχήν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ εἰς τὸ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν, ἐὰν ζητηθῇ τοῦτο μέχρι τῆς ἐνάριξέως τῆς κατ' ἀρχήν συζητήσεως, ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἢ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροποποιηθέντος νομοσχεδίου ἢ προτάσεως νόμου.

4. Νομοσχέδιον ἢ πρότασις νόμου, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς κατεπεῖγον, εἰσάγεται πρὸς ψήφισιν μετὰ περιορισμένην συζήτησιν, εἰς ἣν μετέχουν, πλὴν τῶν οἰκείων εἰσηγητῶν, ὁ Πρωθυπουργὸς ἢ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων καὶ ἀνὰ εἰς ἐκπρόσωπος τούτων. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς δύναται νὰ περιορισθῇ ἡ διάρκεια τῶν ὁμιλιῶν καὶ ὁ χρόνος συζητήσεως.

5. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως νομοσχέδιον ἢ πρότασις νόμου ἰδιαιτέρας σημασίας ἢ ἐπείγοντος χαρακτῆρος, συζητηθῇ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν συνεδριάσεων, οὐχὶ μείζονα τῶν τριῶν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ δύο εἰσέτι συνεδριάσεις, προτάσει τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς καθορίζεται ἡ διάρκεια ἐκάστης ὁμιλίας.

6. Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων, συνταχθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνεστήθησαν δι' εἰδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ ἐν Ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς, δι' ἰδιαιτέρου νόμου, κυροῦντος ἐν ὅλῳ τούτους.

7. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

8. Νομοσχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἀποκρουθεῖσα ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, οὐδὲ εἰς τὸ μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς λειτουργοῦν Τμήμα.

Άρθρον 77.

1. Ἡ αὐθεντική ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν λειτουργίαν.

2. Νόμος μὴ πράγματι ἐρμηνευτικὸς ἔχει ἰσχὺν μόνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Φορολογία καὶ δημοσιονομικὴ διαχείρισις

"Αρθρον 78.

1. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ τυπικοῦ νόμου, καθορίζοντος τὸ ὑποκείμενον τῆς φορολογίας καὶ τὸ εἰσόδημα, τὸ εἶδος τῆς περιουσίας, τὰς δαπάνας καὶ τὰς συναλλαγὰς ἢ τὰς κατηγορίας τούτων, εἰς τὰς ὁποίας ἀναφέρεται ὁ φόρος.

2. Φόρος ἢ ἄλλο οἰονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ἐκτεινομένης πέραν τοῦ προηγουμένου τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου οἰκονομικοῦ ἔτους.

3. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ φόρου καταναλώσεως, ἐπιτρέπεται ἡ εἰσπραξις αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ περὶ αὐτῶν νομοσχεδίου ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 42 παρὰγρ. 1 προθεσμίας, πάντως δὲ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

4. Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστής, αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγὰὶ ἢ ἐξαίρεσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ὁ καθορισμὸς διὰ νόμου τοῦ τρόπου βεβαιώσεως τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὀργανισμῶν εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων προκαλουμένην αὐτόματον ὑπερτίμησιν τῆς παρακειμένης ἰδιωτικῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

5. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμων πλαισίων ἐπιβολὴ ἐξισωτικῶν ἢ ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν ἢ δασμῶν, ὡς καὶ ἡ λήψις οἰκονομικῶν μέτρων, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν διεθνῶν σχέσεων τῆς Χώρας, πρὸς οἰκονομικοὺς ὀργανισμοὺς ἢ μέτρων ἀποβλεπόντων εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς Χώρας.

1. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει κατὰ τὴν τακτικὴν ἐτησίαν σύνοδον αὐτῆς τὸν προϋπολογισμόν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος.

2. Πάντα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει ν' ἀναγράφονται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν καὶ τὸν ἀπολογισμόν.

3. Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ψηφίζεται δὲ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμενα, διὰ τοῦ ὁποῖου καὶ διασφαλίζεται τὸ δικαίωμα ἐκφράσεως τῶν ἀντιλήψεων ὅλων τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πολιτικῶν μερίδων.

4. Ἐὰν καθίσταται ἀνέφικτος δι' οἰονδήποτε λόγον ἡ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐνεργεῖται αὕτη βάσει εἰδικοῦ ἐκάστοτε νόμου.

5. Ἐὰν δὲν καθίσταται δυνατὴ, λόγῳ λήξεως τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς, ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰδικοῦ νόμου, παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἢ ἰσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἢ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους, διὰ διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

6. Διὰ νόμου δύναται νὰ καθιερωθῇ ἡ σύνταξις προϋπολογισμοῦ διετοῦς χρήσεως.

7. Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους κατατίθεται εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμὸς, ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, οἱ ὁποῖοι ἐξετάζονται ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ κυροῦνται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς ὀριζόμενα.

8. Τὰ προγράμματα οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 80.

1. Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

2. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς κοπῆς ἢ ἐκδόσεως νομίσματος.

Συγκρότησις καὶ ἀποστολὴ τῆς Κυβερνήσεως

Ἄρθρον 81.

1. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ὑπουργῶν. Διὰ νόμου ὀρίζονται τὰ τῆς συνθέσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ διορισθῶν εἰς ἢ πλείονες ἐκ τῶν Ὑπουργῶν Ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Νόμος ρυθμίζει τὴν θέσιν τῶν ἀναπληρωτῶν καὶ τῶν ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργῶν, τῶν Ὑφυπουργῶν, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ ἀποτελοῦν μέλη τῆς Κυβερνήσεως, ὡς καὶ τῶν μονίμων ὑπηρεσιακῶν Ὑφυπουργῶν.

2. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως, ἢ Ὑφυπουργός, ἐὰν δὲν συγκεντρῶνῃ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 55 ὀριζόμενα διὰ τὸν βουλευτὴν προσόντα.

3. Οἰαδήποτε ἐπαγγελματικὴ δραστηριότης τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑφυπουργῶν καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἀναστέλλεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων των.

4. Νόμος δύναται νὰ καθιερώνῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

5. Ἐν ἐλλείψει Ἀντιπροέδρου ὁ Πρωθυπουργός, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, ὀρίζει ἐκ τῶν Ὑπουργῶν προσωρινὸν ἀναπληρωτὴν του.

Ἀφ. 62 Γερ. Δυν.

Πρὸς τὸν ἀρχικὸν ρυθμίζον
τὸ ἄρθρον 9 Γερ.
Πρὸς κατὰ τὸν Le Pré-
sident de la Rép.
préside le C. des
Ministres.

Γερ. ἀφ. 23
Γερ. Δυν.

Άρθ. 65 Γερμ. Συν.
Der Bundeskanzler bestimmt die Richtlinien...

Άρθ. 20 Γερμ. Συν.
e 21 " "

1. Ἡ Κυβέρνησις καθορίζει καὶ κατευθύνει τὴν γενικὴν πολιτικὴν τῆς Χώρας, συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων.

2. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἐξασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατευθύνει τὰς ἐνεργείας αὐτῆς καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν νόμων.

Άρθρον 83.

1. Ἐκαστος τῶν Ὑπουργῶν ἀσχεῖ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἀρμοδιότητας. Οἱ ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργοὶ ἀσκοῦν ὅσας ἀρμοδιότητας ἀναθέτει εἰς αὐτοὺς ὁ Πρωθυπουργὸς δι' ἀποφάσεώς του.

2. Οἱ Ὑφυπουργοὶ ἀσκοῦν τὰς διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ ἀνατιθεμένας εἰς αὐτοὺς ἀρμοδιότητας.

1. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς καὶ δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο ὅποτεδῆποτε ἄλλοτε. Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης.

Ἡ πρότασις δυσπιστίας πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἑκτοῦ τοῦλάχιστον τῶν βουλευτῶν καὶ νὰ περιλαμβάνῃ σαφῶς τὰ θέματα ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις.

4. Ἡ συζήτησις ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ἀρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως, πλὴν ἂν ἡ Κυβέρνησις, ἐπὶ προτάσεως δυσπιστίας, ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἔναρξιν, δὲν δύναται δὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς.

5. Ἡ ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία διεξάγεται εὐθὺς μετὰ τὸ πέρασ τῆς συζητήσεως, δύναται ὅμως νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας, ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις.

6. Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης δὲν δύναται νὰ γίνη δεκτὴ, ἂν δὲν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων βουλευτῶν, ἡ ὁποία ὁμῶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν. Πρότασις περὶ δυσπιστίας γίνεται δεκτὴ μόνον ἂν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

7. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων ψηφίζουν οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοὶ μέλη τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 85.

Τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ οἱ Ὑφυπουργοὶ εἶναι συλλογικῶς ὑπεύθυνοι διὰ τὴν γενικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἕκαστος δὲ ἐξ αὐτῶν διὰ τὰς πράξεις ἢ παραλείψεις τῆς ἀρμοδιότητός του, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμων. Οὐδέποτε ἔγγραφος ἢ προφορικὴ ἐντολὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἀπαλλάσσει τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ Ὑφυπουργοὺς τῆς εὐθύνης των.

1. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς διατελοῦντας ἢ διατελέσαντας μέλη Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργοὺς, κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους, ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Προέδρων Ἐφετῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

2. Δίωξις, ἀνάκρισις ἢ προανάκρισις κατὰ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 προσώπων διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις τελεσθείσας ἐν τῇ ἀσκῇ τῶν καθηκόντων των, δὲν ἐπιτρέπεται ἄνευ προηγουμένης περὶ τούτου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν διοικητικῆς ἐξετάσεως προκύψουν στοιχεῖα δυνάμενα νὰ θεμελιώσουν εὐθύνην μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν, οἱ ἐνεργήσαντες αὐτὴν διαβιβάζουν ταῦτα μετὰ τὸ πέρας τῆς διοικητικῆς ἐξετάσεως διὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως εἰς τὴν Βουλὴν.

Μόνῃ ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναστέλλῃ τὴν ποινικὴν δίωξιν.

3. Μὴ περατωθείσης τῆς διαδικασίας ἐπὶ προτάσεως κατὰ Ὑπουργοῦ ἢ Ὑφυπουργοῦ δι' οἷον-δήποτε λόγον, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ τῆς παραγραφῆς, ἡ Βουλὴ δύναται, αἰτήσῃ τοῦ κατηγορηθέντος, δι' ἀποφάσεώς της νὰ συστήσῃ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ἐκ βουλευτῶν καὶ ἀνωτάτων δικαστικῶν λειτουργῶν, πρὸς ἔλεγχον τῆς κατηγορίας, ὡς ὁ Κανονισμὸς ὀρίζει.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Κεφάλαιον Πρῶτον

Δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ ὑπάλληλοι

Ἄρθρον 87.

1. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστηρίων συγκροτουμένων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν ἀπολαύοντων λειτουργικῆς καὶ προσωπικῆς ἀνεξαρτησίας.

2. Οἱ δικασταὶ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των ὑπόκεινται μόνον εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφοῦνται πρὸς διατάξεις τιθεμένας κατὰ κατάλυσιν τοῦ Συντάγματος.

3. Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν τακτικῶν δικαστῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ ἀνωτέρων κατὰ βαθμὸν δικαστῶν, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τῶν Ἀντεισαγγελέων τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν δὲ εἰσαγγελέων ὑπὸ ἀρεοπαγιτῶν καὶ ἀνωτέρων κατὰ βαθμὸν εἰσαγγελέων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Ἄρθ. 92 Γερ. Συν.

*Εἰς τὴν διὰ τῆς ἀρεοπαγίας ἀποφ. τοῦ ἀρ. 1
τῆς Γερ. Συν.*

*Παύλος ἀρεοπαγίας
ἐν τῇ ἀρ. 62
τῆς Γερ. Συν.*

Άρθρον 88.

1. Οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ διορίζονται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ βάσει νόμου ὀρίζοντος τὰ προσόντα καὶ τὴν διαδικασίαν ἐπιλογῆς των, εἶναι δὲ ἰσόβιοι.

2. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὸ λειτούργημα αὐτῶν. Τὰ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐν γένει καταστάσεως αὐτῶν, καθορίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

3. Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλεφθῇ ἐκπαιδευτικὴ καὶ δοκιμαστικὴ περίοδος τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν πρὸ τοῦ, ὡς τακτικῶν, διορισμοῦ των, διαρκείας μέχρι τριῶν ἐτῶν. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην δύνανται οὗτοι νὰ ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα τακτικοῦ δικαστοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ δύνανται νὰ παυθοῦν μόνον κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔνεκα ποινικῆς καταδίκης ἢ ἔνεκα βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος ἢ νόσου ἢ ἀναπηρίας ἢ ὑπηρεσιακῆς ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει καὶ τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 93.

5. Οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐφέτου ἢ ἀντεισαγγελέως ἐφετῶν καὶ τούτοις ἀντιστοίχων ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των, πάντες δὲ οἱ ἐπὶ ἀνωτέρῳ τῶν ὡς ἀνω βαθμῶν, ἢ τῶν τούτοις ἀντιστοίχων, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ὡς ἡμέρα συμπληρώσεως τοῦ ὡς ἀνω ὁρίου θεωρεῖται ἡ 30ῇ Ἰουνίου τοῦ ἔτους τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ δικαστικοῦ λειτουργοῦ.

6. Μετάταξις δικαστικῶν λειτουργῶν ἀπαγορεύεται. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται μετάταξις τακτικῶν δικαστῶν πρὸς πλήρωσιν θέσεων ἀντεισαγγελέων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ μέχρι τοῦ ἡμίσεος αὐτῶν, ὡς καὶ μεταξὺ παρέδρων παρὰ πρωτοδίκαις καὶ παρέδρων παρ' εἰσαγγελίαις, τῇ αἰτήσῃ τῶν μετατασσομένων, ὡς νόμος ὀρίζει.

7. Εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰδικῶς προβλεπόμενα δικαστήρια ἢ συμβούλια, εἰς ἃ μετέχουν μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, προεδρεύει ὁ ἐκ τῶν μελῶν τούτων ἀρχαιότερος εἰς τὸν βαθμόν.

Ἑρμηνευτικὴ δήλωσις :

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τοῦ ἄρθρου 88 ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς εἰς θέσεις παρέδρων καὶ συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὰ διὰ νόμου ὀριζόμενα.

Άρθ. 98 Γερ. Συν.
Άρθ. 64 Γερ. Συν.

Ἄρθρον 89.

1. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δικαστικοὺς λειτουργοὺς ἡ παροχὴ πάσης ἄλλης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ἡ ἄσκησις οἰουδήποτε ἐπαγγέλματος.

2. Κατ' ἐξαιρέσιν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκλογὴ δικαστικῶν λειτουργῶν ὡς μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ἢ ὡς καθηγητῶν ἢ ὑφηγητῶν ἀνωτάτων σχολῶν, ὡς καὶ ἡ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς εἰδικὰ διοικητικὰ δικαστήρια καὶ εἰς συμβουλία ἢ ἐπιτροπὰς, πλὴν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν.

3. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάθεσις εἰς δικαστικοὺς λειτουργοὺς διοικητικῶν καθηκόντων, εἴτε παραλλήλως πρὸς τὴν ἄσκησιν τῶν κυρίων αὐτῶν καθηκόντων εἴτε ἀποκλειστικῶς, ἐπὶ ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δικαστικοὺς λειτουργοὺς ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ συγκρότησις ἐνώσεως δικαστικῶν λειτουργῶν, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 89 σχεδίου Συντάγματος.

Ἡ παρ. 4 προέκυψεν ἐκ τῆς παρ. 1.

1. Αἱ προαγωγαί, τοποθετήσεις, μεταθέσεις ἀποσπάσεις καὶ μετατάξεις τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν ἐνεργοῦνται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου. Τοῦτο συγκροτεῖται ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ οἰκείου ἀνωτάτου δικαστηρίου καὶ μελῶν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὀριζομένων διὰ κληρώσεως μεταξύ τῶν ἐχόντων διετῇ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῷ, ὡς νόμος ὀρίζει. Τοῦ ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου τῆς πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης μετέχει καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ δὲ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁ παρ' αὐτῷ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας.

2. Διὰ τὰς κρίσεις πρὸς προαγωγὴν εἰς τὰς θέσεις τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ἀρεοπαγιτῶν, ἀντεισαγγελέων τοῦ Ἀρείου Πάγου, προέδρων ἐφετῶν, εἰσαγγελέων ἐφετῶν καὶ συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 1 συμβούλιον συγκροτεῖται ὑπὸ ἡῤῥημένην σύνθεσιν, ὡς νόμος ὀρίζει. Ἡ διάταξις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν προκειμένῳ.

3. Ἄν ὁ Ὑπουργὸς διαφωνῇ πρὸς τὴν κρίσιν ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου, δύναται νὰ παραπέμψῃ τὸ κριθὲν ζήτημα εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ οἰκείου ἀνωτάτου δικαστηρίου, ὡς νόμος ὀρίζει. Δικαίωμα προσφυγῆς εἰς τὴν ὀλομέλειαν ἔχει καὶ ὁ παραλειφθεὶς δικαστικὸς λειτουργός, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένας προϋποθέσεις.

4. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὀλομελείας ἐπὶ τοῦ παραπεμφθέντος αὐτῇ ζητήματος, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις ἀνωτάτου δικαστικοῦ συμβουλίου, πρὸς τὰς ὁποίας δὲν διεφώνησεν ὁ Ὑπουργός, εἶναι ὑποχρεωτικαὶ δι' αὐτόν.

5. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου καὶ τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργοῦνται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κατ' ἐπιλογὴν μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ ἀντιστοίχου ἀνωτάτου δικαστηρίου, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἡ προαγωγή εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐνεργεῖται δι' ὁμοίου διατάγματος, κατ' ἐπιλογὴν μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἀντεισαγγελέων.

6. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποφάσεις ἢ πράξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Πρὸς. 284. 65 Sept 1911.

Ἄρθρον 91.

1. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρεοπαγίτου ἢ ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἀνωτέρου, ἢ τῶν τούτοις ἀντιστοιχῶν ἀσκεῖται ὑπὸ ἀνωτάτου πειθαρχικοῦ συμβουλίου, ὡς νόμος ὀρίζει.

Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης.

2. Τὸ Ἀνώτατον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς Προέδρου αὐτοῦ, ἐκ δύο ἀντιπροέδρων ἢ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, δύο ἀντιπροέδρων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ ἀρεοπαγιτῶν, δύο ἐκ τῶν ἀντιπροέδρων ἢ συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ δύο τακτικῶν καθηγητῶν νομικῶν μαθημάτων τῶν νομικῶν σχολῶν τῶν πανεπιστημίων τῆς Χώρας, ὡς μελῶν. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ὀρίζονται διὰ κληρώσεως μεταξὺ τῶν ἐχόντων τριετὴ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ οἰκεῖον ἀνώτατον δικαστήριον ἢ εἰς νομικὴν σχολήν, ἀποκλείονται δὲ ἐκάστοτε τῆς συνθέσεως αὐτοῦ τὰ μέλη τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπὶ ἐνεργείας μέλους, εἰσαγγελέως ἢ ἐπιτρόπου τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πειθαρχικῆς διώξεως κατὰ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

3. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν λειτουργῶν ἀσκεῖται εἰς πρῶτον καὶ εἰς δεύτερον βαθμὸν ὑπὸ συμβουλίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν διὰ κληρώσεως, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

4. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

1. Οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν εἶναι μόνιμοι. Οὗτοι δύναται νὰ παυθοῦν μόνον δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἔνεκα ποινικῆς καταδίκης, ἢ δι' ἀποφάσεως δικαστικοῦ συμβουλίου ἔνεκα βαρέος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ ἀναπηρίας ἢ ὑπηρεσιακῆς ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει.

2. Τὰ προσόντα τῶν ὑπαλλήλων τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐν γένει καταστάσεως αὐτῶν, ὀρίζονται διὰ νόμου.

3. Αἱ προαγωγαί, τοποθετήσεις, μεταθέσεις, ἀποσπάσεις καὶ μετατάξεις τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐνεργοῦνται μετὰ σύμφωνον γνώμην δικαστικῶν συμβουλίων, ἢ πειθαρχικῇ δὲ ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων αὐτῶν δικαστῶν ἢ εἰσαγγελέων ἢ ἐπιτρόπων, ὡς καὶ ὑπὸ δικαστικῶν συμβουλίων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Κατὰ τῶν περὶ προαγωγῆς, ὡς καὶ τῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστικῶν συμβουλίων, ἐπιτρέπεται προσφυγή, ὡς νόμος ὀρίζει.

4. Οἱ συμβολαιογράφοι, οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ οἱ διευθύνται τῶν κτηματολογικῶν γραφείων εἶναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτῶν.

5. Οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ ἄμισθοι φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου ὀρίου.

Ὁργάνωσις καὶ δικαιοδοσία τῶν δικαστηρίων

Ἄρθρον 93.

1. Τὰ δικαστήρια διακρίνονται εἰς διοικητικά, πολιτικά καὶ ποινικά, ὁργανοῦνται δὲ δι' εἰδικῶν νόμων.

2. Αἱ συνεδριάσεις παντὸς δικαστηρίου εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ἐὰν δι' ἀποφάσεως τούτου κριθῇ ὅτι ἡ δημοσιότης πρόκειται νὰ εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἥθη ἢ ὅτι συντρέχουν εἰδικοί λόγοι πρὸς προστασίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἢ οἰκογενειακοῦ βίου τῶν διαδίκων.

3. Πᾶσα δικαστικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως ἡτιολογημένη, ἀπαγγέλλεται δὲ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει. Ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας δημοσιεύεται ὑποχρεωτικῶς. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς εἰς τὰ πρακτικά καταχωρίσεως ἐνδεχομένης μειοψηφίας καὶ τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις δημοσιότητος ταύτης.

4. Τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται ὅπως μὴ ἐφαρμόζουν νόμον, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα.

1. Ἡ ἐκδίκασις τῶν διοικητικῶν διαφορῶν οὐσίας ἀνήκει εἰς τὰ ὑφιστάμενα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διαφορῶν αἱ μὴ ὑπαχθεῖσαι εἰσέτι εἰς τὰ δικαστήρια ταῦτα, δεόν νὰ ὑπαχθοῦν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, ἐντὸς πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, τῆς προθεσμίας ταύτης δυναμένης νὰ παρατείνεται διὰ νόμου.

2. Μέχρι τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὰ τακτικά διοικητικά δικαστήρια καὶ τῶν λοιπῶν οὐσιαστικῶν διοικητικῶν διαφορῶν, εἴτε ἐν τῷ συνόλῳ εἴτε κατὰ κατηγορίας, αὗται ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικά δικαστήρια, πλὴν ἐκείνων διὰ τὰς ὁποίας εἰδικοὶ νόμοι συνέστησαν εἰδικὰ διοικητικά δικαστήρια, εἰς τὰ ὅποια τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 ἕως 4 τοῦ ἁρθρου 93.

3. Εἰς τὰ πολιτικά δικαστήρια ὑπάγονται πᾶσαι αἱ ἰδιωτικαὶ διαφοραί, ὡς καὶ αἱ διὰ νόμου ἀνατιθέμεναι εἰς ταῦτα ὑποθέσεις ἐκουσίας δικαιοδοσίας.

4. Εἰς τὰ πολιτικά ἢ διοικητικά δικαστήρια δύναται νὰ ἀνατεθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη διοικητικῆς φύσεως ἀρμοδιότης.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις.

Ὡς τακτικά διοικητικά δικαστήρια νοοῦνται μόνον τὰ συσταθέντα διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 3845/1958 τακτικά φορολογικά δικαστήρια.

Άρθρον 95.

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουν ἰδίως :

α) Ἡ κατ' αἵτησιν ἀκύρωσις τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου.

β) Ἡ κατ' αἵτησιν ἀναίρεσις τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας, ἢ παράβασιν νόμου.

γ) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διοικητικῶν διαφορῶν οὐσίας.

δ) Ἡ ἐπεξεργασία πάντων τῶν κανονιστικοῦ χαρακτῆρος διαταγμάτων.

2. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ὑπὸ στοιχ. δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀρμοδιοτήτων δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 93 παράγραφοι 2 καὶ 3.

3. Διὰ νόμου δύναται νὰ ὑπαχθῇ ἡ ἐκδίκασις κατηγοριῶν ὑποθέσεων τῆς ἀκυρωτικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς ἄλλου βαθμοῦ διοικητικὰ τακτικὰ δικαστήρια, ἐπιφυλασσομένης πάντως τῆς εἰς τελευταῖον βαθμὸν ἀρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

4. Αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ρυθμίζονται καὶ ἀσκοῦνται ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει.

5. Ἡ διοίκησις ἔχει ὑποχρέωσιν συμμορφώσεως πρὸς τὰς ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ παράβασις τῆς ὑποχρέωσεως ταύτης δημιουργεῖ εὐθύνην διὰ πᾶν ὑπαίτιον ὄργανον, ὡς νόμος ὀρίζει.

1. Εἰς τὰ τακτικά ποινικά δικαστήρια ἀνήκει ὁ κολασμὸς τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἡ λήψις πάντων τῶν κατὰ τοὺς ποινικοὺς νόμους μέτρων.

2. Δύναται διὰ νόμου : α) νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς ἀρχὰς ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἢ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου, β) νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου τακτικοῦ δικαστηρίου, ἔχουσαν ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

3. Εἰδικοί νόμοι ὀρίζουν τὰ περὶ δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 93 παράγραφος 2 καὶ 97. Αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τούτων δύνανται νὰ ἀπαγγέλλωνται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

4. Εἰδικοί νόμοι ὀρίζουν :

α) Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων καὶ ἀεροδικείων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπαχθοῦν ἰδιῶται.

β) Τὰ περὶ δικαστηρίου λειῶν.

5. Τὰ ὑπὸ στοιχεῖον α' τῆς προηγουμένης παραγράφου δικαστήρια συγκροτοῦνται κατὰ πλειοψηφίαν ἐκ μελῶν τοῦ δικαστικοῦ σώματος τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, περιβαλλομένων ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 87 παρ. 1 τοῦ παρόντος ἐγγυήσεων λειτουργικῆς καὶ προσωπικῆς ἀνεξαρτησίας. Διὰ τὰς συνεδριάσεις καὶ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τούτων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 ἕως 4 τοῦ ἄρθρου 93. Τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου, ὡς καὶ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ὀρίζονται διὰ νόμου.

1. Τὰ κακουργήματα καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων, συγκροτουμένων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐνόρκων, ὡς νόμος ὀρίζει. Αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τούτων ὑπόκεινται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα ἔνδικα μέσα.

2. Κακουργήματα καὶ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὑπαχθέντα μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διὰ συντακτικῶν πράξεων, ψηφισμάτων καὶ εἰδικῶν νόμων, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐφετείων, ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζονται ὑπ' αὐτῶν, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ὑπαγάγῃ ταῦτα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων.

Διὰ νόμου δύναται νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν αὐτῶν ἐφετείων καὶ ἕτερα κακουργήματα.

3. Τὰ διὰ τοῦ τύπου διαπραττόμενα ἐγκλήματα παντὸς βαθμοῦ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια, ὡς νόμος ὀρίζει.

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀνήκουν ἰδίως :

α) Ὁ ἔλεγχος τῶν δαπανῶν τοῦ κράτους, ὡς καὶ τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰς τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ ὑπαγομένων ἐκάστοτε ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

β) Ἡ ἐκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ ἰσολογισμοῦ τοῦ κράτους.

γ) Ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν νόμων περὶ συντάξεων ἢ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας διὰ τὴν παροχὴν δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 73 παράγραφος 2, ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς ἑτέρου θέματος ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ νόμου.

δ) Ὁ ἔλεγχος τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων καὶ τῶν ἐν ἐδαφίῳ α' ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

ε) Ἡ ἐκδίκασις ἐνδίκων μέσων ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀπονομῆς συντάξεων, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν λογαριασμῶν ἐν γένει.

στ) Ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν εὐθύνην τῶν δημοσίων πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἐπελθοῦσαν εἰς τὸ Κράτος ἢ εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὀργανισμοὺς καὶ νομικὰ πρόσωπα ζημίαν.

2. Αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ρυθμίζονται καὶ ἀσκοῦνται, ὡς νόμος ὀρίζει.

Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α' ἕως δ' περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 93 παράγραφοι 2 καὶ 3.

3. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ὑποθέσεων, δὲν ὑποκείνται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

1. Ἀγωγὰὶ κακοδικίας κατὰ δικαστικῶν λειτουργῶν δικάζονται, ὡς νόμος ὀρίζει, ὑπὸ εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς Προέδρου αὐτοῦ καὶ ἐξ ἑνὸς συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, ἑνὸς ἀρεοπαγίτου, ἑνὸς συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δύο τακτικῶν καθηγητῶν νομικῶν μαθημάτων τῶν νομικῶν σχολῶν τῶν πανεπιστημίων τῆς Χώρας καὶ δύο δικηγόρων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν δικηγόρων, ὡς μελῶν, ὀριζομένων διὰ κληρώσεως.

2. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἐκάστοτε τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ σῶμα ἢ τὸν κλάδον τῆς δικαιοσύνης, ἐπὶ ἐνεργείας ἢ παραλείψεως λειτουργῶν τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγωγῆς κακοδικίας κατὰ μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἢ λειτουργῶν τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ δικαστηρίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

3. Πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς κακοδικίας οὐδεμία ἀπαιτεῖται ἄδεια.

Άρθρ. 93 Γερ. Δυν.
Άρθρ. 59 Γερ. Δυν.

Άρθρ. 95 Γερ. Δυν.

1. Συνιστάται Ἀνώτατον Εἰδικὸν Δικαστήριον εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγονται :

- α) Ἡ ἐκδίκασις ἐνστάσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 58.
- β) Ὁ ἐλεγχος τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων δημοψηφίσματος, ἐνεργουμένου κατὰ τὸ ἄρθρον 44 παράγραφος 2.
- γ) Ἡ κρίσις περὶ τῶν ἀσυμβιβάστων ἢ τῆς ἐκπτώσεως βουλευτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 55 παράγραφος 2 καὶ 57.
- δ) Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἢ μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἀστικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων ἀφ' ἑτέρου ἢ τέλος μεταξὺ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τῶν λοιπῶν δικαστηρίων.
- ε) Ἡ ἄρσις τῆς ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς οὐσιαστικῆς ἀντισυνταγματικότητος ἢ τῆς ἐννοίας διατάξεων τυπικοῦ νόμου, ἐὰν ἐξεδόθησαν περὶ αὐτῶν ἀντίθετοι ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.
- στ) Ἡ ἄρσις τῆς ἀμφισβητήσεως περὶ τὸν χαρακτηρισμὸν κανόνων τοῦ διεθνοῦς δικαίου ὡς γενικῶς παραδεδεγμένων, κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 28.

Άρθρ. 94 Γερ. Δυν.

2. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ τῶν Προέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐκ τεσσάρων συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐκ τεσσάρων ἀρεοπαγιδῶν, ὀριζομένων ἀνὰ διετίαν διὰ κληρώσεως, ὡς μελῶν. Τοῦ δικαστηρίου τούτου προεδρεύει ὁ ἀρχαιότερος τῶν Προέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Εἰς τὰς περιπτώσεις δ' καὶ ε' τῆς προηγουμένης παραγράφου μετέχουν τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου α' δύο τακτικοὶ καθηγηταὶ νομικῶν μαθημάτων τῶν νομικῶν σχολῶν τῶν πανεπιστημίων τῆς Χώρας, ὀριζόμενοι διὰ κληρώσεως.

3. Ἡ ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ δικαστηρίου, τὰ τοῦ ὀρισμοῦ, ἀναπληρώσεως καὶ ἐπικουρίας τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίας ὀρίζονται δι' εἰδικοῦ νόμου.

4. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀμετάκλητοι.

Διάταξις νόμου κηρυσσομένη ὡς ἀντισυνταγματικὴ εἶναι ἀνίσχυρος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως ἢ ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὀριζομένου χρόνου.

Ἄρθρον 100 Σχεδίου Συντάγματος.

Ἡ περίπτωσις στ' τῆς παρ. 1 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 29 παρ. 5.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Κεφάλαιον πρῶτον

Ὁργάνωσις τῆς διοικήσεως

Ἄρθρον 101.

1. Ἡ διοίκησις τοῦ κράτους ὁργανοῦται κατὰ τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα.

2. Ἡ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Χώρας διαμορφοῦται βάσει τῶν γεωοικονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ συγκοινωνιακῶν συνθηκῶν.

3. Τὰ περιφερειακὰ κρατικὰ ὅργανα ἔχουν γενικὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς περιφερείας των, αἱ δὲ κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι, πλὴν εἰδικῶν ἀρμοδιοτήτων, τὴν γενικὴν κατεύθυνσιν, τὸν συντονισμόν καὶ τὸν ἐλεγχον τῶν περιφερειακῶν ὀργάνων, ὡς νόμος ὀρίζει.

1. Ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τῶν ὁποίων τὴν πρώτην βαθμίδα ἀποτελοῦν οἱ δῆμοι καὶ αἱ κοινότητες. Αἱ λοιπαὶ βαθμίδες ὀρίζονται διὰ νόμου.

2. Οἱ ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀπολαύουν διοικητικῆς αὐτοτελείας. Αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλέπωνται ἀναγκαστικοὶ ἢ ἐκούσιοι σύνδεσμοι ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ παροχὴν ὑπηρεσιῶν, διοικούμενοι ὑπὸ συμβουλίου ἐξ αἰρετῶν ἀντιπροσώπων ἐκάστου δήμου ἢ κοινότητος, λαμβανομένων κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ τούτων.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ προβλεφθῇ ἡ εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως δευτέρας βαθμίδος συμμετοχὴ αἰρετῶν ἀντιπροσώπων τοπικῶν ἐπαγγελματικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ πνευματικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς κρατικῆς διοικήσεως μέχρι τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν.

5. Τὸ Κράτος ἀσκεῖ ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, μὴ ἐμποδίζουσιν τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἐλευθέραν δράσιν αὐτῶν. Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἀργίας καὶ ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ἀξιώματος τῶν αἰρετῶν ὀργάνων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἐξαίρεσει τῶν περιπτώσεων τῶν συνεπαγομένων αὐτοδικαίαν ἔκπτωσιν, ἀπαγγέλλονται μόνον μετὰ σύμφωνον γνώμην συμβουλίου ἀποτελουμένου κατὰ πλειοψηφίαν ἐκ τακτικῶν δικαστῶν.

6. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων πόρων, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ἀποδόσεως καὶ κατανομῆς μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν καθοριζομένων καὶ ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰσπραττομένων φόρων ἢ τελῶν.

Υπηρεσιακή κατάστασις τῶν ὀργάνων
διοικήσεως

Ἄρθρον 103.

1. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετοῦν τὸν λαόν, ὀφείλοντες πίστιν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ τούτων καθορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου.

2. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην ὀργανικὴν θέσιν. Ἐξαιρέσεις δύναται νὰ προβλέπωνται ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου πρὸς κάλυψιν ἀπροβλέπτων καὶ ἐπείγουσων ἀναγκῶν διὰ προσωπικοῦ προσλαμβανομένου δι' ὠρισμένην χρονικὴν περίοδον, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

3. Ὀργανικαὶ θέσεις εἰδικοῦ ἐπιστημονικοῦ, ὡς καὶ τεχνικοῦ ἢ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, δύναται νὰ πληροῦνται διὰ προσωπικοῦ προσλαμβανομένου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου. Νόμος ὁρίζει τοὺς ὅρους τῆς προσλήψεως, ὡς καὶ τὰς εἰδικωτέρας ἐγγυήσεις, ὑφ' ἃς τελεῖ τὸ προσλαμβανόμενον προσωπικόν.

4. Οἱ κατέχοντες ὀργανικὰς θέσεις δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ θέσεις αὗται. Οὗτοι ἐξελίσσονται μισθολογικῶς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς ἀποχωρήσεως λόγῳ ὀρίου ἡλικίας καὶ τῆς παύσεως συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται νὰ μετατεθοῦν ἄνευ γνωμοδοτήσεως, οὐδὲ νὰ ὑποβιβασθοῦν ἢ παυθοῦν ἄνευ ἀποφάσεως ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα αὐτοῦ τοῦλάχιστον ἐκ μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων τούτων χωρεῖ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὁρίζει.

5. Τῆς μονιμότητος δύναται νὰ ἐξαίρουνται, διὰ νόμου, ἀνώτατοι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐκτὸς τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας θέσεων, οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι ἐπὶ πρεσβευτικῷ βαθμῷ, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν γραφείων τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν.

6. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, διεπομένων ἐξ ὁλοκλήρου κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

1. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑπαλλήλων δύναται νὰ διορισθῇ εἰς ἑτέραν θέσιν δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ ὀργανισμοῦ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἑτέρου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίας ἐπιχειρήσεως ἢ ὀργανισμοῦ κοινῆς ὠφελείας. Κατ' ἐξαιρέσιν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὁ διορισμὸς καὶ εἰς δευτέραν θέσιν ἐπὶ τῇ βάσει ειδικοῦ νόμου, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῆς ἐπομένης παραγράφου.

2. Αἱ πάσης φύσεως πρόσθετοι ἀποδοχαὶ ἢ ἀπολαυαὶ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑπαλλήλων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατὰ μῆνα ἀνώτεραι τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν θέσεως.

3. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Καθεστὼς Ἀγίου Ὁρους

Ἄρθρον 105.

1. Ἡ χερσόνησος τοῦ Ἁθω ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἐξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦτου προνομιακὸν καθεστὼς αὐτοδιοίκητον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῖου ἡ κυριαρχία παραμένει ἄθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς τὸ Ἅγιον Ὄρος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκτοῦν, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν.

2. Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται, κατὰ τὸ καθεστὼς αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ Ἁθω, τὸ ἕδαφος τῆς ὁποίας εἶναι ἀναπαλλοτρίωτον.

Ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἀσκειῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἀποτελούντων τὴν Ἱερὰν Κοινότητα. Οὐδεμία ἀπολύτως ἐπιτρέπεται μεταβολὴ τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, οὐδὲ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ των ἑξαρτήματα. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν αὐτῷ ἐγκαταβίωσις ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

3. Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τὸ ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἴκοσιν Ἱεραὶ Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

4. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ, ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος, ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικόν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

5. Αἱ ἀνωτέρω ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσκοῦνται διὰ διοικητοῦ, τοῦ ὁποῖου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθορίζονται διὰ νόμου.

Διὰ νόμου ἐπίσης καθορίζονται ἡ ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, ὡς καὶ τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἀγίου Ὁρους.

Ἄρθρον 109 Σχεδίου Συντάγματος, πλὴν τῆς παρ. 6, ἥτις μετεφέρθη ὡς παρ. 8 εἰς τὸ ἄρθρον 18.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α'.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

"Αρθρον 106.

1. Πρὸς ἐδραίωσιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης καὶ προστασίαν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, τὸ Κράτος προγραμματίζει καὶ συντονίζει τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα ἐν τῇ Χώρα, ἐπιδιδῶν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ὅλων τῶν τομέων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Λαμβάνει τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν πηγῶν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν ὑπογείων ἢ ὑποθαλασσίων κοιτασμάτων καὶ πρὸς προώθησιν τῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως καὶ προαγωγὴν ἰδίᾳ τῆς οἰκονομίας τῶν ὀρεινῶν, νησιωτικῶν καὶ παραμεθορίων περιοχῶν.

2. Ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομικὴ πρωτοβουλία δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀναπτύσσεται εἰς βάρος τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, ἢ ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

3. Ἐπιφυλασσομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 107 παρεχομένης προστασίας, ὡς πρὸς τὴν ἐπανεξαγωγὴν κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ, δύναται διὰ νόμου νὰ ρυθμίζωνται τὰ τῆς ἐξαγορᾶς ἐπιχειρήσεων ἢ ἀναγκαστικῆς εἰς ταύτας συμμετοχῆς τοῦ Κράτους ἢ ἄλλων δημοσίων φορέων, ἐφ' ὅσον αὗται κέκτῃνται χαρακτῆρα μονοπωλίου ἢ ἔχουν ζωτικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν πηγῶν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἢ ἔχουν ὡς κύριον σκοπὸν τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

4. Τὸ τίμημα τῆς ἐξαγορᾶς ἢ τὸ ἀντάλλαγμα τῆς ἀναγκαστικῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους ἢ ἄλλων δημοσίων φορέων, καθορίζεται ἀπαραιτήτως δικαστικῶς, πρέπει δὲ νὰ εἶναι πλήρες, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς ἐξαγοραζομένης ἐπιχειρήσεως, ἢ τῆς εἰς ταύτην συμμετοχῆς.

5. Μέτοχος, ἐταῖρος ἢ κύριος ἐπιχειρήσεως, τῆς ὁποίας ὁ ἔλεγχος περιέρχεται εἰς τὸ Κράτος ἢ εἰς ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενον φορέα συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς συμμετοχῆς κατὰ τὴν παράγραφον 3, δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξαγορὰν τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ὡς νόμος ὁρίζει.

6. Νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ τὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν δαπάνην τοῦ Δημοσίου τῶν ὀφελουμένων ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων κοινῆς ὠφελείας ἢ γενικωτέρας συμασίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 4 ἀξίαν δὲν περιλαμβάνεται ἡ ὀφειλομένη εἰς τὸν μονοπωλιακόν, τυχόν, χαρακτῆρα τῆς ἐπιχειρήσεως.

1) Αἱ παρ. 1—4 καὶ ἡ ἐρμηνευτικὴ δῆλωσις εἶναι τὸ ἀρθρον 26 Σχεδίου Συντάγματος.

2) Ἡ παρ. 5 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἀρθρου 111.

3) Ἡ παρ. 6 μετεφέρθη ἐκ τοῦ ἀρθρου 17 παρ. 7.

Άρθρον 107.

1. Ἡ πρὸ τῆς 21 Ἀπριλίου 1967 ηὑξημένης τυπικῆς ἰσχύος νομοθεσία προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ, διατηρεῖ τὴν ἣν ἐκέκτητο ηὑξημένην τυπικὴν ἰσχύν, ἐφαρμοζομένη καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς εἰσαγομένων κεφαλαίων.

Τὴν αὐτὴν ἰσχὺν κέκτῃνται καὶ αἱ διατάξεις τῶν κεφαλαίων Α' ἕως καὶ Δ' τοῦ τμήματος Α' τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 27/75 νόμου «περὶ φορολογίας πλοίων, ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἐγκαταστάσεως ἁλλοδαπῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων».

2. Νόμος, ἐφ' ᾧπαξ ἐκδιδόμενος, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὁρίζει τοὺς ὅρους καὶ τὴν διαδικασίαν ἀναθεωρήσεως ἢ λύσεως τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2687/1953, ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1967 μέχρις 23 Ἰουλίου 1974 ἐκδοθεῖσιν ὑφ' οἷονδήποτε τύπον ἐγκριτικῶν διοικητικῶν πράξεων ἢ συναφθεῖσιν συμβάσεων περὶ ἐπενδύσεων κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ, ἐξαιρέσει τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν νηολόγησιν πλοίων ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν.

Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀπο-
δήμου ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν διατήρησιν τῶν δεσμῶν
του μὲ τὴν μητέρα Πατρίδα. Ἐπίσης μεριμνᾷ διὰ
τὴν παιδείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελμα-
τικὴν προαγωγὴν τῶν ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας ἐργα-
ζομένων Ἑλλήνων.

1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης, κωδικέλλου ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὲρ κοινῶφελους σκοποῦ.

2. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἐπωφελεστέρα ἀξιοποίησις ἢ διάθεσις τοῦ καταλειφθέντος ἢ δωρηθέντος ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου κοινῶφελους σκοποῦ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δωρητοῦ ἢ τοῦ διαθέτου καθοριζομένην περιοχὴν ἢ εἰς τὴν εὐρυτέραν ταύτης περιφέρειαν, ὅταν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιουῖται ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ δωρητοῦ δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐξ οἰουδήποτε λόγου, καθ' ὅλοκληρίαν ἢ κατὰ τὸ μεῖζον τοῦ περιεχομένου ταύτης, ὡς καὶ ἂν δύναται νὰ ἱκανοποιηθῇ πληρέστερον διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ὡς νόμος ὀρίζει.

ΤΜΗΜΑ Β'.
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἄρθρον 110.

Αρθ. 89 Γαλλ. Συν.

1. Αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν, ἐξαιρέσει τῶν καθορίζουσῶν τὴν βᾶσιν καὶ τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος ὡς Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας, ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἁρθρῶν 2 παράγραφος 1, 4 παράγραφοι 1, 4 καὶ 7, 5 παράγραφοι 1 καὶ 3, 13 παράγραφος 1 καὶ 26.

2. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος διαπιστοῦται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, λαμβανομένης κατόπιν προτάσεως πεντήκοντα τοῦλάχιστον βουλευτῶν, διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, εἰς δύο ψηφοφορίας ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθορίζονται εἰδικῶς αἱ ἀναθεωρητέαι διατάξεις.

3. Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

4. Ἐὰν πρότασις περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἔτυχε τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τούτων, ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

5. Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις διατάξεων τοῦ Συντάγματος δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ ἐν ἰσχύϊ δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

6. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος πρὸ τῆς παρόδου πενταετίας ἀπὸ τῆς περατώσεως τῆς προηγούμενης.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 111.

1. Πᾶσα διάταξις νόμου ἢ διοικητικῆς πράξεως κανονιστικοῦ χαρακτήρος, ἀντικειμένη εἰς τὸ Σύνταγμα, καταργεῖται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

2. Συντακτικαὶ πράξεις, ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ τῆς 24ης Ἰουλίου 1974 μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ε΄ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ Ψηφίσματα ταύτης, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν καὶ κατὰ τὰς ἀντιτιθεμένας πρὸς τὸ Σύνταγμα διατάξεις αὐτῶν, ἐπιτρεπομένης τῆς διὰ νόμου τροποποιήσεως ἢ καταργήσεως αὐτῶν. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Συντάγματος καταργεῖται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τῆς 3ης συντακτικῆς πράξεως ἀπὸ 3/9/1974, ὡς πρὸς τὸ ὅριον ἡλικίας ἀποχωρήσεως τῶν καθηγητῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων.

3. Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ: α) τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 700 τῆς 9/9 Ὀκτωβρίου 1974 προεδρικοῦ διατάγματος «περὶ μερικῆς ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ τῶν ἄρθρων 5, 6, 8, 10, 12, 14, 95 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος καὶ ἄρσεως τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως πολιορκίας» καὶ β) τὸ ν.δ. ὑπ' ἀριθ. 167 τῆς 16/16 Νοεμβρίου 1974 «περὶ χορηγήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου», ἐπιτρεπομένης τῆς διὰ νόμου τροποποιήσεως ἢ καταργήσεως αὐτῶν.

4. Τὸ ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ ἑξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ διὰ νόμου τροποποιήσεις, συμπλήρωσις ἢ κατάργησις τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἀναφερομένων συντακτικῶν πράξεων καὶ ψηφισμάτων ἢ ἡ διατήρησίς τινων ἐκ τούτων, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι αἱ τροποποιούμεναι, συμπληρούμεναι ἢ διατηρούμεναι ἐν ἰσχύϊ διατάξεις δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὸ παρὸν Σύνταγμα.

5. Ἑλλήνες στερηθέντες, μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος, καθ' οἷονδῆποτε τρόπον τῆς ἰθαγενείας των, ἀνακτοῦν ταύτην κατόπιν κρίσεως ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν ἐκ δικαστικῶν λειτουργῶν, ὡς νόμος ὀρίζει.

6. Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. 3370/1955 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας» μέχρι τῆς διὰ νόμου καταργήσεώς της.

1. Ἐπὶ θεμάτων, πρὸς ρύθμισιν τῶν ὁποίων προβλέπεται ρητῶς ὑπὸ διατάξεων τοῦ παρόντος Συντάγματος ἢ ἐκδοσὶς νόμου, οἱ κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὑφιστάμενοι κατὰ περίπτωσιν νόμοι ἢ διοικητικαὶ πράξεις κανονιστικοῦ χαρακτῆρος, ἐξαιρέσει τῶν ἀντικειμένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ κατὰ περίπτωσιν νόμου.

2. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 109 παράγραφος 2 καὶ 79 παράγραφος 8 τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ ἐκάστης τούτων εἰδικῶς προβλεπομένου νόμου, ἐκδιδομένου τὸ βραδύτερον μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1976. Μέχρις ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 109 προβλεπομένου νόμου ἐξακολουθεῖ ἐφαρμοζομένη ἢ κατὰ τὴν ἑναρξιν ἰσχύος τοῦ Συντάγματος ὑφισταμένη συνταγματικὴ καὶ νομοθετικὴ ρύθμισις.

3. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1974 συντακτικῆς πράξεως, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ, ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων τῶν καθηγητῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν ὡς βουλευτῶν, καθ' ὅλην τὴν παροῦσαν βουλευτικὴν περίοδον δὲν ἐκτείνεται εἰς τὴν διδασκαλίαν, ἔρευναν, συγγραφικὴν ἐργασίαν καὶ ἐπιστημονικὴν ἀπασχόλησιν εἰς τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰ σπουδαστήρια τῶν οἰκείων σχολῶν, ἀποκλειομένης τῆς συμμετοχῆς τούτων εἰς τὴν διοίκησιν τῶν σχολῶν καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διδακτικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ ἢ τὴν ἐξέτασιν τῶν σπουδαστῶν.

4. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 16 περὶ ἐτῶν ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως θὰ ὁλοκληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει νόμου ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὰ εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενα ψηφίσματα καὶ οἱ νόμοι περὶ τῆς λειτουργίας τῆς Βουλῆς, ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἀντικειμένων εἰς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος.

Προκειμένου περὶ τῆς λειτουργίας τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 70 καὶ 71 τοῦ Συντάγματος Τμημάτων τῆς Βουλῆς ἔχουν συμπληρωματικὴν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου Κανονισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς Εἰδικῆς Νομοθετικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἁρθρου 35 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952, κατὰ τὰ ἐν ἁρθρῳ 3 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Α΄ ψηφίσματος τῆς 24.12.1974 εἰδικώτερον ὀριζόμενα. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἁρθρου 71 τοῦ Συντάγματος συγκροτεῖται ἐξ ἐξήκοντα τακτικῶν μελῶν καὶ τριάκοντα ἀναπληρωματικῶν, ἐπιλεγομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐξ ὅλων τῶν κομμάτων καὶ ὁμάδων καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως αὐτῶν. Ἐγειρομένης ἀμφισβητήσεως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου Κανονισμοῦ περὶ τῶν ἐφαρμοστέων ἐκάστοτε διατάξεων ἀποφαίνεται ἡ Ὀλομέλεια ἢ τὸ Τμῆμα τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ὁποίου προσκλήθῃ τὸ ζήτημα.

1. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας δέον νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος εἰς εἰδικὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, προσκαλουμένης πρὸ πέντε τοῦλάχιστον ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, τηρουμένων ἀναλόγως τῶν ὁρισμῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς περὶ ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

Ὁ ἐκλεγόμενος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀναλαμβάνει τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἀπὸ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου του, ἐντὸς πέντε τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ.

Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 49 παράγραφος 5 νόμος περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν εὐθύνην τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας θεμάτων ἐκδίδεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1975.

Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 33 νόμου τὰ ἐν αὐτῇ θέματα διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἀφορῶν εἰς τὸν προσωρινὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας.

2. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος καὶ μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ ὁριστικοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἀναλήψεως τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων του, ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀσκεῖ τὰς διὰ τοῦ Συντάγματος ἀναγνωριζόμενας εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἀρμοδιότητας, ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ὑποστοιχ. Β' ἀπὸ 24.12.1974 ψηφίσματος τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς περιορισμούς.

1. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν ἄρθρῳ 86 παραγράφου 1 προβλεπομένου νόμου, ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ διώξεως, ἀνακρίσεως καὶ ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 49 παραγράφου 1 καὶ 85 πράξεων καὶ παραλείψεων.

2. Ὁ ἐν ἄρθρῳ 100 προβλεπόμενος νόμος δεόν νὰ ἐκδοθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τούτου καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ συνιστωμένου Ἀνωτάτου Εἰδικοῦ Δικαστηρίου :

α) Αἱ ἀμφισβητήσεις, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 55 καὶ τὸ ἄρθρον 57 ἐπιλύονται δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς κατὰ τὰς ἐπὶ προσωπικῶν θεμάτων διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς.

β) Ὁ ἔλεγχος τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων δημοψηφίσματος ἐνεργουμένου κατ' ἄρθρον 44 παράγραφος 2 ὡς καὶ ἡ ἐκδίκασις ἐνστάσεων κατὰ τοῦ κύρους καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 58 ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ κατ' ἄρθρον 73 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1952 Συντάγματος Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ἐφαρμοζομένης τῆς διαδικασίας τῶν ἄρθρων 116 ἐπομ. τοῦ Π.Δ. 650/1974.

γ) Ἡ ἄρσις τῶν ἐν ἄρθρῳ 100 παράγραφος 1 ἐδάφ. δ' συγκρούσεων ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 65 τοῦ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 Συντάγματος, Δικαστηρίου Συγκρούσεως Καθηκόντων, διατηρουμένων προσωρινῶς ἐν ἰσχύϊ καὶ τῶν νόμων περὶ τῆς ὀργανώσεως λειτουργίας καὶ διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

3. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 99 προβλεπομένου νόμου, αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας ἐκδικάζονται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 110 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ προβλεπομένου δι' αὐτοῦ δικαστηρίου καὶ κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ διαδικασίαν κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

4. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 87 ὡς καὶ μέχρι τῆς συγκροτήσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 90 παραγράφοι 1 καὶ 2 καὶ 91 προβλεπομένων δικαστικῶν καὶ πειθαρχικῶν συμβουλίων, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος ὑφιστάμεναι σχετικαὶ διατάξεις. Οἱ περὶ τῶν ὧς ἄνω θεμάτων νόμοι δεόν ὅπως ἐκδοθῶν τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Συντάγματος.

5. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν ἐν ἄρθρῳ 92 ἀναφερομένων νόμων, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Συντάγματος ὑφιστάμεναι διατάξεις. Οἱ νόμοι οὗτοι δεόν ὅπως ἐκδοθῶν τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

6. Ὁ ἐν ἄρθρῳ 57 παράγραφος 5 εἰδικὸς νόμος δεόν νὰ ἐκδοθῇ ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Συντάγματος.

Άρθρον 116.

1. Υφιστάμεναι διατάξεις αντιβαίνουνσαι εις τὸ ἄρθρον 4 παράγραφος 2 παραμένουν ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς διὰ νόμου καταργήσεώς των, τὸ βραδύτερον δὲ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1982.

2. Ἀποκλίσεις ἐκ τῶν ὁρισμῶν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 ἐπιτρέπονται μόνον δι' ἀποχρῶντας λόγους εἰς τὰς εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιπτώσεις.

3. Κανονιστικαὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ρυθμίσεως ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ἀντιβαίνουνσαι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 παράγραφος 1 ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν, συντελουμένης τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

1. Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 ἐκδοθέντες μέχρι τῆς 21.4.67 νόμοι θεωροῦνται ὡς μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ παρέκκλινιν τοῦ ἄρθρου 17 νομοθετικὴ ρύθμισις καὶ διάλυσις ὑφισταμένων εἰσέτι ἀγροληψιῶν καὶ ἐτέρων ἐδαφικῶν βαρῶν, ἡ ἐξαγορὰ τῆς ψιλῆς κυριότητος ὑπὸ ἐμφυτευτῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ὡς καὶ ἡ κατάργησις καὶ ρύθμισις ἰδιορρύθμων ἐμπραγμάτων σχέσεων.

3. Δημόσια ἢ ἰδιωτικὰ δάση ἢ δασικαὶ ἐκτάσεις καταστραφεῖσαι ἢ καταστρεφόμεναι ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλως πῶς ἀποψιλωθεῖσαι ἢ ἀποψιλούμεναι, δὲν ἀποβάλλουν ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὸν ὄν ἐκέκτηντο πρὸ τῆς καταστροφῆς τῶν χαρακτῆρα καὶ κηρύσσονται ὑποχρεωτικῶς ἀναδασωτέαι, ἀποκλειομένης τῆς διαθέσεως τούτων δι' ἕτερον προορισμόν.

4. Ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσεις δασῶν ἢ δασικῶν ἐκτάσεων ἀνηκουσῶν εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, ἐπιτρέπεται μόνον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 17 ὀριζόμενα, διὰ λόγους δημοσίας ὠφελείας, διατηρουμένης πάντως ἀμεταβλήτου τῆς μορφῆς αὐτῶν ὡς δασικῆς.

5. Αἱ μέχρι τῆς προσαρμογῆς τῶν κειμένων περὶ ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων νόμων πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κηρυχθεῖσαι ἢ κηρυχθισόμεναι ἀναγκαστικαὶ ἀπαλλοτριώσεις διέπονται ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κηρύξεώς τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων.

6. Αἱ παράγραφοι 3 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 24 ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν ἐν αὐταῖς προβλεπομένων νόμων ἀναγνωριζομένων ἢ ἀναμορφουμένων οἰκιστικῶν περιοχῶν.

1. Ἀνώτατοι δικαστικοὶ λειτουργοί, μὴ τελοῦντες ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 4/5 Σεπτεμβρίου 1974 συντακτικῆς πράξεως «περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως καὶ εὐρυθμίας ἐν τῇ Δικαιοσύνῃ» ὑποβιβασθέντες δὲ βάσει ταύτης, λόγῳ τοῦ χρόνου πραγματοποιήσεως τῆς προαγωγῆς αὐτῶν, καὶ καθ' ὧν δὲν ἡσκήθη ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς αὐτῆς συντακτικῆς πράξεως πειθαρχικὴ δίωξις, παραπέμπονται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος εἰς τὸ Ἀνώτατον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον.

Τὸ Ἀνώτατον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον ἀποφαίνεται ἂν αἱ συνθῇ καὶ τῆς προαγωγῆς ἐμείωσαν τὸ κύρος καὶ τὴν ἰδιάζουσαν ὑπηρεσιακὴν θέσιν τοῦ προαχθέντος, ἀποφαίνεται δὲ ὁριστικῶς περὶ τῆς ἀνακτήσεως ἢ μὴ τοῦ αὐτομάτως ἀπολεσθέντος βαθμοῦ καὶ τῶν πρὸς τὸν βαθμὸν συναπτομένων δικαιωμάτων ἀποκλειομένης τῆς ἀπολήψεως ἀναδρομικῶς διαφορᾶς ἀποδοχῶν ἢ συντάξεως.

Ἡ ἀπόφασις ἐκδίδεται ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς παραπομπῆς.

Οἱ ἐν ζωῇ κατὰ βαθμὸν στενώτεροι συγγενεῖς τοῦ ὑποβιβασθέντος καὶ ἀποβιώσαντος δικαστικοῦ δύνανται νὰ ἀσκήσουν ὅλα τὰ εἰς τοὺς δικαζομένους ἀναγνωριζόμενα δικαιώματα ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ προέδρου ἢ εἰσαγγελέως ἐφετῶν καὶ ἀνωτέρων, ἢ τούτοις ἀντιστοίχου, ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας, ὡς μέχρι τοῦδε, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, τοῦ ὁρίου τούτου μειουμένου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1977 κατὰ ἐν ἔτος ἐτησίως μέχρι τοῦ ἐξηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους.

3. Μέχρις ἐκδόσεως τοῦ κατ' ἄρθρον 101 παρ. 3 νόμου, ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμεναι αἱ περὶ κατανομῆς ἀρμοδιοτήτων μεταξὺ κεντρικῶν καὶ περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν ἰσχύουσαι διατάξεις. Αἱ διατάξεις αὗται δύνανται νὰ τροποποιοῦνται διὰ μεταφορᾶς εἰδικῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκ τῶν κεντρικῶν εἰς τὰς περιφερειακὰς ὑπηρεσίας.

1. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἀρθῇ τὸ καθ' οἷον-
δήποτε τρόπον ἰσχύσαν ἀπαράδεκτον τῆς ἀσκή-
σεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων ἐκδο-
θεῖσων ἀπὸ 21ης Ἀπριλίου 1967 μέχρι τῆς 23ης
Ἰουλίου 1974 εἴτε εἶχεν ἀσκηθῇ τοιαύτη αἴτη-
σις εἴτε μή, ἀποκλειομένης πάντως τῆς ἀναδρο-
μικῆς χορηγήσεως ἀποδοχῶν εἰς τυχὸν δικαιο-
θησομένους ἐκ τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου.

2. Οἱ δυνάμει νόμου αὐτοδικαίως ἀποκαθι-
στάμενοι εἰς ἀς δημοσίας θέσεις ἐκέκτηντο στρα-
τιωτικοὶ ἢ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον ἤδη ἀπέ-
κτησαν τὴν ιδιότητα τοῦ βουλευτοῦ, δύνανται ἐντὸς
ὀκταημέρου προθεσμίας νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν με-
ταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς δημοσίας
αὐτῶν θέσεως.

ΤΜΗΜΑ Δ'

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΣ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Άρθρον 120.

1. Τὸ παρὸν Σύνταγμα, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Ε' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς καὶ δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ προσωρινοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ διατάγματος προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τίθεται δὲ εἰς ἰσχὺν ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης Ἰουνίου 1975.

2. Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς συνάδοντας πρὸς αὐτὸ νόμους καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Δημοκρατίαν συνιστοῦν θεμελιώδη ὑποχρέωσιν πάντων τῶν Ἑλλήνων.

3. Ὁ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον σφετερισμὸς τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρεουσῶν ἐξουσιῶν διώκεται ἅμα τῇ ἀποκαταστάσει τῆς νομίμου ἐξουσίας, ἀφ' ἧς ἄρχεται καὶ ἡ παραγραφή τοῦ ἐγκλήματος.

4. Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἐπαφίεται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων, δικαιουμένων καὶ ὑποχρεουμένων εἰς τὴν διὰ παντὸς μέσου ἀντίστασιν κατὰ οἰουδῆποτε ἐπιχειροῦντος τὴν βιαίαν κατάλυσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 112 καὶ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 1 Σχεδίου Συντάγματος.

Ειρήλαφος

SECRETARIAT GENERAL
FOR PRESS AND INFORMATION

PART ONE
FORM OF GOVERNMENT
AND
INDIVIDUAL AND SOCIAL RIGHTS

Article 1

1. Greece is a parliamentary Republic.
2. All powers have their source in the Nation, exist for the sake of the Nation, and shall be exercised in the manner appointed by the Constitution.

DRAFT CONSTITUTION

3. No individual or body of people may, in any way whatsoever, arrogate the exercise of national sovereignty or the powers therefrom.

Submitted to Parliament
by the Greek Government

Article 2

1. Respect for the value of the human being constitutes a primary obligation of the State.
2. Recognition and protection of the fundamental and imprescriptible rights of man by the powers of the State shall serve the purpose of assuring internal and international peace and achieving social progress in liberty and justice.

Article 3

1. All Greeks are equal before
2. All who possess the qualifications for citizenship required under the laws of the State are Greek citizens.

January 1975

PART ONE
THE FORM OF GOVERNMENT
AND
INDIVIDUAL AND SOCIAL RIGHTS

Article 1

1. Greece is a parliamentary Republic.
2. All powers have their source in the Nation, exist for the sake of the Nation, and shall be exercised in the manner appointed by the Constitution.
3. No individual or any section of the people may, in any way whatsoever, arrogate the exercise of national sovereignty and the powers deriving therefrom.

Article 2

1. Respect for the value of the human being constitutes a primary obligation of the State.
2. Recognition and protection of the fundamental and imprescriptible rights of man by the powers of the State shall serve the purpose of assuring internal and international peace and achieving social progress in liberty and justice.

Article 3

1. All Greeks are equal before the law.
2. All who possess the qualifications for citizenship required under the laws of the State are Greek citizens.

2/-

3. None but Greek citizens shall be eligible for public service, except as otherwise stipulated under special laws.

4. Greek citizens shall contribute without distinction to the public burdens according to their ability.

5. Every Greek able to bear arms shall be under obligation to contribute towards the defence of the country according to the stipulations of the laws.

6. Titles of nobility or distinction are neither conferred on Greek citizens nor recognized in them.

Article 4

1. The prevailing religion in Greece is the faith of the Eastern Orthodox Church of Christ. The Orthodox Church of Greece, which acknowledges our Lord Jesus Christ as its head, is indissolubly united in doctrine with the Great Church of Christ in Constantinople and with every other Church of Christ holding the same doctrines. It observes steadfastly, as do they, the holy apostolical and synodal canons and sacred traditions. It is autocephalous, exercising its sovereign rights independently of any other Church; and it is administered by a Holy Synod of Bishops, as stipulated under the law.

2. Any ecclesiastical regime prevailing in certain districts of the State shall not be contrary to the provisions of the preceding paragraph.

.../...

3/-

3. The text of the Holy Scriptures shall be maintained unchanged. The rendering of the said text in any other form of language, without prior sanction by the Autocephalous Church of Greece and the Great Church of Christ in Constantinople, shall be prohibited.
4. Freedom of religious belief is inviolable. Enjoyment of individual and civil rights shall not depend on a person's religious faith.
5. All known religions shall be free and their rites of worship shall be performed without hindrance in conformance with, and under the protection of, the laws. Performance of the rites of worship shall not be allowed to cause a breach of the public order nor to offend against good morals.
6. The ministers of other religious faiths shall be subject to the same obligations towards the State and the same superintendence on the part of the State as the ministers of the prevailing religion.
7. Proselytizing or any other act of intervention directed against the prevailing or any other known religious faith shall be prohibited.
8. No person may be absolved, by reason of his religious beliefs, from discharging his duties to the State, nor may he refuse to comply with the laws by reason thereof.
9. No oath shall be administered except in accordance with the law, and in the form provided by the law.

.../...

Article 5

1. Every person shall have the right freely to develop his personality and to participate in the social, economic and political life of the country insofar as he does not infringe upon the rights of others or violate the Constitution and the moral law.

2. All persons within the territory of the Republic shall enjoy absolute protection of their life, honour and freedom, irrespective of nationality, creed or language. Exceptions shall be permitted in the cases provided for under International Law.

3. Personal liberty shall be inviolable. No one shall be persecuted, arrested, imprisoned or otherwise confined except when and as the law provides.

4. Administrative measures restrictive of a person's free movement or establishment of residence shall be imposed only for reasons of public interest; and the imposition of such measures shall require a prior decision of a court of justice, as specifically stipulated by the law.

*to prevent
a crime*

(a real time)

Article 6

1. Except when taken in the act, no person shall be arrested or imprisoned without a judicial warrant certifying as to the cause of such arrest or imprisonment, and the said warrant must be served at the moment of arrest or incarceration.

2. A person who is detained on being taken in the act

or on a warrant of arrest shall be brought before the competent examining magistrate within twenty-four hours of his arrest at the latest; or, if the arrest was made outside the jurisdictional district of the examining magistrate, within the shortest period of time required to transfer him thereto. The examining magistrate, within three days of the arrested person's appearance before him, must either release him or issue a warrant for his imprisonment. Upon application by the arrested person, or in the case of force majeure verified immediately by a decision of the competent judicial council, this time-limit shall be extended by an additional two days.

3. Should either time-limit elapse with no action taken, any jailer or warden, or other officer, civil or military, charged with the detention of the arrested person, must release him forthwith. Violators shall be punished for wrongful detention and shall be under obligation to make good any loss or damage suffered by the injured party and to pay him a sum of money as provided under the law.

4. The maximum duration of pre-trial detention shall be specified by the law; such detention may not exceed a period of one year in the case of felonies, or six months in the case of misdemeanours. In wholly exceptional cases, the maximum terms may be extended for periods of six months or three months, respectively, by a decision of the competent judicial council.

Article 7

1. No crime shall exist, nor any punishment be imposed, unless provided for under a law in force prior to the

commission of the act. In no case shall a punishment be imposed that is more severe than the punishment provided under the law at the time of the commission of the act.

2. Torture and corporal ill-treatment of any kind or any offence against human dignity shall be prohibited and shall be punishable in accordance with the provisions of the law.

3. General confiscation shall be prohibited. The death penalty shall not be imposed for political crimes save in the case of compound crimes.

4. The law shall specify the conditions under which the State, subject to judicial examination and verification, shall grant compensation to persons wrongfully taken into custody or convicted.

Article 8

No person shall be removed without his consent from the jurisdiction of the judge assigned to him by the law. The setting up of judicial committees or special courts, under any name whatsoever, shall be prohibited.

Article 9

1. Each person severally or many together shall have the right, on conforming with the laws of the realm, to address themselves in writing to the public authorities, who are bound to take prompt action in accordance with the standing provisions of the law, and to furnish a causatively explicit written reply in accordance with the provisions of the law.

2. Prosecution of a petitioner for violations contained in the petition shall be allowed only after a final decision by the authority to whom the petition was addressed, and by permission of that authority.

3. A request for information shall bind the competent authority to furnish a reply thereto, provided such obligation is stipulated under the law.

Article 10

1. The Greeks shall have the right to assemble peaceably and without arms, as provided under the law.

2. The police may be present only at public ^{*in open air*} assemblages. Outdoor assemblages may be banned if they should constitute a source of danger to the public security. *or in specified areas, in order to avoid a*

in the social and economic life

Article 11

1. The Greeks shall have the right to form associations and unions, in conformance with the laws of the State; in no case, however, may the said laws so operate as to make the exercise of this right subject to prior permission by the Government.

2. A union shall be dissolved for a breach of the law, by court decision. The functioning of a union may be temporarily suspended by decision of a competent court provided that at the same time due process for dissolving the union shall likewise have been instituted.

3. The provisions of the preceding paragraph shall be applicable, as appropriate, in the case of associations of persons that do not constitute a union, if their activities or functions are prejudicial to the territorial integrity of the State, or the established regime, or individual or civil liberties.

4. In the case of public service officials, the right of association may be subject to the imposition of restrictions by law. Restrictions of this right may also be imposed on employees of local government agencies or other corporate bodies under public law or public corporations.

Article 12

1. Greek citizens having the right to vote may freely establish and belong to political parties; the organization and activity of such parties must serve the process of free operation of the democratic system of government.

2. The organization and operation of the parties within the boundaries of democratic process shall be regulated by law.

3. Parties whose activity tends to subvert the free democratic system of government or endangers the territorial integrity of the Republic shall be outlawed by decision of the Special Court provided under Article 100 of this Constitution.

abolished

Article 13

Secrecy of letters and all other correspondence shall be inviolable. The guarantees under which the judicial authority is not bound to observe the provisions of secrecy, for reasons of national security or for the purpose of investigating abhorrent crimes, shall be specified by law.

Article 14

1. Every person may express his thoughts by word of mouth, in writing and through the press, while duly observing the laws of the realm.
2. The press is free; and it performs a function of service to society.
3. Censorship and all other preventive measures shall be prohibited.
4. The seizure of newspapers and other printed publications before or after they have been placed in circulation shall be prohibited. By way of exception, the seizure of newspapers and other printed publications shall be permitted after they have been placed in circulation, by order of the Public Prosecutor, in the case of:
 - a) An offence against the Christian religion or any other known religion.
 - b) An affront to the person of the President of the Republic.

- c) A publication which (a) discloses information about the organization, composition, equipment and deployment of the armed forces or the fortifications of the country; (b) is manifestly seditious, or aims at subverting the system of government, or is directed against the territorial integrity of the State, or becomes the cause of, or incites to, commission of a crime of high treason.
- d) Obscene publications manifestly offensive to public decency, in the cases defined under the law.

5. In all the cases specified under the preceding paragraph, the Public Prosecutor must submit the case to the judicial council within twenty-four hours from the seizure; within a further twenty-four hours the judicial council must adjudge whether the seizure is to be maintained or revoked; otherwise the seizure shall be revoked ipso jure. Remedies at law in the form of an appeal to a higher court or to the Supreme Court shall be available to the publisher of the seized newspaper or print, and likewise to the Public Prosecutor.

6. The publisher of a newspaper or other print and the author of a reprehensible publication which offends against a person's private or family life shall bear, beyond any criminal liability to which they are subject under the standing laws, full civil liability for any loss or damage caused to the injured party, for which they shall indemnify him in full, as provided under the law; and they shall also pay him a sum of money in compensation, as provided under the law.

7. The manner in which full reparation shall be made for inaccurate publications shall be determined under the law.

8. After not less than three convictions for violations defined under paragraphs 4 and 6 hereinabove, the court shall order the final or temporary suspension of publication of the newspaper or print and, in severe cases, shall enjoin the convicted person from practising the profession of journalism, as provided under the law. The suspension or injunction shall commence with effect from the date upon which the verdict of the court becomes irrevocable.

9. The title of a suspended print may not be used by any person for a period of ten years from the date of final suspension thereof.

10. Press offences shall be subject to immediate court hearing and shall be tried in accordance with the provisions of the law.

Article 15

1. The provisions of the preceding article relating to the protection of the press shall not be applicable to motion pictures, (public spectacles,) sound recordings, radio and television broadcasting, and any other like medium for the transmission of speech or images.

2. Special repressive measures may be adopted by law to protect young people against literature that endangers their moral standards.

3. The prerequisite conditions and qualifications required for the practice of the profession of journalism shall be defined by law.

Article 16

1. Education shall be under the supreme supervision of the State, shall be provided at the expense of the State, and shall aim at moral and mental tuition, development of the sense of national conscience, and creation of free and responsible citizens.

2. Elementary education shall be obligatory for all. The number of years of compulsory school attendance shall be stipulated by law, but may not be less than six.

3. The higher institutes of learning shall be self-governing corporate bodies under public law; they shall operate under the supervision of the State and shall receive financial support therefrom. Professors of the higher institutes of learning shall be public servants.

4. Art and science, research and teaching shall be free. Freedom of teaching shall not carry with it release from the duty of keeping faith with the Constitution.

5. The State shall provide financial assistance to students who distinguish themselves and are worthy of support, as provided under the law.

6. Private citizens who have not been deprived of their civil rights, and corporate bodies, shall be allowed, subject to permission by the public authority, to establish primary or secondary educational institutes operating in conformity with the Constitution and the laws of the State. The prerequisite conditions

for the establishment of private educational institutes and the qualifications required of the persons teaching therein shall be specified by law. The establishment of university-level institutes by private citizens shall be prohibited.

Article 17

1. Private property shall be under the protection of the State; the rights deriving therefrom, however, may not be exercised to the detriment of the public interest.

2. No person shall be deprived of his property except for the public benefit duly proven, when and as provided under the law, and always after having received full compensation. Such compensation must be commensurate with the value of any property expropriated under the right of eminent domain at the time of promulgation of the act of eminent domain.

3. Any change in the value of an expropriated property occurring after promulgation of the act of eminent domain and resulting therefrom shall not be taken into account. The conditions under which any persons benefiting from the construction of facilities of public utility or general importance to the country's economic development shall participate in the expenditure borne by the State, may be determined by law.

4. Compensation payable shall in all cases be determined by the civil courts. Such compensation may also be determined provisionally by the court after hearing or summoning the beneficiary, who may be obliged, at

the discretion of the court, to furnish a commensurate guarantee as a condition for collecting the compensation. Prior to payment of the final or provisional compensation determined by the court, all rights of the owner shall be maintained intact and he shall not be dispossessed of his property. Compensation in the amount determined by the court must in all cases be paid within two years at the latest from the date when compulsory expropriation of the property was declared; otherwise the said expropriation shall be revoked ipso jure. The sum in compensation, as such, shall not be subject to any tax, rate or withholding.

5. In the case of projected works serving the public utility or, in a more general sense, important to the to the economy of the Country, a law may be promulgated allowing the State to expropriate, under its right of eminent domain, other additional zones beyond the areas strictly needed for the construction of the projected works. The said law shall specify the prerequisite conditions and terms of such expropriation, and the manner in which the said additional areas shall be disposed of or used for public purposes generally.

Article 18

1. The ownership and disposal of mines, quarries, caves, archaeological treasures and mineral waters (ground waters or running waters) shall be regulated by special laws.

2. The ownership, exploitation and administration of lagoons and large lakes shall be regulated by law.

3. Commandeering of property for the needs of the armed forces in case of war or mobilization, or for the purpose of meeting an emergency that may endanger the public order or health, shall be regulated by special laws.
4. Redistribution of agricultural land for the purpose of farming it in a more profitable manner, and adoption of measures to prevent excessive parcelling or to permit consolidation of small parcelled holdings, shall be allowed in accordance with the procedure specified under a special law.
5. In addition to the cases defined under the preceding paragraphs, any other deprivation of the free use and usufruct of property, demanded by special circumstances, may be imposed by law. The law shall appoint the obligor and specify the procedure to be followed in paying compensation to the beneficiary for the use or usufruct, which compensation must be commensurate with conditions prevailing at the time. Measures imposed in accordance with this paragraph shall be revoked as soon as the special reasons that required their adoption shall have ceased to exist. In the event of undue prologation of the measures, it shall fall to the Council of State to decide concerning revocation thereof, by categories of cases, upon application by any person having a legitimate interest therein.
6. The disposal of abandoned lands for the purpose of using them in a manner benefiting the national economy, or for the rehabilitation of non-land-owning persons, may be regulated by law. The said law shall specify

the conditions under which compensation in part or in full shall be made to the owners, in the event that they re-appear within a reasonable time-limit.

7. Joint ownership of adjoining properties in urban areas may be required by law in cases where the erection of independent edifices on the said properties, or on some of the properties, should not conform with the operative or prospective building regulations in the area.

Article 19

1. Every person's domicile is a sanctuary. No domiciliary search shall be made save when and as the law directs.

2. Violators of the provisions of the preceding paragraph shall be punished for violation of the sanctuary of the home, and shall be bound to indemnify the injured party in full and to pay him a sum of money in compensation, as provided under the law.

Article 20

1. Alteration of the contents or terms of a testament, codicil or donation insofar as they apply to provisions in favour of the State or any other public beneficial cause, shall be prohibited.

2. By way of exception, the bequest or gift may be put to more advantageous use in the same or another cause, or may be made available for a different benefi-

cial cause when it shall be certified by decision of a court of law that the will or intent of the testator or donor cannot, for any reason whatsoever, be fulfilled to the major extent of the content thereof.

Article 21

1. Every person shall enjoy the right to receive protection under the law from the Courts, and may set forth before the Courts his views concerning his rights or interests, as provided under the law.
2. The right of the person concerned to a prior hearing shall also be applicable in the case of any administrative action or measure adversely affecting his rights or interests.

Article 22

1. The imprescriptible rights of man are guaranteed by the State, and all agents and organs of the State shall be under obligation to assure, within their spheres of competence, the unhindered exercise of those rights. The State shall have the right to require all citizens to fulfill the obligation of social and national solidarity.
2. Abuse of individual rights designed to cause harm to, or serving aims directed against, free institutions or individual rights, or constituting a potential threat to the national independence and territorial integrity of the State, shall be punishable as provided under the law.

Article 23

1. The family, as the foundation upon which the Nation is maintained and advances, and the institution of marriage, shall enjoy the protection of the State.

2. Families with many children, disabled war veterans, and war widows and orphans, shall receive especial care from the State.

3. The State shall care for the health of the citizens, and shall adopt special measures for the protection of the young and the moral, mental and national tuition of minors.

4. The State shall keep up with the life of Greeks living abroad, and shall concern itself with the education and social and vocational advancement of Greeks working outside the territory of the Republic.

Article 24

1. Work shall enjoy the protection of the State, which shall seek to create conditions under which all citizens shall have an occupation, and it shall pursue the moral and material advancement of the rural and urban working population.

2. General working conditions shall be determined by law. Restrictions of the freedom of work shall be permitted only for serious reasons affecting the public or social interest. The commandeering of personal services in case of war or mobilization, or for the purpose of meeting an emergency that may endanger public

order or health, shall be regulated by special laws.

3. The State shall adopt special measures to assure the freedom of trade unions and the free and unhindered exercise of rights relating to trade union activity, within the limits of the law.

4. The right to strike, for the purpose of preserving and furthering the strikers' financial and general labour interests, shall be recognized.

5. All strikes, of any nature whatsoever, by public service officials of all categories, or by employees of local government agencies or other corporate bodies under public law, shall be prohibited.

6. The State shall provide for the social security of the workers. The terms and prerequisite conditions of such social security shall be specified under the law; in no case, however, may the law compel a worker to subscribe to more than one principal and one supplementary social security agency.

Article 25

1. Farm and urban cooperatives shall enjoy the protection of the State; and the State shall promote their development.

2. Establishment, by law, of compulsory cooperatives serving the common good or the interests of the State shall be permitted; in all cases, equal treatment of participants shall be assured.

Article 26

1. To consolidate peaceful social conditions and protect the general interest, the State shall coordinate economic activity in the Country with the aim of assuring balanced development in all sectors of the national economy; and it shall adopt all measures needed to exploit the national wealth-producing resources in the atmosphere and in underground and undersea deposits, to promote regional development, and especially to advance the economy of mountainous and generally backward areas.

2. Private economic enterprise may not be pursued in a manner detrimental to the national security, freedom or human dignity, or harmful to the national economy.

3. The occupational and business activity of the citizens must contribute to the material and cultural advancement of the Country.

4. The law may, subject to the protection provided under Article 108, regulate the conditions of acquisition of business concerns by purchase, or compulsory participation therein by the State, in cases where such concerns are in the nature of a monopoly, or are vital to the advantageous exploitation of the national wealth-producing resources, or have as their main purpose the providing of services to the community as a whole.

Article 27

1. Protection of the natural and cultural environment shall constitute a right and an obligation for everyone.

The State may adopt special protective or repressive measures to preserve it. Dispositions as to the protection of forests and the prohibition against changing the intended purpose served by forest areas, shall be determined under a special law.

2. The evolution and development of cities, towns and housing areas in general shall be under the regulatory supervision and control of the State, with the aim of assuring the best possible living conditions and functional operation of such centers. The law may compel property owners of an area designated as a housing area to participate in the development and general laying out of the area in accordance with an approved plan, in exchange for real estate properties or horizontal sections (stories) of properties, of equal value, in those parts of the area that shall finally be designated as commercially exploitable.

PART TWO

ORGANIZATION OF THE REPUBLIC

SECTION ONE

GENERAL PROVISIONS

Article 28

1. The legislative power shall be vested in the President of the Republic and the Parliament.
2. The executive power shall be vested in the President of the Republic and the Government.

3. The judicial power shall be vested in the courts of law, and the decisions of the courts shall be executed in the name of the Greek People.

Article 29

1. No change may be made in the territorial boundaries of the Republic except by law.

2. No foreign troops shall be acceptable in the territory of the Greek Republic, nor may such troops remain in it or traverse it, except by law.

3. In observance of the generally acknowledged rules of International Law, Greece shall support the aim of consolidating Peace and Justice in the relations among Peoples and States and, in furtherance of that aim, shall agree freely to limitations in the exercise of her sovereignty, in accordance with the principles of equality and under the condition of reciprocity.

SECTION TWO

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC

Article 30

1. The President of the Republic, who is the guarantor of concordant operation of the powers of the State, shall be elected by the Parliament for a term of five years, in accordance with the provisions of Articles 32 and 33.

2. The office of the President of the Republic shall be incompatible with any other office, appointment or function.
3. The Presidential tenure of office shall commence upon his taking of the oath.
4. In the event of war, the Presidential tenure shall be extended until the termination of the war.
5. The same person may be re-elected President for one additional term only.

Article 31

A person may not be elected President of the Republic if:

- a) He is not a natural born Greek citizen, save in the case that he has acquired Greek citizenship as a result of the annexation of territory or exchange of population;
- b) he has not attained to the age of forty years;
- c) he does not enjoy the legal capacity to vote and is not registered in a register of voters;
- d) he has been deprived of the qualifications requisite to holding an appointment in the public Service as the result of an irrevocable conviction, subsequent reinstatement notwithstanding.

Article 32

1. The President of the Republic shall be elected at a special sitting of the Parliament held for that purpose, on convocation by the President (Speaker) of the Parliament, one month at least prior to expiration of the tenure of the incumbent President of the Republic. In the event of permanent incapacity of the President of the Republic to perform the functions of his office, as specified under Article 34 paragraph 2, or in the event of his resignation or decease, the Parliament shall convene, for the purpose of electing a new President of the Republic, within ten days at the latest from the premature termination of the tenure of his predecessor.

2. Election of the President of the Republic shall require a two-thirds majority of the total number of Members of Parliament, In the event of failure to achieve the required majority, a second ballot shall be held within five days; in the event that this ballot too should fail to yield the said majority, a third ballot shall be held within five days of the last one. Should the third ballot fail to yield the ~~required two-thirds~~ majority of the total number of Members, the Parliament shall be dissolved within ten days and elections shall be proclaimed for the election of a new Parliament. The decree proclaiming such elections shall be signed only by the incumbent President of the Republic or, if there is no President of the Republic, by the President of the Parliament in his capacity as Acting President of the Republic.

3/-

3. As soon as the new Parliament thus elected shall have convened as a body, it shall proceed to elect a

President by a two-thirds majority of the total number of its Members. In the event of failure to achieve that majority, the balloting shall be repeated for the purpose of deciding between the two candidates with relative majorities, and the candidate receiving the greater number of votes shall be deemed elected.

4. If in the cases specified under paragraph 1 of this Article the Parliament should be absent, an extraordinary session shall be convened (regardless of whether the Parliamentary term has ended or the Parliament has been dissolved) by Presidential decree issued on the proposal of the Council of Ministers, for the purpose of exercising the functions defined under this Article.

5. In the event that the procedure specified under the preceding paragraphs for the election of a new President of the Republic shall not have been completed within the prescribed time, the incumbent President of the Republic shall remain in office and shall continue to exercise his functions, regardless of whether his term has expired, until a new President of the Republic shall have been elected.

Article 33

1. The newly elected President of the Republic shall enter on the execution of his office on the day following the expiration of the term of his predecessor; or, in all other cases, on the day following his election to office.

2. Before entering on the execution of his office, the President of the Republic shall take the following oath

in the presence of the Parliament:

"I do swear in the name of the Holy and Consubstantial and Indivisible Trinity to preserve the Constitution and the laws, to assure to the best of my ability the faithful observance thereof, to defend the national independence and territorial integrity of the Nation, to protect the rights and freedoms of the Greeks, and to serve the general interest and progress of the Greek People."

3. The emoluments and allowances received by the President of the Republic, and the operation of the administrative services necessary to the execution of his office, shall be determined by law.

Article 34.

1. In the event of the decease, resignation or incapacity of the President of the Republic to exercise and perform the powers and functions of his office, the said powers and functions shall be temporarily exercised and performed by the President of the Parliament; or, in the absence of a Parliament, by the President of the preceding Parliament; or, in the event of his refusal or absence, by the Government collectively.

During the tenure of an Acting President of the Republic, the provisions concerning dissolution of the Parliament, except in the case defined under Article 32 paragraph 2 hereinabove, and the provisions concerning dismissal of the Government and recourse to referendum in accordance with Article 38 paragraph 4 and Article 44 paragraph 2 of this Constitution, shall not be applicable.

2. Should the incapacity of the President of the Republic to perform the functions of his office continue for a period longer than twenty days, there shall be a compulsory convocation of the Parliament, regardless of whether it has been dissolved, for the purpose of resolving, by a two-thirds majority of the total number of its Members, whether the situation calls for the election of a new President of the Republic. In no case may the election of a new President of the Republic be delayed for more than a total period of six months from the date upon which an Acting President of the Republic replaced the incumbent President by reason of his incapacity.

A President of the Republic shall always be elected for the full term.

3. The transfer of the powers of the Presidency to an Acting President in the event of the departure of the President of the Republic from the territory of the Republic, shall be regulated by special law.

Article 35

1. The acts of the President of the Republic must be countersigned by the competent Minister, who shall be rendered answerable by his signature alone. The acts of the President of the Republic shall become executable by virtue of countersignature by the competent Minister and with effect from the date of promulgation by publication in the Government Gazette.

2. By way of exception, no countersignature shall be required for :

a) Appointment or dismissal of the Prime Minister.

- b) Convocation of the Council of Ministers under his chairmanship, in accordance with the provisions of Article 38 paragraph 5.
- c) Convocation of the Council of the Republic.
- d) Re-referral of a bill passed by the Parliament.
- e) Staff appointments to the administrative services of the Presidency of the Republic.

f) *the right to proclaim a plebiscite*

Article 36

1. The President of the Republic shall represent the State internationally, declare war, conclude peace treaties, treaties of alliance and trade agreements, and shall announce them to the Parliament, with the necessary explanatory exposition, whensoever the interest and security of the State permit. However, trade agreements and such other treaties and agreements as may contain concessions which under other provisions of this Constitution may not be determined without a law, or which individually encumber the Greeks, shall not be valid without ratification by a formal law.

2. The secret articles of an agreement or treaty can never reverse the open articles.

Article 37

For the sake of world peace or in furtherance of cooperation with other States, a treaty or agreement may be concluded which, in accordance with the Constitution, recognizes the competencies of agencies of international organizations.

A three-fifths majority of the total number of Members of Parliament shall be required to enact a law in ratification of the said treaty or agreement.

Article 38

1. The President shall appoint the Prime Minister and, on the nomination of the Prime Minister, shall appoint or terminate the appointment of the other members of the Government and the Under-Secretaries.

2. ~~Following a general parliamentary election,~~ the leader of the party that has attained an absolute majority of seats in the Parliament shall be appointed Prime Minister. If the majority party has no leader, or if the leader shall not have been elected to the Parliament, the Prime Minister shall be appointed after the parliamentary contingent of the party elect a leader. In the event that no party shall have attained an absolute majority of seats, the President of the Republic shall assign to the leader of the party with a relative majority of seats, a probative mandate to ascertain whether it is possible to form a Government enjoying the confidence of the Parliament. If it should prove impossible, the President shall appoint the Prime Minister after consulting the opinion of the Council of the Republic.

3. The President of the Republic shall terminate the appointment of the Prime Minister upon his resignation or if the Government shall have been rebuffed by the Parliament in accordance with the provisions of Article 84 of this Constitution.

4. The President of the Republic may dismiss the Government after consulting the opinion of the Council of the Republic.

5. Under extraordinary circumstances, the President of the Republic may summon the Council of Ministers to a meeting at the Presidency under his chairmanship.

Article 39

1. In the cases specifically provided under the Constitution, the President of the Republic shall summon the Council of the Republic to a meeting under his chairmanship. He shall also summon the Council of the Republic, on the proposal of the Council of Ministers, on any other occasion which, in his judgment, should constitute a serious national circumstance.

2. The Council of the Republic shall be composed of : past Presidents of the Republic elected by due democratic process; the Prime Minister; the President of the Parliament; the leader of the Parliamentary Opposition; former Prime Ministers of Parliamentary provenance; and former Prime Ministers of governments that enjoyed the confidence of the Parliament.

3. The President of the Republic may summon the Minister of Foreign Affairs and the Minister of National Defence to attend a meeting of the Council of the Republic for the purpose of informing and briefing the Council.

Article 40

1. The President of the Republic shall convene the Parliament in regular session once a year, or in extraordinary session whensoever he shall judge that there is good and sufficient reason therefor; and he shall proclaim, in person or through the Prime Minister, the commencement and termination of each Parliamentary term.

2. The President of the Republic may suspend a session of the Parliament once and once only, either by postponing the commencement thereof or by proroguing it.

3. Suspension of a session of the Parliament may not extend beyond a period of thirty days, nor may such suspension be repeated in the course of the same session without the consent of the Parliament itself.

Article 41

1. The President of the Republic may dissolve the Parliament, after consulting with the Council of the Republic, in the event that he should judge that the Parliament is not in concord with the public sentiment or that the composition thereof does not assure stability of government.

Result elections

2. The President of the Republic may dissolve the Parliament, on the proposal of a Government that has received a vote of confidence, for the purpose of renewing the popular mandate in prospect of dealing with a national issue of exceptional

importance.

3. A Decree in execution of the dissolution of the Parliament, which shall be countersigned by the Council of Ministers, must at the same time contain a call of the electorate to the polls within thirty days, and a convocation of the new Parliament within a further thirty days of its election.

4. A Parliament elected subsequent to the dissolution of the preceding Parliament may not itself be dissolved before a year has elapsed from the commencement of its functions, except if it shall have voted down two Governments. Before signing the Decree, the President of the Republic shall consult the opinion of the Council of the Republic. The Parliament can under no circumstances be dissolved twice for the same cause.

5. Dissolution of the Parliament shall be mandatory in the case defined under Article 32 paragraph 2 of this Constitution.

Article 42

1. The President of the Republic shall sanction, promulgate and publish the bills passed by the Parliament, within one month of their having been so passed.

2. The President of the Republic may, within the month stipulated under the preceding paragraph, refer back to the Parliament a bill passed by it, stating his reasons for not sanctioning the bill.

3. A bill or proposed law passed by the Parliament and referred back to it by the President of the Republic shall be introduced at a plenary sitting of the Parliament; if it is passed by a ~~three-fifths~~ majority of the total number of Members, the President of the Republic shall be under obligation to sanction, promulgate and publish it within one month of its having been passed by the Parliament.

majority

Article 43

1. The President of the Republic shall issue the decrees required in execution of the laws; he may never suspend the operation of the laws, nor may he exempt any person from the execution thereof.

2. On the proposal of the competent Minister, Regulatory Presidential Decrees may be issued, under a special authorization provided by law and within the limits specified thereby.

3. The President of the Republic shall issue Organizational Decrees of a legislative nature for the purpose of regulating matters pertaining exclusively to the internal organization, structure and operation of the agencies and administrative services of the State and the Public Agencies; such Decrees may under no circumstances increase the number of personnel or alter the grade structure thereof.

4. Under laws passed by the Plenum of the Parliament, authorization may be granted for the issuance of Presidential Decrees of a legislative nature. The said laws shall contain general legislative directives for the regulation of matters included in the Government program approved by the Parliament and shall set a time limit within which such authorization may be used.

5. Any matters which, under the provisions of Article 72 paragraph 1, pertain to the jurisdiction of the Plenum of the Parliament cannot be the subject of an authorization as defined under the preceding paragraph.

Article 44

1. Under extraordinary circumstances of an unforeseeable and emergency nature, the President of the Republic may, on the proposal of the Council of Ministers, issue acts of a legislative nature. Such acts shall be submitted to the Parliament for ratification, in accordance with the provisions of Article 72 paragraph 1, within forty days of their issuance, or within forty days of the date of convocation of a session of the Parliament. If such an act should not be submitted to the Parliament within the stated time, or if it should not be ratified thereby within three months of the date upon which it was submitted, it shall cease henceforth to have effect.

2. The President of the Republic may, by decree issued on the proposal of the Council of Ministers, proclaim

a referendum on issues of critical national importance.

Article 45

The President of the Republic shall exercise the supreme command of the Nation's armed forces, and shall confer upon those serving therein their military ranks, in accordance with the law.

Article 46

1. The President of the Republic shall appoint and dismiss, in accordance with the law, the members of the civil service, save in the case of certain exceptions provided under the law.
2. The President of the Republic shall confer the regulation honours and decorations in accordance with the provisions of the law.

Article 47

1. The President of the Republic shall have the right, on the proposal of the Minister of Justice and after consultation with a council composed in its major part of judges, to grant pardons and to commute or remit punishment imposed by the courts. All consequences, under the law, of punishments imposed and served may be revoked, under the prerequisite conditions and in accordance with the procedure specified above.
2. The President of the Republic shall have the right, but only by consent of the Parliament, to pardon a Minister convicted under the provisions of Article 85.

3. Amnesty may not be granted save for political crimes; and it shall require a Presidential Decree issued on the proposal of the Council of Ministers.

4. Amnesty shall under no circumstances ever be granted for common crimes, not even by law.

Article 48

1. In the case of war, or mobilization by reason of external dangers, or a serious disturbance or manifest threat to the public order and security by reason of internal dangers, the President of the Republic may, by Presidential Decree countersigned by the Prime Minister, suspend throughout the territory of the Republic or part thereof the operation of Articles 5 paragraph 4; 6; 8; 10; 11; 13; 14; 19; 96 paragraph 4; and 97 of the Constitution, or of some of the stated Articles, and may put into effect the currently applicable law on "a state of siege", and may establish special courts. The said law may not be amended during the time it shall be in effect. As of the issuance of the said Presidential Decree, the President of the Republic may, in addition to the measures specified above, adopt any and all necessary legislative or administrative measures designed to deal with the situation and restore the operation of constitutional institutions as speedily as possible.

X

2. A Presidential Decree issued under the provisions of paragraph 1 hereinabove shall, if not revoked at an earlier date by similar Decree, be repealed ipso jure, in the case of war, as of the termination of the war; and in all other cases, not more than ~~two~~

one

after publication thereof, unless its operation shall be extended beyond that limit by a Presidential Decree issued with the prior consent of the Parliament. A resolution of the Parliament to that effect shall require an absolute majority of the Members present and voting.

3. If a Presidential Decree provided under paragraph 1 hereinabove shall be issued at a time when the Parliament is absent, the Parliament shall be convened, regardless of whether the Parliamentary term has ended or the Parliament has been dissolved, and shall remain in session until the termination of the time-limit specified under the preceding paragraph, for the purpose of resolving whether the operation of the said Decree shall be extended.

4. As of the publication of a Presidential Decree under the provisions of paragraph 1 of this Article, Parliamentary privilege specified under Article 62 of this Constitution shall be in effect ipso jure, and shall remain in effect as long as the said Decree shall be operative.

Article 49

1. The President of the Republic shall not be answerable for any act done by him in the exercise of his functions, save only in the case of high treason or deliberate violation of the Constitution. In the case of acts not related to the exercise of his functions, prosecution shall

be suspended until the expiration of the presidential term.

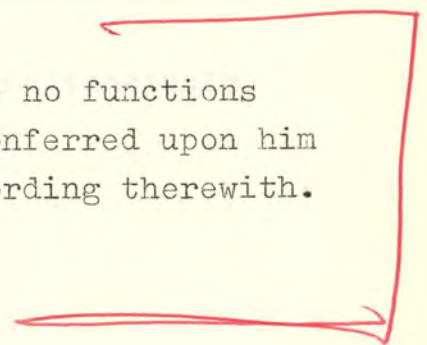
2. A proposal to prefer a charge and impeach the President of the Republic shall be submitted to the Parliament signed by not less than one-third of the number of Members, and shall require for its adoption the support of a majority of not less than two-thirds of the total membership.

3. If the proposal is adopted, the President of the Republic shall be impeached and arraigned before the special court defined under Article 85 of this Constitution, and the provisions pertaining thereto shall be applicable as appropriate to the case.

4. A law, enacted by the Plenum of the Parliament, shall regulate the implementation of the provisions of this Article.

Article 50

The President of the Republic shall have no functions or powers other than those explicitly conferred upon him under the Constitution and the laws according therewith.

SECTION THREE

THE PARLIAMENT

CHAPTER ONE

ELECTION AND CONSTITUTION OF THE PARLIAMENT

Article 51

1. The number of the Members of Parliament shall be appointed by law; it cannot, however, be less than two hundred or greater than three hundred.
2. The Members of Parliament shall represent the Nation.
3. The Members of Parliament shall be elected, through direct, universal and secret suffrage, by the citizens who have the right to vote, as provided under the law.
4. Parliamentary elections shall be held simultaneously throughout the territory of the Republic.

Article 52

1. The free and unfalsified manifestation of the will of the People, as an expression of the sovereignty of the People, shall be guaranteed by all functionaries of the State, who shall be under obligation to assure such manifestation under all circumstances.
2. The exercise of the right to vote shall be obligatory, as stipulated by the law.

Article 53

1. Members of Parliament shall be elected for a term of four consecutive years. Upon expiration of the Parliamentary term, a Presidential Decree, countersigned by the Council of Ministers, shall prescribe the holding of a general Parliamentary election within thirty days, and the convocation of the new Parliament in regular session within a further thirty days from the election.
2. A Parliamentary seat that has become vacant during the last year of the Parliamentary term shall not be filled by a by-election, in the cases where a by-election is required under the law, if the number of vacant seats does not exceed one-fifth of the total number of Members.
3. In the case of war, the Parliamentary term shall be extended for the entire duration thereof. If the Parliament has been dissolved, elections shall be postponed until the termination of the war and the dissolved Parliament shall be recalled and shall carry on its functions until the termination of the war.

Article 54

1. The electoral system and Parliamentary divisions shall be determined by a law passed by the Parliament in plenary sitting.
2. The number of Members for each parliamentary division shall be appointed by Presidential Decree in proportion to the de jure population thereof as it appears in the latest population census.

3. Part of the Parliament, consisting of not less than ten or more than twenty Members, may be elected uniformly to represent the Republic as a whole, as shall be determined by law, in proportion to the total electoral potential of each party.

Nomination of such Members shall be effected on the basis of a separate list of candidates of each party, in the order of priority in which they have been registered therein. The party lists shall be deposited with the Supreme Court and shall be published not later than fifteen days before the elections. Candidates appearing on these lists may not also stand separately as candidates for parliamentary divisions.

4. The number of Members to be lected by the Parliamentary divisions shall be determined after the candidates nominated in accordance with the preceding paragraph have been deleted from the total number of Members.

Article 55

1. To be eligible for election as a Member of Parliament a candidate must have the following qualifications :
 - a) He must be a Greek citizen.
 - b) He must have attained to the age of twenty-five years on the day of the election.
 - c) He must have the capacity to vote in accordance with the requirements of the law.
 - d) He must be registered in a register of voters.

2. A person who has been deprived for life of the qualifications requisite to holding an appointment in the regular public service as the result of an irrevocable conviction cannot be a candidate for, nor be elected to, the Parliament, except if he shall have been reinstated in the said qualifications.
3. A Member who shall be deprived of any of the qualifications listed hereinabove, or to whom the provisions of paragraph 2 shall be applicable, shall forfeit his Parliamentary office ipso jure. In the event of a dispute the decision shall rest with the Special Court defined under Article 100 of this Constitution.

Article 56

1. Salaried civil servants or regular military personnel, mayors and commune presidents, notaries public, registrars of mortgages and transfers, employees of local government agencies or other corporate bodies under public law, or employees of public or municipal corporations and public welfare institutions, governors, directors and chairmen of the boards of the said agencies, corporations or institutions, cannot become candidates for, nor be elected to, the Parliament, unless they shall resign the said offices prior to their nomination as candidates.
2. Such resignations shall be held to be effective upon submittal thereof in writing; and reappointment to an office so resigned shall be prohibited.

3. Officers of the armed forces or police forces who resign for the purpose of becoming candidates in an election cannot be nominated or elected Members of Parliament for a district in which they have served for a period longer than three months during the three years immediately preceding the elections, unless the said district is the parliamentary division in which they have exercised their right to vote; nor may they subsequently rejoin the armed forces.

Persons who have held appointments as civil servants, or employees of public agencies or corporations or welfare institutions, cannot be nominated candidates in a parliamentary division in which they have served as officials or employees of a regional department during the three-year period immediately preceding the elections.

4. Civil servants or military personnel generally, who have assumed a previous obligation to remain in the service for an appointed period of time, cannot be nominated candidates, nor be elected to the Parliament, while such obligation shall still exist.

Article 57

1. The functions of a Member of Parliament shall be incompatible with the tenure of a position as a manager or other representative of a board of directors or administrators, or a salaried legal adviser or employee of a business company or corporation enjoying special privileges or regularly sub-

sidized by the State by virtue of a special law.

2. Persons belonging to any of the categories specified above must, within eight days of the date upon which their election to the Parliament shall become final, declare their choice between their Parliamentary office and the other position they hold. On their failure to make the said declaration within the stated time, they shall forfeit their Parliamentary office ipso jure.

3. Incompatibility of the Parliamentary office with other functions and employment, in addition to the above, may be determined by law.

4. Members who accept any of the functions, positions or employment specified in this or the preceding Article to be incompatible with their Parliamentary office, shall forfeit that office ipso jure.

5. Lawyers elected to the Parliament may not practise the legal profession except before the Court of Appeals of their district, the mixed courts (composed of judges and jury) in the district of the said Court of Appeals, the Council of State and the Supreme Court.

6. Members of Parliament may not rent state-owned farm properties, nor may they become suppliers in procurements of the State, the local government agencies or other corporate bodies under public law, or public or municipal corporations; nor may they contract to execute public, municipal or community works projects, nor

engage in public or municipal tax farming, nor accept concessions on public lands.

Violation of these provisions shall entail forfeiture of the offender's Parliamentary office and annulment of the transaction.

Such transactions shall likewise be null and void when one of the parties to the transaction is a business company or corporation whose manager or director or legal adviser is a Member of Parliament, or when a Member of Parliament is an active partner therein.

7. Any disputes that may arise concerning incompatibility and forfeiture shall be resolved by a judgment of the Special Court provided under Article 100 of this Constitution.

Article 58

The investigation of, and hearing on, a parliamentary election against the validity of which objections have been raised concerning violations in the manner in which they were conducted, or lack of qualifications, shall be assigned to the Special Court provided under Article 100 of this Constitution.

Article 59

1. Before entering upon the exercise of their office, the Members of the Parliament shall take the following oath in the Chamber and in public sitting : " I do swear in the name of the Holy and Consubstantial and Indivisible Trinity to maintain loyalty to my Country,

obedience to the Constitution and the laws, and conscientiously to perform my duties."

2. Members who are adherents of other religious faiths shall take the same oath modified to comply with the forms of their own religion.

Article 60

1. Members of Parliament shall have the unrestricted right to express their opinion and to vote according to their conscience. No compulsory prescript shall be recognized.

2. A Member of Parliament shall have the right to resign his Parliamentary office by submitting a written resignation to the President of the Parliament; and his resignation shall be irrevocable.

3. A Member elected under the emblem of a party may not join the Parliamentary contingent of another party, or form new contingents, during the same Parliamentary session, otherwise he shall be held to have resigned his office.

Article 61

1. A Member shall not be prosecuted or in any manner subjected to inquiry for an opinion expressed or a vote cast by him in the exercise of his Parliamentary functions.

2. By way of exception, a Member shall be answerable, and shall be prosecuted under the law, for slanderous defamation, by prior permission of the Parliament. A case of this nature shall be tried by the Court of Appeals, and proof of truth shall be acceptable as a defence.

3. A Member who discloses, in any manner whatsoever, the contents of questions or interpellations tabled in the Parliament, before they have received a written reply or been debated, shall bear the same responsibilities as the questioning or interpellating Member.

Article 62

During a Parliamentary session, a Member shall be privileged from prosecution, arrest or imprisonment without the permission of the Parliament. Such permission shall be held to be granted if the Parliament does not respond with a decision within three months upon which the request of the Public Prosecutor was remitted to the President of the Parliament. No permission shall be required in cases of felonies in which the perpetrator is taken in flagrante delicto, or slanderous defamation.

Article 63

1. Members of Parliament shall be entitled to receive emoluments from the public treasury, and allowances in respect of their duties as public representatives, in accordance with the provisions of a special law. The same law shall determine any exemptions or free facilities or any other allowances recognized for Members of Parliament.

2. Should a Member be absent from more than five sittings in a month without the permission of the Parliament, one-thirtieth of his monthly salary shall be withheld for each absence.

CHAPTER TWO

ORGANIZATION AND FUCTIONS OF THE PARLIAMENT

Article 64

1. The Parliament shall covene, ipso jure, on the fifteenth day of the month of September each year in regular session to conduct its annual business, unless it has been convened at an earlier date by the President of the Republic in accordance with Article 40.
2. The duration of a regular session shall not be less than three months, not including the time it may have been suspended in accordance with Article 40. A regular session shall be subject to mandatory extension until the Budget (Estimates of revenues and expenditures of the State) shall have been authorized by it in accordance with Article 79, or until the special law provided under the same Article shall have been passed.

Article 65

1. The Parliament shall determine the manner of its free and democratic operation by adopting its own

Rules of Procedure; these shall be adopted in plenary sitting as provided under Article 76 and shall be published in the Government Gazette at the instance of the President of the Parliament.

2. The Parliament shall elect from its Members its own President and other Officers in accordance with the Rules of Procedure.

3. The President and the Vice-Presidents shall be elected at the beginning of each Parliamentary term for the entire duration thereof.

4. The President of the Parliament shall be charged with the maintenance of order in the Chamber, the assurance of conditions under which it may conduct its business without hindrance, and the protection of the free expression of opinion by the Members; and he may, in the event of misconduct on the part of a Member, pronounce the offender debarred from debates, or from the sittings of Parliament for all or part of the remainder of the session.

Debarment of a Member shall entail a corresponding cut in his parliamentary emoluments. A Member so debarred shall have the right of appeal to a Council of Honour composed of Members, whose ruling shall be final, in accordance with the specific provisions of the Rules of Procedure.

5. The Rules of Procedure shall regulate the organization of the administrative services of the Parliament, under the supervision of its President. Any acts of the President relating to the hiring or the conditions of service of the staff of the Parliament shall be subject to appeal, or petition in annulment, addressed to the Council of State.

Article 66

1. The Parliament shall meet in the Chamber and its sittings shall be public; but it may hold its deliberations in private sitting at the request of the Government or fifteen Members if it shall be so decided by the majority at a secret meeting. Thereafter the Parliament shall decide whether a debate on the same subject should be repeated in public sitting.

2. The Ministers and Under-Secretaries shall be free to attend the sittings of the Parliament and shall be heard whenever they request the floor.

3. The Parliament and the Parliamentary committees may require Ministers or Under-Secretaries to be present at debates on matters pertaining to their competence.

Article 67

1. The Parliament cannot decide or resolve without an absolute majority of the Members present, which may not, under any circumstances, be less than one-fourth the total membership.

2. In the case of an equality of votes, the vote shall be repeated; and in the case of a second tie the proposal or motion shall be dismissed.

Article 68

1. At the beginning of each regular session, the Parliament shall establish committees composed of

Members in proportion to the strength of each party, whose task shall be to elaborate and examine the bills and proposed laws appertaining to the competence of the Plenum of the Parliament.

2. The Parliament shall establish investigating committees composed of Members in proportion to the strength of each party. The establishment of an investigating committee shall be mandatory when it is demanded by two-fifths of the total membership. The functions and operation of the investigating committees shall be regulated by law.

3. The establishment of investigating committees on matters of foreign policy or national defence shall not be permitted.

Article 69

No person shall present himself without invitation to the Parliament for the purpose of making an oral or written report. Reports shall be presented through the intermediary of a Member, or shall be delivered to the office of the President of the Parliament. The Parliament shall have the right to forward any reports addressed to it to the Ministers or Under-Secretaries, who shall be under obligation to furnish explanations when so requested.

Article 70

1. The Parliament shall conduct its legislative business in plenum and in three Sections.

2. The Sections shall be formed of Members in proportion to the numerical strength of each party and in accordance with the specific provisions of the Rules of Procedure.
3. The Rules of Procedure shall likewise specify the sphere of competence of each Section, by Ministries.
4. Unless otherwise stated, the provisions of the Constitution concerning the Parliament shall be applicable to its operation either in plenum or by Section.
5. The adoption of a resolution by a Section shall require a majority of not less than one-fourth of the number of the Members in the Section.

Article 71

When the Parliament is in recess its legislative function, with the exception of legislative acts appertaining to the competence of the Plenum, shall be performed by a Section of the Parliament established and operating in accordance with the provisions of the preceding Article.

Article 72

1. Bills and proposed laws dealing with the following subjects shall be debated and voted by the Parliament in plenum : the election of Members of Parliament; the incompatibility of Parliamentary office with other functions and occupations; the emoluments of Members;

the subjects of Article 4; the exercise and protection of individual rights; the functioning of the political parties; the granting of legislative authorization under the terms of Article 43 paragraph 4; the responsibility of the Ministers; matters relating to a state of siege; and any other subject appertaining to the competence of the Plenum under a specific provision of the Constitution, or any subject for the adjustment of which a special majority is required. Likewise, a plenary sitting of the Parliament shall be required for voting on the budget and financial report of the State and the Parliament.

2. The function of the Sections shall be to debate, in principle, article by article, and as a whole, and to vote on, all other bills and proposed laws.

3. A Section assigned with the passing of a bill or proposed law shall have the power to reach a final decision concerning its competence to perform the task; and shall have the right, if it so decides, to refer any matter in dispute to the Plenum of the Parliament, by a resolution adopted by an absolute majority of the total number of its Members. A decision by the Plenum shall be binding on the Sections.

4. The Government may introduce a bill of major importance for debate and voting in the Plenum instead of the competent Section.

5. The Plenum of the Parliament may demand, by a decision adopted by an absolute majority of the total number of Members, that a bill or proposed law pending

before a Section, shall be transferred to its own competence for debate and voting in principle, article by article, and as a whole.

6. The Parliament shall vote on its own Rules of Procedure in plenary sitting.

CHAPTER THREE

THE LEGISLATIVE FUNCTION OF THE PARLIAMENT

Article 73

1. The right of proposing laws shall be vested in the Parliament and the Government.

2. Bills relating to the allotment of a pension and the requisites therefor shall be submitted only by the Minister of Finance after consultation with the Commission of Comptrollers; in the case of pensions chargeable to the budget of local government agencies or other corporate bodies under public law, bills shall be submitted by the competent Minister and the Minister of Finance. Such pensions must be the subject of special separate bills; provisions relating to pensions may not be inserted in laws designed to regulate other matters, under pain of annulment.

3. No proposed law or amendment sponsored by a

Member or Members of Parliament shall be introduced for debate if it should entail expenditure on the part of, or reduction of the revenues or assets of, the State, the local government agencies or other corporate bodies under public law; or if it should concern the organization of State agencies and administrative services or other public agencies; or the conditions of service, generally, of public servants or military personnel or members of the police forces, or employees of local government agencies or other corporate bodies under public law or public corporations generally.

Article 74

1. Every bill and every proposed law must have appended thereto a causative explanatory report; before it is introduced in the Plenum or a Section of the Parliament, it may be referred, for elaboration, to the Council of State or to a special Legislation Drafting Committee, as specifically stipulated under the law.

2. Bills and proposed laws tabled in the Parliament and appertaining to the competence of the Plenum, shall be referred to the appropriate Parliamentary Committee. When the report is submitted, or when the appointed time for its submittal has elapsed with no action taken, the bill or proposed law shall be introduced for debate in the Parliament with an oral introduction by the competent Minister or the rapporteur of the Committee, if such introduction shall not have previously been made at the time when

the bill or proposed law was tabled.

3. Amendments to bills and proposed laws appertaining to the competence of the Plenum of the Parliament, submitted by Members after the report of the Parliamentary Committee has been drafted, shall not be introduced for debate without the consent of the Government.

Likewise, amendments sponsored by Members shall not be introduced in the Sections if they are submitted later than five days after the referral of a bill or proposed law to the appropriate Section has been announced.

4. A bill or proposed law in amendment of a provision of an existing law shall not be introduced for debate if the accompanying explanatory report does not contain the full text of the provision to be amended, or if the text of the bill or proposed law does not contain the full text of the new provision as amended.

5. A bill or proposed law containing provisions unrelated to its main subject matter shall not be introduced for debate.

6. No amendment shall be introduced for debate if it is not directly related to the main subject matter of the bill or proposed law.

Article 75

1. Any bill or proposed law entailing an additional

charge on the Budget, when submitted by Ministers, shall not be introduced for debate unless it is accompanied by a report of the General Accounting Office of the State specifying the amount of the additional expenditure involved; when submitted by Members of Parliament, prior to any debate thereon it shall be forwarded to the General Accounting Office, which shall be bound to submit a report within fifteen days; should the report not be forthcoming within the stated time, the bill or proposed law shall be introduced for debate without it.

2. The same provision shall likewise be applicable in the case of amendments if so requested by the competent Ministers. In this case, the General Accounting Office shall be bound to submit its report to the Parliament within three days; should the report not be forthcoming within the stated time, the amendment shall be debated without it.
3. A bill entailing an expenditure or a reduction of revenues shall not be introduced for debate unless it is accompanied by a special report specifying the manner in which the charge involved shall be met, signed by the competent Minister and the Minister of Finance.
4. Bills introducing local or special taxes, or charges of any nature, in behalf of agencies or corporate bodies under public or private law, must be countersigned by the Minister of Coordination and the Minister of Finance.

Article 76

1. Every bill and every proposed law before the Plenum or the Sections of the Parliament shall be debated and voted on once only and at one sitting, in principle, article by article, and as a whole.
2. By way of exception, bills and proposed laws shall be debated and voted on by the Plenum twice and in two sittings at least two days apart, in principal and article by article during the first debate, and article by article and as a whole during the second debate, if so requested, prior to the beginning of the debate in principle, by one-third of the total membership.
3. If in the course of the debate amendments should have been proposed and accepted, voting on the bill or proposed law as a whole shall be postponed for twenty-four hours from the time when the amended bill or proposal was distributed.
4. A bill or proposed law rated "most urgent" by the Government shall be put to the vote after a limited debate in which the participants shall be: the competent rapporteurs, the Prime Minister of the competent Minister, the leaders of the parties in the Parliament, and one Member representing each party. No speech by any of the above participants may be more than ten minutes long.
5. The Government may request that a debate on a bill or proposed law of particular importance or urgency

shall be limited to a specific number of sittings, not more than three. The Parliament may continue the debate for two more sittings on the proposal of one-tenth of its total membership. The speech made by each participant in the debate at these sittings may not be more than thirty minutes long.

6. Judicial or administrative codes drafted by special committees established under special laws may be passed in a plenary sitting of the Parliament by a special law ratifying the code as a whole.
7. In the same manner, existing provisions may be codified by simple classification, or repealed laws re-enacted, with the exception of tax laws.

Article 77

1. The authentic interpretation and construing of the laws shall be a function of the legislative power.
2. A law which is not truly interpretative shall be operative only with effect from the date of its promulgation by publication.

CHAPTER FOUR

TAX AND FISCAL ADMINISTRATION

Article 78

1. No tax shall be imposed or levied without a law.
2. A tax, or any other financial burden, may not be imposed by a retroactively effective law.

3. By way of exception, in the case of the introduction or increase of an import or export tariff or a consumer tax, collection thereof shall be permitted with effect from the date on which a relevant bill shall be tabled in the Parliament, provided that the bill shall be promulgated by publication as a law within the time-limits appointed under Article 42 paragraph 1, and in any case not later than ten days from the termination of the Parliamentary session.
4. The dutiable article, the tax rate, the tax assessment procedure, the tax abatements and exemptions and the allotment of pensions cannot be delegated by legislative authorization.

This prohibition shall not be held to preclude legislative regulation of the manner of assessing the share of the State or any public agencies generally in any automatic appreciation of private real estate property adjoining the site of construction of public works and resulting therefrom.

Article 79

1. In the course of its regular annual session the Parliament shall pass the State budget of revenues and expenditure for the following year and shall decide on the financial report submitted to it.
2. All State revenues and expenditure must be entered in the annual budget and financial report for the fiscal year.

3. The budget shall be introduced in the Parliament by the Minister of Finance not later than one month before the beginning of the fiscal year; after it has been examined by a special committee of Members, it shall be voted in accordance with the provisions of the Rules of Procedure. Under the said Rules, every political party in the Parliament shall be assured the right to express its views.
4. Should the administration of revenues and expenditure as provided in the budget prove not to be feasible, they shall be administered in accordance with a special law to be enacted as the circumstances shall require.
5. Should it impossible to pass the Budget, or the special law referred to under the preceding paragraph, due to the termination of the Parliamentary session, the operative force of the budget for the fiscal year just ended or ending shall be extended for a further four months by a Decree issued on the proposal of the Council of Ministers.
6. The practice of drafting budgets for biennial fiscal periods may be instituted by law.
7. The financial report and general balance sheet of the State shall be introduced in the Parliament not later than one year from the end of each fiscal year; after examination by a special committee of Members, they shall be voted in accordance with the provisions of the Rules of Procedure.

Article 80

1. No salary, pension, subsidy or remuneration shall be entered in the State budget, or paid out, without an organic or other special law.
2. The minting or issuing of currency shall be regulated by law.

SECTION FOUR

THE GOVERNMENT

CHAPTER ONE

CONSTITUTION AND TASK OF THE GOVERNMENT

Article 81

1. The Government shall direct the general policy of the Nation and shall exercise the administration of the country and the command of the Armed Forces, in accordance with the provisions of the Constitution.
2. The Government shall be the Council of Ministers, which shall be composed of the Prime Minister and the Ministers. The composition and operation of the Council of Ministers shall be appointed by law. By a Decree initiated by the Prime Minister, one or more of the Ministers may be appointed Deputy Prime Minister.

3. A special law shall regulate the position of the Under-Secretaries, who may be accorded the status of members of the Government.

Article 82

1. The Prime Minister shall assure the unity of the Government; he shall direct the actions of the Government and public agencies and services generally to the task of implementing the policy of the Government within the scope of the laws.
2. Each Minister shall exercise the functions appointed to him under the law. Ministers without portfolio shall exercise such functions as shall be assigned them by decision of the Prime Minister.
3. The Under-Secretaries shall assist the Minister in the administration of the Ministry to which they shall have been appointed, and shall exercise the functions assigned them by decision of the Minister.

Article 83

1. No person may be appointed a member of the Government or Under-Secretary if he should not possess the qualifications required under Article 55 paragraph 1 for Members of the Parliament, or if any of the provisions of Article 55 paragraph 2 should be applicable in his case.

2. The provisions of Article 56 and 57 shall be applicable to Ministers and Under-Secretaries. Lawyers who shall be appointed Ministers or Under-Secretaries may not practise the legal profession and shall remain in abeyance thereof.
3. Incompatibility of the office of Minister or Under-Secretary with other functions and employment may be determined by law.

CHAPTER TWO

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE GOVERNMENT AND THE PARLIAMENT

Article 84

1. The Government must enjoy the confidence of the Parliament. Within fifteen days of the date upon which the Prime Minister shall have been sworn in, the Government shall be under obligation to request a vote of confidence by the Parliament, and may also do so at any time thereafter.

Should the Parliament not be in session at the time when the Government is formed, it shall be convened within fifteen days for the purpose of voting on a motion of confidence.

2. The Parliament may decide, by an absolute majority of its total membership, to withdraw its confidence from the Government, or from a member of the Government. A motion of no-confidence may not be submitted less than six months from the date upon which the Parliament shall have rejected

a motion of no-confidence or approved a motion of confidence submitted by the Government.

A motion of no-confidence must be signed by not less than one-sixth of the number of Members and must explicitly state the matters on which the debate is to be conducted.

3. By way of exception, a motion of no-confidence may be submitted before the six-month time-limit specified under paragraph 2 shall have elapsed, if it is signed by the majority of the total number of Members.
4. A debate on a motion of confidence or a motion of no-confidence shall commence two days after the motion was submitted, unless the Government should request immediate commencement thereof, and it may not continue for more than three days from its commencement.
5. A vote on a motion of confidence or a motion of no-confidence shall be held immediately following the termination of the debate, but it may be postponed for forty-eight hours if so requested by the Government.
6. A motion of confidence cannot be adopted unless it is approved by an absolute majority of the Members present, which in any case cannot be less than two-fifths of the total number of Members. A motion of no-confidence shall be adopted only if it is approved by an absolute majority of the total number of Members.

7. The Ministers and Under-Secretaries who are Members of the Parliament shall participate in the votes on the above motions.

Article 85

1. The Parliament shall have the right to prefer charges against members of the Government or Under-Secretaries, in accordance with the laws on the responsibility of Ministers, and to arraign them before an ad hoc Court presided over by the President of the Supreme Court, which shall be composed of twelve judges chosen by lot by the President of the Parliament in public sitting from among the justices of the Supreme Court and Presidents of Courts of Appeal holding office prior to the preferment of the charges, in accordance with the specific provisions of the law.
2. A member of the Government or an Under-Secretary shall be privileged from presecution, examination or preliminary interrogation until the Parliament should decide on such action. The term "examination" shall be considered to include any administrative inquiry. If in the course of an administrative inquiry evidence should be forthcoming which could constitute grounds for establishing responsibility on the part of a member of the Government or an Under-Secretary, the investigators shall discontinue the inquiry forthwith and shall forward the said evidence, through the Public Prosecutor, to the Parliament.
3. Should the due process on a motion against a Minister

be discontinued, for any reason whatsoever, by decision of the Parliament, before it shall have been completed, the Parliament may, at the request of the accused, and by a decision adopted by a majority of the total number of Members, establish a Special Committee composed of Members and high functionaries to investigate the charges.

Article 86

1. An Economic and Social Policy Council shall be established and shall function as an advisory agency on matters of State policy in the stated sectors.

The membership of the Council shall not exceed sixty in all.

2. The Economic and Social Policy Council shall be composed of representatives of organized vocational groups (both employers and salaried workers); governors of banks of a public nature; governors of the major public agencies and corporations; local government representatives; and persons possessing special knowledge and experience nominated by the Government; and these members shall be appointed in accordance with the provisions of a special law.

The number of members representing the last category named above may not exceed one-fifth of the total number of members of the Council.

3. The functions of the members of the Council shall be incompatible with the office of a Member of Parliament

or an official of the State or an employee of a public agency or public corporation. Incompatibility with other offices, functions and employment may be determined by law.

4. The Council shall advise on Government plans drafted in implementation of its economic and social policy whenever the Government should consider such consultation useful or whenever it should consider the elaboration of a projected decision by the Council essential. The Government may consult the Council on any matter of economic or social interest.
5. Once a Government proposal shall have been introduced in the Parliament, no query concerning the subject thereof may be submitted to the Council.
6. The meetings of the Council shall not be public nor shall they be made public; minutes shall be kept on the Council's deliberations, and shall be made public on the responsibility of the Government.
7. The constitution of the Council as a body, its organization, the nomination and tenure of its members, and its operation shall be regulated by special law.

SECTION FOUR

THE JUDICIAL POWER

CHAPTER ONE

FUNCTIONARIES AND STAFF OF THE JUDICIARY

./.

Article 87

1. Justice shall be administered by regular judges enjoying personal and functional independence.
2. In the performance of their functions, the judges shall be subject only to the Constitution and the laws. Violation of this provision shall render a judge answerable for any non-observance of his obligations.

Article 88

1. All functionaries of the Judiciary shall be appointed by Presidential decree in conformance with a law defining the requisite qualifications and the procedure for selection of the appointees; and the appointment shall be for life.
2. A period of instruction and probation, not exceeding three years, prior to the appointment of functionaries under the terms of paragraph 1, may be provided by law.
3. Functionaries of the Judiciary may be dismissed only in consequence of a judicial decision, by reason of a previous criminal conviction or by reason of a grave breach of discipline, illness or disability, or professional incompetence, attested to in the manner which the law provides, and in conformance with the provisions of Article 93 paragraph 2 and 3.
4. Retirement from the service of the Judiciary shall be mandatory upon attaining the age of sixty five

years for all its members up to and including the rank of appellate judge, or assistant prosecutor of the Court of Appeals, or a rank corresponding thereto. In the case of functionaries holding a rank higher than the stated or corresponding rank, retirement shall be mandatory upon attaining the age of seventy years.

For the purpose of applying this provision, the 30th of June of the year of retirement of a functionary shall in all cases be taken as the date upon which the stated age-limit has been attained.

Article 89

1. Functionaries of the Judiciary shall be prohibited from performing any other salaried service or engaging in any vocation whatsoever.

2. By way of exception, functionaries of the Judiciary may be elected members of the Academy or appointed professors or assistant professors of institutes of higher learning, and they may sit on special administrative courts and on councils and committees, but not on the boards of administration of public corporations and welfare agencies, or on the boards of directors of business companies.

3. Functionaries of the Judiciary may likewise be assigned administrative functions, either for a strictly limited period of time or under condition that they shall not be removed from the exercise of their main functions.

Article 90

1. Promotions, re-assignments from one branch of the service to another, postings, transfers and temporary assignments to another post in the case of any and all members of the Judiciary, shall be by Presidential decree with the concurring opinion of a Supreme Judicial Council. The Council shall be composed of the President of the appropriate high court, or his legally appointed locum tenens, and members of the same court chosen by lot, as specifically provided by law. The Prosecutor of the Supreme Court, or his legally appointed locum tenens, shall sit on the Supreme Judicial Council on civil and criminal justice.
2. If the Minister of Justice should disagree with the judgment of a Supreme Judicial Council, he may refer it to the Plenum of the appropriate high court within a mandatory time-limit of fifteen days from the date upon which he received notice of the said judgement. The decisions of the Plenum on an issue that has been referred to it, and the decisions of the Supreme Judicial Council that have not been so referred, shall be binding on the Minister.
3. Promotion to the office of the president or vice-president of the Council of State, the Supreme Court or the Commission of Comptrollers shall be by Presidential decree issued on the proposal of the Council of Ministers, and by selection from among the members of the high court concerned. Promotion to the office

of prosecutor of the Supreme Court shall be by similar decree
and by selection from among the justice and assistant prosecutors
of the Supreme Court.

4. Acts by the Councils or decisions by the Plenums, which are the subject of this Article, and all appurtenant administrative acts in execution thereof, shall not be subject to contestation before the Council of State.

Article 91

1. The disciplinary power over members of the Judiciary with the rank of Supreme Court justice or Assistant Prosecutor of the Supreme Court or corresponding rank, and above, shall be exercised, in accordance with the specific provisions of the law, by the Supreme Disciplinary Council.
2. The Supreme Disciplinary Council shall be composed of the President of the Council of State, who shall serve as its chairman; and, as members, two Vice-Presidents or Councillors of the Council of State, two Vice-Presidents or justices of the Supreme Court, two members of the Commission of Comptrollers and two professors of the Law School of the University of Athens or the University of Thessaloniki. The members of the Council shall be chosen by lot. Members of the court to which the functionary (justice, prosecutor or judge-advocate) whose action or conduct the Council is judging belongs shall not be eligible for

membership in the Council in that particular case. When a case involves disciplinary procedure against a members of the Council of State, the Supreme Disciplinary Council shall be presided over by the President of the Supreme Court. Actions for breaches of discipline shall be brought by the Minister of Justice.

3. The disciplinary power over all other members of the Judiciary shall be exercised by councils composed of regular judges, as provided under the law. As in the case of high-ranking functionaries, actions for breaches of discipline shall be brought by the Minister of Justice.
4. Disciplinary rulings issued in accordance with the provisions of this Article shall not be subject to contestation before the Council of State.

Article 92

1. The administrative and secretarial staff of all courts and prosecutors' offices shall consist of regular employees. Staff members may be dismissed only in consequence of a judicial decision by reason of a criminal conviction, or a decision by a judicial council by reason of a grave breach of discipline, illness or disability, or professional incompetence, attested to in the manner which the law provides.
2. The requisite qualifications of administrative and secretarial employees of all courts and prosecutors' offices shall be determined by law.

3. Promotions, re-assignments from one branch of the service to another, postings, transfers and temporary assignments to another post, in the case of all Judiciary staff employees, shall require the concurring opinion of a judicial council; the disciplinary power over staff employees shall be exercised by the judges, prosecutors or judge advocates who are their direct superiors in the hierarchy, or by the judicial councils, in accordance with the provisions of the law.
4. Notaries public, registrars of mortgages and transfers and directors of real estate registry offices shall have the status of regular tenure provided there is a sufficiency of agencies and positions therefor. They shall be subject to the provisions of paragraph 1 of this Article, which shall be applicable as required. Their retirement from the service shall be mandatory upon attaining the age of seventy years.

CHAPTER TWO

THE COURTS

Article 93

1. The courts shall comprise administrative, civil and criminal courts; and special laws shall regulate the organization thereof.
2. The sessions of the courts shall be public, except in cases where publicity would be detrimental to good morals or public decorum. In such cases, the courts must previously issue a ruling stipulating that the proceedings shall not be public.

3. All court decisions, judgments and verdicts must be specifically explicit as to cause; and they shall be pronounced in public session.

Article 94

1. The jurisdiction of the Council of State shall comprise:

- a) Annulment of executory acts of the administrative authorities, on petition charging excess of authority or violation of the law.
- b) Reversal, under appellate procedure of final ruling of the administrative courts, on petition charging excess of authority or violation of the law.
- c) Hearing of cases of administrative disputes on questions of substance, submitted to it in accordance with the provisions of the Constitution.
- d) Elaboration of bills submitted to it by the Government prior to their introduction in the Parliament.
- e) Elaboration of all decrees of a regulatory nature.
- f) Any other function of an administrative nature assigned to it under the Constitution or the law.

2. The jurisdictional functions of the Council of State listed hereinabove shall be regulated and exercised as specifically provided by the law.

The provisions of Article 93 paragraphs 2 and 3 hereinabove shall not be applicable in exercising the functions specified under sub-paragraphs (d), (e) and (f) of the preceding paragraph.

3. The Administration shall be under obligation to comply with rulings of the Council of State in annulment. A violation of that obligation shall render the culpable agency or organ answerable therefor.

Article 95

1. The hearing of cases involving administrative disputes on questions of substance shall belong to the jurisdiction of the regular administrative courts. These courts shall be established under special laws, with jurisdiction to hear all administrative disputes or certain categories thereof.
2. Pending the establishment of regular administrative courts and the transfer to their jurisdiction of all or certain categories of administrative disputes, such disputes shall remain under the jurisdiction of the civil courts and shall be heard preferentially by reason of their statutory priority, with the exception of cases for which administrative courts have been established under special laws, which courts shall observe the provisions of Article 93 paragraphs 2 and 3 of this Constitution. Pending the enactment of special laws, the standing laws on jurisdiction in administrative matters shall be operative.
3. The civil courts shall have jurisdiction in all cases involving private disputes when such cases shall not have assigned to other

regular courts by law, and in cases of voluntary jurisdiction assigned to them by law.

4. Any other function defined under the law as being of an administrative nature may be assigned to the jurisdiction of the civil or administrative courts.

Article 96

1. The jurisdiction of the regular criminal courts shall comprise the punishment of crimes and the adoption of all measures provided under the criminal laws.

2. Laws may be enacted which shall: (a) assign to the authorities exercising police functions the trial of violations of police orders punishable by a fine; (b) assign to the authorities charged with rural security the trial of petty offences of a rural nature and private disputes arising therefrom.

In both the stated cases, rulings shall be subject to appeal before the competent court; and such appeals shall have suspensive effect.

3. Juvenile courts shall be regulated by special laws; in the case of juvenile courts, the provisions of Articles 87 paragraph 1, 93 paragraphs 2 and 3, and 97 of the Constitution shall be allowed not to apply.
4. By way of departure from the rule established under the provision of Article 87 paragraph 1, the following courts shall be regulated by special laws:
 - a) Courts-martial (of the Army, Navy and Air Force), which shall not have jurisdiction over civilians except in the

case of punishable offences against the security of the Armed Forces, nor over military personnel charged with offences against the life, bodily integrity, or honour of civilians.

b) Prize Courts.

Article 97

1. Felonies and political crimes shall be tried by mixed jury courts composed, as provided under the law, of regular judges and jurors, with the judges in the majority.
2. Felonies and political crimes which prior to the effective date of this Constitution have been under the jurisdiction of the appellate courts by virtue of Constituent acts, acts of Parliament or special laws shall continue to be tried by the said courts as long as they shall not be transferred to the jurisdiction of the mixed jury courts by law.
3. Crimes in any degree, committed through the press, shall belong to the jurisdiction of the regular criminal courts, as provided under the law.

Article 98

1. The jurisdiction of the Commission of Comptrollers shall comprise:
 - a) The audit of expenditures of the State, local government agencies, and other corporate bodies under public law.

- b) The report to the Parliament on the financial report and general balance sheet of the State.
 - c) Council concerning laws on pensions, or on the granting of a pension, or on the recognition of service as a basis for granting the right to a pension in accordance with Article 69 paragraph 2.
 - d) The audit of the accounts of the accountable officials in charge of public funds, and the hearing of actions and appeals brought in connection therewith.
 - e) The hearing of actions and appeals in disputes arising from pension grants.
 - f) The hearing of cases involving liability on the part of officials of the public service for any loss to the State through fraudulence or negligence.
2. The jurisdictional functions of the Commission of Comptrollers listed hereinabove shall be regulated and exercised as specifically provided by the law. The provisions of Article 93 paragraphs 2 and 3 hereinabove shall not be applicable in exercising the functions specified under sub-paragraphs (a) through (d) of the preceding paragraph.
3. The decisions and rulings of the Commission of Comptrollers in all cases specified under paragraph 1 of this Article shall not be subject to scrutiny or review by the Council of State.

Article 99

1. Mistrial suits against members of the Judiciary with the rank of judge or assistant prosecutor of the court of first instance or a corresponding rank, and above, shall be tried, in the manner specifically prescribed by the law, by a special court composed of the President of the Council of State as president thereof; and, as members thereof, one Councillor of State, one Supreme Court justice, one Councillor of the Commission of Comptrollers, two lawyers (chosen from the members of the Supreme Disciplinary Council for lawyers), and two professors of the Law School of the University of Athens, all of whom shall be chosen by lot.
2. Any member of the Special Court who belongs to the body or the branch of the Judiciary, on the action or omission of whose functionaries the Special Court is sitting in judgment, shall not participate in the proceedings. In the case of a mistrial suit against a member of the Council of State or a functionary of the regular administrative courts, the Special Court shall be presided over by the President of the Supreme Court.
3. No permission shall be required in bringing an action for mistrial.

Article 100

1. A Special Court shall be established whose jurisdiction shall comprise the following functions:
 - a) The hearing of objections against the validity and results of parliamentary elections on grounds of violations in the manner in which they were conducted or lack of the legally required qualifications.

- b) Verification of the validity and results of a referendum held in accordance with Article 44 paragraph 2 of this Constitution.
 - c) Judgment in cases involving the incompatibility of functions or the forfeiture of office by a Member of Parliament, in accordance with Articles 55 paragraph 3 and 57 of this Constitution.
 - d) Removal of any conflicts between the courts and the administrative authorities; or between the Council of State and regular administrative courts on the one hand and the civil or criminal courts on the other; or between the Commission of Comptrollers and any of the other courts.
 - e) Settlement of disputes concerning the constitutionality or sense of the provisions of a non-substantive law, in the case of conflicting rulings handed down by the Council of State, the Supreme Court or the Commission of Comptrollers.
 - f) The outlawing of a party, in accordance with the provisions of Article 12 of this Constitution.
2. The Special Court named in paragraph 1 hereinabove shall be composed of the President of the Council of State, as president thereof; and, as members thereof, the Presidents of the Supreme Court and the Commission of Comptrollers, and four Councillors of the Council of State and four justices of the Supreme Court chosen by lot and appointed for a two-year term. In exercising the functions specified under sub-paragraphs (d) through (f) of the preceding paragraph the composition of the Special Court shall be expanded to include two professors of the Law School of the University of Athens, likewise chosen by lot.

3. The organization and operation of the Special Court, the appointment, replacement and facilities of its members, and the procedure to be adopted by it, shall be determined and regulated by a special law.
4. The rulings and decisions of the Special Court shall be irrevocable. Any provision of a law that shall be declared unconstitutional shall be inoperative with effect from the date of publication of the ruling, or with effect from the date appointed under the said ruling.

SECTION SIX

THE ADMINISTRATION

CHAPTER ONE

ORGANIZATION OF THE ADMINISTRATION

Article 101

1. The administration of the State shall be organized on the basis of a system of decentralization.
2. The administrative division of the territory of the Republic shall be based on the requirements of geoeconomic, social and transportation conditions.

3. The regional State agencies shall have the general power to decide on matters concerning their region, while the central agencies shall be charged, in addition to certain specific functions, with the exercise of general guidance, coordination and supervisory control of the regional agencies, as provided under the law.

Article 102

1. The administration and conduct of local affairs shall be exercised by the local government agencies, whose top level shall consist of the municipalities and the (township or village) communes.
2. The local government authorities shall be elected by universal suffrage and secret ballot.

Departures from the rule may be introduced by law in the case of communes with a population of one thousand inhabitants or less, and in the case of voluntary or compulsory associations or unions of municipalities and communes established for the sake of projects or services serving the common interest.

3. Second-level local government agencies may be established by law, which shall include representatives of local vocational organizations and representatives of the State administration, and which may be appointed to represent the principal agencies and execute their decisions.
4. The local government agencies shall have as their exclusive aim the advancement of local interests and the supplying of the needs of the inhabitants of their region.

5. The State shall exercise supervision over the local government agencies, and shall endeavour to assure that they shall be supplied with the funds needed to accomplish their task.
6. The councils of local government agencies may be dissolved, or members thereof declared forfeited from office, by the supervising authority, as provided under the law, by reason of engaging in activity directed against the territorial integrity of the State, or against the established form of government, or against the civil and individual liberties of the citizens.

CHAPTER TWO

CONDITIONS OF SERVICE OF THE ADMINISTRATION OFFICIALS

Article 103

1. The holding of an appointment in public or public-interest agencies and services shall carry with it certain special obligations for the functionaries thereof, determined by the nature of their function.
2. Public servants, employees of the Parliament, employees of corporate bodies under public law and employees of local government agencies are executors of the will of the State and servants of the people, and they shall owe allegiance and devotion to the Homeland and the national ideals.

3. The manner in which the prescripts of this Article are to be implemented shall be determined by law.

Article 104

1. The requisite qualifications of public civil administrative servants and employees of local government agencies or other corporate bodies under public law shall be determined by law.
2. Incompatibilities of function applying to Members of Parliament under the terms of Article 57 shall be likewise applicable to salaried public servants; but they may sit on boards of administration, or administrative or service councils or committees of the State Administration or public or public-interest agencies.

Article 105

1. No person may be appointed to any post that has not been legislatively established, nor may any public appointment be made in default of compliance with the selection procedures provided under the law, except in departures from the rule recognized under a special law in the case of certain special posts requiring special qualifications.
2. For the purpose of meeting unanticipated and urgent needs of the service, employees may be hired, under private-law contact exclusively, by virtue of a law attesting to the contingency or urgent need and specifying the term for which the personnel thus hired shall be employed.

Article 106

1. Public servants holding organic positions shall be regular employees and shall have permanent tenure as long as the services and positions in which they serve shall exist. Except in the case of retirement on attaining the statutory age-limit, or dismissal as the result of a judicial decision, they may not be transferred without an opinion containing a specific statement as to cause, nor may they be demoted or dismissed without a specific decision by a board organized as provided under the law and composed of a minimum two-thirds majority of regular public servants. The decisions of these boards shall be subject to appeal before the Council of State, as provided under the law.
2. The qualification of regular status and the applicability of the provisions of the preceding paragraph may be waived by law in the case of appointments of ambassadors or ministers plenipotentiary or resident; secretaries-general; prefects or other heads of administrative districts of the State; the governor of Aghion Oros; The State Commissioner to the Holy Synod of the Orthodox Church of Greece; the directors of the administrative services of the Presidency of the Republic and the staff of the Household of the President of the Republic; and the staffs of the Minister's Office and the Offices of the Deputy Prime Ministers, the Ministers and Under-Secretaries, and the President of the Parliament.
3. A law passed by a three-fifths majority of the total number of Members of Parliament may, in times of exceptional circumstances and contingent needs of the Administration, authorize the appointment of one high-ranking and a maximum of three senior officials, provisional or serving, per Ministry, to provisional organic positions established ad hoc for the purpose of meeting exceptional needs of the service in organic units thereof, such appointments to be effected by Presidential decree, issued on the proposal

of the Council of Ministers and complying with the prescripts of Article 104. The said officials cannot remain in the service for a period exceeding three years. During their term of service, serving regular officials shall be used to serve the service needs of the Administration, and their service careers shall in no way be prejudiced. A like majority shall be required for the enactment of laws in amendment or repeal of standing provisions on this subject.

4. Public servants designated under paragraph 1 of this Article shall retire from the service upon attaining the age-limit specified under the law for each rank and division of the service. In no case may the said age-limit be higher than sixty-five years.
5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 4 hereinabove shall likewise be applicable to: (a) employees of the Parliamentary staff, while in all other respects they shall be subject to the Parliamentary Rules of Procedure; and (b) municipal employees holding organic positions. The provisions relating to regular service status may be extended to apply likewise to the employees of communes serving in organic positions.

Article 107

1. No person may be appointed to more than one salaried position in the public service, or the local government agencies or other corporate bodies under public law, or public corporations, or public welfare agencies.

By way of exception, appointment to a second position may be allowed in special cases, on condition that the provisions of the following paragraph shall be complied with.

2. The salaries or any other emoluments paid to salaried employees by the public treasury or from the funds of corporate bodies under public law, or corporate bodies under private law associated with the State by contract or enjoying privileges granted by the State in return for services supplied domestically, cannot exceed, in their monthly total, the regular monthly pay pertaining to their organic post. Non-compliance with this prohibition, verified by judicial investigation, shall entail final dismissal of the offender.
3. No prior permission by an administrative authority shall be required for the judicial arrangement of public servants or employees of local government agencies or other corporate bodies under public law.

CHAPTER THREE

FINAL AND TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 108

1. Capital funds imported from abroad for investment in Greece under the provisions of Legislative Decree 2687/1953 on "the investment and protection of foreign capital" shall be under the guarantee of the State.
2. The said Legislative Decree, as it has been authentically construed under Legislative Decree 2928/1954 and Article 5

paragraph 3 of Legislative Decree 4256/1962, shall retain the force it possessed insofar as its non-substantive provisions are concerned. A new law, and only one, may amend the said Legislative Decree for the purpose of furnishing greater protection for the said foreign capital funds.

Article 109

1. The Athnos Peninsula beyond the point of Megali Vigla, which constitutes the region of Aghion Oros, shall be, in accordance with the ancient privileged status it enjoys, a self-governed part of the Greek State, whose sovereignty over the region shall remain intact. In spiritual matters, Aghion Oros shall come under the direct jurisdiction of the Ecumenical Patriarchate. All persons residing therein in a monastic capacity shall acquire Greek citizenship, without further formality, with effect from their acceptance as novices or monks.
2. Aghion Oros shall be governed in accordance with its own statute by its twenty Holy Monasteries among which the entire Athos Peninsula is divided; and the territory of the Peninsula shall not be subject to expropriation under the right of eminent domain. Administration of the Aghion Oros region shall be exercised by representatives of the Holy Monasteries, who shall constitute the holy Commune. No change whatsoever shall be permitted in the administrative system or the number of Monasteries of Aghion Oros, or in their hierarchical order or in their relationship to their subordinate dependencies. Members of other religious faiths or adherents of schismatic creeds shall be prohibited from dwelling or taking up residence in Aghion Oros.

3. Particulars concerning the statutes of Aghion Oros and the manner in which they shall function shall be appointed by the Charter of Aghion Oros which, with the collaboration of the representative of the State, shall be drawn up and voted by the twenty Holy Monasteries, and subsequently ratified by the Ecumenical Patriarchate and the Greek Parliament.
4. Faithful observance of the statutes of Aghion Oros in their spiritual aspect shall be enforced under the supreme supervision of the Ecumenical Patriarchate; administrative enforcement shall be under the supervision of the State, which shall also have the exclusive power of preserving public order and security.
5. The aforementioned powers of the State shall be exercised, within the limitations of the Charter, by a governor whose rights and functions shall be determined by law. The law shall likewise determine the judicial power that shall be exercised by the monastery authorities and the Holy Commune, and the tariff and tax privileges that shall apply to Aghion Oros.
6. Farmland properties belonging to the Patriarchal Monasteries of Aghia Anastasia Pharmacolytria in Chalcidice, Vlatadhes in Thessaloniki, and John the Evangelist Theologos in Patmos, but not the dependencies thereof, shall not be subject to expropriation under the right of eminent domain.

Article 110

1. The provisions of the Constitution, with the exception of those under which the form of government is declared to be a parliamentary Republic with the executive power vested in a President, and other related provisions, shall be subject to revision.
2. The need for a revision of the Constitution shall be established by a resolution of the Parliament, proposed by the Government or by not less than fifty Members of Parliament and adopted by a three-fifths majority of the total number of Members in two ballotings held at least one months apart. The said resolution shall specify which provisions are to be revised.
3. Once the Parliament shall have decided for revision, the succeeding Parliament shall in the course of its first session decide on the provisions that have been declared revisable, and its decisions shall require an absolute majority of the total number of Members.
4. In the event that a Government proposal for revision of the Constitution shall have received the vote of a majority of the total number of Members but not the three-fifths majority stipulated under paragraph 2 of this Article, the next Parliament may, in the course of its first session, decide on the revisable provisions, and its decisions shall require a three-fifths majority of the total number of Members.
5. Every duly voted revision of provisions of the Constitution shall be promulgated by publication in the Government Gazette within ten days of its passage by the Parliament and shall become effective by virtue of a special act of Parliament.

6. No revision of the Constitution shall be allowed before the expiration of a period of five years from the promulgation of a previous revision.

Article 111

1. Any provision of a law or administrative act of a regulatory nature which conflicts with this Constitution shall be abrogated as of the effective date of the Constitution.
2. Constituent Acts promulgated during the period from July 24, 1974, to the date of convocation of the Fifth Revisory Parliament shall remain in force regardless of whether they contain provisions which conflict with the Constitution, until they shall be repealed by law or until the object they were designed to regulate shall have ceased to exist. The said Acts may be amended by a law passed by the Plenum of the Parliament, but always in a manner that shall not conflict with the provisions of this Constitution.
3. Laws promulgated to date by virtue of Article 104 of the Constitution of January 1, 1952, shall be considered not to conflict with this Constitution and shall remain in force.
4. The act of Parliament of 16/29 April 1952 shall remain in force.
5. The legislative regulation and liquidation of tenant-farming (sharecropping) leaseholds and other land liens that still exist, the buying-out of bare ownership of long-leaseholders of long-lease farmlands, and the abolition and adjustment of real estate relationships, shall be permitted in departure from the rule established under Article 17 of the Constitution.

6. The provision of Article 65 paragraph 3 of this Constitution shall not be applicable to the President and Officers elected for the current Parliamentary session.
7. Pending promulgation of the law designated under Article 101 paragraph 3, existing provisions concerning the allocation of functions between the central and regional agencies shall continue to be applicable. The said provisions may be amended by transferring special functions from the central to the regional agencies.
8. The first President of the Republic shall be elected within two months of the promulgation by publication of this Constitution, in accordance with a law to be enacted.

Article 112

Respect for the Constitution and the Laws, and allegiance to the Homeland and the National Unity shall constitute a fundamental obligation for all Greeks.

Observance of the Constitution shall be dedicated to the patriotism of the Greeks.

Athens, January 7, 1975

THE COUNCIL OF MINISTERS

THE PRIME MINISTER

THE MEMBERS